

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པ། ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ།

གྲོས་ཚད་ - ༠༥

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་རིམ་དང་གྲོས་ཚད།

གནས་ཡོ་མེ་པོ་རྟ་ལོ་ཟླ་ ༠༣ པའི་ ༡༧ ལས་ཟླ་ ༠༥ པའི་ཚེས་ ༠༣ ཟུན།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༥ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལས་ཟླ་ ༠༤ པའི་ཚེས་ ༡༧ ཟུན།

ཚོགས་དཔོན་ ལུང་བསྟན་རྟོ་ཤེ།

དཀར་ཆག

ཡང་ གནད་དོན།

ཤོག་གྲངས།

༡. འགོ་བཙུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་རིམ། ༡
༢. ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ ལོ་ལྷན་འཆར་དངུལ་སྟན་ལུད་ཀྱི་གོ་སྟོན་ ༡
༣. དཔུང་ཡིག་དང་མཐུན་གྱོས་གྱི་ རྒྱུ་དང་ཆ་འཛིག་གི་གོ་སྟོན་ ༤༥
 - ༣.༡ འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི་ གྲུལ་དགོངས་ཡངས་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤
ཅན་མའི་གོ་སྟོན་ ༤༥
 - ༣.༢ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲུག་གྲུལ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤
ཅན་མའི་གོ་སྟོན་ ༥༢
 - ༣.༣ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་གནད་དོན་གྱི་ ཕན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་རམ་
དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་གོ་སྟོན་ ༥༧
 - ༣.༤ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་གནས་སྤངས་དང་ ཉམས་གསོའི་
དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་གོ་སྟོན་ ༥༩
 - ༣.༥ འབབ་ཁུངས་ཐོག་གི་ གྲུལ་རིགས་ལས་བརྟེན་པའི་ གྲུལ་གཉིས་བརྟེན་ཕྱི་མེད་
གཏང་ནི་དང་ གྲུལ་ལས་གཟུར་ནི་དང་འཛིན་ཐབས་སྤྱི་གཉིས་ སྟོན་འགོག་གི་
དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ སི་ཁྲུལ་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་
གན་རྒྱ་གི་གོ་སྟོན་ ༥༥
 - ༣.༦ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྱོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༢༠༡༤ ཅན་མའི་
གོ་སྟོན་ ༧༠
 - ༣.༧ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་ཆ་འཛིག་ ༧༤
༤. གོ་སྟོན་དང་ལེན་གྱི་སྟན་ལུ་ ༧༥
 - ༤.༡ མཐའ་ལུར་གྱི་ས་གནས་ལས་པར་ འགྲུལ་འཕྲིན་ཡོངས་འབྲེལ་དང་ རྒྱུ་
འཕྲིན་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་ ཡར་འཕེལ་གཏང་དགོ་པའི་ གོ་སྟོན་དང་ལེན་གྱི་
སྟན་ལུའི་གོ་སྟོན་ ༧༥

- ༤.༡ བཟླ་བཤལ་སྲིད་བྱས་བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་སྟན་ལྷན་གྱི་གྲོས་ཚད།..... ༡༠༡
- ༤.༢ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ དབྱེ་ཞིབ་བརྟག་ཞིབ་རིམ་ལུགས་ Max System འདི་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ གྲུབ་འབྲས་བརྟག་ཞིབ་དོན་ལུ་
ལག་ལེན་འཐབ་མི་ Bell-Curve གི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ་པའི་
གྲོས་ཚད་ དང་ལེན་སྟན་ལྷན་གྱི་ གྲོས་ཚད།..... ༡༠༤
- ༤.༣ རྫོང་ཁག་ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་ནང་ གོང་འཕེལ་འབྲས་མཉམ་དང་ མི་སྡེའི་འཚོ་
བའི་གནས་སྟངས་ ཡར་དག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་སློབ་ས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁྲིམ་གྱི་
ཐོག་ཚད་ ༣ ལས་ ༥ ལུ་ ཡར་མེད་གཏང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་ དང་ལེན་
སྟན་ལྷན་གྱི་གྲོས་ཚད།..... ༡༠༩
- ༤.༤ འབྲུག་གི་རྒྱ་དངོས་ཁལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༡ ཅན་མའི་ དོན་ཚན་ ༡༩ པ་
དང་ ༢༠ པ་གཉིས་ འཕྲི་སྟོན་དང་ རྒྱ་ཁིང་དང་སྐམ་ཞིང་གི་ གནས་གོང་ཚད་
གཞི་ཚུ་ དག་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་གྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་
སྟན་ལྷན་གྱི་གྲོས་ཚད།..... ༡༡༡
- ༤.༥ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ གཞུང་གི་སྒྲན་ཁང་དང་ སློབ་གྲྭ་ དེ་ལས་ མི་སྡེའི་ སོ་ནམ་
ཞིང་ལམ་ནང་ རྒྱ་ཁིང་ཚུ་གི་ས་ཁལ་ མི་སེར་གྱིས་ བཏབ་དགོ་པ་ཐོན་མི་ལུ་
བྱ་སྐབས་མ་བདེལ་ཡོད་པའི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ སྟན་ལྷན་གྱི་གྲོས་ཚད།..... ༡༡༤
- ༤.༦ རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ལཱ་ལྷན་གྱི་ཐུང་ཕོགས་དང་འཚོ་རྟེན་མ་དངུལ་དཔུང་ཡིག་གི་
དང་ལེན་སྟན་ལྷན་གྱི་ གྲོས་ཚད།..... ༡༡༧
- ༤.༧ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ དང་ ༢༠༡༣ ལུ་ ནང་རིག་ཚུ་ཚན་ལྷན་མི་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་
གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ལས་བརྟེན་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་ འཁྱོམ་ཚུགས་པར་
ལུས་ཡོད་མི་ཚུའི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་ ལོགས་སུ་སྤྱོད་བཞག་སྟེ་
ཐབས་ལམ་ བཏོན་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ སྟན་ལྷན་གྱི་གྲོས་ཚད།..... ༡༡༩
- ༤.༨ བུམ་ཐང་རྫོང་ཁག་ནང་ ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ནང་མ་རྒྱུད་པའི་
གོང་འཕེལ་འབད་མ་ཚོག་པའི་ ས་ཁོངས་རྒྱུང་མ་གཅིག་མེན་པར་ ཁྲོམ་གྱི་

- ཉེ་འདབས་ལུ་ཡོད་པའི་ གོང་འཕེལ་འབད་མ་ཚོག་པའི་ ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་
ས་ཁུལ་ཕབ་ཆག་གནང་དགོ་པའི་ དང་ལེན་སྟན་ལུ་འཁོམ་ཆོད།..... ༡༣༤
- ༤.༡༠ འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་ག་ར་ གཞུང་ལྟེ་བ་ལུ་ཡོད་དེ་གིས་ ས་གནས་
གཞུང་གི་དབང་ཚད་ནང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྣ་ རྒྱུ་རྩེ་ཐོན་པ་ད་ ཆེད་འོག་
དང་སློབ་གྲྭ་ཚུ་ནང་ འཕུལ་འཕུལ་ར་ ཉེར་མཁོའི་ཅཆས་ མཁོ་བསྐྱབ་འབད་
ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་ལ་ལུ་ཅིག་
ས་གནས་གཞུང་ལུ་སློབ་དགོ་པའི་ སྟན་འགོའི་ཞལ་འཛོམས་གྱི་གྲོས་ཆོད་
དང་ལེན་གྱི་སྟན་ལུ།..... ༡༣༥
༥. དཔུང་ཡིག་བསྐྱར་གྲོས།..... ༡༣༩
- ༥.༡ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ གི་ ལོ་བསྐྱར་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཞའི་དཔུང་ཡིག་གྲུར་
བསྐྱར་གྲོས་གྱི་གྲོས་ཆོད།..... ༡༣༩
- ༥.༢ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཞའི་དཔུང་ཡིག་གྲུར་
བསྐྱར་གྲོས་གྱི་གྲོས་ཆོད།..... ༡༤༠
- ༥.༣ འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྱུང་རྩ་སྒྲུག་ཁུལ་དགོངས་ཡངས་གྱི་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་
མའི་ བསྐྱར་གྲོས་གྱི་གྲོས་ཆོད།..... ༡༤༡
- ༥.༤ འབྲུག་གི་ཅཆས་དང་ཞབས་རྟོག་ཁུལ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤
ཅན་མར་ བསྐྱར་གྲོས་གྱི་གྲོས་ཆོད།..... ༡༤༡
- ༥.༥ འབྲུག་གི་སློ་ཁོར་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མའི་བསྐྱར་གྲོས།..... ༡༤༣
- ༥.༦ འབྲུག་གི་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་དང་ སོ་ནམ་སྡེ་ཚན་གྱི་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༥
ཅན་མའི་ བསྐྱར་གྲོས་གྱི་གྲོས་ཆོད།..... ༡༥༣
- ༥.༧ དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ཚུའི་ ཐོབ་དབང་མཐུན་གྲོས་གྱི་ དགག་ཆའི་འཕྲི་སྟོན་གྱི་
བསྐྱར་གྲོས།..... ༡༥༧

6.	སྤྱི་ཚྭ་གསལ་ལྟན་བཞུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།.....	149
6.1	དམངས་ཅིས་ཚྭ་གསལ་རྒྱུ་གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཅིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ ལོ་ལྟར་ སྟན་ལྟ་ 2022-2024 ཅན་མའི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལྟ་དང་ སྤྱི་ལོ་ 2020- 2022 ཅན་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལྟའི་རྗེས་དེད་སྟན་ལྟའི་གྲོས་ཚད།.....	149
6.2	སྤྱི་ཚྭ་གསལ་ལྟན་བཞུགས་ཚྭ་གསལ་ཚྭ་པའི་བཀའ་ཤོག།.....	149
6.3	ལྷོ་མེན་གྱིས་ གཞུང་གི་ཁྲིམས་བཟོ་དང་ ལོ་ལྟར་འཆར་གཞིའི་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་དང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྐོར་ལས་ ལོ་ལྟར་སྟན་ལྟ།.....	151
7.	དྲི་བཀོད་ལས་རིམ།.....	152
7.1	མཐུག་གོལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་རིམ།.....	152

རྩུང་ལྷགས་དང་པ། ༡༩༩

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐངས་ལུ་པ་འགོ་བཙུགས་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་
ལུང་བསྟན་རྟོ་རྩེ་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་བའི་གསལ་བཤད། ༡༩༩

རྩུང་ལྷགས་གཉིས་པ། ༢༠༢

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༦.༢༠༢༤ ལུ་ ཕིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་
དཔུ་བཀོའི་དཔུད་ཡིག་གུར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ། ༢༠༢

རྩུང་ལྷགས་གསུམ་པ། ༢༠༥

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༦.༢༠༢༤ ལུ་ ཕིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་
དཔུ་བཀོའི་དཔུད་ཡིག་གི་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ། ༢༠༥

རྩུང་ལྷགས་བཞི་པ། ༢༠༨

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༦.༢༠༢༤ ལུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲུང་ལུ་ཕྱགས་ཀྱི་ ཁལ་དགོངས་ཡངས་
དཔུད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ། ༢༠༨

རྩུང་ལྷགས་ལྔ་པ། ༢༡༡

སྤྱི་ཚེས་ ༢༩.༠༥.༢༠༢༤ ལུ་ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲུག་ཁལ་གྱི་ འཕྲི་སྟོན་ དཔུད་ཡིག་
༢༠༢༤ ཅན་མར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ། ༢༡༡

རྩུང་ལྷགས་དྲུག་པ། ༢༡༤

འབབ་ཁུངས་ཐོག་གི་ ཁལ་རིགས་ལས་བརྟེན་པའི་ ཁལ་གཉིས་བཙུགས་ཕ་མེད་གཏང་ནི་དང་
ཁལ་ལས་རྩུར་ནི་དང་འཛུལ་ཐབས་སྒྲིག་ནི་ཚུ་ སྟོན་འགོག་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་
སིངྏ་པོར་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནིའི་གན་རྒྱའི་གུར་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ། ༢༡༤

རྩུང་ལྷགས་བདུན་པ། ༢༡༧

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༦.༢༠༢༤ ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་ཤོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༢༠༡༤
ཅན་མར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ། ༢༡༧

བྱུང་སྐྱེགས་བརྒྱད་པ།..... ༢༡༩

སྤྱི་ཚེས་ ༡༥.༠༦.༢༠༢༤ ལུ་ དམངས་ཚིས་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཚིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་

ལོ་ལྟར་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ཅན་མ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠-༢༠༢༤ ཚུན་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་

སྟན་ལུ་གུ་ ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ།..... ༢༡༩

བྱུང་སྐྱེགས་དགུ་པ།..... ༢༢༣

སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ལུ་པ་མཐུག་འགོ་ལ་སྐབས་སུ་ ཚོགས་དཔོན་ ལུང་བསྟན་

རྟོ་རྩེ་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་བའི་གསལ་བཤད།..... ༢༢༣

བྱུང་སྐྱེགས་བརྒྱད་པ།..... ༢༢༤

སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་ནང་ གཤམ་ཁར་གཏོགས་མི་ འབྲུས་མི་

ཚུ་འི་མཚན་ཐོ།..... ༢༢༤

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པ་ཚོགས་ཐངས་ལྟ་པའི་མཛད་རིམ་དང་གྲོས་ཚད།

༡. འགོ་བཙུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་རིམ།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐངས་ལྟ་པ་འདི་ གནམ་ལོ་མེ་པོ་རྟ་ལོ་ཟླ་ ༠༣ པའི་ ༡༧ ལུ་མ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༠༥ པའི་ཆེས་ ༡༤ ལུ་ གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ ཉིན་མ་ དང་འབྲེལ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་ མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་ཆེ་མཆོག་ རང་ ལུགས་ ཆིབས་གཤམ་དང་ སེར་སྤྱངས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སློལ་ས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ གན་ གདན་འདྲན་ལུ་སྟེ་ བཞུགས་གཤམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ མཛད་རིམ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་ འགོ་བཙུགས་གནང་པའི་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་ཐངས་ ༥ པ་འགོ་བཙུགས་ཀྱི་ གསལ་ལུ་ཕུལ་རྟེ་ འགོ་བཙུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་རིམ་ མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡི། ཚོགས་དཔོན་ གྱི་འགོ་བཙུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གསལ་ལུ་ ལྷན་སྐྱེས་ ༡ པའི་ནང་ཡོད།

༢. ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༧ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་གྲོས་ཚད།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དངུལ་ཕྱིས་སྟོན་པོ་གིས་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་དང་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༧ གྱི་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཤོའི་དཔུང་ཡིག་ དེལ་ས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༥-༢༠༡༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཤོའི་དཔུང་ཡིག་ཚུ་གི་ རོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་ནང་།

༡༽ རོ་སྤྱོད།

འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་ཆ་ཚུ་གིས་ དངས་གསལ་དང་ འགན་འཁུལ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ བཟོ་རྒྱུ་ཚུ་ལུ་ འཇུར་ལྷོག་མེད་པའི་ ཁས་ལེན་གྱི་ བརྒྱུ་མཚན་སྟོན་རོ་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལས་ཚུར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དངུལ་ཕྱིས་བདག་སྐྱོང་དང་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ གཞུག་སྡེ་བཅན་ཐབས་ལུ་ ལམ་སྟོན་གྱི་གཞི་རྩ་སྟེ་ གནས་རྟེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

འཆར་དངུལ་འདི་ ལོ་ལྟར་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་བར་མཚམས་དང་ འབྲུག་གིས་ དཔལ་ འབྱོར་རྒྱ་སྐྱོད་ བརྒྱུ་ལྟ་ (10X Economy) གྱི་དམིགས་ལུ་ལུ་ བརྩོན་ལུགས་བསྐྱོད་

པའི་དུས་ཚོད་ གཤམ་ཅན་ཅིག་ནང་ རྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ལོ་རེའི་ དངུལ་རྩིས་འཆར་གཞི་ཙམ་ ཅིག་མེན་པར་ གྲུབ་འབྲས་རྩུ་ མཁྱེགས་དྲགས་སྟེ་བསྐྱབ་ནི་དང་ ལམ་ལུགས་དང་ སྤྱིག་གཞི་ རྩུ་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་བཏང་སྟེ་ བཟོད་བསྐྱན་ཅན་གྱི་ གཞི་རྟེན་བཅུགས་ནི་དང་།

དེ་ལས་ རང་མགོ་རང་འབྲངས་དང་ མ་འོངས་པར་ ག་སྤྱིག་ཡོད་པའི་དཔལ་འབྱོར་ བསྐྱར་ བཅོས་གྱི་ལམ་ལྗོན་གས་ གསལ་སྟོན་འབད་ནིའི་ གཤམ་ཆེའི་ བརྟམ་ཚོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལོ་ལྟར་ ལཱ་གི་འཆར་གཞི་ (Annual Work Plans) དང་ གྲུབ་འབྲས་བརྟམ་གཞི་ལོ་ (Key Performance Indicators) རྩུ་བརྒྱུད་དེ་ ལས་སྟེ་ག་རའི་ནང་ དྲངས་གསལ་དང་ འགན་ འཁྲི་ གྲུབ་འབྲས་དང་ཐོན་འབྲས་ལུ་ གཞིར་བཞག་པའི་ ལག་ལེན་སྤྱིག་བཀོད་ རེས་གཏན་ བཟོ་ནི་དང་ ཐོན་ཁུངས་བཀོ་བཏམ་གྱི་ ཐབས་ལམ་ཙམ་མེན་པར་ གཞི་སྐྱར་ལུ་ ཐབས་བྱས་ ཅན་གྱི་མཐུན་ཆེན་སྟེ་ ལེ་ཕན་འབྱུང་ནིའི་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་པ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་ དེ་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་པའི་ལས་སྟེ་ རྩུ་ནང་ གསར་སྐྱབ་མ་ཙུ་བཅུགས་ཏེ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ དབང་ཚད་མིར་སྟེལ་ཙུ་བརྟན་ བཟོ་ནི་ མི་མང་ཞབས་ཏྲིག་དང་ ལག་ལེན་གྱི་ལྗོན་གས་གྲུབ་ ཡར་འཕར་གཏང་ནི་རྩུ་ གཞི་རིམ་ བཟུང་སྟེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ མི་དམངས་དངུལ་རྩིས་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༣(ག) པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༡༥ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་བརྟམ་ནིའི་ལམ་ སྟོན་འབད་མི་ གཞུང་གི་ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ མཐུན་ལྗོན་དང་ དངུལ་རྩིས་སྤྱིག་བཀོད་རྩུ་ ལ་ གསལ་བཀོད་པའི་ འཆར་དངུལ་སྤྱིད་བྱས་དང་ དངུལ་རྩིས་སྤྱིག་བཀོད་བརྟེན་དོན་ (Budget Policy and Fiscal Framework Statement) རྩུ་གི་སྟན་ལུ་སྤུལ་ཡི།

ལོ་ལྟར་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་གཞི་རིམ་རྩུ་དང་ འབྲེལ་མཐུད་འབད་དེ་ གཞུང་གིས་ རྩུ་སྐྱེད་ ཅན་གྱི་ དངུལ་རྩིས་གནས་ཚད་ རན་ཏྲིག་ཏོ་བཟོ་སྟེ་ ཡར་རྒྱས་གྱི་འཕེལ་ལྷགས་རྩུ་སྐྱེད་དང་ ལཱ་གཤམ་ག་གི་སྐྱབས་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ སྤྱིར་སྟེའི་ལས་སྟེ་རྩུ་ གོང་འཕེལ་ འཕྲོ་མཐུད་བཟོ་ ནིའི་ དམིགས་ལུལ་དང་བསྐྱར་ འཆར་དངུལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་སྤྱིད་བྱས་དེ་

ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་དང་ རྒྱ་བྱུང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ཅ་བརྟན་རྒྱུན་སྦྱོར་
དང་ དངུལ་རྩིས་ལྷོག་ཤུགས་ ཅ་བརྟན་བཟོ་ནིའི་ གཤམ་ཅན་གྱི་ ལག་ཆ་ཅིག་ཡིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།
དེ་མ་ཚད་ རྒྱ་འཁོར་འོང་འབབ་ ཚད་གཅིག་ལས་བཟུལ་མེད་པ་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྒྲུ་
ཡར་མེད་འབད་དགོཔ་ཚུ་ ཕྱིའི་མ་དངུལ་ལུ་བརྟེན་དགོ་ནི་དེ་གིས་ མི་མང་བུ་ལོན་ཡར་མེད་གི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ འཆར་དངུལ་ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་ ཁེ་ཕན་ཆེ་བའི་ གཙོ་རིམ་ཅན་ཚུ་ནང་ལུ་
མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་དང་ སྤྱི་ག་བཀོད་གཞི་སྦྱར་གྱིས་ མི་མང་ཟད་འགྲོ་འཛོན་ཐངས་ཅན་སྟེ་ཡར་
ངལ་དང་ རྒྱ་འཁོར་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱུ་སྐྱུ་བ་འབད་ནི་ནང་ བཅོན་ཐབས་བསྐྱེད་དགོཔ་དང་ རྩིས་
ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ གྱི་དངུལ་རྩིས་ཐབས་བྱས་དེ་ རེ་འདོད་དང་ ངན་ཤེས་གཉིས་གྱི་བར་ན་ འབྲ་
མཉམ་བཟོ་ནིའི་འབད་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

གཞུང་གིས་ མི་མང་ལས་སྟེ་གསར་གཏོད་དང་ འཛོན་ཐངས་ཅན་ གྲུབ་འབྲས་ཅན་གྱི་གཙུག་སྟེ་
ཅིག་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་བཟོ་ནིའི་ལས་ལེན་ལྟར་ ཅ་ཆས་དང་ ཞབས་ཏྲུག་ཁྲལ་ གཞི་བཙུགས་
འབད་དེ་ ཁྲལ་གྱི་གཞི་རྟེན་རྒྱ་སྦྱོང་དང་ འོང་འབབ་ཡར་འཕར་དང་ བསྐྱར་སྦྱོང་ཡར་ངལ་
དངས་གསལ་ཅན་གྱི་ ཁྲལ་གྱི་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི་ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་ནི་དང་ མི་མང་
དངུལ་འབྲེལ་འཛོན་སྦྱོར་གི་ གཞི་སྦྱར་ཚུ་གིས་ གྲུབ་འབྲས་གཞིར་བཞག་གི་འཆར་དངུལ་ མ་
ཅུ་གཞི་བཙུགས་ལམ་སྟོན་ ༢༠༢༤ དང་ Unified Chart of Accounts དང་ IPSAS
དང་ Treasury Single Account བཙུགས་ཏེ་ དངུལ་འབྲེལ་སྤྱི་ག་གཞི་དང་ དངས་
གསལ་དང་ ཕན་ལུས་ཡར་ངལ་གཏང་ནི་དང་ ཡང་ཅན་སྒྲོག་ཐོག་ གཞི་སྦྱར་གྱིས་ མི་མང་
ལམ་ལུགས་ནང་ལུ་ འཛོན་ཐངས་དང་ གྲོ་གཏང་ ལྷོགས་སྐྱབ་སྟེལ་ནི་དང་ སྐར་སྟེ་གོང་འཕེལ་
དོ་འགྲན་ཡར་ངལ་དང་ ཕྱིའི་གཞོད་འཛུབ་ལུ་ བཟོད་བསྐྱར་འབད་ཚུགས་པའི་ དཔལ་འབྱོར་
བཟོ་ནི་དང་།

མི་མང་སྐར་སྟེ་མཉམ་འབྲེལ་དང་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་དབང་ཚད་ཕྱིན་ཏེ་ འབྲ་མཉམ་གོང་
འཕེལ་བཟོ་ནི་དང་ ཟད་འགྲོ་ཚུ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ ལུས་ཤུགས་ སོ་ནམ་ ཡང་གནས་དཔལ་

འབྱོར་དང་ གནམ་གཤིས་ལྷོག་ཤུགས་གདོང་ལེན་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་ནི་དང་།
མི་མང་གི་སྦྱོན་འགྲུལ་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དུས་རིང་ ཁེ་ཕན་འཐོབ་པའི་ མ་ཙཱ་གཞི་བརྩམས་ཁོ་
ནར་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་ནི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༧ གྱི་ དངུལ་ཕྱིས་དམིགས་
གཏང་གཙོ་བོ་ཚུ་ཡང་ དངུལ་ཕྱིས་ཆད་ཆད་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥
གི་ནང་འཁོད་ལུ་བཀག་ནི་དང་།

དེ་ལས་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ དངུལ་ཀྱམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༡༩ བསྐྱ་སྐྱབ་དང་ རྒྱུན་སྦྱོང་བྱེད་
འགོ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ གྱི་ནང་འཁོད་བཟོ་ནི་དང་ གཞུང་ཁྲེ་བའི་བྱ་ལོན་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༥ གི་འོག་
ལུ་ རྒྱུན་སྦྱོང་འཐབ་ནི་དང་ འཆར་དངུལ་འདི་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་ གནང་བའི་ལམ་སྟོན་ལྟར་དུ་ དམིགས་གཏང་གསལ་བཟོ་དང་ ཐབས་བྱས་ཆེད་དུ་བཀོད་
དེ་ སྐབས་ལེགས་ལུ་ མ་བཞག་པར་ གཞི་བརྩམས་བཟོ་དགོ་པའི་དོན་ལུ་ སེམས་བྱགས་
ཐིན་ནི་དང་ འཆར་དངུལ་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གཞི་རྩ་ བཙན་ཐབས་བཟོ་ནི་
དང་ མི་མང་ཟད་འགྱུའི་སྤྱིས་ཚད་ ཡར་བྱུག་དང་ རང་མགོ་རང་འབྱོར་དང་ ལྷོག་ཤུགས་བཟོ་
དང་ བརྒྱ་ལྷབ་ 10X དཔལ་འབྱོར་འཆར་སྤྱང་དང་ དགེ་ལེགས་ཕྱག་ དན་ཤེས་ཁོམ་ཚོགས་
ཀྱི་ གཙོ་རིམ་ཚུ་དང་མཐུན་སྦྱིག་ཐོག་ མ་ཙཱ་གཞི་བརྩམས་དང་ གསར་གཏོད། རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་
འབྲེལ་ལུ་ གཞི་རྟེན་ཐིན་ནི་དེ་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་ ལྷན་ཐབས་
འཆར་དངུལ་དཔྱ་བགོའི་ དཔྱད་ཡིག་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༧ གྱི་ འཆར་དངུལ་
དཔྱ་བགོའི་དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཇོག་གི་དོན་ལུ་ སྤུལ་ཤ་ཨིན་པའི་ ལྷན་ལུ་སྤུལ་ཡི།

ཁ། རྒྱ་བྱུང་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་མཐོང་སྤྱད།

འཆར་དངུལ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ གཏན་གཏན་མེད་མི་དང་ སྤིད་འབྲེལ་
རིག་པའི་ཆ་བྱས་ དེ་ལས་ ལུ་ཕྱགས་དང་ ཨེ་ཤི་ཡ་གི་ཟིང་འབྲུག་ཚུ་གིས་ ལུས་བྱགས་ཀྱི་
ཉེན་ཁ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཐོགས་ཆགས། དེ་ལས་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འགྱུ་མི་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་
ཡར་འཕར་གྱི་འོས་འབབ་ ཞན་སུ་སྤེ་འགྱུ་བའི་བསྐྱར་ཡོད་པའི་ ལྷན་ལུ་སྤུལ་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡར་འཕར་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༡ གྲུ་ཚོད་དཔག་བཞུག་དེ་ཡོད་པ་དང་
ལུས་ཤུགས་ནང་ བར་བཀག་དང་ སྤྱི་འབྲེལ་རིག་པའི་ཆ་རྒྱས་ཚུ་ལས་བརྟེན་ མར་ཕབ་གྱི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཨེ་ཤི་ཡ་དང་ ཨླ་ཨེ་ཤི་ཡ་ཚུ་ནང་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ རྒྱ་གར་གྱིས་
བརྒྱ་ཆ་ ༤.༧ གྱིས་ ཡར་འཕར་ཚོད་དཔག་བཞུག་མི་དེ་གིས་ ལུང་ཕྱོགས་ཡར་རྒྱས་ལུ་ རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན་རུང་ ས་སྤྱུམ་གོང་ཆད་ཡར་སེང་དང་ ཕྱིའི་བརྟེན་བརྟེན་མེད་མི་ཚུ་ལས་བརྟེན་
ལུང་ཕྱོགས་གོང་འཕེལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༩ དང་།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༡ གྱི་བར་ན་ འགྲོ་ནིའི་ཚོད་དཔག་ཡོད་མི་དེ་གིས་ དཔལ་
འབྱོར་རྩ་བརྟེན་ལུ་ གཞི་འཁོར་འབྱུང་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གོང་ཆད་ཡར་འཕར་འདི་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༡ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༤ གྲུ་ལུ་ ཡར་
སེང་འགྲོ་ནི་ཨིན་མི་དེ་ཡང་ བཀའ་སྤྱོད་གྱི་ གཞི་འཁོར་འབྱུང་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཡར་འཕར་འགྲོ་བའི་
བདམ་མཚན་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་དོན་ལུ་ ཉེན་ཁ་དང་གོ་སྐབས་གཉིས་ཆར་ གསལ་སྟོན་འབད་ཕམ་ཨིན་མ་
དང་ བར་འབྲེན་ལུ་བརྟེན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་ཅིག་འབད་ཕམ་ལས་ ཕྱིའི་གཞི་འཁོར་སྐྱོན་ཚུ་ལུ་ ཉེན་ཁ་
ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ས་སྤྱུམ་དང་ཅཆས་གྱི་གོང་ཆད་ཡར་སེང་འགྲོ་མི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་མཉམ་
འབྲེལ་པ་གཙོ་བོ་ཚུ་ ཡར་དྲག་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ གོང་ཆད་ཡར་འཕར་དང་ ད་ལྟོ་འི་རྩིས་ཁྲ་ དེ་
ལས་ ཕྱིར་ཚོང་གི་དགོས་མཁའ་ཚུ་ལུ་ ཐོ་ཕོག་ནི་ཨིན་མ་མ་ཆད་ གཞན་ཡང་ ལུང་ཕྱོགས་གོང་
འཕེལ་ཤུགས་ཅན་ དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ རྒྱ་གར་ ཚོང་འབྲེལ་དང་ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་
དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གཅིག་སྤྱོད་ལུ་ གོ་སྐབས་ཕྱིན་ནི་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱ་
བྱབ་དཔལ་འབྱོར་ རྩ་བརྟེན་དང་ ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཐབས་ལམ་བཟོ་དགོ་པའི་
གསལ་སྟོན་འབད་ཕམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་བཞིན་ ཕྱིའི་གནས་སྤངས་ གཞི་འཁོར་ཅན་ཡོད་རུང་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ སྤྱི་ལོ་
༢༠༢༤ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༧.༥ དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༨ གྱིས་ ཡར་སེང་ཚོད་དཔག་

ཡོད་པ་དང་ ཞབས་ཏྲག་དང་ བཅོ་སྒྲིལ་སྒྲུ་ཚུ་ རྒྱ་སྐད་གཏང་ནི་ཚུ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་
གི་ རེ་འདོད་ཡོད་པའི་ཁར་ ཡར་འཕར་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡.༤ ལུ་ ཚ་བརྟན་
མ་འགྱོ་བའི་རྟེ་མར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༣ གྲུར་ རན་ཅམ་གྱིས་ ཚོད་དཔག་
བཀོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༥ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤
འགོ་བཙུགས་ཁམས་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥.༤ གྲུར་ ཡར་སང་འགྱོ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་སྐྱུམ་
གྱི་གོང་ཚད་དང་ མཁོ་ཆས་བཟུམ་སྤེལ་ལུ་བརྟེན་ཨིན་པ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གི་ ཕྱི་འབྲུག་གསལ་
འདི་ སྤྱི་ཚུ་སྤྱོད་པའི་གྲུར་ ཕྱི་འཛོམས་འབྲེལ་གྱི་ མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ལས་བརྟེན་
ཏེ་ ཕྱི་འབྲེལ་སྤེལ་ལུ་ གཞན་ཕྱགས་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ ཐོན་ཏེ་
ར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ རྒྱ་རྒྱུ་ལཱ་ལྷན་འཛུགས་ཐོན་སྐྱེད་ GDP per capita འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ ལུ་ཨེ་སི་
ཾ་ལར་ ༤,༤༥༥. ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ ལུ་ཨེ་སི་ཾ་ལར་ ༥,༢༡༨.༡ གྲུར་ ཡར་སང་
འགྱོ་ནི་ཚོད་དཔག་ཡོད་པ་དང་ GNI per capita ཡང་ ལུ་ཨེ་སི་ཾ་ལར་ ༤,༢༡༠.༡ ལས་
ལུ་ཨེ་སི་ཾ་ལར་ ༤,༥༢༡.༣ གྲུར་ ཡར་སང་འགྱོ་ནི་ཨིན་མི་འདི་གིས་ འོང་འབབ་དང་ དཔལ་
འབྱོར་གྲུབ་འབྲས་ ཡར་དཀའ་འགྱོ་བའི་བན་མཚན་སྟོན་མ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་གནས་སྟངས་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༩ ལུ་ མར་ཕབ་འགྱོ་ནི་
གི་ ཚོད་དཔག་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༡ ལུ་ ཏུམ་གྲ་ཅིག་ ཡར་
སང་མ་འགྱོ་བའི་ རྟེ་མར་ཨིན་པ་དང་ དེ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་སྐད་དང་ ལས་མི་ཚོང་འབྲེལ་
གྱི་ གཞི་བཀོད་གཉིས་ཆར་ བན་མཚན་སྟོན་མ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱི་འབྲེལ་གནས་སྟངས་ཐད་ལུ་ གསར་སྐྱབ་ཅིས་ཁྲའི་ལྷག་ལུས་ ཅིས་ལོ་
༢༠༢༤-༢༥ ལུ་ དུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༡,༥༨༥.༣ ལས་ ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༤ ལུ་ དུལ་ཀྲམ་
ས་ཡ་ ༡༤,༡༣༤.༨ གྲུར་ ཡར་སང་འགྱོ་བའི་ཚོད་དཔག་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ལོ་ལྷའི་འཆར་

གཞི་ ༡༩ པ་འདི་ མཐོགས་དག་སྤྱི་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ གནང་སྤྱིན་ཡར་སེང་དང་ རྒྱུ་བརྟེན་
སྒོ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་ མཐོ་དགས་ཚུ་གིས་ རྒྱུ་སྤྱོད་ཐོབ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཡིན་རུང་ རྩལ་ཡུན་བར་མའི་ནང་ གསར་སྐྱབ་ཕྱིས་ཁྲ་ མར་པལ་འགྱུ་ཞིའི་ ཚོད་དཔག་ཡོད་
རུང་ རྒྱུ་སྤྱོད་ཕྱིས་ཁྲའི་ཕྱིས་ཆད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ ལུ་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་
ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༥ གྱུར་ གནས་ནི་ཡོད་མི་དེ་གིས་ རང་འབྲེན་མཁོ་མངག་དང་ གཞི་བཀོད་
ལུ་བརྟེན་སྟོད་མི་ཚུ་ གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ ཟུར་གསོག་གི་གནས་
སྤངས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ གནས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཟུར་གསོག་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལུ་ ཡུ་ཨེསི་ཾོ་ལར་ ས་
ཡ་ ༡,༡༢༡.༤ ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ ལུ་ ཡུ་ཨེསི་ཾོ་ལར་ས་ཡ་ ༡,༤༩༥ དང་ ཕྱིས་
ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལུ་ ཡུ་ཨེསི་ཾོ་ལར་ས་ཡ་ ༡,༥༤༠.༤ གྱུར་ མྱོད་ནི་གི་ ཚོད་དཔག་བཀོད་
དེ་ཡོད་པ་དང་ འདི་གིས་ དགོས་མཁོའི་ནང་འབྲེན་ རྒྱ་ཾོ་ ༢༩ ལས་ ༣༩ ཚུན་འགལ་ནི་ལུ་
ཡར་སེང་འབད་ནི་ཡིན་མ་མཚན་ ཕྱིའི་གཞོད་འཇུབ་ཚུ་ལུ་ རྟོག་ཤུགས་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་
ཡིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༣༠ ལུ་ ཟུར་གསོག་འདི་ US Dollar ཡུ་
ཨེསི་ཾོ་ལར་ས་ཡ་ ༡,༢༩༤.༤༠ གྱུར་གནས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་
མཐོང་སྤང་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་གནས་ཡོད་རུང་ རྒྱལ་སྤྱི་གནས་སྤངས་ ཡར་དག་འགྱུ་བའི་
བསྐྱང་ཡོད་མི་འདི་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ དན་ཤེས་དང་ རྒྱ་བྱབ་དཔལ་འབྱོར་འཛིན་སྐྱོང་ཚུ་
དན་ཤེས་བཏོན་དགོས་སྟེ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་མང་བུ་ལོན་གྱི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་
གལ་ཅན་སྟེ་བཙུགས་ཏེ་ དྲངས་གསལ་དང་ འགན་འཁུལ་ དེ་ལས་ ཡུན་བརྟེན་ཐབས་ལམ་ཚུ་
བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱ་ཾོ་གསུམ་རེར་ མི་མང་བུ་ལོན་སྟན་ཏུ་བཀམ་སྟེལ་ སྤྱིན་འགྲུལ་
གན་ཡིག་ཚུ་ལུ་ དམ་དམ་སྟེ་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ དེ་ལས་ IMF Article IV Mission
ལོ་ལྟར་བརྟག་ཞིབ་ཚུ་གིས་ རྒྱ་བྱབ་བསྐྱར་ཞིབ་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

མི་མང་བྱ་ལོན་ཡོངས་བསྟོམས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༠༤,༣༢༣.༢ ནང་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ ཚོད་རྩིས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༠.༤ གྱུར་གནས་ཡོདཔ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལོན་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༤.༤ ནང་ རང་འཁོད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༢ ཡིན་པ་དང་ རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིག་མེ་ལས་འགུལ་གྱི་བྱ་ལོན་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༢.༣ ཡོད་པའི་གྱུར་ སྒྲིག་མེ་མེན་པའི་བྱ་ལོན་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༡.༧ ཡོདཔ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

གཞུང་ལྟེ་བའི་བྱ་ལོན་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༤.༢ ནང་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གྱི་ ཚོད་རྩིས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༤.༤ ཡིན་མི་འདི་ སྤྱི་ལུ་ལྷན་དུ་བཞུགས་པའི་ཚད་གཞི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ རང་འཁོད་ཡོད་མི་འདི་གིས་ དངུལ་རྩིས་རྩིས་ཆད་བསུབ་ཐབས་ སྤྱི་ལུ་ལྷན་དུ་གཙོ་བོར་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་སྟེ་ སྟོན་ཡོདཔ་ཡིན་ཅུང་ མཐར་འཁྱུལ་དུ་ མི་མང་བྱ་ལོན་འདི་ ཡར་མེད་འགྱུར་ཞི་འདི་ རེ་འདོད་ཡོད་ཅུང་ རིག་གསར་ དངུལ་རྩིས་ མི་མང་སྤྱི་ལུ་མཉམ་འབྲེལ་ དེ་ལས་སྤྱི་ལུ་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ ཐབས་ལམ་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ ཡུན་བརྟན་གྱི་ འཛིན་སྲོལ་འབད་དགོཔ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

གཤམ་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་ བསྐྱར་བཟོའི་དངུལ་རྩིས་གྲུབ་འབྲས།

རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་ བསྐྱར་བཟོའི་དངུལ་རྩིས་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཡང་ གཞུང་གིས་ དངུལ་རྩིས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་དང་ བག་ཟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་སྲོལ་ཐོག་ལས་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ ལེགས་བཅས་དང་ ཡར་ཆུས་ཀྱི་གསལ་སྟོན་འབད་ཡོདཔ་དང་ རྩིས་ལོ་དེའི་ ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༢,༧༧༢.༤ ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༡༡,༤༥༡.༣ གྱུར་ ཡར་མེད་སྟེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༤ གིས་ བསྐྱར་བཟོའི་འབད་ཡོདཔ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཡང་ རང་འཁོད་འོང་འབབ་དང་ ཁེབས་སྟོན་མོར་ནང་ ཡར་མེད་ཐོན་མི་དང་ ལས་རིམ་དང་ ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་ ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱི་ལུ་ མཉམ་སྟེལ་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིན་པ་དང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ འཆར་དངུལ་དཔྱ་བགོ་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ཡང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༤,༤༥༡.༣ ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༧,༤༤༣ ལུ་ ཡར་མེད་སྟེ་ བསྐྱར་བཟོའི་འབད་ཡོདཔ་ད་ ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ ཡར་དྲག་འགྱུར་མི་དང་འབྲེལ་ དངུལ་རྩིས་རྩིས་ཆད་འདི་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་

ཡོངས་བསྐྱམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༢༡ ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༩.༥༩ ལུ་ མར་ཕབ་འགྲོ་སྟེ་ཡོད་མི་
འདི་གིས་ གཞུང་གི་ དངུལ་རྩིས་སྒྲིག་གཞི་དང་ བག་ཟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ལུ་ ཁས་ལེན་
དང་ འགན་འཁུལ་གསལ་སྟོན་འབད་ནི་འདི་ གནས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ཨིནམ་དེ་ གྲོས་ཐག་གི་
གཞི་བཀོད་དུ་ བཞག་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཁུ་ཡི།

ང་། རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལུ་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཤའི་དཔྱད་ཡིག།

རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཤའི་དཔྱད་ཡིག་འདི་ དངུལ་
ཀམ་ས་ཡ་ ༡,༢༡༡.༤༤༤ ཨིནམ་ད་ དེའི་ནང་གསེས་ གནད་སྒྲིན་དང་ ལས་འགུལ་འབྲེལ་
བའི་ བུ་ལོན་ཚུ་ཡང་ཚུད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ མཇུག་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ སྤུལ་སྤྱོད་
ཨིན་ཟེར་ཁུ་ཡི།

ལས་སྟེའི་དཔྱ་བཤའི་

རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་ ཟུང་འགོ་གཏང་ནི་གི་ གཙུག་ཚུ་ མདོར་བསྡུས་འབད་ཁུ་ཡི།

༡. མི་སྟེའི་ལས་སྟེ།

གཞུང་གིས་ གསོ་བ་དང་ ཤེས་རིག་གི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ མི་སྟེའི་ལས་སྟེ་ མ་
ཙུང་བཙུགས་ནི་ དེ་ལས་ ཡུན་རིང་གི་ མི་སྟེའི་མཐའ་དོན་དང་ ཡུན་བརྟན་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་
གི་དོན་ལུ་ མི་སྟེའི་ནང་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ འཆར་དངུལ་བཤའི་བཤའ་མཐོ་ཤོས་སྟེ་ དངུལ་ཀམ་
ས་ཡ་ ༤༢,༣༤༥.༤ བཤའི་བཀའ་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱམས་ལས་ བརྒྱ་
ཆ་ ༣༡ གི་རྩིས་ཨིན་ཟེར་ཁུ་ཡི།

༡༡) གསོ་བའི་ལས་སྟེ།

གསོ་བའི་ལས་སྟེ་ནང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ རྒྱ་སྐྱོད་དང་ སྤུལ་འབྲས་ཡར་དྲག་གཏང་
ནི་ལུ་ དམིགས་ཏེ་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ གི་ འཆར་དངུལ་ལས་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་
༡༩,༤༣༠ བཤའི་བཀའ་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ ཡོངས་བསྐྱམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ ཨིནམ་སྟེ་
ཁུ་ཡི།

ཁ) ཤེས་རིག་ལས་སྡེ།

ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་ནང་ ཕྱོགས་སྡེ་བ་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་དང་ བྱུང་རིག་གཙུག་སྡེ་གཞི་བཙུགས་
ཐིམ་ཕུག་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་སློབ་གྲྭ་ (International School) དང་ གཞི་བཙུགས་ ལ་
སོགས་པའི་དོན་ལུ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ གྱི་ འཆར་དངུལ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༢༤,༧༣༥.༧ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་མི་དེ་ ཡོངས་བསྟོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ ཡིན་མ་
སྟེ་ཞུ་ཡི།

༡. དཔལ་འབྱོར་དང་མི་མང་ཞབས་རྟེན་ལས་སྡེ།

སྤྱིལ་འབྲེན་གཞི་རྟེན་ སྤྱོད་ཁྱིམ་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་གོང་འཕེལ་ དེ་ལས་ ཡང་ཅན་གྱི་མཐུད་འབྲེལ་
དང་ སྤྱི་འབྱུང་ལྷན་ཁྲུགས་ རྒྱ་སྤྱོད་གཏང་ནི་ཚུ་དང་ དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྤྱི་རྒྱ་དང་ ཡུན་རིང་གི་
གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་མང་ཞབས་རྟེན་ལས་སྡེ་ལུ་ བསྟོམས་ཀྱིས་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༠,༣༧༥.༢ བཤོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྟོམས་
ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ གི་ཕྱིས་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཀ༡ རང་བཞིན་སྤྱི་འབྱུང་ཐོན་སྐྱེད་ལས་སྡེ།

དེ་ཡང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལས་སྡེ་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༩,༤༤༠.༤ དེ་ཅིག་ བཤོ་
བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ སོ་ནམ་དང་ འཕུང་ཚུ་ ཉགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་དང་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་
བཟའ་འཕུང་ཉེན་སྲུང་དང་ གོང་གཞུང་གི་འཛོ་བའི་གནས་སྤངས་ གནམ་གཤིས་ལྷོག་
ལྷན་ཚུ་ climate resilience ཅུ་བརྟན་བཟོ་ནི་ ལ་སོགས་པའི་དོན་ལུ་ཡིན་མ་སྟེ་
ཞུ་ཡི།

ཁ༡ ས་གཏེར་དང་ བཟོ་བཟོན་བཟོ་གྲྭ།

ས་གཏེར་དང་ བཟོ་བཟོན་བཟོ་གྲྭ་ལས་སྡེ་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་ ལ་སོགས་པའི་དོན་ལུ་
བསྟོམས་ཀྱིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༧༤༤.༤ བཤོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ག༽ བལྟ་བཤམ་ལས་སྡེ།

བལྟ་བཤམ་ལས་སྡེ་ནང་ བལྟ་བཤམ་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་དང་ ཐོན་དངོས་གོང་འཕེལ་
གཏང་ནི་ གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་དང་ མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་དང་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ཐོན་རྫས་
གསར་གཏོད་ཚུ་བཅིས་པའི་ དམིགས་གཏང་ཅན་གྱི་བར་འཛུལ་ལུ་ གཞུང་གིས་ དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༥༥.༢ བཏོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

ང༽ སྐྱེལ་འབྲེན་ལས་སྡེ།

སྐྱེལ་ཡོངས་མཐུད་སྟེལ་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་དང་ ཁྲོམ་ཚོགས་ནང་ སྤྲོད་ཚུགས་པའི་
གནས་སྟངས་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་ དེལས་ སྐྱེལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་
བཀག་ཆམེད་པ་སྟེ་ བཟོ་ནིལ་སོགས་པའི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ སྐྱེལ་འབྲེན་ལས་སྡེལ་
འཆར་དངུལ་བསྐྱེམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༤༩༤.༩ བཏོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་སྟེ་
ཞུ་ཡི།

ཅ༽ ཁྲིམ་བཟོ་དང་ མི་སྡེའི་ལས་སྡེ།

ཁྲོམ་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་ ལེགས་སྦྱར་བཟོ་ནི་དང་ མི་དམངས་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཡར་ཕྱག་
གཏང་ནི་ དེལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་ཚུ་ ཡུན་བརྟན་གཞིས་ཆགས་ རྒྱ་སྐྱེད་
གཏང་ནི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠,༧༩༣.༤ བཏོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་སྟེ་
ཞུ་ཡི།

ཆ༽ བརྒྱན་འབྲེལ་དང་ འཕུལ་རིག་ལས་སྡེ།

དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣,༤༧༤.༡ འདི་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱོང་ ཅ་བརྟན་བཟོ་ནི་
དང་ ཞབས་ཏྲུག་སྐྱོད་ཐངས་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་ དེལས་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་ དཔལ་
འབྱོར་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་དང་ གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་ ཡར་ཕྱག་གཏང་
ནི་དང་འབྲེལ་ ཁྲོད་གསེབ་གྱི་མཐུད་འབྲེལ་ ཡར་ཕྱག་གཏང་སྟེ་ ཡང་གནས་ཅན་གྱི་
ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་ ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༣,༤༧༤.༡ བཏོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

༤༽ རྒྱལ་ཤྱགས་ལས་སྡེ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༩༠ ལུ་ རྒྱལ་ཤྱགས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ ལྷོགས་གྲུབ་ མེ་ག་ཤྲི་ ༢༥,༠༠༠ འབྲུབ་ཚུགས་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བསྐྱོམས་ཀྱི་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༥༢༩ སྔོན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ནང་ ལག་ ཐོག་ལུ་ཡོད་མི་ རྒྱ་རྟན་སློག་མེ་དང་ ཉི་ཤོད་སློག་མེ་ རིམ་ལུགས་ཚུ་བཙུགས་ནི་ ལ་ སོགས་པའི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཨིན་རུང་ འདི་ནང་ལུ་ རྒྱ་བརྟེན་སློག་མེ་ལས་འགལ་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ འབྲུལ་གཏང་ཐོག་ལས་ མ་ཅུ་བཙུགས་མི་དང་ ཕྱི་ཉི་ཤོད་རྒྱ་སྤྱི་འབྲུལ་ ECB དེ་ ལས་ FDI ཕྱི་ཉི་ཐང་ཀར་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་དང་ གཞན་བགོ་བཤའ་འཆང་མི་ཐོག་ ལས་ མ་ཅུ་གཙུགས་མི་དང་ སྤྱ་མང་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ མི་མང་ སྐྱེར་སྤེམ་ཉམ་འབྲེལ་ PPP མ་ཅུ་བཙུགས་མི་ཚུ་ འཆར་དངུལ་འདི་ནང་ མ་ཚུད་པར་ སོ་སོར་སྤེལ་ཡོད་པའི་ སྤྱ་རྒྱ་སྤུལ་ཡི།

༥. ཆོས་དང་ལམ་སྲོལ་ཞབས་རྟེན།

ཆོས་དང་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་དང་ དགོན་སྡེ་འུ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གི་ བཟོན་བསྐྱར་ ཚུ་ བརྟན་རྟེན་ཏེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཆོས་དང་ལམ་སྲོལ་ཞབས་རྟེན་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢,༢༥༩.༦ སྔོན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༦. བཀའ་ཁྲིམས་དང་བཀོད་འཛིན་ཞབས་རྟེན།

རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེ་དང་ བཀའ་ཁྲིམས་བཀོད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ དེ་ལས་ ཚུད་ དཔོན་ཡོངས་བྱུང་ཡིག་ཚང་ཚུ་གིས་ མི་མང་ཉེན་སྲུང་དང་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་བཙན་ཐབས་ མེ་དང་ སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཞབས་རྟེན་དང་ རིག་པ་ཙན་གྱི་ རྒྱལ་འབྲུལ་བསྐྱར་སྤྱོད་ ཁྲིམས་འགལ་ གྱི་ལཱ་ཚུ་བཀག་ནི་དང་ མི་ཚེ་བསྐྱར་གསོའི་ཞབས་རྟེན་ཚུ་གི་ འགན་དབང་འབྲུབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥,༩༩༩.༦ བགོ་བཤམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་སྤེལ་ཞུ་ཡི།

༥. **སྤྱིར་བཏང་ མི་མང་ཞབས་ཏྲུག།**

སྤྱིར་བཏང་ མི་མང་ཞབས་ཏྲུག་གི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤.༤༤༩.༧ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ དེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གསར་གཏོད་གཙོ་བོ་ཚུ་ཡང་ Bangladesh Dhaka ལུ་ སྤྱི་ཚབ་ཡིག་ ཚང་ བཅོ་སྐྱོན་འབད་ནི་ New York དང་ New Delhi ལུ་ མཐུན་ཆེན་ཚུ་ ཉམས་ བཅོས་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་མི་སྡེ་བས་དང་ བྱིས་གྲི་གངས་ཕྱིས་ ༢༠༢༧ ཅན་མ་ འགོ་ འབྲེན་འཐབ་ནི་ མཁོ་སྐྱབ་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ མཐོན་གཉེར་སྐྱུམ་འཁོར་ (གོ་རིམ་ ༡ པ་) མཁོ་སྐྱབ་འབད་ནི་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་འགྲུལ་གྱི་ མཐུན་ཆེན་ཚུ་ བསྐྱེད་འབད་ནི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཞལ་འཛོམས་ཁང་ ཉམས་བཅོས་དང་ མི་སྡེ་ལས་ ཚོགས་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཨིན་ཟེར་བྱ་ཡི།

• **མི་སྡེ་བས་གོང་འཕེལ།**

དམིགས་བསལ་སྤྱིར་བཏང་དང་ འགོ་ཁྲིད་པ་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ སློབ་གཉེར་གྲོགས་ རམ་དང་ རིག་སློབས་གོང་འཕེལ་ཚུ་ བརྒྱུད་དེ་ ཞི་གཡོག་གི་གྲུབ་འབྲས་ སྤྱིར་སྤྱི་བཅོ་ བཅོས་ མི་སྡེ་བས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༢༤༣.༣ བཤོ་བཀྲམ་ འབད་ཡོད་པ་སྤྱི་བྱ་ཡི།

• **ཕྱིན་རིགས།**

ཕྱིན་རིགས་གོང་འཕེལ་དང་ རེ་གོ་ན་འོ་གི་ དཔེ་གཞུགས་སྤྱིར་བྱིས་ Taekwondo Iconic Building མཐུག་བསྐྱེད་འབད་ནི་དོན་ལུ་དང་ རྒྱ་མ་ལེན་འོ་མཚོག་འགྱུར་ལྷོ་བ་ བན་ལུ་ cricket དང་ གྲོབ་མདའ་ཕྱིན་འགྲན་ཚོགས་ Rama Centre of Excellence for Cricket and Shooting Federation འགོ་འབྲེན་འཐབ་ནི་ ལ་ སྤྱི་གས་པའི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༡༠.༤ བཤོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ ཡོད་ཟེར་བྱ་ཡི།

༤. ས་གནས་གཞུང་།

ས་གནས་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༧,༠༠༧ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ འདི་
ཡང་ སྤྲུལ་ཅིག་གནང་སྦྱིན་ ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་མ་དངུལ་དང་ གཞུང་ཁྱེ་བ་གིས་ ལག་
ལེན་འཐབ་མི་ ལས་རིམ་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྟོམས་ལས་
བརྒྱ་ཆ་ ༣༠.༧ གྱི་ ཕྱིས་ཨིན་པ་ད་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ནང་ ས་གནས་གཞུང་གི་གནང་བ་
ཟུབ་པའི་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༤,༠༣༤.༢ དང་ཟུད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༣.༤ ལས་
ལྷག་སྟེ་ ཡར་སེང་བཞོ་བཀམ་འབད་མ་ཨིན་ཟེར་བྱ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ འགན་འཁུལ་ཡར་ཕྱག་གཏང་ཐབས་ལུ་ འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཞོ་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་
ངེས་པར་དུ་ བཞོ་དེ་ཡོད་མི་དང་འཁུལ་ བློ་འོག་ཚུ་གི་ གསར་སྐྱབ་འཆར་དངུལ་ བརྒྱ་ཆ་
༣༠ འདི་ འདས་པའི་ལོ་གི་ཟུབ་འབྲས་ གཞིར་བཞག་ཐོག་ལུ་སྟེ་ ཕྱིན་ནི་ཨིན་པའི་སྤྲུལ་བྱ་
ལུ་ཡི།

༥. དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྟེ་ ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་སྟེ་ ཅུ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་འདུས་ཚོགས་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་

ཀ༽ དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྟེ།

དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༣༤ འདི་ ཐིམ་ཕུག་ རྫོང་ཁག་གི་ཁྲིམས་ཁང་ (གོ་རིམ་ ༡ པ་)
བཟོ་བསྐྱོན་འབད་ནི་དང་ རྫོང་གཞི་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དང་ རྫོག་ཐོག་ཁྲིམས་
གཏུགས་འབད་ནི་གི་ སྐྱོང་བཅར་ཕྱིན་ནི་ དེ་ལས་ དང་ཁྲིམས་འཛིན་ཐངས་ཅན་སྟེ་
སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞུག་སྟེའི་ལྷན་ཟུབ་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་ཚུ་ཕྱིས་ཏེ་ དང་བདེན་དང་
དུས་ཚོད་ཁར་ དང་ཁྲིམས་ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ལུ་ འབྲུག་གི་དང་ཁྲིམས་ལས་དོན་འདི་
སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་བྱ་ཡི།

ཁ༽ ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་སྟེ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༩༩.༩ བཞོ་
བཀམ་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ཁྲིམས་བཟོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ ཞིབ་འཇོལ་ དེ་ལས་

སྤྱི་ཐུས་དབྱེ་དཔྱད་ཚུ་ ཡར་ཤལ་གཏང་ཐོག་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལཱ་འགན་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་
བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ཨིན་མ་སྤྱི་ལྟུ་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེེ་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༠ བཤོ་
བཀྲམ་འབད་ཡོད་མི་འདི་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཞབས་ཏྲོག་
བད་བརྒྱད་འཛིན་སྐྱོང་ དེ་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ སྤྱི་ཐུས་དབྱེ་དཔྱད་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་
བཟོ་ནི་ཨིན་མ་མ་ཚད་ རྒྱ་གཞི་ཁྱིམ་ཐོག་དང་ སེར་ཏྲོག་བཀལ་ནི་ཚུ་ཅིས་ཏེ་ གཞི་རྟེན་
མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ ཡར་ཤལ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ལྟུ་ཡི།

ག༽ རྩ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་འདུས་ཚོགས།

རན་ལྷད་བཀལ་ག་སྤོམ་ལྷན་ཚོགས་མེད་ རན་ལྷད་བཀལ་ག་སྤོམ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་
ཡ་ ༡༥༥.༥ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ གཞུང་སྐྱོང་གཞི་སྐྱར་དང་ གཅིག་
མཐུན་རིམ་ལུགས་ དེ་ལས་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དང་བརྒྱན་ཏེ་ རན་ལྷད་
བཀལ་ག་སྤོམ་གྱི་ རྩོགས་གྲུབ་ཡར་ཤལ་གཏང་ཐོག་ལས་ རན་ལྷད་མེད་པའི་ མི་སྤེེ་བཟོ་
ནི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ལྟུ་ཡི།

འབྲུག་གི་བཙག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་མེད་ འབྲུག་གི་བཙག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་
ས་ཡ་ ༣༥༧.༡༠ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཙག་འཐུ་
ཐེངས་ ༤ པ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་དང་ བཙག་འཐུའི་ལམ་ལུགས་ཡར་ཤལ་གིས་མ་
ཚད་ བཙག་འཐུའི་འཐུལ་ཆས་མཁོ་སྐྱབ་འབད་ནི་ བཙག་འཐུའི་ཤེས་ཡོན་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་
ནི་དང་ བཙག་འཐུའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ ཨང་ཅན་རྩོད་གས་ཀྱི་ གཞི་རྟེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ཨིན་པའི་ཁར་ དུས་མིན་བཙག་འཐུའི་དོན་ལུ་ སྤྱིར་
བཏང་ ཟུར་གསལ་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩༠ སྤོམ་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་པ་སྤེེ་ལྟུ་
ཡི།

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྐབས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྐབས་འཛིན་པའི་དངུལ་ཀྲམ་སྐུ་ཡ་ ༡༩༩.༡ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་འགན་འཁུན་དང་གཞུག་སྒྲེའི་དངས་གསལ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་དང་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ གཞུང་མིན་ལས་སྡེ་དང་ གྲོགས་རམ་མ་དངུལ་ཐོག་གི་ ལས་འགུལ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ མི་དམངས་ཀྱི་ བཟོ་རྒྱུ་ཡར་ཤུག་ གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨོན་ཟེར་ལུ་ཡི།

རྒྱལ་གཞུང་གི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ གཞི་སྐྱར་གྱི་གྲོས་གཞི་འདི་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་ མཁུན་རྒྱ་དང་ རྒྱ་རྩལ་ལྷན་པའི་ གཞི་གཡོག་རིམ་ལུགས་བརྩམས་ལས་རིམ་ Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy (E2B 10X) བཟོ་སྡེ་ རིག་རྩལ་མེད་མི་འདི་བསལ་ནི་དང་ མི་སྡེ་བསལ་གྱི་ རིམ་ལུགས་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ཕྱི་སྐབས་འཛིན་པའི་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ གསར་གཏོད་ཚུ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་གི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་སྐུ་ཡ་ ༡༥༥.༩ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

༤༽ རྒྱལ་སྤྱི་

འབྲུག་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་ལུ་ རིག་རྩལ་ཆ་ཆང་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ གཞི་རྟེན་མཐོ་ཆས་ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ བརྩི་མཐོང་ལྷན་པའི་ སྤྱིང་བརྒྱུ་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ ལྷོགས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་སྐུ་ཡ་ ༡༢.༧༠.༡ འདི་ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

༤. སྤྱི་མོར་ གནང་སྤྱིན་དང་ལྷན་ཐབས།

གནང་སྤྱིན།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལུ་ འཆར་དངུལ་མ་ཐོབ་མི་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ གནང་སྤྱིན་སྤྱི་ དངུལ་ཀྲམ་སྐུ་ཡ་ ༢༠༠.༩ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ འབྲུག་ཚོང་དང་བཟོ་སྐྲུན་ཚོགས་སྡེ་དང་ འབྲུག་གི་རྒྱབ་མི་ཚོགས་སྡེ་ འབྲུག་གི་གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་འཁོན་འདུམ་ལྟེ་བ་དང་ འབྲུག་གཉེན་

སྒྲོལ་སྤེ་ཚོགས་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་འོ་དོན་ལུ་ཡིན་མ་ད་ དེ་འོ་ཐོག་ལུ་ རྒྱ་གཞུང་མ་དངུལ་
གྲོགས་རམ་ཐོག་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩ འདི་ འབྲུག་ཚེང་དང་བཟོ་གྲུ་འོ་ཚོགས་སྤེ་ལུ་
སྐར་སྤེ་བསྐྱར་གསོ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ལྷན་ཐབས།

དབྱེ་ཁག་བཞི་གི་ནང་ལུ་ དབྱེ་བ་བཟོ་ཡོད་པའི་ནང་གསལ་ ལག་ལེན་ལྷན་ཐབས་དང་ རྒྱུད་ཀྱི་
ལྷན་ཐབས་ ཁྲོང་གསེབ་ཆེ་སློག་དང་ རྒྱུད་ཁྱིམ་གཉེན་བཙུལ་ལས་འཆར་ དེ་ལས་ ནང་འཁོད་
སློག་མེད་ རྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ བསྐྱོམས་ཀྱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡,༥༠༧.༤
ལྷན་ཐབས་སྤེ་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་རུང་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༥༧.༤ འདི་ ཁྲོང་གསེབ་ཆེ་སློག་ཉེན་
བཙུལ་ལས་འཆར་ རྒྱུད་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༡༣.༥ འདས་པའི་
ལོ་དང་འབྲུག་འབྲེ་ ནང་འཁོད་སློག་མེད་རྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་ གྲོགས་རམ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱུན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༧. དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ།

རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༣-༢༤ ལུ་ རྒྱ་གཞུང་གི་ གྲོགས་རམ་ཐོག་ལས་ དཔལ་འབྱོར་བསྐྱར་གསོ་
ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་འོ་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༡༥ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་
ཐབས་ལས་རིམ་འོག་ལུ་ དབྱ་བགོ་འབད་དེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ལས་
སྤེ་ དཔེར་ན་ སོ་ནམ་དང་སློ་ནོར་ བཟ་བཤལ་ བཟོ་གྲུ་ཚུང་བ་ དེ་ལས་ གསར་གཏོད་ལྗེ་བ་
incubation center དང་ འགོ་བཙུགས་ལྗེ་བ་ startup centres དང་ བདེ་སྤྱང་རིག་
རྩལ་ལས་རིམ་དང་ ཆེད་འོག་རེ་ལུ་ཐོན་སྐྱེད་རེ་ (OGOP) གསར་གཏོད་ཅན་གྱི་བཟོ་གྲུ་ ན་
གཞོན་ལཱ་གཡོག་དང་ ཤེས་ཡོན་དང་ རྒྱུང་བརྒྱུ་ཚུ་ལུ་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ ཡིན་ཟེར་ཞུ་
ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༢༢ ཚུན་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠,༢༩༩.༥ བཏོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༥-༢༡
གྱི་དོན་ལུ་ ཁ་སྐོང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༥༩.༢ རྩོན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་
ལས་སྣ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ དཔལ་འབྱོར་བསྐྱར་གསོ་དང་ ལཱ་གཡོག་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་
སྐར་སྤྲེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

འགོ་ཐོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡.༠ འདི་ གཞུང་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དཔལ་
འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ མ་དངུལ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་སྐྱམ་ བོང་ཚད་རན་པའི་ གཞི་
བཀོད་ལུ་ བསྐྱར་ལོག་ བཏོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཁར་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡.༥ འདི་
ཏེ་མ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ མ་དངུལ་འོག་ལུ་ བྱིམ་གྱི་བདག་དབང་གི་དོན་
ལུ་ རྩོན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོལ་ཨེ་ཤི་ཡ་གི་ དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་
གནོང་ལེན་འབད་ཐབས་ལུ་ ས་སྐྱམ་གྱི་བོང་ཚད་ རང་འཇགས་བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ དཔྱ་བཏོ་
འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༡༠. སྤྱིར་བཏང་ ཟུར་གསོག་།

སྤྱིར་བཏང་ ཟུར་གསོག་འདི་ འཆར་དངུལ་ཆ་འཛིག་འབད་བའི་ཤུལ་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
གལ་གནད་ཅན་གྱི་ ལས་སྣ་དང་ རྩོན་གསལ་མེད་མི་ དེ་ལས་ བཀག་ཐབས་མེད་པའི་ ཟད་
འགོ་ཚུ་གི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་དེ་ཡོད་
པའི་ཁར་ སྤྱིར་བཏང་ ཟུར་གསོག་ལམ་སྟོན་ ༢༠༡༢ དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་དེ་
ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༡ ལུ་ བསྐྲུལ་ཀྱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༠༢༠ ཐམ་ས་
རྩོན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ནང་ རྒྱལ་སྐྱོང་ཟད་འགྲོའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢,༢༡༠
དང་ གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ཟད་འགྲོའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢,༢༥༠ ཚུད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༡༡. སྔོན་འགྲུལ་ཆོས་ལུ་ རིས་ལེན་གྲུབ་པའི་འཆར་དངུལ།

སྔོན་འགྲུལ་མཉམ་གྱི་ ཁས་སྒྲུབ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ གྱི་དོན་ལུ་ ཨའི་དང་ཨ་ལུའི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏྲག་དང་ ཨམ་སྤྱི་ཚོགས་གྲུབ་ཡར་དག་གཏང་ནི་ སྔོན་འགྲུལ་བཞེད་པའི་ རྩུབ་སྤྱོད་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་ སྔོན་འགྲུལ་བ་གཙོ་བོ་བཞེད་ནི་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྤྱི་ཚོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྐྱོམས་གྱི་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡,༠༡༩.༤ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད་པ་སྤྱི་ལྟོ་ཡི།

༡༢. གནམ་གཤིས་གྱི་ མཉམ་རུབ་ཁེ་ཕན་ཚུ།

རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ བཙོག་རྒྱུང་ཀྲར་བོན་ རྩུང་སྤྱོད་དང་ གནམ་གཤིས་ལུ་བཞེད་པའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ དམིགས་ལུ་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ གནམ་གཤིས་གནས་སྤངས་ མར་ཕབ་འབད་ནི་དང་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཚུ་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༡,༡༢༩.༧ བཞོ་བཀམ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༣༽ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ གྱི་འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཞོའི་དཔྱད་ཡིག།

༡. ཐོན་ཁུངས་ཡོད་མི་དང་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་ཚུ་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ བསྐྱོམས་གྱི་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༥༣,༢༩༤.༢༡༣ འདི་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ གྱི་ འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཞོའི་དཔྱད་ཡིག་སྟེ་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ ཆ་འཛིག་གི་དོན་ལུ་ ལུལ་ཕ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།
༢. འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཞོའི་དཔྱད་ཡིག་ནང་ (སྤྱོད་སྤྱོད་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༡,༠༢༤.༤ བཙུན་ཏེ་) རྒྱན་སྦྱོར་ཟད་འགྲོའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༤༣,༠༢༤.༥༡༤ དང་ གསར་སྤྱོད་ཟད་འགྲོའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༢,༥༣༤.༢༡༤ དེ་ལས་ མི་མང་ལུ་ལོན་གྱི་ རོ་བོ་སྤྱོད་ཆབ་གྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༤,༤༤༤.༤༡༡ དང་ སྤྱོད་འགྲུལ་གཏང་ཐོག་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡,༠༤༤.༥༤༠ འབད་མི་ རྒྱ་བཙུན་ཏེ་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

3. ཕྱི་ལོ་ 2026-27 གྱི་དོན་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཚོད་ཕྱིས་ ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ དངུལ་
 གམ་ས་ཡ་ 770,210.423 ཡིན་པ་དང་ འདི་ནང་ལས་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ལས་
 དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 22,206.064 དང་ ཕྱི་གནད་སྤྱི་ལས་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་
 30,622.212 འགའ་ཞིག་ཚོད་ཕྱིས་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།
4. ཐོན་ཁུངས་ཚོད་ཕྱིས་ ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 770,210.423 ཡིན་
 མི་འདི་ནང་ རྒྱུན་སྒྲིབ་དང་གསར་སྐྱབ་བཅིས་ཏེ་ ཟད་འགོ་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་གམ་
 ས་ཡ་ 734,462.102 ཡིན་པ་དང་ དངུལ་ཕྱིས་ཕྱིས་ཆད་འདི་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་
 24,212.222 གྲུར་ ཚོད་ཕྱིས་བསྐྱེད་ཡོད་མི་འདི་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་
 ལས་ བརྒྱ་ཆ་ 6.42 གི་ ཕྱིས་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།
5. དངུལ་ཕྱིས་ཕྱིས་ཆད་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 24,212.222 འདི་ ཕྱི་སྤྱི་ཚུངས་སྤྱི་
 འགྲུལ་ཐོག་གི་ ལས་འགྲུལ་འབྲེལ་བའི་ སྤྱི་ཚུངས་འགྲུལ་ལས་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་
 3,622.642 གཏང་ནི་དང་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 7,242.400 འདི་ ལས་རིམ་སྤྱི་
 འགྲུལ་དང་ ལྷག་ལུས་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 72,622.720 འདི་ རང་འཁོད་སྤྱི་
 འགྲུལ་ཐོག་ལས་ གཏང་དགོ་ནི་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།
6. དེ་བཟུམ་སྟེ་ (ཕྱི་ལོ་) དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 73,622.642 དང་ (རང་འཁོད་) དངུལ་
 གམ་ས་ཡ་ 2,222.222 དེ་ཅིག་ སྤྱི་ཚབ་སྤྱི་དགོ་པའི་ འགན་ཁུར་དང་གཅིག་ཁར་
 ཕྱི་ལོ་འདི་ནང་ སྤྱི་ཚུངས་གཏང་ཐོག་ དེས་ཏིག་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་ 2,222.222
 ཡོད་མི་བཅིས་ཏེ་ རང་འཁོད་སྤྱི་ཚུངས་འགྲུལ་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ དངུལ་གམ་ས་ཡ་
 24,222.222 གྲུར་ གནས་ནི་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཆ། མི་མངལས་སྤེའི་དངུལ་རྩིས་གྲུབ་འབྲས་དང་མ་ཅ་ཅ་གཞི་བཙུགས།

༡. གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གི་གྲུབ་འབྲས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ལག་འོག་གི་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གིས་
ཁབ་ས་ཡོངས་བསྐྱམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༧༩.༢ ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད་པ་དང་། ཁབ་
སའི་བཀོ་བཤའི་ གན་འདེབས་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤ ལས་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༥༢.༢ གྲུ་ ཡར་སང་འཐོན་ནིའི་ ཚོང་རྩིས་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་ད་ ལས་འཛིན་གྱི་འོང་འབབ་ཁྲལ་ བསྐྱེད་འབད་མི་དེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་
ཡ་ ༢༧.༢ ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༤༢.༧ གྲུ་ ཡར་སང་སོང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྒྱ་
དངོས་ཡོངས་བསྐྱམས་དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༥ གྲུ་ རྒྱ་སྤྱོད་བཟང་སྟེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༢.༧༡༥.༡ གྲུ་ རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ ལུ་ བསྐྱམས་ཀྱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༡༢.༥ འདི་ ལྷན་ཐབས་
འཆར་དངུལ་སྟེ་ སྤྱི་བཟུང་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ འདས་པའི་ལོ་དང་ཕྱད་པ་ད་ བརྒྱ་
ཆ་ ༤ གིས་ མར་ཕབ་སོང་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༡༧.༤
འདི་ ལག་ལེན་ལྷན་ཐབས་དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༧.༤ དེ་ རྒྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཐབས།
དེ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༤.༢ དེ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ དམིགས་གཏང་ཅན་གྱི་རྒྱབ་
སྐྱོར་སྟེ་ འབྲུག་གྲོག་མེ་ལས་འཛིན་ལུ་ ནང་འཁོད་གྲོག་མེ་ཁྲལ་དང་ བདེ་སྤྱང་རིག་རྩལ་
ལས་རིམ་ཐོག་ ཉི་ཤོད་གྲོག་མེ་ལས་རིམ་ གོ་རིམ་ ༡ པ་དང་ ༢ པ་ དེ་ལས་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཉེན་སྲུང་ལས་འཛིན་ལུ་ རྒྱང་གསེབ་ཁྱིམ་དང་ཆེ་སྟོག་ཉེན་བཙོལ་གྱི་ལས་འཆར་
བརྒྱུད་དེ་བཟང་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

༢. མི་མངལས་སྤེ་ འབྲུག་རྒྱ་ཁོར་གཞི་གཞུང་གི་གྲུབ་འབྲས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ འབྲུག་རྒྱ་ཁོར་གཞི་གཞུང་གི་ འོང་འབབ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༠.༡ ཡར་
འཕར་སོང་སྟེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣.༡༧༥.༥ གྲུ་གནས་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ལྷན་
ཐབས་བཀོ་བཤའ་ མཐོ་དྲགས་ལས་བརྟེན་བྱུང་ཡོད་པ་ད་ དེ་གི་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་

ཡོངས་བསྟོམས་ཀྱི་ཕན་འདེབས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༡ ཡར་སེང་ སོང་ཡོད་པ་དང་། འབྲུག་
རྒྱ་ཁོར་གཞིར་བཟུང་གི་ བདོག་གཏད་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༩ གིས་ ཡར་
སེང་སོང་སྟེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠༤,༡༥༥.༥ གྲུར་གནས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་
མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་ནང་ ཡར་སེང་དང་ གསར་སྐྱབ་ལཱ་འབད་ནི་ཚུ་ འབད་བའི་སྐར་ཡོད་
མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

ཕྱིས་ལོ་འདི་ནང་ འབྲུག་རྒྱ་ཁོར་གཞིར་བཟུང་ལས་སྡེ་གི་ཁྲལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༣,༡༥༤.༥ དང་ བགོ་བཤའ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥,༤༤༩.༩ བརྒྱད་དེ་ རང་འཁོད་འོང་
འབབ་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༥༠༤.༧ གྱིས་ ཕན་འདེབས་འབད་ཡོད་མི་དེ་གིས་
འདས་པའི་ལོ་དང་ཕྱད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ ཡར་སེང་ ཐོན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་
ར་ འབྲུག་སྤར་བྱུང་སློག་མེ་ལས་འཛིན་ཚད་དང་ འབྲུག་སློག་མེ་ལས་འཛིན་ལས་ བགོ་
བཤའི་ཁབ་ས་མཐོང་གས་ ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་ད་ སྤྱིར་བཏང་ འབྲུག་རྒྱ་ཁོར་
གཞིར་བཟུང་གི་ ཕན་འདེབས་འདི་གིས་ རང་འཁོད་ཀྱི་འོང་འབབ་ ཡོངས་བསྟོམས་
ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༩ གྱི་ཕྱིས་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

༣. གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གི་བྱ་ལོན་མེད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ སྤྱིར་བཏང་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གི་ བྱ་ལོན་འདི་ བརྒྱ་
ཆ་ ༡༩.༥ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩༩,༤༩༤.༧ ལས་ ༡༠༤,༩༥༧.༤ གྲུར་
ཡར་སེང་སོང་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་ འབྲུག་སློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱི་ སྤྱིན་འགྲུལ་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༠,༥༩༥.༩ ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤,༥༤༤.༧
ལུ་ ཡར་སེང་འབད་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

༤. གཞུང་དབང་འགན་ལེན་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་

གཞུང་གིས་ གཙོ་བོ་ར་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་དང་ མི་སྡེ་ལུ་ཕན་ཐོགས་པའི་ ལས་འགྲུལ་ཚུ་
ལུ་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཐམ་གྱི་དུས་ལུན་ནང་ སྤྱིན་འགྲུལ་ལེན་ནི་ལུ་

མཐུན་ཁྱེན་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ འགན་ལེན་བྱིན་མ་ཁྱེན་དང་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ གྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༣༡ ཚུན་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ཚུ་གི་
འགན་ལེན་བསྐྱོན་འགྲུལ་ལྷན་ལུས་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣,༤༤༢.༥ གྲུར་ ལྷོད་དེ་
ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༥. རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ཞུའི་བྱུར་ཕོགས་དང་འཛོ་རྟེན་མ་དངུལ་མ་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ གྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༣༡ ཚུན་ རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ཞུའི་ བྱུར་
ཕོགས་དང་ འཛོ་རྟེན་མ་དངུལ་གྱི་ ཐོ་དང་འཁྲིལ་མ་ད་ གཡོག་ནང་སྤྱོད་མི་ ༤༩,༠༩༤
ཡོད་པ་ཨིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ནང་གི་ འཐུས་བཅུགས་པའི་བསྐྱར་ཡོད་
མི་ འཐུས་མིའི་གྲངས་ཁ་དང་ཕྱད་པ་ད་ ༡་ལམ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༢ གྱིས་ ཡར་སེང་
ཐོན་ཏེ་ བྱུར་ཕོགས་ཐོབ་མི་གི་གྲངས་ཁ་དེ་ཡང་ ལོ་འདི་ནང་ལུ་ ༡༠,༣༤༠ ཡོད་ས་
ལས་ ༡༡,༠༥༡ གྲུར་ ཡར་སེང་ཐོན་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་
༤.༡ ཡར་སེང་ཐོན་ཡོད་མི་དེ་གིས་ བྱུར་ཕོགས་ཀྱི་གནས་སྤྱངས་འདི་ འགྲོས་ཀྱིས་སྤྱོད་
དགོངས་ཞུའི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ནི་ནང་ ལེགས་ཚུགས་ཐོན་པའི་ བརྒྱ་ཆ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

མ་དངུལ་བསྐྱོན་ཀྱི་ཚད་གཞི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡.༥ གིས་ ཡར་འཕར་སོང་སྟེ་ དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༤,༣༤༠.༡ གྲུར་ གནས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ མ་ཅུ་གཞི་བཅུགས་འབད་མི་
ཡར་སེང་དང་ བརྒྱ་ཆ་ཐོང་བྱེད་པའི་ལེབ་ས་གིས་ རྒྱལ་སྤྱོར་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་
དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ ལོ་ལྷན་འོང་འབབ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༣ གྱིས་ མར་ཕབ་སོང་
སྟེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༡༤༢.༢ གྲུར་ གནས་ཡོད་རུང་ མ་ཅུ་གཞི་བཅུགས་འབད་
མི་འདི་ འདས་པའི་ལོ་དང་ཕྱད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༡.༥ གིས་ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣,༠༩༠.༢ གྲུར་ གནས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

རྒྱ་དངོས་ཡར་སེང་འགྱུ་རུང་ བྱུར་ཕོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ མ་དངུལ་ མ་ལང་པར་
ལུས་དོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ད་རེས་ཀྱི་བྱ་ལོན་ཚུ་གི་གནས་གོང་འདི་ རྒྱ་དངོས་ཡོད་མི་

ཚུ་ལས་ ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གིས་ འགན་ལེན་གྱི་མ་སྟོམ་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱི་ཐུས་གྱི་རིག་གཏང་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་ར་ བཞག་དགོང་ཐོན་དོ་ཡོད་མི་
དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྒྱལ་གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཕྱོགས་གྱི་ལས་ལུགས་འདི་ ཡུན་རིང་གི་གནས་
སྟངས་ལུ་ བརྟན་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གོ་རིམ་ཅན་གྱི་ལེགས་བཅས་གྱི་ཐབས་ལམ་
ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཕྱོགས་གྱི་ཚད་དང་ དངུལ་ཁུངས་གྱི་ཟད་འགྲོ་གཏང་ཚུགས་པ་དང་
དེ་ལས་ ཡུན་རིང་གི་ཡུན་བརྟན་ཚུ་ འབྲེལ་མཉམ་སྟེ་བཞག་ནི་དང་ ཟུར་ཕྱགས་ཉེ་སྤྱད་
དང་ མི་དམངས་གྱི་སློ་གཏང་ སྤང་སྦྱོབ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཅན་པ་བརྟེན་ཏེ་ གོ་རིམ་
བསྒྲིག་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༤. རྒྱལ་བརྟེན་སློག་མེ་

འབྲུག་གི་སློག་མེ་ལས་སྟེ་འདི་ འབྲུག་སློག་མེ་རིམ་ལུགས་གྱི་འཆར་གཞི་ཨམ་ ༢༠༢༠
ཅན་མའི་ནང་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ བསྐྱར་གསོ་འབད་བརྟུབ་པའི་ རུས་ལྷགས་
རྒྱ་ཆེ་བླགས་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ས་ཁོངས་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ འཕྲུལ་རིག་དང་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་འགྱུ་བརྟུབ་སྟེ་ བརྟུག་ཞིབ་འབད་མི་དང་གཅིག་
ཁར་ ཡུན་རིང་གི་དམིགས་གཏང་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ ཡར་བླག་གཏང་པའི་
བསྐྱར་ ཡོད་པ་མ་ཆད་ བསྐྱར་གསོ་འབད་བརྟུབ་པའི་ རུས་ལྷགས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་
སྟོན་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་རུས་ལྷགས་སྤྱི་ཐུས་ ༢༠༢༥ ཅན་མའི་
ལམ་སྟོན་ཐོག་ལས་ གཞུང་གིས་ རྒྱལ་བརྟེན་སློག་མེ་དང་ ཉིན་ངོ་དགོང་འཕེལ་མགྲོགས་
བླགས་གཏང་ནི་དང་ སྒྲེ་སྟེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ལུ་ ཡར་བླག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་
ཁྲིམས་དོན་གཞི་བཀོད་ཚུ་ དེང་སང་གི་ རུས་མཐུན་བཟོ་ནི་ཚུ་ འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་
ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་རེས་གྱི་ རུས་ལྷགས་རིམ་ལུགས་ནང་ལུ་ ལག་ཆེས་ཤོས་ར་ རྒྱལ་བརྟེན་སློག་མེ་སྟེ་
ལས་འགུལ་སྟོན་ ༡༣ དང་ འབྲེལ་ཡོད་ རྒྱལ་བརྟེན་སློག་མེ་རྒྱུང་བ་དང་ སྤར་བ་ཡོད་

མི་ཚུ་ལས་ ལོ་ལྷན་བཞིན་དུ་ གྲོག་མེ་ གི་གྲ་ཤའི་ GWh ༡༩,༣༠༤ རེ་ བཟོ་
བཏོན་འབད་བའི་ ཚོན་ཅིས་ཡོད་པ་དང་། འཕྲལ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ སྤྱན་གཙང་ཚུ་ ༡
པ་ལས་ གྲོག་བརྒྱད་བཟམ་སྤྱེལ་ འགོ་བཙུགས་མི་དང་སྤྲུགས་ཏེ་ རྩུང་བཏོན་གྲོག་མེ་
རྩུང་བའི་ལས་འགལ་ གསར་པ་ཚུ་གིས་ བཟོ་བཏོན་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་ ཕྱིར་ཚོང་གི་གོ་
སྐབས་ལུ་ ཉེང་སྐལ་བཙན་ཐབས་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ལས་འགལ་མང་ཤོས་ཅིག་ལུ་ མ་དངུལ་གཏང་ཐབས་ལུ་
དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་གིས་ ལུ་རོབ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་དངུལ་ཁང་དང་ བོ་རྒོལ་ཕྱིར་
ཚོང་ རྒྱལ་ཁབ་ཚོགས་པ་ (OPEC) ཀྱི་ཤ་འཁྱིལ་མ་དངུལ་ (Kuwait Fund) རྩེ་
ལྷན་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་འབྲེལ་ལས་སྟེ་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ ཨེ་ཤི་ཡ་གོང་འཕེལ་དངུལ་
ཁང་དང་ རུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་ འབྲུག་སྤྱི་ལུ་འབྲུང་གྲོག་མེ་
ལས་འཛིན་དང་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་ རྒྱུན་འབྲུལ་གཏང་ཐོག་ལས་ ལས་འགལ་ཚུ་
བཟོ་བསྐྱུན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་འཚོལ་ཏེ་ བུ་ལོན་གན་རྒྱ་གྲུ་ མཚན་རྟགས་
བཀོད་ཡོད་པའི་སྟན་ཞུ་ལུ་ཡི།

གྲོག་ཤུགས་ མེ་ག་ཤའི་ ༡༩༠༠ འབད་མི་ སྤྱན་གཙང་ཚུ་ གྲོག་མེ་ལས་འགལ་དང་
པ་གི་ ཚུ་མཛོད་ཁང་ བཟོ་སྐྱུན་གྱི་དོན་ལུ་ L&T དང་གཅིག་ཁར་ དེ་ཡོད་གན་རྒྱ་
འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ ཆ་འཛིག་འབད་དེ་ ལཱ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་མི་འདི་ གླི་ལོ་ ༢༠༢༡
གི་ནང་འཁོད་ལུ་ མཐུག་བསྟུ་ཚུགས་པའི་ རེ་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང་གཅིག་ཁར་ གླི་ལོ་
༢༠༢༤ གླི་ཟླ་ ༡ པ་ཚུན་ ལས་འགལ་འདི་གིས་ དངོས་གཞི་ལཱ་གི་བྱ་རིམ་ བརྒྱ་ཆ་
༥༧.༧ དང་ དངུལ་འབྲེལ་བྱ་རིམ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༧,༥༥༡ གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཏེ་
ཡོད་པ་ད་ བཟོ་སྐྱུན་གྱི་སྐབས་ལུ་ རྒྱེད་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༨,༨༤༣ བསྐྱུ་གསོག་འབད་
ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ མེ་ག་ཤྲི་ ༤༠༠ འབད་མི་ འཁོར་ལོ་ཚུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་ འདི་ Tata Power ནང་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ གཞི་བཅུགས་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ ནངས་གཞི་ ནང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རིམ་ བརྒྱུ་ ༡༡ གྲུབ་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐང་འབུམ་ ༤.༧ སྤོམ་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འོག་ལུ་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ གློག་ཀླུགས་ ཀི་ལོ་ཤྲི་ KW ༤༠༠ འབད་མི་ ལུང་ནག་ན་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་ཚུང་བ་འདི་ རྒྱ་གཞུང་གི་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ འབྲུག་སྤྱི་འབྲུག་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱི་ འགོ་འདྲེན་ཐོག་ ལས་ དགོས་མཁོའི་གློག་མེ་འཕུལ་ཆས་ ལ་སོགས་པའི་ལཱ་ཚུ་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་མི་ འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ མཇུག་བསྟུ་ནི་གི་རེ་འདོད་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༡༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༢༡ ལུ་ གློག་མེ་ མེ་ག་ཤྲི་ MW ༡,༡༢༥ འབད་མི་ རྫོང་ལུང་གློག་མེ་ལས་འགུལ་འདི་ འབྲུག་སྤྱི་འབྲུག་གློག་མེ་ལས་འཛིན་དང་ Tata Power གྱི་བར་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གན་རྒྱ་ཁུར་ མཚན་ཉགས་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ ནང་ ལས་འགུལ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ཐང་འབུམ་ ༡༣,༡ ཚོང་ཕྱིས་བཀོད་དེ་ མི་མང་སྐྱེར་ སྟེ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ PPP ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པ་ད་ འབྲུག་སྤྱི་འབྲུག་ གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱིས་ ལས་སྟེ་གཉིས་གྱི་བར་ན་ བརྒྱུ་ ༤༠ བགོ་བཤའ་དང་ སུ་ ལོན་ལས་ བགོ་བཤའ་གི་གཞི་བཀོད་འདི་ བརྒྱུ་ ༥༠:༣༠ གི་ བཀོད་སྒྲིག་འབད་ནི་ ཨིན་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

ལས་འགུལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༤ ལུ་ གཞི་བཅུགས་འབད་ ཡོད་པ་ད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ནང་པའི་ནང་ འཛམ་སྤྱི་དངུལ་ཁང་སྟེ་ཚན་གྱིས་ མ་ དངུལ་ ཡུ་ཨེས་ཾ་ལར་ ས་ཡ་ ༤,༡༥ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ གི་ རོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥,༤༡༤ བགོ་བཤམ་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ནང་ བཟོ་སྐྱོན་གྱི་ལཱ་གཙོ་བོ་ཚུ་ འགོ་བཅུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཨིན་པ་སྟེ་ ཞུ་ཡི།

སློག་མེ་ མེ་ག་ཤའི་ ༥༡༠ འབད་མི་ སང་ཚུ་ སློག་མེ་ལས་འགུལ་དེ་ འབྲུག་སྤྱི་
འབྲུང་སློག་མེ་ལས་འཛིན་དང་ རྒྱ་གར་གྱི་ལས་སྡེ་ Adani སློག་མེ་ཚད་འཛིན་དང་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལས་འགུལ་འདི་ འབྲུག་སྤྱི་འབྲུང་སློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱིས་
བགོ་བཤའ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༡ འཆང་སྟེ་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་མི་འདི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་
ཐེར་འབུམ་ ༤༩.༩ ཚོད་ཅིས་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ ཟླ་རོ་ ༤༥ གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་
མཚུག་བསྐྱུ་ཚུགས་པའི་ ལས་འཆར་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ཡང་ རྒྱ་བརྟེན་སློག་མེ་གི་རུས་ཤུགས་ མེ་ག་ཤའི་ ༥,༠༠༠ འབད་མི་འདི་ མཉམ་
འབྲེལ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་སྤྱི་འབྲུང་སློག་མེ་ལས་འཛིན་དང་ Adani
ཐབས་བྱས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འོག་ལུ་ ལས་འགུལ་འགོ་དང་པ་ ཅིག་སྟེ་གནས་ཏེ་ཡོད་པ་
ད་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༣ ལུ་ མཚན་རྟགས་བཀོད་དེ་ ལས་
འགུལ་འདི་གི་ སང་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ བཟོ་སྐྱེད་གྱི་ལྷ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་
ཡི།

མཐའ་ཟུར་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ རུས་ཤུགས་ཐོབ་ཐངས་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་
འབྲུག་གིས་ ཉི་ཤོད་གྱི་ལས་རིམ་ཐོག་ལས་ རྒྱ་བརྟེན་སློག་མེ་ལས་ལྷན་སྡེ་ བསྐྱར་
གསོ་འབད་བརྟུབ་པའི་ རུས་ཤུགས་བསྐྱར་བསྐྱེད་ཚུ་ སྤྲོ་མང་བཟོ་དོ་ཡོད་པའི་སྤྱན་རླབས་
ཡི།

༡. **རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་ཅེས་**

རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཉི་རུ་དང་གོང་ཚད་ དེ་ལས་ དངུལ་འབྲེལ་
གྱི་ཚུ་བརྟན་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ བདག་འཛིན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་
ཟླ་ ༤ པ་ཚུན་ སྤྱིར་བཏང་ དངུལ་ཅིས་གནས་སྤངས་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་
༢༢.༣ ཡར་སངས་མོང་སྟེ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡༩༩.༤ གྲུར་ ཉོ་དེ་ཡོད་མི་དེ་
ཡང་ གཙོ་བོར་ ཕྱི་དངུལ་གྱི་ རྒྱ་དངོས་མཐོ་ཤུགས་ལས་བརྟེན་ དངུལ་བཟོ་སྐྱེད་གྱི་

མཐོ་དྲགས་འགྲོ་མི་དང་ དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་ གནས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མི་ དེ་ལས་
གསེར་གྱི་གོང་ཚད་ ཡར་སེང་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ དངུལ་རྩིས་གྲུབ་འབྲས་འདི་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ སྤྱིང་སྤྱི་འགྲོ་སྟེ་ ཡོངས་
བསྟོམས་འོང་འབབ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༥.༧ གྲུར་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་མི་དེ་
ཡང་ ཕྱི་དངུལ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ནང་ ཡར་སེང་སོང་མི་དང་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་
དངོས་ལས་ ཁེབ་ས་ཐོབ་མི་ལུ་བརྟེན་ རྒྱབ་སྦྱོར་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེ་ལུ་བརྟེན་ བགོ་
བཀམ་འབད་བརྟུབ་པའི་ ལྷག་ལུས་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༩ གྱིས་ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ དངུལ་
ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༩.༦ གྲུར་ གནས་ཡོད་མི་འདི་ སྤྱིད་ཀྱི་འོང་འབབ་མཐོ་དྲགས་དང་
རྒྱ་དངོས་བཙོང་པའི་སྐབས་ ཁེབ་ས་ཐོབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

༡. ཕྱི་ཐང་ཀར་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་མེས་ལུ་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་བསྟོམས་གྱི་ ཕྱི་ཐང་ཀར་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ལས་འགྲུལ་ ༡༤
ལས་ བསྟོམས་གྱི་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༧༩.༥ ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པ་ད་ འདི་ནང་
ལས་ བཟོ་བརྟེན་ནང་ ༤ དང་ ཞབས་ཏྲུག་ནང་ ༡༠ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༤ ལས་ ལས་འགྲུལ་གྱི་གྲངས་ཁ་ ༩ གྱིས་ དུམ་གྲ་ཅིག་ མར་ཕབ་འགྲོ་
ཡོད་རུང་ མ་རྩ་ཡོངས་བསྟོམས་འདི་ མཐོ་དྲགས་སྟེ་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་
མང་ཤོས་ཅིག་ Tata Power གྱིས་ འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ སློག་མེ་ལས་འགྲུལ་ནང་ དངུལ་
ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༤༥.༨ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷི་ ༡༢ པ་རྩུན་ འབྲུག་གིས་ བསྟོམས་གྱི་ ཕྱི་ཐང་ཀར་མ་རྩ་གཞི་
བཙུགས་གྱི་ ལས་འགྲུལ་ ༡༩༥ ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པ་ད་ ལས་འགྲུལ་གྱི་གནས་གོང་
འདི་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡༩༤.༦ རྩིས་ཡིན་པ་ད་ བགོ་བཤའ་མཐོ་
ཤོས་དེ་ ཟ་ཁང་དང་ མགོ་ན་ཁང་ དེ་ལས་ བརྟེན་ཏེ་འབྲུལ་རིག་ལས་འཛིན་རྒྱུ་ནང་ མ་
རྩ་བཙུགས་མི་རྒྱུ་ མང་ཤོས་ཅིག་ ཞེ་ཤི་ཡ་དང་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་

ཁབ་ལས་ཨིན་པའི་གྲུང་གི་འོང་འབབ་ནང་ ཕྱི་འབྲེལ་ཁྲུ་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་
ཀྱི་ སྤྱི་ཚོགས་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༡ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལུ་ དངུལ་
ཀྲམ་ཐེང་འབྲུམ་ ༢.༣༧ གྲུང་གནས་ཏེ་ དཔལ་འབྱོར་ནང་ ཕྱི་འབྲེལ་ཁྲུ་མ་ཙུ་གཞི་
བཙུགས་ཀྱི་ འགན་ཁུར་ ཡར་སེང་འབྱོར་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

༤. གྲོ་གཏང་མ་དངུལ་མཆོད་སྤྱོད་མ་དངུལ་གྲུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་

གཞི་གཞི་ལས་ འཆར་དངུལ་མཆོད་སྤྱོད་མ་དངུལ་གྲུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ ༡ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་
སྟེ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ འབྲུག་མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྤྱོད་གྲོ་གཏང་མ་དངུལ་དང་ འབྲུག་
གསོ་བའི་གྲོ་གཏང་མ་དངུལ་གཉིས་ མཉམ་སྡེ་བ་མ་དངུལ་ ལྷག་ལུས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
སྤྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༣༡ ཚུན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠,༤༢༡.༤ ལྷག་པ་ཅིག་ཡོད་མི་
འདི་ མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྤྱོད་དང་ ཉེར་མཁོའི་སྤྱོད་རིགས་ མཁོ་སྐྱབ་འབད་ནིའི་དོན་
ལུ་ བཏང་དོ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ལུ་ཡི།

དེ་གི་ལུ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་
༢༠༡༡ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༥ཡ པའི་དོན་ཚན་ ༡ པ་དང་འབྲེལ་ ལོ་ལྟར་ རྒྱལ་
ཡོངས་འཆར་དངུལ་འདི་ དཔལ་འབྱོར་དང་དངུལ་ཕྱིས་ཚོགས་ཚུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་
མཐོལ་ཕྱིན་སྟེ་འབད་ཞིན་པ་ལས་ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་སྤྱོད་ལུ་
ཕུལ་དགོཔ་སྟེ་ བཀའ་བསྐྱེད་གནང་བྱུབ། གནས་ལོ་མེ་ལོ་ལྟེ་ཟླ་ ༣ པའི་ ༢༡ ལུ་ལས་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལུ།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༥ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་གྲུང་ དཔལ་འབྱོར་དང་ དངུལ་ཕྱིས་ཚོགས་ ཚུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་སྤྱོད་ལུ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ་ དཔལ་འབྱོར་དང་དངུལ་ཕྱིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་
ཆོས་འཁོར་སྤྱངས་འདེམས་ཁོངས་འབྲུམ་མི་གིས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༥ གྱི་ འཆར་དངུལ་
དབྱ་བའི་དབྱ་དམིགས་དང་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༥-༢༠༡༦ གྱི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དབྱ་བའི་

དཔུང་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་ སྤྱི་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཐད་ཀར་དུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ ཞིབ་རྟོག་དང་གྲོས་འདེབས་ཁག་ ༡༡ ཡོད་མི་ཚུ་ གཤམ་གསལ་ ལྟར་ དེམ་པ་བཞིན་དུ་ ཕུལ་ནི་ཨིན་མ་སྤྱི་ལྟེ།

༡༽ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུང་།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་དོན་ལུ་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ འཆར་དཔུང་ དཔུང་ཁྲམ་ ས་ཡ་ ༡༣༩,༥༠༠.༥༤༣ ཀྱི་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་ཡོད་པའི་ འཆར་དཔུང་ དཔུང་ཁྲམ་ ས་ཡ་ ༡,༢༡༡.༩༤༤ འབད་མ་ད་ ཡོངས་བསྟོམས་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུང་ དཔུང་ ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༩,༥༤༣.༠༠༩ ཟད་འགོ་བཟང་ཡོད་པ་ དེས་བདེན་ཨིན་པའི་ རོས་འཛིན་ བྱང་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་:

༡༽ ཕྱི་ལོ་གནང་སྤྱིན་དང་ སྤྱིན་འགྲུལ་དཔུང་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༠༤༤.༣༠༤ རྒྱུ་ཐབས་ འབད་ཡོད་པ།

༢༽ རྒྱུ་ཐབས་འཆར་སྤྱིན་ དཔུང་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༤༥.༥༤༠ རྒྱུ་ཐབས་ འབད་ ཡོད་པ་ཨིན་མ་སྤྱི་ལྟེ།

གྲོས་འདེབས།

འཆར་དཔུང་གི་མཉམ་སྤྲོད་ཐབས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་གི་ཁྲིམས་དང་ སྤྱི་གཞི་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་འབད་ ཡོད་པ་སྤྱི་ རོས་འཛིན་ཕུལ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ དཔུང་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༡༡.༩༤༤ ལྷན་ཐབས་འཆར་ དཔུང་སྤྱི་ མཉམ་སྤྲོད་འབད་ནི་འི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ དེ་ བཞིན་ཆ་འཛིན་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་ཡི།

༢༽ དཔུང་ཕྱིས་ ཕྱིས་ཆད་མཐོ་དགུལ་དང་ རྒྱུ་ཐབས་དཔུང་འབྲེལ་གི་ རྒྱུ་བརྟན་ལུ་ཉེན་ཁུ།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གི་ རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དཔུང་འདི་གིས་ དཔུང་ཕྱིས་ཕྱིས་ཆད་དེ་ རྒྱུ་ཐབས་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥ སྤྱི་ བར་ དོན་ཚད་ཕྱིས་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་དང་ རྒྱུ་ཐབས་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ དཔུང་ཁྲམ་ས་

ཡ་ ༡༥, ༡༤.༣ ཡིན་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ དངུལ་ཕྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ནང་ དངུལ་ཕྱི་སྲིད་ཆད་འདི་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཕོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥ གི་འོག་རྒྱ་ལུ་ རྒྱན་བརྟན་འབད་ནིའི་ དམིགས་གཏད་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་སྟེ་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ གཞུང་གིས་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༥ གྱི་ནང་ རང་འཁོད་སྐྱོན་འགྲུལ་ རེས་རྟིག་འདི་ དངུལ་གཞུང་ལ་ ༢༣, ༥༠༢.༤ ལེན་ནིའི་འཆར་གཞི་ བཀོད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་ད་ འོང་འབབ་ཀྱི་ལྷག་ཐེབས་མེད་པ་དང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ ལས་སྒྲུ་རྒྱ་གི་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དགོས་ ལག་ཆེན་སྟེ་ རོས་ལེན་ཡོད་རུང་ གཞུང་གིས་ རང་འཁོད་དངུལ་འབྲེལ་གཙུག་སྟེ་རྒྱ་ལས་ རང་འཁོད་སྐྱོན་འགྲུལ་རེས་རྟིག་ ལེན་ནི་འདི་ མང་དགས་པ་ཅིན་ འདི་གིས་ ཉེ་མ་ལས་ ཉུང་སྒྲུ་སྟེ་ཡོད་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ནང་ སྐར་སྟེ་རྒྱ་སྐྱོན་འགྲུལ་གྱི་ ཞབས་རྟོག་ལེན་ནི་ལས་ བཀག་ཆ་འབད་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

དེ་འབད་མ་ལས་ རང་འཁོད་སྐྱོན་འགྲུལ་རེས་རྟིག་ ལེན་མི་འདི་གིས་ སྐར་སྟེ་རྒྱ་སྐྱོན་འགྲུལ་གྱི་ཞབས་རྟོག་སྤྱོད་ནི་དང་ དངུལ་སྐྱོར་སྐྱོན་བཤད་བསྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་བསྐྱོམས་ཕྱི་སྲིད་ཆད་འདི་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འཕོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གྱར་ ཕབ་ནིའི་དོན་ལས་ཅེ།

༡༽ གཞུང་གིས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁབ་ས་དང་ ལག་ལེན་གྱི་གསྐྱིག་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་རིམ་རྒྱ་ལུ་ གཞིར་བཞག་ཐོག་ གསར་སྐྱབ་ལས་རིམ་རྒྱ་གཙོ་རིམ་སྐྱིག་སྟེ་ མི་མང་ཟད་འགྲོ་རྒྱ་ ལྷངས་ལྷན་བཟོ་དགོས་དང་།

༢༽ དགོས་མཁོ་མེད་མི་དང་ གཙོ་རིམ་རྒྱུང་བའི་ཟད་འགྲོ་རྒྱ་ ཕར་འགྲུངས་འབད་དགོས།

༣༽ རྒྱུར་བརྟན་སྟོག་མེ་མེན་པའི་ ཕྱི་རྒྱལ་ལོན་ཡར་མེད་དང་ ཕྱི་དངུལ་བརྒྱུ་མོར་གྱི་ཉེན་ཁ།

ཆུར་བརྟེན་ གློག་མེ་མེན་པའི་ ཕྱི་ཁྱེད་ལོན་འདི་ ཕྱི་ཁྱེད་ལོན་ཡོངས་བསྐྱེད་ལས་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༡.༧ ཡིན་མ་དུ་ ལོ་ལྷན་བཞིན་དུ་ རིམ་གྱིས་ ཡར་སེང་འགྱུར་ཡོད་པའི་
ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁར་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཆུར་བརྟེན་གློག་མེ་ལོན་འདི་ འོང་འབབ་
བཟོ་ཚུགས་པའི་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མ་ཡིན་རུང་ ཆུར་བརྟེན་གློག་མེ་
མེན་པའི་ ཕྱི་ཁྱེད་ལོན་ ཡར་སེང་འགྱུར་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ དངུལ་འབྲེལ་དང་
ཕྱི་དངུལ་བརྒྱ་མོར་གྱི་ཉན་ཁ་ཚུ་ ཡར་སེང་འགྱུར་མི་དེ་ཉན་ཁ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ཡང་ དངུལ་ཀྲམ་འདི་ རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཕི་དང་མཉམ་ གནས་གོང་གཏན་འབེབས་བཟོ་
སྟེ་ཡོད་པ་དང་ རྩ་ཕི་གི་གནས་གོང་འདི་ གསལ་འཛུགས་དངུལ་གྱི་གནས་གོང་ལས་ མར་
ཕབ་འགྱུར་ ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ཡིན་མ་མཚན་ ཕྱི་དངུལ་བརྒྱ་མོར་གྱི་བརྟག་ཞིབ་དང་
སྒྲིན་བཤད་ཚུ་གིས་ རྩ་ཕི་གི་གནས་གོང་འདི་ རྩ་འབྲིང་དང་ རྩ་རིན་གྱི་གནས་ཚད་
ནང་ རྩ་ལར་དང་ཐུད་པ་ད་ ཉེང་སྐལ་ར་ མར་ཕབ་འགྱུར་མི་ཡིན་མ་སྟེ་ བཀོད་ཡོད་པའི་
ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡི།

དེ་མཚན་ གཞུང་གིས་ ཕྱི་ཁྱེད་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ནང་ ཆུར་བརྟེན་གློག་མེ་མེན་པའི་
ལས་སྐྱེ་རྩ་ཕི་དོན་ལུ་ ཕྱི་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེངས་འབུམ་ ༤.༠༢ (ཡུ་ཨེ་ཤི་རྩ་ལར་ཨེས་
རྩི་ཨར) སྤྱིན་འགྲུལ་ལེན་ནིའི་ འཆར་གཞི་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ཆུར་བརྟེན་གློག་མེ་མེན་
པའི་ བྱ་ལོན་གྱི་གནས་ཚད་ ཉེང་སྐལ་ར་ ཡར་སེང་འགྱུར་མི་ཡིན་མ་མཚན་ ཕྱི་དངུལ་
བརྒྱ་མོར་གྱི་ ཉན་ཁ་ཡང་ ཡར་སེང་འགྱུར་མི་ཡིན་མ་སྟེ་ལུ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

དེ་འབད་མ་ལས་ གཞུང་གིས་ ཕྱི་དངུལ་ བརྒྱ་མོར་གྱི་གནས་སྤངས་ ལེགས་ཤོམ་མེད་
པའི་སྐབས་ ཕྱི་ཁྱེད་འགྲུལ་ཤེས་ཏིག་ཚུ་གུར་ རྩ་མཚམས་གྱི་ བརྟག་ཞིབ་ཚུ་འབད་
དགོཔ་དང་ འཆར་གཞི་བརྒྱུམས་ཡོད་པའི་ ཕྱི་ཁྱེད་འགྲུལ་ཚུ་ ཐོན་ཁུངས་ཡར་བྱག་
དང་ ཡུན་རིང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ཁེབས་བཟོ་ནིའི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་པའི་ ལས་སྐྱེ་ཚུ་
ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ།

༤༽ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་དང་ འཛོ་བའི་གནས་གོང་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ བསལ་
ནིའི་ཐབས་ལམ་ ཚད་ཅིག་ལས་མེད་པ།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་ནང་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་གྱི་ གཞོན་ལུགས་
དང་ ས་སྐྱུམ་གྱི་གོང་ཚད་ ཡར་སང་འགྱུ་མི་དང་ བཀའ་སྤྲེལ་གྱི་ཐོ་ཕྱག་མི་ཚུ་ ངས་
ལེན་འབད་དེ་ཡོད་རུང་ ཁྱིམ་གྲུང་ཚུ་གི་ འཛོ་བའི་གནས་གོང་ མར་ཕབ་འབད་ནིའི་དོན་
ལུ་ ཐབས་ལམ་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་ བཀོད་དེ་མེད་པའི་ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འདི་ སྤྱི་སྟོམས་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣.༥ དང་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༦ ཟླ་ ༡ པའི་ནང་ ཟ་འབྲུང་དང་ ཟ་འབྲུང་མེན་པའི་ གོང་ཚད་ཡར་སང་
འགྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ བརྒྱ་ཆ་ ༥.༤ ལུ་ ཡར་སང་སོང་ཡོད་པ་དང་ འཛམ་གླིང་ནང་ ས་
སྐྱུམ་གྱི་ གོང་ཚད་ཡར་སང་འགྱུ་མི་དང་ བཀའ་སྤྲེལ་གྱི་ ཐོ་ཕྱག་མི་ལུ་བརྟེན་ གོང་ཚད་
ཡར་འཕར་འདི་ དེ་སྤྱི་ར་གནས་ནི་ཨིན་པའི་ ཚོད་དཔག་འབད་མ་ཨིན་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཁག་ཆེ་བའི་ཅ་ཆས་དང་ སྐྱུ་ནམ་ཚུ་ བང་
འབྲེན་ལུ་བརྟེན་དོ་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་དཔྲེལ་གྱི་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་ མདུན་ལམ་
གསལ་རྟོག་རྟེ་ཅིག་མེད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ནང་ལུ་ གོང་ཚད་
ཡར་འཕར་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྡེའི་དཀའ་ངལ་སྦྱོམ་ཤོས་
ཅིག་ལུ་ འགྱུར་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཅ་ཆས་དང་ཞབས་རྟོག་གི་ཁལ་ གཞི་
བཙུགས་འབད་མི་དང་ གཞུང་གིས་ ཟད་འགོ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་པའི་གྲུང་ བང་འབྲེན་ལུ་
བརྟེན་རྟེ་སྤྱོད་མི་དང་ ཁྲིམ་ཁའི་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱི་གོང་ཚད་ ཡར་སང་འགྱུ་མི་ཚུ་ལས་བརྟེན་རྟེ་
ཨིན་མེད་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་འདི་གིས་ ཁྱིམ་གྲུང་གི་བྱ་ལོན་དང་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་གནས་
སྤོ་འགྱུ་མི་ ཡར་སང་སོང་སྟེ་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གཞི་སྤྱུར་གྱི་དམིགས་གཏང་ མར་
ཉམས་འགྱུ་མི་ཨིན་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

དེ་འབདམ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ ཕྱི་ལོ་འདི་ནང་ གཞུང་གིས་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་
འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གི་འོག་ལུ་ མར་ཕབ་འབད་ནི་འི་ ཐབས་ལམ་འགྲིག་དགོ་པའི་གྲོས་
འདེབས་ལུ་ཡི།

༥༽ གསར་སྐབ་མ་དངུལ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གི་ གསར་སྐབ་མ་དངུལ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢,༥༣༤.༣
ལུ་ ཚོད་དཔག་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་ ཟད་འགྲོ་ཡོངས་བསྟོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༣.༥
ཨིན་མ་དང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༡ དང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥-
༢༠༢༦ ལས་ ༡༩ ཡར་སེང་སེང་ཡོད་རུང་ འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལེན་སྤྱོད་ཚུ་དང་
འཁྲིལ་མ་དག་ གསར་སྐབ་མ་དངུལ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ དེ་ཅིག་ ལོ་ལྟར་བཞིན་ཏེ་ ལག་ལེན་
འཐབ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལཱ་གི་སྤྱི་ཚད་ ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་སྟེ་ གསལ་
སྟོན་འབད་མ་ཨིན་མ་དང་།

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ལོ་ལེན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་གི་ གྲོ་གཏང་དང་འོས་
འབབ་གྱི་སྐོར་ལས་ ཚ་གུས་རྒྱ་ཡང་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥
གི་ གསར་སྐབ་མ་དངུལ་གི་ གྲོས་འདེབས་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༩,༣༤༤.༣༡༣
ཨིན་མ་དང་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ དང་ཕྱད་པ་ད་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༩ གིས་
མཐོ་ཤོས་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ འཆར་དངུལ་ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་ ལག་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
འདི་ མར་ཉམས་འགྱུར་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ཞིག་ཡོགས་རྒྱ་ དགོངས་ལཱ་འགྱུར་ལུ་
བརྟེན་ཨིན་མི་དེ་གིས་ གསར་སྐབ་མ་དངུལ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་ ཉེན་ཁ་
ཡར་སེང་འགྱུར་ཡོད་པ་ལས་ མི་མང་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྤྱོད་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འཐབ་
ནི་འི་གཏང་ལུ་ ཐོ་ཕོག་པ་ཨིན་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་ལུ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

འདི་འབདཝ་ལས་ གཞུང་གིས་ གསར་སྐྱབ་མ་དངུལ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོཔ་མ་ཚད་ མི་སྟོབས་ ལངས་སྟེ་ བཀོད་སྤྱིལ་འབད་ནི་དང་ ཅུས་མཚམས་བཟླ་རྟོག་ དེ་ལས་ འགན་འཁུའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ སྤྲོད་སྤྱོད་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ གསར་སྐྱབ་མ་དངུལ་ཚུ་ ཆ་ཆང་སྟེ་ལག་ལེན་ འཐབ་སྟེ་ ལཱ་ཚུ་སྤྱོད་ཚད་ཅན་སྟེ་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོཔ་འདི་ གྲོས་འདེབས་ལཱ་ཡི།

༤། ཆེད་འོག་གི་གྲུབ་འབྲས་གྱུར་ གཞི་བརྟེན་པའི་ གནད་སྤྱིན་ལམ་ལུགས།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཞུང་གིས་ སྤྱིར་བཙུན་མས་འཆར་དངུལ་འཛིན་སྐྱོང་ནང་ འཛིན་ཐངས་ དང་ སན་རུས་ཅན་གྱི་ རྒྱ་མཚན་ཚུ་བཀོད་དེ་ ཆེད་འོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ ལུ་གཞི་བརྟེན་པའི་ གནད་སྤྱིན་ལམ་ལུགས་དེ་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ བཞག་ནི་གི་ འཆར་ གཞི་ཡོད་པ་སྟེ་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན།

ཚོགས་ཚུང་གི་ ཐོན་སྐྱེད་བཀོ་བཀལ་ནང་ འགན་འཁུའི་དང་ ལས་དོན་ཚུ་ ཁག་ཆེས་སྟེ་ རོས་འཛིན་འབད་རུང་ ཆེད་འོག་ཚུ་ནང་ གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཆད་གཞི་ གཅིག་མཚུངས་བཟོ་ མི་དེ་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་ ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཚུ་ བྱད་པར་ཅན་ བཟོ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་མེད་པ་ལས་ ཆ་གྲས་ལང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ འཆར་དངུལ་འདི་ རྫོང་ཁག་དང་ ལས་སྟེ་ལྟེ་བའི་ནང་ལུ་ཡང་ ལག་ ལེན་འཐབ་དགོཔ་སྟེ་ བསམ་འཆར་བཀོད་པ་ཨིན་མ་སྟེ་ལཱ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

དེ་འབདཝ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འགན་འཁུའི་འབག་ནི་དང་མི་ མང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ དོན་སྤྱིན་ཅན་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ཅུས་རྒྱུན་ཅུ་ ལུང་ཕྱོགས་ གོང་འཕེལ་ལུ་ འབད་བཞེད་དང་ ཆང་བའི་ཁར་ ཆད་སྟོམས་སྟེ་བཞག་ཐབས་ལུ་ ལཱ་ གི་གྲུབ་འབྲས་དང་འཁུའི་ཏེ་ གཞི་བརྟེན་པའི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་སྤྲོད་སྤྱོད་བཟོ་དགོཔ་དང་།

དེ་གིས་ བཅའ་ཐོགས་ཚུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ རྫོང་ཁག་དང་ ལས་སྡེ་ལྟེ་བ་ཚུ་ལུ་ཡང་ དེ་
བརྩམ་མའི་ ལས་ལུགས་ཅིག་ བཅུག་དགོས་དང་ ད་རུང་ གཞུང་གིས་ ལཱ་གི་གྲུབ་
འབྲས་ལུ་ གཞི་རྟེན་པའི་ལས་ལུགས་འདི་ དང་བདེན་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་
མཐུན་ཆེན་དང་ མི་སྟོབས་ལངས་སྟེ་བྱིན་ནི་ལུ་ འབད་བཅོན་བསྐྱེད་དགོ་པའི་ གྲོས་
འདེབས་སུ་ཡི།

༡༽ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཚུ་གི་གྲུབ་འབྲས།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཁང་ ༡༠ གྱི་
གས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ གི་ ལོ་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱིམ་
བཅོ་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་དང་ འབྲུག་སློ་ཞོར་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ སྤྱིང་
རྒྱ་ཕྱོག་པའི་ ལྷན་ཁུ་འབད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།

ད་རེས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱིམ་བཅོ་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་གྱི་ དངུལ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་
འདི་ ཡར་དྲག་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ སྤྱིང་རྒྱ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༡༤༡.༩ ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༧.༩ ལུ་ མར་ཕབ་འགྱུ་
ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ འབྲུག་སློ་ཞོར་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་གྱི་ཐད་ཁར་འབད་བ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་
༢༠༢༤ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩.༩ སྤྱིང་རྒྱ་ཕྱོག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤.༩ ལུ་ ཡར་སངས་སོང་སྟེ་ཡོད་པའི་ལྷན་ཁུ་སུ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

འབྲུག་གི་མི་དམངས་དངུལ་ཕྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་ (ལེའུ་ལྟ་པ་ གཞུང་
གི་ཚོང་ལས་ཁང་) གྲོ་ཚན་ ༧༩ པའི་ནང་ “ཚོང་ལས་ནང་ ཅོག་འཐད་པའི་ཅ་དངོས་
བཅོ་སྐྱོན་དང་བཀྲམ་སྟེལ་འབད་མི་ ལངས་ཐོན་མ་ད་ གཞུང་གི་བགོ་བཤའི་མ་ཙཱ་སྤྱར་
ལོག་བཀོད་སྟེ་ གཞུང་གི་ཚོང་ལས་ཁང་དེ་བསྐྱུ་ནི་དང་ ཡང་ན་ སྐར་སྟེ་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་
གཏང་དགོ།” ཟེར་བའི་ དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཞུང་གིས་

འབྲུག་སློ་ཞོར་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སླེར་སྤེལ་ བསྐྱར་
བཅོས་འབད་ནི་གི་དང་ ཡང་ན་ མ་ཅུ་སྐར་ལོག་བཏོན་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ལུ་ཡི།

༡༽ གྲོང་གསེབ་ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་འཆར་གཞིའི་སྤྱོད་ཅིས་སྒྲིག་བཀོད།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་ སྤྱིར་བཏང་ གསོག་འཛོག་ མ་དངུལ་
གྱི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༠༩ འདི་ གྲོང་གསེབ་ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་དོན་ལུ་
དང་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༣༡.༥༠༠ ཨ་ལུ་གསུམ་པའི་སྤིད་བྱས་གྱི་དོན་ལས་ བགོ་བཀམ་
འབད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་མ་ཡོད་པ་ཨིན། ཨིན་རུང་ བགོ་བཀམ་དེ་ཚུ་ ལག་ལེན་
མ་འཐབ་པར་ ལུས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༦-༢༠༢༧ གྱི་ནང་ གྲོང་གསེབ་
ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་ལས་འཆར་ ལྷན་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༥༢.༤༣༥
བགོ་བཀམ་འབད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་སྤྱི་ཡི།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ འཆར་དངུལ་བཀོད་སྒྲིག་ནང་ལུ་ དེས་བརྟན་མེད་པ་དང་ དམིགས་
བསལ་དུ་ ལས་རིམ་དེ་བཟུམ་ཚུ་ འཆར་དངུལ་དབྱེ་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ བཅུགས་ཏེ་
ཡོད་པ་མ་ཚད་ བགོ་བཀམ་གྱི་མ་དངུལ་གཏན་འབེབས་བཟོ་ནིའི་ གཞི་རྟེན་ནང་ དྲངས་
གསལ་མེད་པའི་ ཞིབ་རྟོག་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།

ཉེན་འཁྲུག་དེས་ཏིག་འདི་ ཉེན་བཅོལ་བྱིན་མི་ཚུ་གིས་ དེན་བཀོད་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་
ལས་ དེས་གཏན་བཟོ་ནི་ཨིན་མ་ཚད་ དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་དངུལ་འབྲེལ་ལས་དོན་
བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༡ ཅན་མ་ འཕྲི་སྤོན་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་བཟོ་ནི་དང་ དངུལ་
འབྲེལ་རིམ་སྤྱོད་དེས་ཏིག་འདི་ འགྲན་ཁྲུ་ཅན་གྱི་ དེན་བཀོད་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་ལས་
མར་ཕབ་འགྱུ་ནིའི་ དེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཨིན་མ་སྤྱི་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

འདི་ལུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཞུང་ལུ་ འགན་འཁྲི་དང་དྲངས་གསལ་ དེ་
ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་ཚུ་ ཕན་ལུ་ཅན་སྟེ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ འཆར་

དངུལ་བགོ་བཀའ་འབད་ནི་ལུ་ ལམ་ལུགས་གཅིག་མཐུན་དང་ ཤོ་མཚུངས་བཟོ་དགོ་
པའི་ གྲོས་འདེབས་དང་། གྲོང་གསེབ་ཆེ་སྟོག་ཉེན་བཅོལ་ལས་རིམ་གྱི་ འཚོ་ཐབས་དང་
ཡུན་བརྟན་ དེ་ལས་ གཞན་མི་གནས་སྤངས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གནད་
དོན་འདི་ གཏིང་ཟབ་སྟེ་ གྲོས་བསྟུན་དང་ གྲོས་བསྟུར་གྱི་དོན་ལུ་སྤུལ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་
ལུ་ཡི།

༧༽ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་གཞི་བཙུགས།

ཚོགས་ཚུང་གིས་ སོ་ནམ་དང་སློ་ལོ་རྩལ་ལག་གི་འོག་ལུ་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་གཞི་
བཙུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩.༩༥༥ བགོ་
བཀའ་འབད་དེ་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་མ་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ལས་རིམ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་
ཚུ་ ལོ་ལྔའི་ནང་ལུ་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༡༥༠ དེ་ཅིག་ ཁྱོད་རྒྱུད་སྟོན་འབད་ར་ ཐོག་པའི་
ཤུལ་ལས་ བཀག་ཆ་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མ་མ་ཚད་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་ཚུ་
གིས་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལས་ཡར་ སྐར་སྟེ་ཚུ་དང་མཉམ་ དོ་འབྲུན་འབད་དོ་ ཨིན་པའི་
ཞིབ་རྟོག་བྱུང་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

དེ་འབད་མ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཞུང་ལུ་ ཕུས་ལོ་འདི་ནང་ མ་ཅུ་མ་བཙུགས་པའི་
ཉེ་མར་ གཞུང་གིས་ སྟོན་མ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཡོད་པའི་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་གི་ ལས་
རིམ་ལག་ལེན་དང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ འཐུས་ཤོར་བྱུང་མིའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚུ་ ཡོངས་རྫོགས་
བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་དང་། གཞུང་གིས་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་ཚུ་གིས་ ཞབས་རྟོག་
ཚུ་ ཕྱིན་ནི་གི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ སྐར་སྟེ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནིའི་
ཐབས་ལམ་བརྟན་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

༡༠༽ རྫོང་ལ་དང་ དབང་འདུས་བར་ནིའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞི་རིམ་གཞུང་ལམ་གྱར་ ཅི་ནག་
བསྐྱར་ལོག།

ཚོགས་ཚུང་གི་ཞིབ་རྟོག་དང་འབྲེལ་ཕྱིན་ ཞབས་རྟོག་ལྷན་ཁག་འོག་ལུ་ རྫོང་ལ་དང་
དབང་འདུས་བར་ནིའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞི་རིམ་གཞུང་ལམ་གྱར་ ཅི་ནག་བསྐྱར་ལོག་
གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༡༡༡.༥༧༩ བཞོ་བཟམ་འབད་ཡོད་མི་
དེ་ ཚོགས་ཚུང་གི་རྟོང་ས་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲི་གཞུང་ལམ་ རྒྱ་སྤྱོད་འབད་ནི་ལུ་ རོས་
ལེན་ཡོད་རུང་ ད་ལྟོ་གཞུང་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་བ་
ཁག་ཆེ་བའི་ལས་དོན་ཚུ་ནང་ གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོ་པའི་ ཞིབ་རྟོག་
བྱུང་ཡོད་པ་དང་།

གྲོས་འདེབས།

དེ་འབད་ཕྱི་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ ལས་སྣེ་འདི་གྱར་ བཞོ་བཟམ་འབད་ཡོད་པའི་
འཆར་དངུལ་འདི་ ཕྱིར་བཏོན་ ཡང་ན་ སར་འབྱུང་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ལུ་
ཉེ་ཡོད་ཟེར་བྱ་ཡི།

༡༡༽ བཟླ་བཤམ།

ད་རེས་ བཟླ་བཤམ་དང་འབྲེལ་བའི་ གཞི་འཛིན་བྱུང་སྟེ་ཡོད་རུང་ བཟླ་བཤམ་ལས་
བརྟེན་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་ སན་ཐོགས་སྒྲིམ་འབད་ར་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ བཟླ་བཤམ་
དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ ཏུས་ཚོད་ཁར་ བསལ་ཏེ་བཅོ་ལ་རྒྱབ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་
འགྲིག་པ་ཅིན་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་ སན་འདེབས་ཡར་མེང་འགྱུ་ནི་ཨིན་པ་ལས་ ལོ་ལྔའི་
འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ནང་ བཟླ་བཤམ་གྱི་དོ་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་
བཙུག་ཏེ་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྒྲིམས་ལས་ (འབྲུག་གཞུང་ལམ་ དངུལ་ཀམ་ ས་
ཡ་ ༡༩༧༡ དང་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་ལས་ དངུལ་ཀམ་ ས་ཡ་ ༡༠༠༠
ཕྱིས་ཏེ་) དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༩༩༧༡ ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་རུང་ འདས་པའི་ཕྱིས་ལོ་ ༩

ནང་ (འབྲུག་གཞུང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༧༣.༥༧ ནང་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་
མ་དངུལ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༤.༧༥ ཕྱིས་ཏི་) དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༧༠.༣༧
རྒྱུ་མ་གཅིག་བཞོ་བཀམ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་པ་ད་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་ འཆར་དངུལ་
ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༧.༡༥ ཨིན་མས་ཟེར་ལུ་ཡི།

གྲོས་འདེབས།

བཟུ་བཤལ་ལས་སྡེ་འདི་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ནི་གི་ འོས་འབབ་དང་བསྐྱར་གསོ་ འབད་
དགོ་པ་ཁག་ཆེན་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ མ་དངུལ་ཁ་སྐོང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༣༧ གཙོ་རིམ་སྒྲིག་སྡེ་ བཞོ་བཀམ་འབད་དགོ་པ་དང་། དེ་ཡང་ བཟུ་བཤལ་ལས་སྡེ་
གི་ མཐུན་ཁྱེན་སྤྱོད་ནི་དང་ རྩ་སྟོན་ཁར་ བར་འཛུལ་འབད་ནིའི་ ཕན་ཐབས་ཀྱི་དོན་
ལུ་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཆར་དངུལ་བསྐྱར་
ཞིབ་ཀྱི་སྟན་ལུ་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་སྡེ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐད་ཀར་དུ་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ ཕུལ་མིའི་གྲོས་འདེབས་
རྒྱ་གུར་ གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ འཐུས་མི་རྒྱ་གིས་ལྷ་མི་ནང་ དཔལ་འབྱོར་དང་དངུལ་
ཕྱིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་རྟོང་ས་ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་
གུར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ བར་མཚམས་བསྐྱར་ཞིབ་
ཀྱི་ སྟན་ལུ་ཅིག་ཐོབ་མ་རྒྱུ་གསལ་ལས་བརྟེན་ དེ་རིམ་ཀྱི་ གྲོས་འདེབས་འདི་ ཕྱིས་ལོ་
༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་གཞིར་བཞག་སྡེ་ཕུལ་དོ་ཡོད་པ་དང་། འདས་
པའི་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་རྒྱ་ལས་བརྟེན་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྡེ་ དངུལ་
ཕྱིས་ལྷན་ཁག་ལུ་ ཕུལ་མི་རྒྱ་ བར་མཚམས་བསྐྱར་ཞིབ་ནང་ མཉམ་སྡེ་བས་ག་དེ་སྡེ་
མཛད་ཅིག་ཟེར་བའི་ དོགས་ངི་ཕུལ་ཡི།

གྲོས་འདེབས་དང་པ་གུར་ གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ ལྷ་
ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཞོའི་ དཔྱད་ཡིག་ནང་གསལ་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ འཆར་

དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༤,༥༤༥.༡༤༣ འབད་མི་དེ་གར་ བསྐྱར་བཟོ་འཆར་དངུལ་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༡༡.༤༤༦ ནང་སྡེ་བ་འབད་དེ་ ཡོངས་བསྡོམས་ ལྷན་ཐབས་
འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༩,༧༥༧.༠༠༩ གི་སྤོག་ལས་ ལུངས་ལྷན་བཟོ་ཡོད་
མི་དེ་ ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་མི་གི་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་མི་ལྟར་ ཚོགས་
ཁང་གིས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི།

གྲོས་འདེབས་གཉིས་པ་གར་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ཁྱུ་མི་ནང་
གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་རེས་ཀྱི་རྩིས་ལོ་འདི་ནང་ རྩིས་ཆད་ ཐེར་འབུམ་ ༣༥.༣ ཡོད་
མི་འདི་ ནང་འཁོད་ཀྱི་དངུལ་ཁང་ཚུ་ནང་ལས་ བྱ་ལོན་ལེན་རྩིས་ཡིན་རུང་ རྒྱལ་གཞུང་
དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྩིས་ཅི་གི་ཚོད་རྟགས་ནང་ དངུལ་ཁང་ནང་ལས་པར་ ཉི་
རུ་ཡོད་ཉིད་གི་ རྩོན་རྟགས་འབད་བ་ཅིན་ ཐེར་འབུམ་ ༡༣ ཅམ་ལས་མེད་པ་སྡེ་ཡིན་མ་
ད་ གཞུང་གིས་ བྱ་ལོན་དེ་སྡེ་ལེན་ད་བ་ཅིན་ སྐར་སྡེ་ཚུ་ལུ་ སྤྱིན་འབྲུལ་མི་འཐོབ་ནིའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ དེ་ཚུ་གི་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་ ག་དེ་སྡེ་ཡོད་ག་དང་།

རྩིས་ཆད་ཀྱི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ གྲར་པབ་དགོཔ་དང་ ཚོགས་ཚུང་
གིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༣ གྲར་པབ་དགོཔ་སྡེ་ཡིན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ ག་དེ་སྡེ་ཡིན་ན་ ཁ་སེལ་
གནང་དགོཔ་སྡེ་ ཁྱུ་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ རྩིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༣ མེན་པར་ ༤
ཡིན་པའི་དོགས་སེལ་ཕུལ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ རྩིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤ གི་ཚོད་གཞི་ནང་ བཞག་དགོཔ་སྡེ་ གྲོས་འཆར་བྱུང་
མིའི་ཐད་ཁར་ ད་སྤྱིའི་འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྡོམས་ལས་ ཐེར་འབུམ་ ༥ དེ་ཅིག་གི་
མ་དངུལ་ པབ་དགོཔ་འབྱུང་ནི་ཡིན་མ་ད་ ཡིན་རུང་ འཆར་དངུལ་ནང་ཚུད་མི་ གོང་
འཕེལ་གྱི་ལས་སྐྱ་དེ་ཚུ་ མི་སེར་ལུ་ པན་སྤོགས་ཅན་གྱི་ ལས་སྐྱ་ཙང་ཙར་ཡིན་མ་སྡེ་
མཐོང་ཡོད་པ་ལས་ མ་དངུལ་ པབ་དགོཔ་ཅིན་ ལས་སྐྱ་ག་ཉེ་ལས་བཏོག་ནི་ཡིན་ན་
གསལ་ཉོག་ཉོ་སྡེ་ མ་བཀོད་པ་དང་ དེ་གིས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་དང་ མི་སེར་

ལུ་ ཞབས་ཏྲིག་ཕུལ་དགོས་ཚུ་ནང་ གཞོན་ཉེན་འབྱུང་སྤྱི་ཁྱེད་ཡིན་མ་ལས་ འཆར་དངུལ་
ཕབ་ནིའི་ཐབས་ལམ་དང་ ཕབ་ཚད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཅིག་ ཁ་གསལ་རྒྱབ་སྟེ་ ཟུང་དགོས་
འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ད་རེས་ཀྱི་འཆར་དངུལ་འདི་ འཆར་གཞི་
༡༩ པའི་ འོ་ངོ་གསུམ་པའི་ནང་ ལག་ལེན་མཐོ་ཤོས་ Peak Implementation
ཡིན་མ་དང་ ལས་སྒྲུ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་སྟེ་ འབད་དགོ་པའི་ ཏུས་ཡུན་ཅིག་ཡིན་མ་མཚན་ ཕྱིའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ དམག་འབྲུག་ལས་བརྟེན་ ས་སྐྱུམ་གྱི་གོང་ཚད་ ཡར་སེང་
འགྱུ་བའི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ཡོད་པའི་གནས་སྤྱངས་ནང་ ཕྱིས་ཆད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤
ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གྱར་ཕབ་དགོ་པ་ཅིན་ འཆར་དངུལ་ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་
འབྲུམ་ ༡༩.༧ དེ་ཅིག་ ཕབ་དགོས་དང་ འདི་ཕབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དཀའ་ངལ་སྒྲ་ཚོགས་
འཐོན་ནི་གིས་མ་ཚད་ གཞུང་གི་དམིགས་འགྲུལ་ འགྲུབ་ནི་ཚུ་ནང་ ཐོ་ཕོག་ཉེན་ཡོད་པ་
ལས་ ཚོགས་དམངས་ ཐུགས་དང་ཕྲན་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ ད་རེས་ གཞུང་གིས་ཕུལ་
དོ་བརྒྱུམ་སྟེ་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ གྱར་ བཞག་གཞན་དགོ་པའི་ གསལ་ཆ་ཞུ་ཡི།

དེ་ཁར་ འཐུས་མི་གཅིག་གིས་ ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གྲོས་འདེབས་དེ་ཚུ་ གློ་
ཁོག་ཡངས་པའི་སྒོ་ལས་ གློ་གཏད་ཉིང་གཏད་འབད་ར་ བཟོ་སྟེ་ཕུལ་ཕུལ་ཕ་ཅིག་ཡིན་མ་
དང་ ཚོང་མ་རྒྱབ་ ཕྱིས་རྒྱབ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ ཕྱིས་རྒྱབ་དགོས་ཁག་ཆེན་ལས་བརྟེན་
འདས་པའི་གནས་སྤྱད་ཚུ་ལུ་གཟིགས་པ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་
འཕར་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༤ དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༧.༥ དེ་ལས་ ༢༠༠༥
ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢ གྱར་ འགྱུ་ནིའི་ཚོད་ཕྱིས་ཅིག་ བཏོན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧
ལུ་ ༧.༤ ཡིན་མི་འདི་ རྟགས་མཚན་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་ལྟོའི་ཕྱིས་ཆད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༢༥ ཚུན་ཚོད་ལུ་འགྱུ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་ལུ་ སྤབས་མ་བདེམ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གཞུང་གིས་ འཆར་གཞི་

༡༣ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་མི་ཚུགས་པ་ འོང་བེར་མནོ་བའི་ ཐུགས་
 གྱི་ཚ་གྲུས་བཞེས་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ དེས་ཏིག་ཡིན། ཡིན་རུང་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་
 འབོར་ཡར་འཕར་ (GDP Growth) གནས་སྟངས་དེ་ ཡར་འཕར་འགྱུ་ཡོད་པ་དེ་
 ཏྲགས་མཚན་ ལེགས་ཤོམ་ཡིན་རུང་ འཛམ་གླིང་ནང་ དམག་འབྲུག་དང་ ས་སྤྱུ་
 གྱི་ གོང་ཚད་ཡར་འཛེག་ ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ གོང་ཚད་ཡར་འཕར་གྱི་ དཀའ་
 ངལ་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དངུལ་གྱི་འབོར་ཚད་ (Money Supply) ཚད་འཛིན་དང་
 སྐྱེད་ཚད་ Interest Rate བཀོལ་སྤྱོད་འབད་ཐོག་ལས་ ཚད་འཛིན་འབད་དེ་ དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་གཏན་འཇགས་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཐབས་ལམ་དགོ་པ་ ལག་ཆེ་བེར་ལུ་
 ཡི།

དེ་མིན་ ནང་འཁོད་དངུལ་ཁང་ནང་གི་ liquidity དེ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༡༣ ཅམ་ལས་
 མེད་པའི་ གནས་སྟངས་ནང་ གཞུང་གིས་ ཐེར་འབྲུམ་ ༡༣ ལས་ལྷག་པའི་ སྐྱོན་
 འགྲུལ་ནང་འཁོད་ལས་ལེན་ནི་དེ་ ག་དེ་སྤེལ་གྱི་ཡིན་ན་བེར་བའི་ ལུ་བ་ཕུལ་བའི་
 ཁར་ འདི་གིས་ སྐར་སྤེལ་དང་ ཚོང་ལས་པ་ཚུ་ལུ་ སྐྱོན་འགྲུལ་འཐོབ་ནི་ནང་ དཀའ་
 ངལ་འབྱུང་ནི་འཁྲུག་ཡོད་པ་དང་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་དེ་
 སྟབས་མ་བདེ་མ་ཡོད་པའི་དུས་ལུ་ གཞུང་གིས་ ཕྱིས་ཆད་དེ་ མར་ཕབ་འབད་ནི་ལས་
 གནས་སྟངས་ བརྟན་བརྟན་བཟོ་དགོ་པ་ལག་ཆེ་བེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ལག་དང་ ཚོགས་ཚུང་མཉམ་བཞུགས་ཐོག་ལས་ གྲོས་
 བསྟུན་འབད་དེ་ ཕྱིས་ཆད་དང་བསྟུན་པའི་ འཆར་དངུལ་ཕབ་ནི་དང་ ལས་སྤྲུལ་གཏེ་ལས་
 བཏོག་ནི་ཡིན་ན་ཚུ་ བདེ་འགྲིག་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཕུལ་མི་གུར་
 མེན་པར་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༥ གུར་ ཕབ་ནི་འོག་སྐབས་ཡོད་པ་ལས་ གནད་དོན་འདི་
 གི་ གསུང་གོས་འདི་ ད་རིས་ མཚམས་འཛོག་གནང་ཞིན་མ་ལས་ ནངས་པ་ལོག་སྟེ་
 གསུང་གོས་གནང་ནི་སྟེ་ མཛད་ཐབས་ཡོད་ན་ གང་འཚམས་གྱི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་གིས་ འཆར་དངུལ་བཟོ་བའི་སྐབས་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ལུ་
གཞིར་བཞག་སྟེ་བཟོ་དོ་ཡོད་རུང་ གནས་སྤངས་དང་བསྐྱུན་ འཆར་གཞི་ནང་མ་ཚུད་
པའི་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ལས་སྣ་ཚུ་ཡང་ འབད་དགོ་པ་ཐོན་ལས་བརྟེན་ གཞུང་
གིས་ གནས་སྐབས་འབྲེལ་མཉམ་གྱིས་ ཅུས་ཅི་ འཆར་དངུལ་གྱི་ཕྱིས་ཆད་འདི་ བརྒྱ་
ཆ་ ༤.༥༤ གྲར་ཕུལ་མི་དེ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༣ ཡང་ན་ ༤ དེ་སྟོ་ བརྒྱ་ཆ་ ༣ གྲར་ཕུབ་
པའི་ དབང་དུ་གཏང་པ་ཅིན་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༡༣.༧ དེ་ཅིག་ བཏོག་དགོ་ནི་
དང་ དེ་ཡང་ ལས་སྣ་ག་ཉེ་ལས་བཏོག་ནི་ཨིན་ན་ མ་དངུལ་ག་དེ་སྟེ་ཕུབ་ནི་ཨིན་ན་ དེ་
ཚུ་ དངུལ་ཕྱིས་སྐྱུན་ཁག་གིས་མཉམ་པར་ ཚོགས་ཁང་གིས་ར་ མཛུགས་དགོ་ནི་མས་ དེ་
མཉམ་པ་ཅིན་ ཕྱིས་ཆད་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ཕུལ་དོན་ལྟར་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛུགས་གནང་བེར་
ཞུ་ཡི།

ཨིན་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གནད་དོན་དེ་གྲར་ ཚོགས་ཚུང་དང་ དངུལ་ཕྱིས་སྐྱུན་ཁག་
གཉིས་ བསྐྱུན་གྲོས་འབད་དེ་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆའི་ཆད་གཞི་འདི་ རེས་ཏིག་ག་དམ་ཅིག་
གྲར་བཞག་ནི་ཨིན་ན་ ཐུགས་ཐག་གཅད་དེ་ སྐྱུན་ཞུ་ཕུལ་དགོ་པ་སྟེ་ བཀའ་བྱུང་གནང་
ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཚོགས་ཚུང་ལུ་ ཕྱག་ལུ་གནང་དགོ་པའི་ གནད་དོན་མོ་མོར་
ཅིག་ ཐོན་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་ཚུང་དང་ དངུལ་ཕྱིས་སྐྱུན་ཁག་གཉིས་ བསྐྱུན་གྲོས་
རྒྱབ་མ་ཚུགས་པའི་ སྐྱུན་ཞུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ འབྲུམ་མི་ཚུ་གིས་ཞུ་མི་ནང་ གཞུང་གིས་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ གྲར་བཞག་
དགོ་པ་སྟེ་ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གྲར་ཨིན་མ་སྟེ་ གྲོས་འདེབས་
ཕུལ་མི་ཚུ་ བདེ་འགྲིག་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཅུས་ཚོད་ ལོགས་སུ་གནང་
སྟེ་འབད་རུང་ ཚོགས་ཚུང་དང་ དངུལ་ཕྱིས་སྐྱུན་ཁག་གཉིས་ བསྐྱུན་གྲོས་རྒྱབ་མ་
ཚུགས་པའི་ སྐྱུན་ཞུ་ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ དཔུང་དེ་གཟིགས་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་གི་བཀའ་བྱུང་

ལུ་ གུས་ཞབས་མེད་པ་བཟུམ་ཅིག་གི་ ཚོར་སྣང་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་ གསུང་གོས་ཞིབ་ཞིབ་
གནང་དགོས་ལག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ཡི།

གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ བཏོད་མི་དེ་གུ་ལས་ མར་ཕབ་དགོས་
ཅིན་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཐབས་ལམ་བཏོན་དགོས་སྟེ་ ཞུ་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་
ངོས་ལེན་པ་ཅིན་ འཆར་དངུལ་གཙོ་རིམ་འགྲིག་ནི་དང་ བཏོ་བཀའ་བཟོ་ནི་གི་ ཏུས་
ཡུན་ལངས་སྟེ་གནང་པ་ཅིན་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གནས་སྐབས་བཏོན་ཏེ་མཛད་ནི་ལུ་
ཐབས་ཤེས་ཅིག་འཐོན་འོང་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འོགས་སེལ་ཕུལ་མི་ནང་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་
འཆར་དངུལ་བཟོ་བའི་སྐབས་ རྫོང་ཁག་དང་ ལས་སྡེ་སོ་སོར་ཚུ་ལས་ ལྷན་ཁུ་བསྟུ་
ལེན་འབད་དེ་ བཟོ་སྒྲིག་འབད་ཞིན་མ་ལས་ བཏོ་བཀའ་འབད་ཡོད་པའི་ འཆར་དངུལ་
ཅིག་ཡིན་མ་དང་ ཕྱིས་ཆད་འདི་གུ་ལས་ མར་ཕབ་རྒྱབ་དགོས་ཅིན་ འདི་གིས་ ཐེར་
འབུམ་ ༡༥ དང་ ས་ཡ་ ༤༡༡༤ དེ་ཅིག་མར་ཕབ་འགྱུ་ནི་ཡིན་མ་ལས་ དེ་གིས་ ཏུས་
ཅིའི་འཆར་ལོ་ནང་ མ་དངུལ་མར་ཕབ་འགྱུ་སྟེ་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་རྟེན་ལུ་ ཐོ་
སྦྱོར་འབད་ར་ ཐོག་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

མ་གཞི་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ནང་ དབང་ཆ་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ དེ་གུར་བཀའ་ཏེ་ཡར་སོང་
པ་ཅིན་ བྱུལ་ལས་ ཕུག་ལཱ་གནང་མ་ད་ དཀའ་ངལ་རེ་འབྱུང་སྲིད་པ་ལས་ ཕྱིས་ཆད་
འདི་ དེ་སྟེ་བཞག་གནང་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་ཁར་ འདས་པའི་ཕྱིས་ལོ་ཚུ་གི་
གནས་སྐབས་གཟིགས་ཏེ་འབད་རུང་ ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་ ཕྱིས་ཆད་དེ་ཚུ་ དེ་བཟུམ་སྟེ་
བཏོད་དེ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གནང་བ་གནང་སྟེ་ར་ ཕུག་ལཱ་མཛད་ཡོད་པ་ལས་ ད་རེས་
རྒྱ་ཕུལ་མི་དེ་གུར་ ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་པ་ཅིན་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་མཇུག་བསྟུམ་
ད་ གཞུང་གི་ དམིགས་གཏང་དེར་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༣ གུར་ བསྐྱེལ་ནི་ཡིན་མི་འདི་
འབྲུབ་ཚུགས་ནི་ཡིན་མ་ལས་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ དེ་གུར་ རྒྱབ་སྦྱོར་མཛད་གནང་
ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཚོགས་ཁང་གིས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ ཟུག་ཁྱེ་མ་ཚུགས་མི་དེ་ལུ་ ཟུགས་
གྱི་བཅོལ་བ་བཞེས་གནང་དགོ་པའི་ གསལ་ཆ་ཞུས་དང་འབྲེལ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ འཛེལ་བ་
འདི་ གཏེ་ལས་བྱུང་ཡི་ག་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ འགན་འཁུག་བཀའ་ནི་ཨིན་མ་སྟེ་ ལུ་བའི་
ཁར་ ཕྱིས་ཆད་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ བཀོད་མི་དེ་གིས་ གཞུང་གིས་ རང་འཁོད་དངུལ་
ཁང་ཚུ་ལས་ བུ་ལོན་ལེན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་མ་སྟེ་ ཟུགས་ཚ་བྱས་བཞེས་
དགོ་པ་མེད་མི་དེ་ཡང་ གཞུང་གིས་ བུ་ལོན་ལེན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ འཆར་གཞི་
བཟུམ་བཟུམ་ར་མེད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་རེས་ཕྱིས་ཆད་ བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ སྟེ་བཞག་མི་དེ་ཡང་ ལས་སྐྱེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཟད་འགོ་
ག་དེ་སྟེ་གནས་ནི་ཨིན་ན་ རང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་དང་ འཕྲོ་ཁུངས་གཞན་ག་ཅི་ཡོད་ག་
དེ་ལས་ བྱི་ལས་ སྟོགས་རམ་འཛོལ་དགོ་པ་ཚུ་ ག་དེ་སྟེ་འཕྲོ་བ་ནི་ཨིན་ན་ དེ་ཚུ་ ཕྱིས་
ཕབ་སྟེ་ཨིན་མ་ལས་ དུས་ནམ་ར་འབད་རུང་ ཚོད་ཕྱིས་བཏོན་མི་ལས་སྐྱེ་པའི་ ཟད་
འགོ་ཐེབས་འགྲོ་མ་ཨིན་མ་དང་ མ་དངུལ་མཁོ་སྒྲུབ་འབད་ནི་འདི་ གཞུང་ལུ་ འགན་
ཁུར་ལོག་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་རེས་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ ཨིན་མི་འདི་ ཆམ་ཉམ་ར་ འཕྲོ་བ་ཚུགས་ག་མི་
ཚུགས་ དེ་ཡང་ འདས་པའི་འཆར་གཞི་ ༡༠ པ་དང་ ༡༡ པ་ ༡༢ པ་དེ་ཚུ་འེན་ལུ་
ཡང་ ཕྱིས་ཆད་དེ་བཟུམ་འབད་ར་ཨིན་པའི་ ལོ་རེ་མ་བཞེན་གྱི་ ཉམས་ཐྱིང་ལུ་བཟུ་བ་
ཅིན་ དེ་གི་ བྱེད་ཀ་ལས་ ཐོབ་མི་ཚུགས་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་
འཆར་ལོ་མཇུག་བསྟུན་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༥༠ བ་སྐྱེ་པ་ མི་འཕྲོན་ནི་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཚུ་
འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ དམིགས་གཏང་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ར་ཨིན་མ་ལས་ ཚོགས་དམངས་
ཟུགས་ གོ་ ཡངས་ས་ལས་བཞེས་ཏེ་ ད་རེས་ ལྷ་ལུ་ཐུལ་མི་དེ་གྲུར་ ཆ་འཛོག་གནང་
ཚུགས་པ་ཅིན་ འཆར་ལོ་འདི་ མཇུག་བསྟུན་ད་ ཕྱིས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༢.༥༠ གྲུར་ བཞག་
ཚུགས་པའི་ གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་ རོགས་སེལ་ཐུབ་ཡི།

དེ་གྲུར་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་ལྟར་བཞེན་རུ་ འཆར་དངུལ་མི་ལ་བུམ་
ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་མི་ ལེ་ག་ར་ཐོན་དོ་ཡོད་པ་དང་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་

འཆར་དངུལ་ལུ་གཟིགས་པ་ཅིན་ སྤྱི་ཟླ་ ༣ པ་ཚུན་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ ༥་ལས་བརྒྱ་
 ཚ་ ༥༧ དེ་ཅིག་ སྤྱི་མ་ཚུགས་པ་སྤྱི་ཐོན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ ཐུགས་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་
 སྤྱི་ བཞེས་དགོཔ་མ་ཚད་ གཅིག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཕྱིས་ཆད་ དེ་སྤྱི་བཏོན་འབད་མ་
 ད་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ཚུ་ བསྐྱུན་གྲོས་སྤྱུག་ལུ་བཅུགས་ཏེ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་འི་
 དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ གྲོས་བསྐྱུན་འབད་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་དེ་ལུ་ རྩིས་
 ལེན་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ བསམ་པ་མ་རྒྱུགས་ཟེར་ལུ་ཡི།

ཨིན་རུང་ འཆར་གཞིའི་གཙོ་རིམ་འགྲིག་ནི་འདི་ གཞུང་གི་འགན་དབང་ཨིན་མ་ལས་
 ཚོགས་དམངས་གྱིས་ ལས་སྒྲུབ་འདི་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་ འཆར་དངུལ་འདི་ནང་ལས་
 བཏོག་ཟེར་ ལུ་ནི་འདི་ འོས་འབབ་མེད་དེ་འབད་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ བདེ་འགྲིག་
 བཟོ་ནི་འི་གོ་སྐབས་གནང་མི་གི་ ཏུས་ཚོད་འདི་ བར་སྟོང་ ཡར་སོང་མ་ལས་བརྟེན་
 གནད་དོན་འདི་གྲུར་ གྲོས་བསྐྱུར་ མ་བཏུབ་བཏུབ་སྤྱི་གནང་སྟེ་ ཐག་གཅད་གནང་
 དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆ་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཁར་ གཞུང་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ གཞུང་གིས་ ནང་འཁོད་དངུལ་ཁང་
 ཚུ་ལས་ བུ་ལོན་ལེན་ལེན་མེད་པ་དང་ ཕྱིས་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ Net Lending
 འདི་ ཡུད་པ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་ ༡༧ དེ་ཅིག་ལེན་དགོཔ་ཨིན་མས། ཨིན་རུང་ ཐེར་
 འབུམ་ ༡༩ དེ་ཅིག་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ལས་བརྟེན་ བུ་ལོན་ལེན་དགོཔ་མ་བྱུང་མ་མ་
 ཚད་ ན་ཉིང་གི་ཕྱིས་ཆད་འབད་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཚ་ ༤.༡ གྲུར་བཞག་སྟེ་འབད་རུང་ ད་ལྟོ་
 འབད་བ་ཅིན་ ཚོད་ཕྱིས་ ༣.༥ ཨིན་མ་ལས་ ཐུགས་ཚ་གྲུས་བཞེས་དགོཔ་མིན་འདུག་
 ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཚུ་ Treasury bills ཟེར་ མི་མང་གི་བུ་ལོན་ཡང་མེན་ cash flow ཟེར་ ཏི་རུ་
 འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་འདོན་ལུ་ ན་ཉིང་འབད་བ་ཅིན་ ཐེར་འབུམ་ ༡༢ དེ་ཅིག་ལེན་ལུ་གྲག་
 དེ་འབད་མ་ད་ ལེན་སའི་དངུལ་ཁང་ SLR ཟེར་ Statutory གི་ཐོག་ལུ་ལེན་མ་ད་
 དངུལ་ཁང་དེ་ལུ་ཡང་ སུན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དངུལ་ཁང་འདི་གིས་ སྒྲེ་སྤྱི་ལུ་ཕྱིན་
 སྤོལ་མེད་པ་ལས་ གཞོད་པ་མེད་པའི་ཁར་ ཐེར་འབུམ་ ༡༢ གྱི་ Treasury bills
 ལེན་ལུ་གྲག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གཞུང་གིས་ འོག་སེལ་ཕུལ་མི་དང་ འདས་པའི་ཚོགས་
ཐེངས་ནང་ དངུལ་བསྐྱེམས་ཕྱིས་ཆད་ཀྱི་ དམིགས་གཏང་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
འདས་པའི་གནས་སྟངས་ཚུ་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ གཞུང་གིས་ དངུལ་བསྐྱེམས་ཕྱིས་
ཆད་འདི་ དམིགས་གཏང་བརྒྱ་ཆ་ ༤ གི་ནང་འཁོད་ བཞག་ཚུགས་པའི་ རེ་འདོད་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ད་རེས་ ཕྱིས་ཆད་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ ཕུལ་མི་ལྟར་དུ་
བཞག་ནི་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཅི།

ཨིན་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་ བུལ་མའི་འཆར་དངུལ་ཚུ་བཟོ་
བའི་སྐབས་ ད་རེས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ལྷ་མི་དེ་ཚུ་ ཐུགས་ཁར་བསྐྱུལ་
སྟེ་མཛད་དགོ་པ་མ་ཆད་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གནམ་དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་
Trend འདི་ ག་དེ་སྟེ་འགྱུར་ག་ དེ་གི་སྟུན་ལྷ་ཅིག་ ཕུལ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཐུགས་ཁར་
བསྐྱུལ་དགོ་པའི་ དུན་གསོ་མཛད་གནང་ཡི།

གྲོས་འདེབས་གསུམ་པར་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ལྷ་མི་ནང་ རྒྱར་
བརྟེན་སྒྲོག་མེ་མེན་པའི་ ཕྱིའི་བུ་ལོན་ཡར་སེང་དང་ ཕྱི་དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་ཉེན་ཁའི་ཐད་
མི་མང་བུ་ལོན་ ཐེར་འབུམ་ ༣༦༠ འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ལས་ ཉ་
དང་སྟེ་འབད་བ་ཅིན་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་མ་དང་ ལོ་ལྟར་བཞིན་དུ་ ཡར་སེང་འགྱུར་
ཡོད་པ་མ་ཆད་ རྒྱར་བརྟེན་སྒྲོག་མེ་མེན་པའི་ ཕྱིའི་བུ་ལོན་གྱི་ མ་དངུལ་ཚུ་ ཟད་འགྲོ་ག་
ཉེ་ལས་ཕར་ བཏང་ཡོད་པ་ཨིན་ན་དང་ གཞུང་གིས་ ལྷ་ལས་ཕར་ ཐབས་ལམ་གསར་པ་
དང་ རིག་པ་གསར་པ་གི་ཐོག་ལས་ བུ་ལོན་མར་ཕབ་འབད་ནིའི་ འཆར་གཞི་དེ་ཚུ་ ག་
དེ་སྟེ་ བརྩམ་དོ་ག་ཟེར་བའི་ འོག་སེལ་གྱི་ཡི།

བུ་ལོན་གྱི་ ཐད་ཁར་སྟོད་པ་ད་ལུ་ སྒྲོག་མེ་མེན་པའི་ བུ་ལོན་ཡར་སེང་འགྱུར་དོ་ཡོད་མི་དེ་
དབྱེ་ཞིབ་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚུ་ གས་དགས་སྟེ་འབད་དགོ་པ་མ་ཆད་ མ་གཞི་ གཞུང་གི་ཁ་
ཐུག་ལས་ ཐུག་ལཱ་དེ་ཚུ་ མཛད་དང་མཛད་བཞིན་ཡོད་པའི་གྲུར་ གནང་སྤྱིན་འདི་ཚུ་ལུ་

གཙོ་བོ་བསྟན་དགོས་དང་ གནང་སྦྱིན་འཐོབ་ནི་ འོས་འབབ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ ཟིན་བཟོན་ཏེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ མཛད་དགོས་ཁག་ཆེ་བར་ཁྱེད།

གཞུང་གིས་ ཕྱི་ཁ་ལས་སྦྱིན་འགྲུལ་མ་དངུལ་ ག་དམ་ཅིག་ལེན་ཅུག་ཟེར་བ་ཅིན་
Project Tied Borrowing དེར་ ཐེར་འབྲུམ་ ༣.༤ ལྷག་པ་ཅིག་དང་། དེ་ལས་
Programme Tied Borrowing དེ་ཡུད་པ་ཅིག་ ཐེར་འབྲུམ་ ༡.༩ འབདམ་ད་ལུ་
ཐེར་འབྲུམ་ ༡ ལྷག་པ་ཅིག་ཨིན་མི་དེ་ སྦྱིད་ཚུང་གི་ སྦྱིན་འགྲུལ་ཨིན་རུང་ ད་རེས་ རྒྱ་
གར་གྱི་ ཉི་ཅུ་འེ་ཤུགས་ཚད་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཡོད་པའི་གྲུར་ དཔལ་འབྱོར་ཡང་ ལེགས་
ཤོམ་འབྱོར་ འབད་ནི་དེ་གིས་ ཕྱི་ཁ་ལས་དངུལ་ གསལ་འཛག་འབད་ནི་ལུ་ཡང་ སུན་སྟོན་
འབད་ཐོགས་ཏེ་འབད་རུང་ ད་རེས་ རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ སོ་ཚོད་དེ་ཚུ་བཟུམ་
ད་ རྒྱ་གར་གྱི་ཉི་ཅུ་འེ་ ཤུགས་ཚད་འདི་ ཤུགས་འབད་ར་ མར་བབ་འབྱོར་ནི་གི་ སོ་ཚོད་
བཟོ་དེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཅུ་མ་ག་ཅིག་ ཚ་གྲས་ བྱང་མ་ཨིན་མས་ཟེར་ཁྱེད།

དེ་མ་ཚད་ ད་རེས་ Debt service to annual revenue གི་ གནས་སྤངས་
བཟུ་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༤.༡ དེ་མ་ཅིག་གྲུར་ སྦྱོང་ཡོད་མི་དེ་ འཐོན་ཤུགས་ཀྱི་ཚད་
དང་ བཀལ་ནི་འབདམ་ལས་ མ་འོངས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ཤུགས་ཀྱི་བཙན་ཐབས་ལུ་
གཟིགས་ཏེ་ གློག་མེ་མེན་པའི་ ཕྱི་ཁ་ལོན་འདི་ཚུ་ ལེན་པའི་སྐབས་ལུ་ འདི་ནང་ལུ་
ལོག་ཚབ་འདི་ཚུ་ཡང་ དེས་ཏིག་ ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ སུན་སྟོན་
ཅན་གྱི་ རང་གི་སྦྱིན་འགྲུལ་འདི་ཚུ་ཡང་ འདི་གི་འོང་འབབ་ལས་བཟོན་ཏེ་ ལོག་བཏབ་
ཚུགས་པའི་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་དེ་ཚུ་ བཟོན་ཏེ་མཛད་གནང་དགོ་པའི་ རྟན་གསོ་
ཤུལ་ཡི།

གློག་མེ་མེན་པའི་ བྱ་ལོན་འདི་ ལོ་ལྟར་བཞིན་དུ་ ཡར་སེང་འབྱོར་སྟེ་ཡོད་པའི་གྲུར་ ད་
རེས་གཞུང་གིས་ ཟིན་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤.༥༤ སྟེ་བཞག་མི་དང་ དངུལ་ཁང་ཚུ་ནང་
དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༡༣ དེ་ཅིག་ཨིན་པའི་ནང་ལས་ ད་རུང་ ཐེར་འབྲུམ་ ༡༣ དེ་

ཅིག་ ལེན་དགོས་འཐོན་ནི་ཡིན་མི་དེ་ལུ་ ཚ་གྲས་ལང་དགོས་ཡོད་པ་དང་ གྲོག་མེ་མེན་
པའི་བྱ་ལོན་དེ་ཚུ་ ཟད་འགོ་ག་ཏེ་ལས་གཏང་མ་ཡིན་ན་ གནས་ཚུལ་གོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ལུ་
བལྟ་བ་ཅིན་ མ་དངུལ་ཕྱེད་ཀ་ འཛིན་སྐྱོང་ནང་ལས་པར་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ Farm ཚུ་ནང་
ལུ་ གཏང་དོ་འོང་ནི་དང་།

དེ་ཡང་ གནས་ཚུལ་ནང་ལས་པར་ བུམ་ཐང་འོབ་ཐངས་ཀྱི་ སྤྱི་རུབ་ Farm ནང་
གཞུང་གིས་ ཟད་འགོ་མང་ཏེ་དུ་རྒྱུ་ལས་ཅིག་བཏང་པའི་བྱལ་ལུ་ འོས་ལྷན་གྱི་གྲུབ་
འབྲས་ གང་ཡང་མེད་པ་ལས་ ད་ལས་པར་ཡང་ དེ་བཟུམ་སྤྱོད་ཡར་སོང་བ་ཅིན་ བྱ་ལོན་
ལོག་བཏབ་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་ནི་དང་ ཚ་གྲས་ཡོད་པ་ལས་ དོགས་སེལ་གནང་
དགོས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ཚོགས་ཚུང་གི་སྟན་ལུ་ནང་མཇལ་བ་ཅིན་ ཡིང་སྐད་ནང་ལུ་ ཕྱི་འབྲུག་ལོན་ཟེར་
ཚུད་ཡོད་པ་དང་ རྒྱ་ཁའི་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ཞེ་ཤི་ཡ་གོང་འཕེལ་མ་དངུལ་ ADB
དང་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ World Bank ཟེར་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ དེས་ཏིག་ ག་
འདི་ཡིན་ན་ དོགས་སེལ་གནང་དགོས་སྤྱོད་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ སྟན་ལུ་བཟོ་
བའི་སྐབས་ལུ་ ཏུས་ཚོད་གང་མ་མ་ཐོབ་ལས་ འཛེལ་བ་ཏུ་མ་གྲ་ཅིག་ ཡར་སོང་མི་འདི་
རྒྱ་ཁའི་ཐོག་ལུ་ཡོད་མི་འདི་ དེས་ཏིག་ཡིན་མ་ལས་ ཡིང་སྐད་ནང་ ལེགས་བཅོས་
འབད་དེ་ སྤུལ་ནི་ཡིན་པའི་ རོས་ལེན་སྤུལ་ཡི།

དེ་ཁར་ གཞུང་གི་ཏོངས་ལས་ དོགས་སེལ་ཞུ་མི་ནང་ བྱ་ལོན་ཐང་ཁར་ མ་གཞི་ ལྷ་
བྱ་གིས་ལུ་དོ་བཟུམ་སྤྱོད་ ཏེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ Hydro-Loan འདི་ མང་སྲུ་ཅིག་དང་
Non-Hydro-Loan འདི་ ལྷ་སྲུ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དབྱུས་འདི་
ར་ Diversification of Economy ཟེར་ Hydro-Power རྒྱུ་མ་གཅིག་ལུ་
གཙོ་པོ་བཏོན་པ་ཅིན་ Dutch disease ལོ་ putting all eggs in one basket
ཟེར་བའི་ ཚ་གྲས་ལང་སྤྱོད་ Diversification of Economy ལུ་ བཟོན་བྱུགས་
བསྐྱེད་དོ་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ མཁུན་དགོ་མི་འདི་ འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ནང་ ནང་
འཁོད་ རྒྱུན་སྦྱོར་མ་དངུལ་འདི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱིས་ བད་འབྲུག་མ་སྤེལ་ འབད་
དགོ་པ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱུན་སྦྱོར་མ་དངུལ་ ལྷག་ལུས་
ཀྱིས་ལང་རྒྱགས་པ་སྤེལ་ འབད་དོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཡོད་མི་ནང་ལས་
རྒྱུན་སྦྱོར་མ་དངུལ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དེ་ཅིག་ གསར་སྐྱབ་ནང་བརྟུགས་ཏེ་ ལྷག་ལུ་བཞུགས་
དུ་ཡོད་པའི་ཁར་ སྤྱི་རུབ་ farm གི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གི་བྱ་ལོན་ཐོག་ལས་མེན་པར་
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ PTA ལས་འགྲུལ་ཐོག་ལས་ བཏང་བཏང་མ་ཞིན་པའི་ དོགས་
སེལ་ཕུལ་ཡི།

ད་རེས་ བྱ་ལོན་ཏ་ལམ་ཅིག་ ཡར་འཛེགས་འགྱུར་དགོ་མི་དེ་ཡང་ གློག་མེ་འཕུལ་ཁང་
འདི་རྩེ་ སྤྱི་རུབ་དང་འབྲེལ་ ལྷག་ལུ་སྤེལ་འབད་རུང་ གནམ་དགུན་ལུ་ དེ་གིས་ མ་
ལང་པའི་ དཀའ་ངལ་བྱུང་མ་མཚན་ རྒྱུ་བརྟེན་གློག་མེ་ Mega Watt སྤྱོད་ཕྱག་
༥༠ དང་ ཉི་ཤོད་ལས་བརྟེན་པའི་ Mega Watt སྤྱོད་ཕྱག་ ༥ རེ་བརྟོན་ནི་སྤེལ་བཟོ་
ཕྱིའི་མ་རྩ་གཞི་བརྟུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་རྩེ་ཡང་ འགོ་བརྟུགས་གནང་ཞིན་ལས་ དེ་
དང་བསྟུན་ཏེ་ ཆོང་འབྲེལ་འབད་རྒྱགས་ཏེ་འབད་རུང་ འདི་གི་བདག་དབང་འདི་ གཞུང་
ལུ་བཞག་དགོ་པ་ལས་བརྟེན་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༡ འདི་ གཞུང་གིས་ ཟད་འགྲོ་བཏང་དགོ་པ་
ཐོན་མ་མས་ཟེར་ལུ་ཡི།

ད་ལྟོ་ ADB དང་ world bank གི་ཐོན་མི་འདི་ མང་ཤོས་ར་ མ་དངུལ་འདི་ལེན་
ཏེ་གི་ འདི་ནང་ལུ་བཏང་སྤེལ་ཡོད་རུང་ འདི་ནང་ལུ་ ADB དང་ world bank གི་
མིང་འདི་ མ་བརྟུགས་པར་ སྤྱི་རབ་ཏུ་ external borrowing ཟེར་ བཞག་པ་
ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེནི་དང་ དེ་མེན་པ་ཅིན་ Asia གོང་འཕེལ་མ་དངུལ་དང་ འཛམ་
གླིང་དངུལ་ཁང་གིས་ འདི་ནང་ལུ་ གོ་བ་ཕྱིར་འགྱུར་ལེན་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་མཇུག་ལས་
ཞིང་རྒྱུ་ནང་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྤེལ་ སྤྱི་རབ་ཏུ་ བཞག་པ་ཅིན་ མི་བྲག་ག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གི་ གྲོས་འདེབས་འདི་གྲུར་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཟུག་ཡར་སེང་
གིས་གཟིགས་པ་ད་ མངམས་ཐོག་ལས་ རོས་ལེན་མཛད་དེ་ གྲོས་འདེབས་འདི་ ཆ་
འཇོག་གནང་པའི་ཤུལ་ གཞུང་གིས་ གྲོས་འདེབས་འདི་གྲུར་ ཟུག་ལྷ་ག་དེ་སྟེ་མཛད་ཅི་
ག་ གནས་དགུན་གྱི་ ཚོགས་ཐེངས་ནང་ སྟན་ལུ་ཕུལ་དགོས་སྟེ་ བཀའ་བསྐུལ་གནང་
ཡི།

གྲོས་འདེབས་བཞི་པར་ གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ འཕུས་མི་རྩེ་གིས་ལུ་མི་ནང་ སྐྱ་ནམ་
གྱི་གོང་ཚད་ ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་ཁར་ ཉེ་མར་ མར་ཁྱུ་ལི་ཏར་ ༥ ཡོད་མི་དེ་ ད་རེས་
ལི་ཏར་ ༥ མ་ལངས་སྟེ་ འོང་པའི་ཉོག་བཤད་དེ་རྩེ་ཡང་ ཐོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་
གིས་ དེ་རྩེ་ བརྟག་ཞིབ་ ག་དེ་སྟེ་མཛད་དགོས་ཡིན་ན་ གསུང་གོས་གནང་དགོས་མ་
ཚད་ ད་ལྟོ་གི་ གྲོས་འདེབས་ཐད་ཁར་འབད་བ་ཅིན་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ གྲོས་འདེབས་
ཁག་གཉིས་སྟེ་ཕུལ་མི་དེ་ཡང་ རྫོང་ཁ་གི་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ བརྒྱ་
ཆ་སྟེ་ བཀོད་དེ་ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ནི་ནང་ ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ལས་ ཡིང་སྐད་ནང་
འབད་བ་ཅིན་ གོ་ ཡངས་ཏྲིག་ཏྲི་སྟེ་རྩེ་དེ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ གཞན་ ཚོག་དོན་རྩེ་ དག་བཅོས་འབད་དེ་ བཅུད་བསྐྱེམ་འབད་ནིའི་ གོ་
སྐབས་ཡང་མཐོང་མ་མ་ཚད་ རྫོང་ཁའི་ནང་ཡོད་མི་ལྟར་དུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༩ གི་འོག་ལུ་ མར་
ཕབ་འབད་ནིའི་ ཐབས་ལམ་སྤྱིག་དགོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་རེས་གྱི་ འཛམ་གླིང་གི་གནས་
སྤངས་ནང་ར་ གོང་ཚད་ཡར་སེང་ བྱགས་འབད་ར་འགྲོམ་ལས་བརྟེན་ གོང་ཚད་ཡར་
འཕར་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༩ གི་འོག་རྒྱ་བཞག་ནི་ལུ་ དུམ་ག་ཅིག་ དོགས་པ་ཡོད་པ་ལས་
ཚོགས་དམངས་ཐུགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་ན་ ཡིང་སྐད་ནང་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ཐུགས་
ཐག་གཅད་གནང་རྒྱགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་ནི་ཡིན་མ་སྟེ་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུང་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ སྟན་ལུ་འོ་ནང་ duplication འགྲོ་
མི་འདི་ ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དང་ འཕུས་མི་རང་ལུ་ འགན་ཁུར་འབག་དགོས་དང་

རྫོང་ཁའི་ནང་ཡོད་མི་འདི་ དེས་ཏིག་ཡིན་མ་ལས་ ཐུགས་ཐག་འདི་གུར་ གཅན་གནང་ནི་
མ་གཏོགས་ གནད་དོན་འདི་ གོ་ ཡངས་སུ་ཅིག་སྟེ་ འབད་རུང་ཡང་བདུབ་ མ་འབད་
རུང་ཡང་བདུབ་སྟེ་ བཞག་པ་ཅིན་ བྱལ་ལས་ བོ་ཚད་དང་ ཚད་གཞི་འདི་ཚུ་བཏོན་ནི་
གི་ ཐད་ཁར་ལྟོད་པ་ད་ ལྷ་བས་མ་བདེལ་འཐོན་ནི་གི་ ཉམ་ཁ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་ལྟོ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཡིན་མ་འདྲུལ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལས་སྟེ་ལུ་ འགན་ཁུར་ བེ་སྟེ་
ཕྱག་ཟེར་མི་ཅིག་ ཉིང་སངས་ས་མེད་པ་ལས་བཏེན་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཡིན་
ཅི་མིན་ཅི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གི་འོག་རྒྱུར་བཀལ་དགོ་ཟེར་མེན་ ཡིང་སྐད་ནང་ཡོད་མི་འདི་
མ་རྒྱུད་པར་ལུས་སོང་ཅུག། ཡིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ Government should
endeavour to control the inflation under 4 percent ཟེར་ 4 percent
འདི་ ཡར་རྒྱས་འབྱོར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡིན་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་ inflation
སྒྲིམ་ཡིན་མ་དང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་གི་ཚད་གཞི་ རང་འཁོད་ཐོན་
སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་གི་ ཚད་གཞི་རྒྱུང་མ་གཅིག་སྟེ་ མི་བདུབ་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་དང་ གོང་ཚད་ཡར་འཕམ་ དེ་ལས་ བྱི་ལས་
ནང་འབྲེན་གྱི་གནས་སྟངས་རྒྱ་ལུ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ དེ་དང་
བསྟུན་ཏེ་ ལས་སྟེ་སོ་སོར་རྒྱ་ལུ་ འགན་ཁུར་ཅིག་བཀལ་ཞིན་མ་ལས་ ཐུག་ལཱ་ཅིག་
མཛད་ཚུགས་པ་ཅིན་ དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གི་ གོམས་པ་འདུན་དུ་སྟོན་ནི་ལུ་ གོང་ཚད་
ཡར་འཕམ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གི་འོག་རྒྱུར་བཞག་ཐབས་གི་ དྲན་གསོ་སྟེ་ཐུལ་ཕྱ་ཡིན་
ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྟོགས་སེལ་ཞུ་མི་ནང་ གོང་ཚད་ཡར་ཕར་འབྱོར་མི་འདི་
དཔལ་འབྱོར་གི་ indicator བད་མཚོན་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ དཔལ་འབྲེལ་གི་སྤྱི་ཐུས་དང་འཁྲིལ་ ཐུག་ཞུ་དོ་ཡོད་པ་དང་ ཅ་ཆས་ ལི་ཁར་གི་
ཚད་གཞི་ལངས་སྟེ་མེད་པ་ཅིན་ རོ་འགྲན་དང་ ཉེ་སྤྱོད་དབང་འཛིན་ལུ་ ཞུ་བ་འབད་དེ་

བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོཔ་མ་ཚད་ ཁོང་ཚད་ཡར་འཕར་འགྱུ་མི་དེ་ གཞུང་ལུ་ ཚ་གྲུས་ཆེ་
ཤོས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ཡང་གནང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

ཡིན་ཏེ་འབད་རུང་ བརྒྱ་ཆ་ ༤ གྲུར་བཀལ་དགོ་ཟེར་ དེས་ཏིག་སྟེ་བརྟག་པ་ཅིན་
ཕྱག་ལཱ་གནང་མ་ད་ སྟབས་མི་བདེན་ཅི་ཡིན་མ་ལས་ ཁྲོས་འདེབས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་
ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ མཛུགས་གནང་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་ཚུང་གི་གྲོས་འདེབས་འདི་ ཕྱག་ཡར་སང་ཐོག་ལས་
ཆ་འཛོག་གནང་མ་ད་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་ ཁོང་ཚད་
ཡར་འཕར་ (inflation) མར་ཕབ་འབད་ནིའི་ཐབས་ལམ་འགྲིག་དགོཔ་དང་ འདི་
གི་ གནས་ཚད་སྟན་ཁུ་ཅིག་ གནས་དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐངས་ནང་ སྤུལ་དགོ་པའི་བཀའ་
བསྐུལ་གནང་ཡི།

གྲོས་འདེབས་ལྟ་པར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་
ཁྱུ་མི་ནང་ འཆར་ལོ་ཚུ་ནང་ གསར་སྐྱབ་མ་ད་དུལ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་མི་གི་
གནད་དོན་འདི་ ཁྲོས་འདེབས་ནང་ བཀོད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ མི་སྟོབས་མ་ལང་
ནི་དེ་གིས་ གྲུབ་མི་ཚུགས་དོ་ཡོད་པ་སྟེ་ ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ དེ་བཟུམ་གྱི་གནད་དོན་གྲུར་ གསུང་གྲོས་ གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་
ཐོག་ལས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་ གཞུང་ལུ་ཡང་ ཁྲོས་འདེབས་ ཡང་
བསྐུར་སྤུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

མ་གཞི་ རྫོང་ཁག་དང་ ལས་སྟེ་ཁག་ལས་ཕར་ དགོས་མཁོའི་ ཞི་གཡོག་པ་གི་ མི་
སྟོབས་ཐད་ཁར་ མ་ལང་ལང་མ་སྟེ་ གནང་དགོ་པའི་ འགན་ཁུར་འདི་ འཐུག་གི་ཕ་
ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ཕ་ཚུན་ ༡༤ པའི་དོན་ཚན་ ༩ པ་དང་འཁྲིལ་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་
ལྷན་ཚོགས་ལུ་ ཐོག་པ་མ་ཚད་ གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་པ་གིས་ར་འབད་རུང་ རྒྱལ་གཞུང་

གཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁ་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུན་
སྒྲིག་ གནང་དགོས་ལག་ཆེ་བེར་ལུ་བའི་ཁར་ ད་རུང་ བྱལ་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ འཆར་
དངུལ་སྤྱོད་མ་ཚུགས་པའི་ གནས་སྤངས་རེ་འབྱུང་པ་ཅིན་ ག་དེ་སྟེ་མཇུག་ནི་ཨིན་ན་
ཐུགས་ཐག་གཅད་གནང་དགོས་དང་གཅིག་ཁར་ གཞུང་གིས་ འཆར་གཞིའི་མ་དངུལ་
ཚུ་ ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་ མངམ་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་མི་དང་བསྟུན་ ཕྱག་ལུ་མི་
གི་ མི་སྟོབས་ལངམ་སྟེ་ ཡོད་ག་ཟེར་བའི་ གི་བ་ལུ་ཡི།

དེ་ཁར་ འབྲུས་མི་ལ་ལོ་ཅིག་གིས་འབད་བ་ཅིན་ འཆར་དངུལ་སྤྱོད་མ་ཚུགས་པའི་ཐད་
ཁར་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ནང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡-༢༠༢༢ ནང་ གསར་སྐྱབ་གྱི་
མ་དངུལ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༣༤.༩ འབདམ་ད་ སྤྱོད་མ་ཚུགས་མི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་བཅད་
པ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དེ་ཅིག་དང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ལུ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༣༤.༩༤ འབདམ་ད་ལུ་ ཡུད་པ་ཅིག་ བརྒྱ་ཆ་
ལས་བཅད་པ་ཅིན་ ལཱ་འབད་ཆར་བའི་གི་ གྲུབ་འབྲས་འདི་ ༤༥ ཨིན་པས་ཟེར་ལུ་ཡི།

ད་རེས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཀའ་ངལ་ངོ་མ་འདི་ མི་སྟོབས་མ་པ་ལས་ར་ ལངམ་སྟེ་མེད་
པའི་གུར་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ མཁས་མཆོག་ཡང་ ལངམ་སྟེ་མེད་པ་དང་ ཉེ་མ་ མི་ ༡༠
གྲིས་འབད་མི་འདི་ ད་རེས་ མི་གཅིག་གིས་ ཕྱག་ལུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ གོས་འདེབས་འདི་
ལུ་ ཐུགས་ཚ་གྲས་བཞེས་དགོས་མིན་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཁར་ འབྲུས་མི་གཞན་གྱིས་ལུ་མི་ནང་ འཆར་དངུལ་སྤྱོད་མ་ཚུགས་མིའི་ཐད་ཁར་ ལོ་
ལྟར་བཞིན་དུ་ ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ སྟན་ལུ་ནང་ལུ་ ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་ཡོད་
པའི་གུར་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་ནང་ལུ་ཡང་ ཐོན་ཉེ་ར་ཡོད་པ་ལས་ གསུང་གོས་ལེགས་
ཤོམ་སྟེ་གནང་སྟེ་ གོས་བཅུད་ ཉིང་སངས་ས་ཅིག་ གཏོན་དགོས་དང་ ཕྱིས་ཆད་དེ་
བཟུམ་ཐོན་དགོ་མི་འདི་ གཞུང་གིས་ realistic budgeting འདི་ མིན་འདུག་ཟེར་
ལུ་བའི་ཁར་ ཟད་འགོ་མ་བཏང་པ་ཅིན་ ཕྱིས་ཆད་ གླུ་ཀོར་གུར་ཡང་ ལྷོད་ནི་ཨིན་མ་

མ་ཚད་ དེ་ཚུ་གིས་སྤྱི་གནས་མེད་ས་མེད་ inflate འགྱུ་ budget འདི་ deficit
སྤྱི་ཚོགས་ཐངས་ཐོན་ནི་དང་ འཆར་དངུལ་འདི་ སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྟེ་ ཉི་
རུའི་དབྱེད་ཡིག་སྤྱི་གནས་མི་དང་བསྟུན་ ཕྱག་ལཱ་གནང་དགོས་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་ཚུང་གི་གྲོས་འདེབས་འདི་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།
ཨིན་རུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ མི་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐད་ གཞུང་གིས་
རྒྱལ་གཞུང་ནི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་མཉམ་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ གནས་དགུན་གྱི་
ཚོགས་ཐངས་ནང་ སྟན་ཞུ་ཕུལ་དགོ་པའི་ བཀའ་བསྐུལ་གནང་ཡི།

གྲོས་འདེབས་དྲུག་པར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་དུ་ འཇུག་མི་ཚུ་
གིས་ཁྱེད་མི་ནང་ ཆེད་ལོག་གི་ གྲུབ་འབྲས་གྲུར་གཞི་རྟེན་པའི་ གནད་སྦྱིན་ལམ་ལུགས་
Performance-Based Grant System འདི་ ས་གནས་གཞུང་ནང་ལུ་ ལག་
ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ དཀའ་ངལ་བྱུང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་གཞི་ལམ་ལུགས་
དེ་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་ གནས་ཚད་མ་འདྲུན་ལས་བརྟེན་ གྲུབ་འབྲས་
གཅིག་མཚུངས་མེད་པ་དང་ ཆེད་གཞི་འགྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་
འདི་གིས་ འཆར་དངུལ་བགོ་བཏམ་ནང་ དྲང་བདེན་དང་ ཆེད་སྟོམས་མེད་པའི་ ཚོར་
སྤང་བསྐྱེད་པ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ས་གནས་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལམ་ལུགས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ མི་
སྟོབས་མ་ལངས་དང་ ལམ་ལུགས་དྲངས་གསལ་མེད་པ། དེ་ལས་ ཕྱིས་ཞིབ་ཞིབ་རྟོག་
audit memo ལ་སོགས་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་གི་ གྲུབ་འབྲས་གྲུར་ གཞིར་བཞག་ནི་
ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་ བཤད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཉེ་མའི་འགོ་ཁྲིད་པ་གིས་ འཛོལ་
བ་བྱུང་མི་ཚུ་ ད་ལྟོ་འགོ་ཁྲིད་པ་ལུ་ བཀའ་བའི་གནད་དོན་ འདྲ་མིན་སྟོང་ཚོགས་ཐོན་
མི་དེ་གིས་ ས་གནས་གཞུང་གི་ འགོ་ཁྲིད་པ་ཚུ་གི་ སེམས་ཤུགས་ཉམས་ཏེ་ ལཱ་འགན་
ཚུ་ འགྲུབ་ནི་ནང་ དཀའ་ངལ་སྤོང་འབད་ར་ བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་དུ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ལམ་ལུགས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་
མ་འདྲམ་ཡོད་པ་ལས་ ད་ལྟོའི་ལམ་ལུགས་འདི་ མེད་པ་བཟོ་དགོ་པའི་ཁར་ ལམ་ལུགས་
འདི་ གཞུང་ལྗེ་བ་དང་ རྫོང་ཁག་ནང་ལུ་ཡང་ གཅིག་མཚུངས་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ་པ་
དང་། མི་སྟོབས་ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ ཆེད་འོག་དང་རྫོང་ཁག་ནང་ལས་ཡར་ མི་སྟོབས་ ཐད་
ཀར་དུ་དགོ་མི་འདི་ བཟོ་རིག་པ་ཚུ་ཨིན་པ་དང་ དེ་འདི་ ཆེད་འོག་ནང་ལས་འབུ་ རྫོང་
ཁག་ནང་བསྐབ་ རྫོང་ཁག་ནང་ལས་འབུ་ ལུང་ཕྱོགས་དང་ ལྗེ་བ་ལུ་བསྐབ་འབད་མ་ད་
དཀའ་ངལ་འདི་ དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཨིན་པ་ལས་ དེ་ལུ་ ཐུགས་བཞེད་ཐབས་འབད་
ར་བཞེས་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོ་པ་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ལུ་ཡི།

ས་གནས་དང་ལས་སྡེ་ཁག་ལས་ཡར་ འཆར་གཞི་དེ་ཚུ་བཅུམས་ཆར་ ལས་རིམ་དེ་
ཚུ་འགྲིག་སྟེ་ བ་འཐེན་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གུར་སྟོད་པ་ད་ དཔུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་གི་
རྟོང་ས་ལས་ ཐད་ཀར་གྱིས་ Notification རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་གི་ Notifications
བཏང་མི་དེ་གིས་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ནི་ལུ་ བར་ཆད་སྒྲོམ་འབད་ར་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་
ལས་ ད་ལས་ཡར་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་ཚུ་གིས་ Notification གཏང་ནི་དེ་ཚུ་ཡང་
འཛུལ་དགོ་པ་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞུང་གི་རྟོང་ས་ལས་ རོགས་སེལ་ལུ་མི་ནང་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁ་གྲུག་ལས་ གྲུབ་
འབྲས་གུར་གཞི་རྟེན་པའི་ གནང་སྦྱིན་ལམ་ལུགས་ performance-based bud-
geting ལམ་ལུགས་འདི་ ཅོག་འཐད་པ་སྟེ་ གཞི་བཅུགས་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་
འདེབས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ གནས་སྟངས་ཁག་གཉིས་སྟེ་ཐུགས་བཞེད་གནང་དགོ་པ་དང་།
ཨིན་རུང་ གནང་སྦྱིན་ Block Grant འདི་ རྫོང་ཁག་དང་ ཁྲོམ་སྟེ་ ས་གནས་
གཞུང་ཚུ་ནང་མ་གཏོགས་ ལྷན་ཁག་དང་ ཡིག་ཚང་གཞན་མི་ཚུ་ནང་ གནང་སྦྱིན་གྱི་
ལམ་ལུགས་མེད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ལྷན་ཁག་དང་ཡིག་ཚང་གཞན་ཚུ་ནང་ རང་སེའི་འཆར་
གཞིའི་ འཆར་དཔུལ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྟེ་ རང་བཞིན་གྱིས་ར་ Performance based

གྲུབ་འབྲས་གྲར་ གཞི་རྟེན་པའི་ གནང་སྦྱིན་ལམ་ལུགས་འབད་ར་ འགྲོ་ནི་ཨིན་པའི་ཞུ་
བ་ཚུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ཉེ་མ་མཇུག་སྒོལ་ཡོད་པའི་ ལོ་ལྟར་གྲུབ་འབྲས་གན་རྒྱ་ Annual Per-
formance Agreement ལོ་ག་སྟེ་ར་ བསྐྱར་ཞིབ་མཇུག་ཞིན་མ་ལས་ འགོ་བཙུག་
ཚུགས་པ་ཅིན་ གང་འཆམས་གྱི་ གྲོས་འཆར་ཡང་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ གྲོས་འདེབས་གྲར་ གྲོས་བསྐྱར་
ཡུན་རིང་གནང་པའི་ཤུལ་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་གྲོས་འདེབས་དེ་ ཆ་འཛོགས་མ་གྲུབ། ཨིན་རུང་
གྲོས་འདེབས་གསར་པ་ “གཞུང་གིས་ རྟེན་འགྲུབ་དང་ཅོག་འཐད་པ་སྟེ་ རྫོང་ཁག་དང་
ཁོམ་སྤེ་རྩ་ནང་ཡང་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞི་བརྟེན་པའི་ གནང་སྦྱིན་ལམ་
ལུགས་འདི་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་” གྲོས་ཚད་གྲུབ་ཅི།

ད་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དངུལ་རྩིས་ལྟན་ཁག་གིས་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་ཏེ་
གཞི་བརྟེན་པའི་གནང་སྦྱིན་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལྷན་པས་བདེ་མ་དང་མ་བདེ་མ་རྩེ་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ འདི་གི་སྟན་ལུ་ཅིག་ གནམ་དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ཕུལ་དགོ་
པའི་ བཀའ་བསྐུལ་གནང་ཡི།

གྲོས་འདེབས་བདུན་པར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ ཚོགས་རྒྱུ་
གི་རྟོང་ས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ སྐེར་སྤེ་གིས་ ཉེ་མ་ལས་ར་ ལཱ་འབད་དེ་ རྫོང་འབྲེལ་ལུ་
ཞབས་རྟོག་ལང་མ་སྟེ་འབད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ རྫང་འབྲེན་དང་ མཁོ་སྦྱབ་ བཅོང་ནི་ དེ་
ལས་ བསྐྱ་སྒྲིག་འབད་ནི་རྩིས་ཏེ་ ག་གི་རྫོང་འབྲེལ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་དགོ་པ་
མེད་ཟེར་ལུ་བའི་ཁར་ མི་དམངས་དངུལ་རྩིས་བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་ དོན་ཚན་ ༡༤ པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཅིན་ གཞུང་གིས་ གཤམ་འཁོད་བཞིན་གྱི་ རྫོང་འབྲེལ་ གལ་གནད་ཅན་
གྱི་ལས་དོན་རྩེ་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་རྫོང་ལས་ཁང་ གཞི་བཙུགས་འབད་

ཚོགས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ སྐར་སྤེ་གི་ དགོས་མཁོ་མ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་དང་ ཡང་ན་ མི་སྤེའི་
སྤྱི་དབུས་དང་ སྤྱང་སྦྱོབ་གྱི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ སྤེལ་བྱས་དང་ ཡང་ན་ ཆ་གས་ཅིག་
སྤེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་ ཡིན་མ་སྤེ་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་སློ་ཞོར་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ BLDC གིས་ ད་ལྟོ་ལཱ་འབད་ཡོད་
པའི་འགན་ཁུར་འདི་ ཁྲིམས་གྱི་རིམ་གྱིས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡིན་ན་མེན་ན་ དོགས་སེལ་
གནང་དགོ་པའི་ཁར་ མི་སྤེའི་གནས་སྤངས་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ གཞུང་གིས་ བར་འཇུལ་
འདི་ བདེན་པ་ཡོད་པ་སྤེ་ རོས་ལེན་འབད་རུང་ ད་ལྟོ་འི་གནས་སྤངས་ནང་ལུ་ བར་
འཇུལ་འབད་དགོ་པ་འདུག་ག་ཟེར་བའི་ དོགས་ངི་ཚུ་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞུང་གིས་དོགས་སེལ་ལུ་མི་ནང་ འབྲུག་སློ་ཞོར་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་
BLDC དེ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ གཞུང་དབང་ཚོང་ལས་ཅིག་སྤེ་ འགན་ཁུར་འབག་སྤེ་ ཚོང་
འབྲེལ་དང་ མི་མང་ཞབས་ཏོག་གཉིས་ཆར་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་སློར་ལས་དང་ ཏེ་
མར་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པའི་ རྒྱབ་ཁྲུངས་དང་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་འགན་ཁུར་
དང་ འགན་འཁྲི་ཚུ་ ག་དེ་སྤེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ ཚོང་ལས་འདི་གིས་ ད་རེས་གྱི་ གནས་
སྤངས་ནང་ རྒྱག་ག་དེ་སྤེ་ལུ་དོ་ཡོད་ག་དང་ རྒྱབ་འབྲས་འདི་ཚུ་ ག་དེ་སྤེ་བཏོན་ཏེ་ཡོད་
ག་ མ་འོངས་པ་ལུ་ འདི་གི་གོ་སྐབས་འདི་ཚུ་ ག་དེ་སྤེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ དམིགས་ལུ་
དེ་ཚུ་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་སྤེ་ ལྷན་ལུ་བྱུལ་ཡི།

གོས་འདེབས་འདི་གར་ ཚོགས་དམངས་གྱིས་ བསམ་འཆར་ གཅིག་ཤུལ་གཉིས་ཤུལ་
སྤེ་ལུ་སྤེ་ གོས་བསྐྱར་ཡུན་རིང་གནང་པའི་མཐའ་མར་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་ཁྱུང་གི་
གོས་འདེབས་འདི་ ཆ་འཛིན་མ་གྲུབ། ཡིན་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དདུལ་ཅིས་ལྷན་
ཁག་དང་ སོ་ནམ་དང་སློ་ཞོར་ལྷན་ཁག་གཉིས་གྱིས་ འདིའི་རྒྱབ་འབྲས་གནས་ཚད་གྱི་
ལྷན་ལུ་ཅིག་ གནས་དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ སུལ་དགོ་པའི་བཀའ་བསྐུལ་གནང་ཡི།

གྲོས་འདེབས་ ༥ པར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་གནང་མ་དུ་ ཚོགས་ཚུང་
གིས་ལྷ་མི་ནང་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལྷན་ལྷན་ མ་དངུལ་གྱི་ཚད་གཞི་ཅིག་བཀོད་མི་དེ་ ཉི་
རུ་གི་དབང་དུ་ བཏང་མ་འདྲམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ས་ཡ་ ༥༥,༧,༦ ལྷག་ཙམ་ཅིག་
ཡིན་མ་དང་། འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་ཚུ་ ཉ་གོ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་སྟན་ལག་ལུ་ ཡི་
གུ་ཕུལ་བའི་ལན་གསལ་ནང་ མོ་ཚོ་ད་ འདི་ཚུ་བཀོད་མི་འདི་ དཔེར་ན་ གྲོང་གསེབ་ཆེ་
སློག་ཉེན་བཅོལ་རིམ་ལུགས་ rural life insurance scheme ཟེར་ མ་གཞི་འདི་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡང་མེན་པས། རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ མི་སྡོམས་ག་ར་ལུ་ རྒྱབ་ཚད་ཡོད་པ་སྟེ་
བཅོ་ཉི་གེ་ཅིག་ཡིན་པས་ཟེར་ལུ་ཡི།

འདི་ནང་ལུ་ གཞུང་གི་རྟོངས་ལས་ subsidize ཟེར་ ཕྱིན་ནི་འདི་ལས་ལུགས་ཀྱི་ཐང་
ཁར་སྟོད་པ་ད་ལུ་ premium ཟེར་མི་འདི་ ཕྱིས་རྒྱབ་བཟུ་བ་ཅིན་ ཡུད་པ་ཅིག་ full
premium འབད་དགོ་པ་ཅིན་ འཐོབ་ཐངས་འདི་ ༡༥༠༠༠༠ གུ་ར་ ཡིན་མ་བཟུམ་
སྟེ་ར་ ཆ་བཞག་བསྐྱེད་དེ་ གལ་སྲིད་ མི་གཅིག་ ཆེ་འདས་ལུ་འགྱུ་བ་ཅིན་ དེ་ལུ་
འཐོབ་ཐངས་འདི་ ༡༥༠,༠༠༠/- འཐོབ་ནི་དང་ མི་སེར་གྱིས་སྟོད་དགོ་པ་འདི་ མི་རེ་གིས་
དངུལ་ཀྱམ་ ༡,༠༥༥/- རེ་ སྟོད་དགོ་པ་ལ་སོགས་པའི་ མི་སྡོམས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་དང་
དེ་ལུ་བརྟེན་པའི་ བསྐྱེད་ལེན་དང་ འཐོབ་ཐངས་ཚུ་ སྟོན་ཕྱིས་ ལེ་ག་ར་བཏོན་ཏེ་ཡོད་པ་
ལས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གྲོས་འདེབས་འདི་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐག་གཅད་གནང་
ནི་དོན་ལུ་ ཕུལ་ཡོད་པ་ཡིན་མ་སྟེ་ལུ་ཡི།

དེ་ཁར་ འཐུས་མི་གཞན་གྱིས་འབད་རུང་ གཞུང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་འབྲེལ་ དངུལ་
ཕྱིས་སྟོན་པོ་གིས་ ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་འཐོབ་ཐངས་འདི་ དངུལ་ཀྱམ་ ༡༥༠,༠༠༠/-
དང་ མི་སེར་གྱིས་སྟོད་དགོ་མི་འདི་ ༥༥ ར་ཡིན་མ་སྟེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལུ་སྟེ་ཡོད་རུང་
ད་རེས་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལྷན་ལྷན་འདི་དང་ དངུལ་ཕྱིས་སྟོན་པོ་གིས་ ལྷ་མི་འདི་
རྟགས་མཐུན་ཏོག་ཏོ་མེད་པ་མ་ཚད་ མ་པ་ སང་ནི་འདི་ སང་ནི་ར་ཡིན་མ་དང་ འདི་

ནང་ མི་སེར་གར་གིས་འཐོབ་ནི་མེན་པར་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་འཐོབ་ནི་དང་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ མི་འཐོབ་ནི་ཡིན་པའི་གར་ འཐོབ་མི་ཚུ་ཡང་ སྤྱོད་དགོཔ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ ༥༧ མེན་པར་ ༥༠༠ རེ་སྤྱོད་དགོཔ་སྟེ་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་ཐད་ཁར་ འཆར་ལོ་རིམ་བཞིན་ནང་ མ་དངུལ་བགོ་བཀམ་འབད་དེ་ གསུང་གོས་དེར་གནང་སྟེ་བཞུགས་ནི་མ་གཏོགས་ བསྐྱར་སྤྱོད་མ་འབད་བར་ གཞུང་གི་གནས་ལུན་ ཆང་བཅུག་ནི་ཡིན་ན་དང་ གལ་སྲིད་ དེ་གི་ལས་རིམ་འདི་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ནི་ཡིན་པ་ཅིན་ མི་སེར་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ ༥༥༩ ཡང་ན་ ༥༠༠ དང་ ༡༧༥ ག་དེ་རེ་སྤྱོད་དགོཔ་ཡིན་ན་ རེས་ཏིག་ལཱ་དགོཔ་མ་ཆད་ ལུ་བ་ཆད་ཐད་ཁར་འབད་རུང་ མི་སེར་ཆ་མཉམ་ ཡང་ན་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དང་ ༥༠ ལུ་འཐོབ་ནི་ཡིན་ན་ དེ་ཚུ་ བམ་ལས་འགོ་བཅུག་ནི་ཡིན་ན་དང་། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཨ་ལུ་ གསུམ་པམ་གྱི་འཕུས་དངུལ་དེ་ཡང་ གཏན་གཏན་སྟེ་ ཐག་གཅད་ཞིན་མ་ལས་ འཆར་དངུལ་ནང་ མ་དངུལ་གྱི་ཆད་གཞི་འདི་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྟེ་ བཅུག་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞུང་གི་ ཁ་བྱག་ལས་ ད་རེས་ ཚོགས་དམངས་གྱི་ མཁུན་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ ལུ་བ་ཅིན་ ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་ འཆར་དངུལ་འདི་ general reserve ནང་ མ་བཞག་པར་ subsidy ནང་ར་ཡོད་ general reserve ནང་མེད་ཟེར་ལུ་བའི་ཁར་ མི་སེར་གྱིས་སྤྱོད་དགོཔ་འདི་ ཉེ་མ་བཟུམ་སྟེ་ ཏི་རུ་ ༥༧ འདི་གི་ཐོག་ཁར་ གཞུང་གིས་ ཡང་ བཅུག་དགོཔ་ཡོད་པ་ལས་ མདང་ཞག་ལུ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

འདི་གི་སྒྲོར་ལས་ འཕུལ་རིག་གི་སྒྲན་ལུ་འདི་ འབད་ཆར་ཞིན་མ་ལས་ ད་རུང་ RMA དང་ Gov Tech དེ་ལས་ NDI national digital information ཁོང་གིས་ technical report གཅིག་ ད་ལྟོ་གཞུང་ལུ་ཡང་ མ་ཕུལ་བར་ཡོད་པ་དང་ ད་ལྟོ་ གཞུང་གིས་ premium ག་དེམ་ཅིག་ཡིན་ན་ མ་ཤེས་པ་ལས་བརྟེན་ འཆར་དངུལ་གྱི་ཆད་གཞི་འདི་ རེས་ཏིག་སྟེ་ལཱ་ནི་ནང་ དུམ་ག་ཅིག་ སྐབས་མི་བདེ་ནི་ཡིན་པ་དང་།

མ་གཞི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཆོ་སློག་ཉེན་བཅོལ་འདི་ གང་མགྱོགས་བསྟར་སྤྱོད་
འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ དངུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་དཔྱད་ཡིག་འདི་ འཕྲལ་མཁོའི་དཔྱད་ཡིག་
སྤྱི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ཆ་འཛིག་གི་དོན་ལུ་ཕུལ་མི་དེ་ ལམ་ལུགས་ཀྱི་ བྱ་སྟབས་
མ་བདེམ་ལས་བརྟེན་ དམིགས་དོན་ འགྲུབ་མ་ཚུགས་ gb ཡིན་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་
ཡིན་རུང་ ༢༠༢༡ གྱི་སྤྱི་ཟླ་དང་པའི་ནང་ལས་ འགོ་བཙུག་སྟེ་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་ནི་ལུ་
དོགས་པ་མེད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་གུར་ ཚོགས་ཚུང་གིས་འབད་བ་ཅིན་ གཞུང་གི་རྟོང་ས་ལས་ ཆོ་སློག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་
ཐང་ཁར་སྟོད་པ་ད་ལུ་ འཐོབ་ནི་འདི་ ༡༥༠,༠༠༠/- འཐོབ་ནི་ཡིན་ཟེར་མི་འདི་ གར་
གིས་ མ་མཁུཅམ་མེད་པ་དང་ དེ་ཡང་ is a public knowledge ལགས། འ་
ནི་ནང་ལས་རྟ་བླ་ལྟེ་ ལོ་གཅིག་ནང་ལུ་ མི་ ག་དམ་ཅིག་ཤིམ་མས་ག་ mortality
rate འདི་ public knowledge ཡིན་ལགས། 7 to 6 percent འ་ནང་ལས་
ཕྱིས་པ་བཟུམ་ད་ premium འདི་ ག་དམ་ཅིག་འགྱུར་ཡིན་ན་ ག་གིས་ཡང་ཤེས་
ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཆོ་སློག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་ཚོང་རྒྱུ་མི་ ད་ལྟོ་ RICB, Bhutan insurance compa-
ny ཡིན་མས། ཁོང་གིས་ཤེས་ལགས། གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་འདི་ འཆར་དངུལ་ནང་
མ་བཙུགས་པའི་ཉེ་མར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ གསུང་གྲོས་གནང་ཞིན་མ་ལས་
འཆར་དངུལ་ནང་བཙུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་འོང་ནི་ཡིན་མ་དང་། ཚོགས་ཚུང་གིས་
དེ་ཚུ་ བསྟར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ གཞུང་གིས་ དགོས་མཁོའི་ཡིག་ཆ་དང་ རྒྱབ་
ཁུངས་ཚུ་ གསལ་འཕྲིན་གནང་བ་ཅིན་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ནི་ལུ་ ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་གུར་
ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་དང་ གསུང་གྲོས་གནང་གནང་མ་ མེད་པ་འབྲམ་ཅིག་འབད་
བ་ཅིན་ དུམ་ག་ཅིག་ སྟབས་མི་བདེ་ནི་ཡིན་མ་དང་ ཚོགས་ཁང་གི་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་
དང་འབྲེལ་ ལུལ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ གསུང་གྲོས་གནང་ཚར་མ་ད་ ཆ་

འཛོག་འབད་ནི་གི་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ ལེགས་ཚད་ཆེ་ནི་ཨིན་
མས་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཡང་བསྐྱར་ གཞུང་གིས་སྤུལ་མི་ནང་ དདུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༥༥% འདི་ ap-
proximate བཟུགས་ཏེ་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་མཛད་ཞིན་མ་
ལས་ འཆར་དདུལ་ནང་ བཟུག་བཟུགས་པ་ཨིན་མ་ལས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ དདུལ་ཅིས་
ལྷན་ཁག་གི་དཔུང་ཡིག་མེན་པར་ གཞུང་གི་དཔུང་ཡིག་སྤུལ་ཡོད་པ་ལས་ ཟུགས་
བསམ་འདྲ་མིན་བཞེས་མ་གནང་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ཁར་ ཚོགས་རྒྱུང་གི་རྟོངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཐད་ཀར་དུ་ ཚོགས་རྒྱུང་དང་དདུལ་
ཅིས་ལྷན་ཁག་ བསྐྱར་གྲོས་ཐོག་ལས་ ཐག་བཅད་ཡོད་མི་འདི་ ཆེ་སློག་ཉེན་བཅོལ་
འགོ་བཟུག་ནི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ གྱི་སྤྱི་ཚེ་དང་པ་ལས་ཨིན་མ་དང་། འདི་ནང་ མི་
སེར་གྱིས་ Life Insurance སྤྲོད་དགོཔ་འདི་ Premium འདི་ དདུལ་ཁྲམ་ ༥%
དང་ འཐོབ་ནི་འདི་ ༡༥༠༠༠༠ ཨིན་མ་སྤེལ་ གཏན་འཁེལ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་རྒྱུང་གི་གྲོས་འདེབས་འདི་གྲུར་ ཚོགས་དམངས་ལས་
ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་ རྒྱག་ཡར་སེང་གིས་གཟིགས་པ་ད་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ ཚོགས་རྒྱུང་
གིས་ ཁ་གསལ་ཞུ་མི་དེ་ལུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཅི།

གྲོས་འདེབས་དགྲུ་པར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ འདི་ལུ་ ཐད་
ཀར་དུ་ གཞུང་གི་ཁ་བྱག་ལས་ཞུ་མི་ནང་ གཞུང་གིས་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལས་རིམ་
ཅིག་ འགོ་བཟུགས་འབད་ཕ་ད་ལུ་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་གི་འདི་ནང་ལུ་ བྱ་སྐྱབས་མ་བདེཝ་
ཐོན། ཉེ་མ་ ༢༠༢༢ ལུ་ འདི་ཚུ་ མཚམས་འཛོག་འབད་དེ་ཆ་མེད་བཏང་དགོཔ་ཐོན་
མི་འདི་ གཙོ་བོར་ འོང་འབབ་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་ བཟོ་མ་རྒྱུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་དང་། ད་རེས་གྱི་ ཐད་ཁར་འབད་བ་ཅིན་ ཉེ་མ་བཟུམ་སྤེལ་ གཞུང་གིས་

བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་གི་མེན་པར་ སྐར་སྟེ་ལུ་ གོ་སྐབས་ལུ་ནི་
ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཡང་ གོ་སྐབས་འདི་ གར་ལུ་ འབྲམ་མཉམ་ལུ་ནི་དང་ ལྷན་ཁག་གིས་ རྟེན་འོག་
ཚུ་བརྒྱད་དེ་ དང་འདྲོད་ཡོད་མི་ བསྐྱེལ་ཁུངས་འབད་བའི་སྐབས་ ལུ་ཡིག་ ༡༤ ཐོབ་
སྟེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚུ་ཁྱད་ཚད་བཟོ་མི་དང་འཁྲུལ་ ཡོད་མེད་དབྱེ་ཞིབ་རྒྱབ་སྟེ་འབད་མ་
ད་ མཐའ་མཇུག་ལུ་ རྟེན་འོག་ ༥ གི་ནང་ལུ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཟད་འགྲོ་ག་
ནི་ཡང་བཏང་མ་དགོ་པར་ ཉེ་མ་ལས་ ཚོང་ཁང་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ལུ་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་ཨིན་
ཟེར་ རོས་འཛིན་འབད་གནང་ཟེར་བའི་ལུ་བ་སྟོན་དེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ འོས་འབབ་བཏུ་
ཞིན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ལུ་ འགན་ཁུར་དང་འགན་འཁྲིལ་ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ད་རེས་ ས་ཁོངས་དག་པ་ཅིག་ནང་ འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་རུང་ སང་ཕོད་
འཆར་ལོ་ནང་ མ་དངུལ་བརྩམས་བཞག་མི་འདི་ ས་ཁོངས་ནང་ལས་པར་ གཞུང་གིས་
གཞི་རྟེན་བརྩམས་ཡོད་མི་ཚུ་ ཉམས་བཅོས་འབད་ནི་དང་ མེད་ས་ལུ་ གསར་པ་རྒྱབ་ནི་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞིན་མ་ལས་ སྐར་ལུ་ བཅི་སྟོན་འབད་ནི་དང་ དེ་གི་བཏུ་
རྟོག་ཡང་ རྟེན་འོག་གིས་འབད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ སྤར་དང་མ་འབྲམ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ཚུགས་པའི་ རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཁར་ འཐུས་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ལུ་མི་ནང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ལས་རིམ་འདི་ནང་ གཞུང་
གིས་ སྐར་ལུ་ རྟོ་འགན་མ་འབད་བར་ སྐར་སྟེ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་འབྲོང་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་
སྐར་སྟེ་ལུ་ ཉིང་སངས་སྟེ་སྟོན་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་བརྩམས་པ་ཅིན་ གཞུང་གིས་ སོ་ནམ་
ཚོང་ཁང་བརྩམས་ཏེ་ གཞུང་གི་རྒྱ་དངོས་འཕྲོ་བརྒྱག་ བར་སྟོང་གཏང་དགོ་པ་མིན་འདུག་
ཟེར་ལུ་བའི་ཁར་ འཐུས་མི་གཞན་གྱིས་འབད་ན་ ཉེ་མ་ འཆར་གཞི་ ༡༡ པའི་ནང་ལུ་
སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་ ༡༧༤ ཡོད་པ་དང་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་རེ་གིས་ ལོ་ལྷན་ལུ་ རྒྱད་ ཉི་

རྩ་འབྲུག་ ༡༠ རེ་ཕོག་མི་དེ་ ཚོང་ཁང་རེ་རེ་སྤེལ་རྒྱལ་པ་ཅིན་ ཚོང་ཁང་རེ་གིས་ ཉི་
རྩ་འབྲུག་ ༡ དེ་རེ་ལས་བཀལ་མ་ཕོག་པ་དང་། གཞུང་གིས་ ཉི་རྩ་འབྲུག་ ༡ དང་ མི་
སེར་ ག་ཁག་ཆེ་ག་ གཟིགས་དགོས་མ་ཚད་ ད་རེས་འཆར་ཡོད་ནི་ནང་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་
གི་དོན་ལུ་ དདུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧.༡ བཞག་ཡོད་མི་འདི་ ཁ་སྐྱར་མ་གནང་པར་ མཐའ་
བྱུང་གི་ མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་དགོས་ ཁག་ཆེ་
བའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚྭ་གསལ་ཁང་གིས་ མཐའ་བྱུང་གི་ མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་གི་ ཕན་ཐབས་ལུ་
གཟིགས་ཏེ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་ནི་དང་ བྱལ་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ཞུ་བ་
སྟོན་མི་ཚུ་ཡང་ གཟིགས་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པའི་ དྲན་གསོ་སྤུལ་གནང་
ཡི། དེ་ལས་ ཚྭ་གསལ་ཚུང་གི་གྲོས་འདེབས་དེ་ལུ་ ཚྭ་གསལ་དམངས་ལས་ངོས་ལེན་ཡོད་
མེད་ རྒྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ གྲོས་འདེབས་འདི་
ཆ་འཛོགས་མ་གྲུབ།

ཨིན་རུང་ ཚྭ་གསལ་ཁང་གིས་ གཞུང་གིས་ སྤྲོན་ཞུ་འབད་དོ་བཟུམ་སྤེལ་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་
ཚུ་ ཉེ་མའི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ གཞུང་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེན་པར་ སྐྱེར་སྤེལ་
ལུ་སྤྱོད་ནི་ཨིན་པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་མི་ལུ་ རྒྱལ་སྐྱོར་མཛད་གནང་ཡི།

གྲོས་འདེབས་བཟུ་པའི་ཐད་ཁར་ རྫོགས་ལང་དང་ དབང་འདུས་བར་ནའི་ རྒྱལ་ཡོངས་
གཞི་རིམ་གཞུང་ལམ་གྱར་ ཅི་ནག་ བསྐྱར་ལོག་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ མ་དདུལ་ས་ཡ་
༡༡༡.༤༧༩ བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ཚྭ་གསལ་ཚུང་གི་ཁ་སྐྱར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཀྱི་གཞུང་ལམ་ རྒྱལ་སྐྱོར་འབད་དགོས་པའི་ གནད་དོན་ཁག་ཆེ་ཕ་ཅིག་ཨིན་རུང་ ད་རེས་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྟུན་མ་ད་ དེ་བཞག་ཆེ་བའི་ གཙོ་རིམ་གྱི་ལས་སྤེལ་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དདུལ་བགོ་བཀྲམ་འབད་མི་དེ་ འཆར་དདུལ་ནང་ལས་ ཕྱིར་བཏོན་
ཡང་ན་ ཕར་འབྱུང་བཞག་དགོས་པའི་ གྲོས་འདེབས་སྤུལ་མི་དེ་ལུ་ རྒྱགས་བཞེད་གནང་
དགོས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ཡང་ རྫོགས་ལ་དང་དབང་འདུས་བར་ནི་ གཞུང་ལམ་འདི་ མི་མང་འགོ་འགྲུལ་
འབད་སའི་ས་ཁོངས་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ ཉམས་བཅོས་ཐོག་
ལས་ རྒྱ་རྒྱུང་འབད་དེ་ མི་མང་འགོ་འགྲུལ་འབད་མི་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་མ་སྤྱོད་
བཅོམ་ནི་དང་ གཞུང་གིས་འབད་རུང་ ལམ་ཕྱང་ལམ་བསལ་ནི་དང་ གསར་པ་བཏོན་ནི་
ཚུ་གར་ བཅོམ་ཤུགས་མ་བསྐྱེད་པར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ གཞུང་ལམ་ཡོད་མི་ཚུ་
ར་ རྒྱ་རྒྱུང་འབད་ནི་ལུ་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དགོ་པ་ཁག་ཆེ་བའི་ རྩ་གསེ་ཕུལ་བའི་
ཁར་ གཞུང་གིས་ཕུལ་མའི་ འཆར་དདུལ་བགོ་བཏང་མ་དེ་གར་ བཞག་གནང་པ་ཅིན་ བྱ་
སྤབས་བདེ་ནི་ཡིན་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གྲོས་འདེབས་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་
ཡོད་མེད་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་གཟིགས་པ་ད་ མང་མོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐོབ་ལས་བརྟེན་
འཆར་དདུལ་སྤྲོད་ཀྱི་ནང་ བགོ་བཏང་མ་ག་ཡོད་མི་དེ་བཞིན་ བཞག་ནི་སྤྱོད་ ཐུགས་ཐག་
བཅད་གནང་གྲུབ།

གྲོས་འདེབས་བཅུ་གཅིག་པར་ གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ ཐང་ཀར་དུ་ གཞུང་གིས་ལྷ་མི་
ནང་ བཟླ་བཤལ་ལས་སྤྱོད་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་
ཡིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ བཟླ་བཤལ་རྒྱང་མ་གཅིག་ལུ་ གཙོ་བོར་མ་བསྟེན་པར་ གཞན་མི་
དེ་ཚུ་ལུ་ཡང་ བཟླ་དགོ་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ འཆར་དདུལ་བཅོས་སྤྱི་དང་ བགོ་བཏང་མ་གྱི་
རིམ་ལུགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ གྲོས་འདེབས་འདི་ ཆ་མེད་མཛད་གནང་
དགོ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་རྒྱུང་གི་གྲོས་འདེབས་འདི་ ཆ་འཛིག་མ་གྲུབ། ཡིན་
རུང་ གཞུང་གིས་ གཙོ་རིམ་སྤྱི་གསུམ་ བཟླ་བཤལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ གཙོ་རིམ་ལས་སྤྱོད་
ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ མ་དདུལ་ཁ་སྐོང་འབྱེན་དགོ་པའི་ བཀའ་བསྐུལ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེལ་ཏེ་
ལོ་རྒྱུ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༩ ལུ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་ ༦ པའི་ཆེས་ ༩ ལུ།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་ དཔྱ་བགོའི་དཔྱད་ཡིག་གི་ཆ་འཛིག།

དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་གིས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ ལོ་ལྟར་
འཆར་དངུལ་དཔྱ་བགོའི་དཔྱད་ཡིག་ནང་གསལ་ རྒྱུན་སྦྲེང་གི་ཟད་འགོ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༤༣༠,༢༤.༥༡༤ ནང་ གསལ་སྐབ་ཟད་འགོ་ དངུལ་ཀྲམ་ ༩༠༢,༤༥.༥༠ དེ་གཉིས་ ཡོངས་
བསྟོམས་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༥༣,༢༡༡.༩༨༣ ནང་།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔྱ་བགོའི་དཔྱད་ཡིག་ནང་གསལ་ འགོ་
ཐོག་གནང་བ་ཀྱབ་པའི་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༤.༤༥༡.༡༤༣ ཡིན་མི་གྱར་
བསྐྱར་བཟོ་འབད་བ་ དངུལ་ཀྲམ་ ༡,༢༡༡.༩༤༤ ཡོངས་བསྟོམས་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣༩,༤༤༣.༠༠༩ འབད་མི་དེ་གྱར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་ཞིབ་
ཞིབ་སྟེ་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛིག་ཀྱབ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་རིས་ར་འབད་རུང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ དེ་
གྱར་ རྒྱབ་སྦྲེང་མཛད་དེ་ ཆ་འཛིག་གནང་དགོ་པའི་ གོས་དོན་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་དཔྱ་བགོའི་
དཔྱད་ཡིག་དེ་གྱར་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ རྒྱུན་སྦྲེང་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་
ད་ རྒྱུན་སྦྲེང་ཚོགས་གྲལ་ འཐུས་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ ༤༤ ཡོད་ས་ལས་ ༤༥ གིས་བརྟུབ་
དང་ ༡ གིས་མ་བརྟུབ་སྟེ་ རྒྱུན་སྦྲེང་དཔྱད་ཡིག་འདི་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛིག་ཀྱབ་
གནང་ཡི།

དེ་ལས་ མོང་སྐར་འཐུས་མི་གིས་ ཐ་དད་ཀྱི་ བསམ་འཆར་ལུ་མི་ནང་ སྤྱིར་བཏང་ འཆར་
དངུལ་དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ རྒྱབ་སྦྲེང་ལུ་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ འཆར་དངུལ་
སྤྲོན་ལུ་གྱར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱབ་
སྟོན་ཡིག་ཆས་རྩི་ མ་ཐོབ་པའི་གྱར་ ལུ་ཚོད་ཡང་ ལངས་སྟེ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ བསྐྱར་ཞིབ་
འདི་ བསམ་པ་ རྫོགས་རྟག་རྟེ་ འགྲོ་མ་ཚུགས་པའི་ བསམ་འཆར་ལས་བརྟེན་ཡིན་པ་དང་།

དཔལ་ལེན་ ཕྱག་ལུག་ཅིར་གནང་རུང་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་པ་དང་འབྲེལ་ ཟུན་དག་ཏྱི་ཏྱི་
སྤྱི་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་ མཐའ་དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ མཐུན་
འགྲིག་གི་ཐོག་ལས་ འབད་དགོཔ་ཁག་ཆེན་ལས་བརྟེན་ ཅུས་ཚོད་ཐད་ལས་འབད་རུང་ སྤྱིར་
བཏང་ དཔུང་ཡིག་ཚུ་ ཅུས་གཅིག་ མཛུགས་ཀྱི་ལས་ ཡར་འགྲུང་འབད་དེ་ ཏི་རུའི་དཔུང་
ཡིག་ཚུ་གྲུར་ ཅུས་ཚོད་ལངས་སྤྱོད་གནང་དགོཔ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ ལས་སྤྱོད་ཀྱིས་ ཚོགས་ཚུང་
ལུ་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ དགོས་མཁའི་ཡིག་ཆས་ཚུ་ཡང་ ཅུས་ཚོད་ཁར་གནང་དགོཔ་ ཁག་ཆེ་
བའི་ བསམ་འཆར་གྱི་ཞུ་བ་ལུ་ཏེ་ འཆར་དཔུལ་ ཆ་འཛོག་གི་གསུང་གོས་ མཐུག་བསྟུག་གནང་
ཡི། གནས་ལོ་མེ་ལྟོ་ལྟོ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༤ ལུ་ ཚོགས་
རྒྱུན་གྲོ་མོ་ རྒྱུ་སྒྲུགས་ཨང་ ༡ པའི་ནང་ཡོད།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༥-༢༠༡༦ ལོ་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུལ་དཔུང་བཏོན་དཔུང་ཡིག་གི་ཆ་འཛོགས།

དེ་བཟུམ་སྤྱི་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༥-༢༠༡༦ ལོ་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུལ་དཔུང་བཏོན་དཔུང་ཡིག་
དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ རྒྱུ་སྒྲུབ་ཐོག་ལས་གཅིག་པ་ད་ རྒྱུ་
སྒྲུབ་ཚོགས་གྲུལ་ འཇུག་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ ༤༤ ཡོད་མི་ ག་ར་གིས་ རྒྱུ་སྒྲུབ་མི་ལུ་
གནང་མ་ལས་བརྟེན་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛོགས་གྲུབ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་ལྟོ་ལྟོ་ ༤ པའི་
ཚེས་ ༡༩ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༤ ལུ་ ཚོགས་རྒྱུན་གྲོ་མོ་ རྒྱུ་སྒྲུགས་ཨང་ ༡ པའི་
ནང་ཡོད།

༣. དཔུང་ཡིག་དང་མཐུན་གྲོས་ཀྱི་ རོ་སྤྱོད་དང་ཆ་འཛོགས་གི་གྲོས་དོན།

༣.༡ འཇུག་གི་སྤྱི་འབྲུང་རུས་ལྷགས་ཀྱི་ ཁྲལ་དགོངས་ཡངས་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༡༤ མའི་ ལྷག་
ཐབས་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་གྲོས་ཚད།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛོན་པ་ དཔུལ་ཕྱིས་སྤྱོད་པོ་གིས་ འཇུག་གི་སྤྱི་འབྲུང་རུས་ལྷགས་ཀྱི་ ཁྲལ་
དགོངས་ཡངས་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༡༤ ཅན་མ་འདི་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཏི་རུའི་དཔུང་ཡིག་
སྤྱི་ གསུང་གོས་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷག་ཐབས་དང་པ་ རོ་སྤྱོད་དང་ཆ་འཛོགས་གི་ གྲོས་དོན་ལུ་
མི་དེ་ལུ་ ལམ་གོང་མང་ཅང་འདེམས་ཁོངས་འཇུག་མི་གིས་ཡང་ དཔུང་ཡིག་འདི་ དགོས་མཁའི་
ཅན་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ གསུང་གོས་གནང་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བའི་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལུ་མ་བཞིན་དུ་

ཚྭ་གསལ་དམངས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ གསུང་གོས་གནང་ནི་སྤེ་ རོས་ལེན་མཛད་གནང་
ཡི།

དེ་ལས་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་གི་ ལྷག་ཐེངས་གཉིས་པའི་ནང་ གཞི་
ཅུང་ཁྱད་ཆོས་ཚུ་གི་ རྒྱུ་ཁྲུངས་ཞུ་མི་ནང་ དཔུང་ཡིག་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སྤྲུང་
འབྲུང་རྩས་ཤུགས་ལས་སྤེའི་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུག་འབད་ནིའི་ཁས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་ སྤྲུང་
འབྲུང་རྩས་ཤུགས་ཀྱི་ ལས་འགུལ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཅུལ་དང་ རང་ཁལ་ དེ་ལས་ ཅུ་ཆས་དང་
ཞབས་རྟོག་གི་ཁལ་བབྱམ་མའི་ ཐད་ཀར་མིན་པའི་ཁལ་ཚུ་ ཡངས་ཆག་གཏང་ནིའི་ དམིགས་
གཏང་བསྐྱེད་པ་ ཡིན་མ་སྤེའུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ སྤྲུང་འབྲུང་རྩས་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ གྲི་གྲུ་ཤུཌ་ (giga-
watts) ༢༥ བཟོ་ནི་གི་དམིགས་ལུལ་བསྐྱེད་མི་འདི་ དཔུང་ཡིག་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་
ཚུགས་ནི་ཡིན་པའི་ཁར་ ལས་འགུལ་དེ་ཚུ་གིས་ མ་དངུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ཡང་
བསལ་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མ་དང་། དཔུང་ཡིག་འདི་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ ཁལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ བལྟ་རྟོག་དང་ ཕྱིས་ཞིབ་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་ མ་
མཐུན་པའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ བཀག་གི་དོན་ལུ་ གནང་བ་སྤྱོད་བཞག་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ ཉིང་སངས་
ས་དང་ ཁྱད་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ ཉེན་སྲུང་ཚུ་ གཞི་བཙུག་འབད་
ཚུགས་ནི་ཡིན་པའི་ རྒྱུ་ཁྲུངས་ཚུ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚྭ་གསལ་ཁང་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ དཔལ་འབྱོར་དང་དངུལ་ཕྱིས་ཚྭ་གསལ་རྒྱུ་གིས་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༣ ལུ་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་དོན་ལུ་
ཚྭ་གསལ་ཁང་ནང་ སྤྲོན་ཏུ་སྤུལ་དགོས་སྤེའུ་ འགན་ཁུར་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་ལྷ་ལོ་ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་
༡༠ ལུ་འམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལུ།

**འབྲུག་གི་སྤྱི་འཐུས་འཐུས་ཀྱི་ ཁལ་དགོངས་ཡངས་དཔྱད་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མའི་ ལྷག་
ཐེངས་གསུམ་པའི་གྲོས་ཚད།**

དཔལ་འབྱོར་དང་དཔལ་ཕྱིས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་ སྤྱི་ཐུན་སྤྱི་ཆུས་འདེམས་
ཁོངས་འབྲུས་མི་གིས་ འབྲུག་སྤྱི་འཐུས་འཐུས་ཀྱི་ ཁལ་དགོངས་ཡངས་དཔྱད་ཡིག་
༡༠༡༤ ཅན་མའི་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་ནང་ ཚོགས་ཆུང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་
འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ འོས་ལཱ་གི་དུས་ཚོད་ཅིག་ མ་ཐོབ་མ་ཚད་ དགོས་མཁོ་
ཡོད་པའི་ རྒྱུ་ལྡན་གི་གནས་སྤྱད་ཚུ་ཡང་ ལེགས་ཤོམ་སྤེམ་ཐོབ་སྤེམ་འབད་རུང་ འབྲུག་ཡོད་
གཙུག་སྤེམ་དང་ ཁེ་གྲོང་ཅན་གི་ ལས་སྤེམ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གོས་བསྐྱུན་མཐིལ་ཕྱིན་སྤེམ་འབད་དེ་
དཔྱད་ཡིག་འདི་གུར་ བསྐྱར་ཞིབ་ འབད་ཚུགས་ཚུགས་པ་ཅིག་ འབད་དེ་ཡོད་པའི་སྟན་ལུ་ཕུལ་
ཡི།

དཔྱད་ཡིག་འདི་གུར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་བལྟམ་ད་ དཔྱད་ཡིག་འདི་གིས་ སྤྱི་འཐུས་འཐུས་
ཀྱི་ གྲོག་མེ་ལས་འགྲུལ་ཚུ་ལུ་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ ཁལ་ཡངས་ཆག་གནང་ནི་
ཨིན་རུང་ དེ་གིས་ གོང་ཚད་ཡར་འཛིན་ནང་ གཞོད་པ་གང་མ་མེད་པ་མ་ཚད་ མ་འོངས་པའི་ནང་
གྲོག་མེ་ལས་འགྲུལ་ བཟོ་སྐྱུན་གསར་པ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ སུན་ལྷབས་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱུ་
སྐྱོར་ཕུལ་དགོ་པ་ དེས་ཏིག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱི་འཐུས་གྲོག་མེ་འདི་ དཔལ་འབྱོར་གི་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་ལུ་ གྲོག་ཤིང་བཟུམ་
ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ གྲོག་མེ་ལས་འགྲུལ་ཚུ་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ འོང་དགོ་པ་ཅིན་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དགའ་སྤྱིད་ཞི་བདེ་ཡོད་ལུགས་དང་ སྤྱི་དོན་གི་རིང་ལུགས་ ཉིང་སངས་ས་ཡོད་
པའི་གུར་ དེ་ལས་ ཁལ་གི་ཕབ་ཆ་ཚུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་སྤེམ་ཡོད་པའི་ གོ་བཟུམ་སྤེམ་ཚུགས་པ་ཅིན་
མ་ཅུ་གཞི་བཙུག་འབད་མི་ འོང་སྤྱིད་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དཔལ་ཕྱིས་སྟན་ལུ་ཁག་གི་ ཉོངས་ལས་འབད་རུང་ དཔྱད་ཡིག་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ལྷབས་
མ་བདེམ་དང་ དཀའ་ངལ་འདི་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་ མི་འབྱུང་ནི་གི་ ཁས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ལས་

བརྟེན་ ཚྭ་གསལ་རྒྱུ་གིས་འབད་རུང་ དེ་ལུ་ དེས་ཤེས་འདྲོངས་ཡོད་པ་ལས་ ཚྭ་གསལ་དམངས་
ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་དགོ་པའི་ ལུ་བ་ཚུ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚྭ་གསལ་དམངས་ཀྱིས་ དཔུང་ཡིག་གི་དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་བུ་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་
སྐབས་ ཚྭ་གསལ་རྒྱུ་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ནང་ རྫོང་ཁ་དང་ཡིང་སྐད་ཀྱི་ ཚྭ་གསལ་ སྟེ་བ་སྟོར་
དུམ་གྱ་རེ་ ལེགས་བཅོས་དང་ དག་བཅོས་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་གྲུར་ རོས་ལེན་མཛད་དེ་ དཔུང་
ཡིག་ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ ཕྱག་ཡར་སངས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛོག་མཛད་གནང་ཡི།

ཡིན་རུང་ འཕྲུལ་མི་གཅིག་གིས་ དཔུང་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ ༡༥ པའི་ཐད་ཁར་ ད་རེས་ རྒྱལ་
ཁབ་ནང་གི་ གྲོག་མེ་ལས་འགྲུལ་ཚུ་གི་ བྱང་རབས་ལུ་མཇལ་བ་ཅིན་ དུས་ཡུན་ལོ་ ༥ གི་ནང་
འཁོད་ མཇུག་བསྟུ་ཚུགས་མི་ གང་མ་མེད་པ་ལས་ ལོ་ ༥ གི་ནང་འཁོད་ མཇུག་བསྟུ་དགོ་
ཟེར་ དུས་ཚོད་དེས་ཉིག་སྟེ་ བཀོད་ཡར་སངས་ཅིན་ ལོག་ཤུལ་མ་ ལོ་ ༥ གི་རྒྱབ་ལས་ དེ་
འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ དགོས་མཁོ་འཐོན་པ་ཅིན་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ ཡིག་ཆ་བཏོན་དགོས་མེད་ཟེར་བའི་
ཉིག་བཤད་རེ་ མི་འཐོན་ག་ཟེར་བའི་ དོགས་བྲི་ལྟ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚྭ་གསལ་རྒྱུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཁལ་དང་འབྲེལ་བའི་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་
ཡིན་མ་མ་ཆད་ ཡིག་ཆས་ཐོ་དབ་ཚུ་ཡང་ རྒྱན་སྦྱོང་འབད་དེ་ བཞག་སྟོལ་ཡོད་པ་ལས་ ད་རེས་
ཀྱི་དཔུང་ཡིག་འདི་ ཁལ་གྱི་དོན་ལུ་འབད་ནི་དེ་གིས་ འདི་ནང་གི་དུས་ཡུན་ ལོ་ ༥ སྟེ་ བཀོད་
མི་འདི་གིས་ མ་འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་ དོགས་སེལ་སྤུལ་ཏེ་ ལྷག་བེངས་གསུམ་པའི་གསུང་གྲོས་
མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་ཉ་ལོ་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལུ་ཁས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༤ པའི་
ཚེས་ ༠༩ ལུ།

**འབྲུག་གི་སྤྱི་རྒྱུ་འབྲུང་རུམ་འབྲུག་གི་ ཁྲིམ་དགོངས་ཡངས་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་ཆ་
འཛིན།**

གནམ་ལོ་མེ་ལྷོ་ལོ་རྒྱུ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༩ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༤ ལུ་ དཔྱད་
ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དཔུལ་ཅིས་སློན་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་རྒྱུ་འབྲུང་རུམ་འབྲུག་ཁྲིམ་ དགོངས་
ཡངས་ཀྱི་ དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་འདི་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་ཕུལ་
བའི་ཤུལ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་གྱུར་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་
མེད་ རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱུ་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲུལ་ འཕུས་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ ༤༤
ཆ་མཉམ་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཤིལ་བུམ་ཕུལ་ཏེ་ ཏི་རུའི་དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་གནང་ཡི།
ཚོགས་རྒྱུ་མི་ཐོ་ རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱུ་མང་ ༤ པའི་ནང་ཡོད།

**༣.༢ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁྲིམ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་ ལྷ་ག་
ཐེངས་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་གྲོས་ཚད།**

དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དཔུལ་ཅིས་སློན་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁྲིམ་གྱི་
(འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་ ཕུལ་དགོ་མི་དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་
ཏྲིག་ཁྲིམ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༥ ཅན་མའི་ནང་ རྒྱུ་དང་ རྒྱ་ མར་ཁུ་གི་
དབྱེ་ཁག་ ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་ ཁྲིམ་ཕོག་དོ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ རྒྱུ་དེབ་ ༤ པའི་ (ག) པ་
དགོངས་ཡངས་གཞན་གྱི་འོག་ལུ་ ཅ་ཆས་དབྱེ་ཁག་བཟོ་ཡོད་མི་ འབྲུག་གི་ རྒྱུ་འབྲུག་གི་ རྒྱུ་
ཁག་ (BTC Code) དང་ དེ་ལས་ ཅ་ཆས་ཀྱི་དབྱེ་ཁག་ ༢༢ གསལ་པ་བཅུགས་ཐོག་ལས་
རྒྱུ་དང་ མར་ཁུ་ མ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་དང་།

དབང་པོ་སྤྱི་རྒྱུ་ཅན་རྒྱུ་གི་དོན་ལུ་ འབྲུལ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་འབྲུལ་བའི་ རྒྱུ་འབྲུལ་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་གྱི་ཐང་
ཁར་ ལག་ཐོག་ (Manual) རྒྱུ་འབྲུལ་ཅིག་ རྒྱུ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ རང་འབྲུལ་གྱི་མཐུན་རྒྱུ་
(automatic) འདི་ཡང་བཅུགས་ཏེ་ (GST) དགོངས་ཡངས་ཀྱི་གངས་སུ་ བཅུགས་ནིའི་
དོན་ལུ་ཞིན་མ་ལས་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཏི་རུའི་དཔྱད་ཡིག་སྤྱི་ གསལ་གྲོས་གནང་
དགོ་པ་སྤྱི་ ལྷ་ག་ཐེངས་དང་པ་ རོས་སྤྱི་དང་ཆ་འཛིན་གི་གྲོས་དོན་ཕུལ་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལྷོ་ལོ་རྒྱུ་ ༤
པའི་ཆེས་ ༡༩ ལུ་འཕུ་ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༠༤ ལུ།

དེ་ལུ་ གསེར་གྱི་ཐངས་རྩི་རང་སྟོང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁྲལ་
ལས་བརྟེན་ རྒྱུ་དང་མར་ཁུ་ དེ་ལས་ ལྷ་ ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་ ཁྲལ་ སྟོང་དགོས་དང་ ལ་ལུ་ཅིག་
ལུ་ སྟོང་མ་དགོས་ལས་བརྟེན་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་དང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ བྱུང་སྟེ་
ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ཕུལ་མའི་ འཕྲི་སྟོན་དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་དགོ་པའི་
རྒྱབ་སྟོན་ཕུལ་མ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་
ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ རྒྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་གཞིགས་པ་ད་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱབ་
སྟོར་ཨིལ་བུམ་གནང་སྟེ་ གསུང་གོས་གནང་ནི་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེ་གི་ཕྱལ་ལས་ དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ ལྷག་ཐེངས་གཉིས་པར་ འཕྲི་སྟོན་དཔྱད་ཡིག་
འདི་གི་ གཞི་རྩ་དང་རྒྱབ་ཁྲངས་ལུ་མི་ནང་ འཕྲི་སྟོན་དཔྱད་ཡིག་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་
དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁྲལ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༥ ཅན་མའི་འོག་ལུ་ ཉེ་མ་ལས་
ཡངས་ཆག་གནང་ཡོད་མི་གུར་ ད་རེས་ཀྱི་འཕྲི་སྟོན་འདི་ནང་ མར་ཁུ་གི་དབྱེ་ཁག་ ༡༩ དང་
རྒྱུ་གྱི་རིགས་ ལ་སྟོང་ ༩ བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཀླང་ཁྲི་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་གྱི་ཐང་ཁར་ ལག་ཐོག་ (manual) རྒྱུང་མ་གཅིག་ཚུད་དེ་
ཡོད་མི་གུར་ རང་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ (automatic) འདི་ཡང་ བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་
ལྷ་གི་ཐང་ཁར་ ག་ར་ཆང་མ་སྟེ་ཚུད་དེ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་མི་ཚུ་
སེལ་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེས་ལས་བཞེས་ཏེ་ རྒྱབ་
སྟོར་མཛད་གནང་དགོ་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཉི་རུའི་དཔྱད་ཡིག་སྟེ་ གསལ་
བསྐྲགས་གནང་པའི་ཕྱལ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་དང་དབུལ་རྩིས་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་
མཐེལ་ཕྱིན་སྟེ་མཛད་དེ་ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ ༢༤ ལུ་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་དོན་ལུ་ སྟན་ལུ་
ཕུལ་དགོས་སྟེ་ བཀའ་བསྐྱུལ་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་རྟ་ལོ་ ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༩ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་
༢༠༢༤ ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལུ།

ཨན་རུང་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་དམིགས་དོན་དང་འབྲེལ་ ༢༠༢༥ ལོ་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ དགོངས་ཡངས་ཀྱི་གྲུལ་ཁར་ ལུས་དང་ ཚོ་རྟོ་གི་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་
དབྱེ་ཁག་ BTC Code རྩི་ ཆ་ཚང་སྤེལ་མ་ཚུད་པ་ལས་བརྟེན་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་མ་ཐོན་ཡོད་པ་
སྤེལ་བྱ་ཡི། དེ་མེས་ཀྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) དབྱེད་ཡིག་འདི་ནང་ ལུས་ཀྱི་དབྱེ་ཁག་ ༡ དང་ མར་ཁུ་
གི་དབྱེ་ཁག་ ༡༥ གྲུར་ བ་མར་རྩིས་ཏེ་ ༢༠ དང་། དེ་ལས་ རྒྱུ་ཁྲི་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་ ཁག་
༡ དང་། ཨམ་སྤྱུ་དང་ཨ་ལུ་ དེ་བཟུམ་སྤེལ་ ཐོན་ཤོས་ཚུ་གི་ གཙང་རས་ཆ་མཉམ་ བཅུགས་
དགོས་སྤེལ་ གོས་འཆར་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གོ་ཡངས་ཐོག་ལས་
གསུང་གོས་གནང་དགོ་པའི་ ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

၇၉

རྒྱུ་ཁུངས་ ལ་གསལ་སྟེ་གནང་དགོས་མ་ཚད་ འདི་ནང་ལུ་ དམིགས་བསལ་སྟེ་ དབྱེ་ཁག་མ་
ཕྱེ་བར་ སྤྱིར་བཏང་སྟེ་ གཡུས་རྒྱུ་ཟེར་ བཞག་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེན་མོ་ཡིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་མི་ཚུ་གིས་ གཡུས་རྒྱུ་དཀར་པོ་དང་ གཞན་ རྒྱུ་དཀར་པོ་
གི་རིགས་རྣམས་ཚུ་ ག་ར་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 1006.30.00
གི་ རང་རྒྱུད་ཡིན་མ་དང་ གཡུས་རྒྱུ་དམར་པོ་འདི་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC
Code རང་ ལེགས་སུ་སྟེ་ བཀོད་ཡོད་མི་འདི་ ཉེ་མ་ གཡུས་རྒྱུ་དམར་པོ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་
ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་ཡོད་པའི་སྟེན་འབྲེལ་ཡི།

འབྲུས་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ཞུ་མི་ནང་ རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ནང་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་
BTC Code སོ་སོ་སྟེ་མེན་པར་ སྤྱིར་བཏང་ རྒྱུ་ག་ར་ཟེར་ བཞག་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་
ལུ་བའི་ཁར་ འབྲུས་མི་གཞན་གྱིས་འབདན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཅད་མཁའ་ས་
ཚོགས་གྱི་ འབྲུས་མི་གཅིག་ཡིན་མ་ལས་ གཅིག་མཚུངས་གྱི་ དབྱེ་ཁག་ རིམ་ལུགས་དང་
འབྲེལ་ཉེ་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་འདི་ BTC Code བཟོ་བཟོམ་ཡིན་མ་ལས་ འདི་
གིས་ རྒྱལ་བཀའ་ནི་དང་ ཡངས་ཆག་གཏང་ནི་ལུ་ ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ལས་ དབྱེ་ཁག་ CODE
འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ དབྱེ་ཁག་ Code མེད་པ་ཅིན་ བྱུལ་ལས་ ཅད་མ་
གཞན་མི་ཚུ་ནང་ བྱ་སྤྲེལ་མ་བདེམ་ འཕྲོམ་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་ལྟར་ ཚོགས་ཁང་གིས་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་
ལུགས་དང་འབྲེལ་མ་ད་ སོར་ཐབས་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་ དངུལ་ཅིས་ལྷན་
ལག་གི་ འོང་འབབ་དང་ཅད་མཁའ་ས་ཁུངས་ལས་ གཡུས་རྒྱུ་ ག་ར་ འདི་ནང་རྒྱུད་ཡིན་
ཟེར་བའི་ ཡི་གུ་གཅིག་ལེན་དགོས་མ་ཚད་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་ཁུངས་ ཟིན་ཐོ་བཀོད་དེ་ བྱུལ་
ལས་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code སོར་བའི་སྐབས་ གཡུས་རྒྱུ་དཀར་པོ་
དང་ དམར་པོ་གེ་ར་ རྒྱུད་པ་སྟེ་བཟོ་དགོས་ལག་ཆེ་བའི་ བཀའ་བསྐྱེད་གནང་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་
དམངས་གྱིས་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ དོན་ཚན་འདི་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི།

དེལས་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 15.07 ནང་ མར་ཁུའི་ཐང་ཁར་
འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ལུ་མི་ནང་ ཟ་བདུབ་པའི་ མར་ཁུ་གི་རིགས་ དབྱེ་ཁག་ ༡༠ དེ་ཅིག་ཚུད་དེ་
ཡོད་རུང་ མར་ཁུ་གཞན་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code ནང་ མ་ཚུད་མི་ཚུ་
དང་ དེལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ བཟོ་སྐྱུན་འབད་མི་ མར་ཁུ་ཚུ་གཞན་ Others
ཟེར་བའི་ ཚོག་དོན་ནང་ ཚུད་ག་མི་ཚུད་ ཟེར་བའི་དོགས་ངི་ལུ་ཡི།

དེལར་ འབྲས་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་འཐོན་པའི་ གཟུགས་ཁམས་
ལུ་ སྤྱོད་བདུབ་པའི་ མར་ཁུ་གི་རིགས་ཚུ་ ད་ལྟོ་ཐོན་ནི་མེད་རུང་ མ་འོངས་པའི་ནང་ བཟོ་
སྐྱུན་འབད་དེ་འོང་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་གི་ ཁྲལ་དགོངས་ཡངས་གནང་ཡོད་མི་ མར་ཁུ་ཚུ་དང་གཅིག་
མཚུངས་སྟེ་ བཞག་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བའི་ ལུ་བ་ཕུལ་བའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ མར་ཁུ་བཟོ་
སྐྱུན་འབད་མི་ཚུ་ ཁྲལ་སྤྱོད་དགོཔ་འཐོན་པ་ཅིན་ གོང་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོམ་འབད་ཆགས་ནི་དང་
སྤྲུལ་མ་བདེམ་ཡང་ འཐོན་སྤྱོད་ནི་ཡིན་མ་ལས་ ཆ་མཉམ་ར་ གཅིག་སྟོམས་སྟེ་ བཞག་པ་
ཅིན་ གང་འཆ་མས་ཀྱི་ལུ་བ་ཡང་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ནང་འཁོད་བཟོ་སྐྱུན་འབད་ཡོད་མི་གི་ཐང་ཁར་ ཟ་བདུབ་
མི་ མར་ཁུ་གི་རིགས་རྣམས་ག་ར་ལུ་ ཡངས་ཆག་ཡོད་པ་དང་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་
BTC code ནང་མ་ཚུད་མི་ཚུ་ གཞན་ Others གི་ནང་ ཚུད་ནི་ཡིན་མ་སྟེ་ལུ་བའི་ཁྱར་
སྤྱིར་བཏང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཉེ་སྤྱོད་འབད་མི་ཚུ་ མང་ཤོས་ཅིག་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་དང་ འབྲུག་གི་
ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code འདི་ དུས་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་འཁྲལ་ཏེ་ བཟོ་ནིའི་
གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ད་རེས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་འཁྲལ་ ཐོན་པ་ལུ་ ༡༥ བཞོད་དེ་ཡོད་
མི་དེ་གིས་ འབྲས་ནི་ཡིན་པའི་ དོགས་སེལ་ལུ་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་
ངོས་ལེན་མཛད་ཐོག་ ཆ་འཛིག་གནང་བྱུང།

དེལས་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 25.01 ཚུ་དང་། འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་
དབྱེ་ཁག་ BTC Code 87.13 དབང་པོ་སྤྱོན་ཅན་ཚུའི་ ཀྲང་ཁྲི་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་འདི་ཡང་
ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ ངོས་ལེན་མཛད་ཐོག་ ཆ་འཛིག་བྱུང་ཅི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 96.1 ནང་ འབྲུག་མི་ཅིག་གིས་
 ཚོགས་རྒྱུ་དང་ གཞུང་གི་རྟོང་ས་ལས་ Sanitary Towels (Pads) and Tampons,
 Napkins and Napkin Liners for babies and similar articles ཟེར་བཀོད་ཡོད་པ་
 དང་། འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁྲལ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༥ ཅན་མའི་
 ནང་འབད་བ་ཅིན་ Sanitary Towels, Pads, and Tampons, Napkins (Diapers)
 ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་དང་ མ་འབྲམ་སྟེ་ Diapers ཟེར་མི་འདི་ བཏོན་བཏང་སྟེ་ for babies
 ཟེར་ གསར་པ་བཟུགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code ནང་
 གི་ ཚོག་སྒྲིག་རྒྱ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོག་དང་མི་ཚོག་ གལ་སྲིད་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་འི་
 གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཅིན་ Diapers ཟེར་མི་འདི་ ཨ་ལོ་རྒྱུང་ཀྱ་རྒྱུང་མ་གཅིག་གི་དོན་ལུ་མེན་པར་
 བཏོན་སྟོན་པ་ Adults དང་ བདེ་ལུ་འདི་དོན་ལུ་ཡང་ རྒྱུད་རྒྱུགས་པའི་ ཐབས་ལམ་བཟོ་
 གནང་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ Sanitary pads དང་ Sanitary towel
 འདི་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC code གཅིག་ཨིན་མ་ད་ འདི་ནང་ ཨམ་སྤྱུ་གི་
 གཙང་རས་ ཨ་ལུ་དང་ ཐུན་ཤོས་གྱི་ diapers napkins དེ་རྒྱ་ ཆ་མཉམ་ འདི་ནང་རྒྱུད་པ་
 ཨིན་པའི་ དོགས་སེལ་ཕུལ་བའི་ཤུལ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སང་གིས་ ངོས་ལེན་
 མཛད་དེ་ དོན་ཚན་འདི་ཡང་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ གོས་འཆར་ནང་ལུ་ གོར་གྱི་མར་ བཟུགས་ཏེ་ཡོད་མི་གུར་ དངུལ་
 ཅིས་སྒོན་པོ་གིས་ཞུ་མི་ནང་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 04.05 Butter
 and others fats and oils derived from milk; diary products ཟེར་ཡོད་མི་འདི་
 དེ་སྟེ་ར་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 0405.10 But-
 ter འདི་བཏོན་ཞིན་མ་ལས་ 0405.10.10 Butter Fresh འདི་བཞག་པ་ཅིན་ དམིགས་
 གཏང་བསྐྱེད་མི་ནང་ལུ་ རྒྱུད་ནི་ཨིན་པའི་ དོགས་སེལ་ཞུ་མི་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ ངོས་ལེན་

ཕུལ་ཐ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རོས་ལེན་མཛད་དེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་ལུལ་ ལྷག་
ཐེངས་ ༣ པའི་གྲོས་མཆུག་བསྐྱབས་པའི་གནད་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལྟ་ལོ་ ༣ ལ་ པའི་ཆེས་ ༠༩ ལུལ་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ༣ ལ་ པའི་ཆེས་ ༢༥ ལུ།

འབྲུག་གི་ཅའམ་དང་ཞབས་རྟེན་ཁྲལ་གྱི་ རྒྱ་མི་སྣོན་། དབྱད་ཡིག་ ༢༠༡༤ ཅན་མའི་ཆ་ འཛོག།

གནམ་ལོ་མེ་ལྟ་ལོ་ ༣ ལ་ པའི་ཆེས་ ༡༣ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ༣ ལ་ པའི་ཆེས་ ༢༩
ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ དབྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛོག་མ་མཛད་པའི་རྟེ་མར་ དཔལ་འབྱོར་དང་
དངུལ་རྩིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འབྲུག་མི་ སྣོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་འབྲུག་མི་གིས་ ཚོགས་
ཁང་གིས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ གོས་བསྐྱུན་དང་ དག་བཅས་འབད་ཡོད་པའི་ སྣོན་
ལུ་ཕུལ་མི་ནང་ རྒྱ་གྱི་ཐད་ཁར་ མ་གཞི་ འབྲུག་གི་ཆོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code
1006.20.30 གི་འོག་ལུ་ རྒྱ་གྱི་རིགས་ཆ་མཉམ་ རྒྱུ་པ་ཨིན་རུང་ སྣོན་མ་ རྒྱ་དམར་པོ་
འདི་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཕྱིར་ཆོང་འཐབ་ལས་བརྟེན་ རྒྱ་དམར་པོ་གི་སྤྱོད་ཆ་ཅིག་ ལོགས་
སུ་སྤྱོད་ རྒྱུ་ཡར་མོང་ནི་དེ་གིས་ ཡངས་ཆག་གི་གྲངས་སུ་མ་རྒྱུད་པར་ ཁྲལ་ཐོག་ཡོད་མི་དེ་ ད་
རེས་ ཡངས་ཆག་ཡོད་པ་སྤྱོད་བཟོ་ཡོད་པའི་སྣོན་ལུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ འབྲུག་གི་ཆོང་རྟགས་དབྱེ་ཁག་ BTC Code 1006.30.00 ནང་ལུ་ གཡུས་ཁ་
ལས་ཐོན་པའི་ རྒྱ་གྱི་རིགས་ཆ་མཉམ་རྒྱུ་པ་ཨིན་པར་ ཚོགས་རྒྱུང་དང་ ལྷན་ཁག་ དེ་ལས་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་རྒྱ་ གསུང་གོས་གནང་པའི་ གོས་ཆོད་ནང་ གནད་དོན་དེ་རྒྱ་ ཁ་གསལ་
སྤྱོད་ བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ལྷན་ཁག་དང་ ལས་ཁུངས་ལས་ ཡི་གུ་ལོགས་སུ་སྤྱོད་ མ་ལེན་རུང་
འབྲུག་ནི་ཨིན་པ་སྤྱོད་ལུ།

དེ་ལས་ མར་ཁུ་གི་ཐད་ཁར་ གཡུས་ཁ་ལས་ཐོན་པའི་ སྤྱང་རྩི་མར་ཁུ་དང་ ཤིང་མར་ དེ་ལས་
རྩི་མར་འདི་རྒྱ་ཡང་ ལོགས་སུ་སྤྱོད་ བཟུགས་དགོཔ་ཅིག་མེད་པ་དང་ དེ་ཡང་ གོས་ཆོད་ནང་ལུ་
གསལ་ལེལ་ལེ་སྤྱོད་ དེ་རྒྱ་ ཆ་མཉམ་ར་རྒྱུ་དགོཔ་སྤྱོད་ བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་པ་ལས་ འབྲུག་གི་ཆོང་

རྟགས་དཔྱད་ཁག་ BTC Code 1515.90.00 Others ནང་ལུ་ ཆ་ཚང་ འཛམ་གླིང་གི་
དཔྱད་ཨང་ code ནང་ རྟུན་པ་ཡིན་ཟེར་ འོང་འབབ་དང་ཅ་དམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ མཁས་མཆོག་
ཚུ་གིས་ བཤད་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ མར་གྱི་ཐང་ཁར་སྟོད་པ་ད་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དཔྱད་ཁག་
BTC Code 04.05 གི་འོག་ལུ་ སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོན་མི་གི་མར་ Fresh Butter འདི་
འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དཔྱད་ཁག་ BTC Code 0405.10.10 ནང་ལུ་ རྟུན་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་
འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དཔྱད་ཁག་ BTC Code 0405.10 འདི་ མ་རྟུན་རུང་འབྲུས་པས་ཟེར་
ཕྱིར་བཏོན་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ འབྲུག་གི་ཚོང་རྟགས་དཔྱད་ཁག་ BTC Code 1619.00.00 གི་ཐང་ ༢༠༢༥
འཕྲི་སྟོན་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ལུ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ Diaper
གི་ཚོག་འདི་ སྟོན་མ་བཟུམ་སྟེ་གཅིག་མཚུངས་བཟོ་ཡོད་པ་དང་ ལས་ཁུངས་དང་གཅིག་ཁར་
གྲོས་བསྟུན་འབད་བའི་སྐབས་ འདི་གི་གོ་བ་འདི་ ཡམས་སྤྱད་ ཡེ་ལུ་ དེ་ལས་ ཟན་ཤོས་དང་
ནད་པ་ཚུ་ག་ར་བྱབ་ཚུགས་པའི་ གོ་བ་ལེན་དགོས་སྟེ་ གྲོས་ཚོད་ནང་རྟུན་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ཟུགས་
ཆ་གྲས་བཞེས་དགོས་མེད་པའི་ གསལ་ཆ་ཞུ་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རོས་ལེན་མཛད་གནང་
ཡི།

དེའི་ཤུལ་ལས་ དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དཔྱལ་ཅིས་སྟོན་པ་གིས་ དཔྱད་ཡིག་ཆ་འཛེག་གི་
གྲོས་དོན་ཕྱུལ་མི་ནང་ འབྲུག་གི་ཅཆས་དང་ཞབས་ཏོག་ཁལ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་
༢༠༢༤ ཅན་མའི་ནང་ རྟུམ་དང་ མར་ལུ་ དེ་ལས་ ལྷ་དང་ དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ཚུ་འདི་དོན་
ལུ་ ཀང་ཁྲི་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་དང་ ཡམས་སྤྱུ་ཚུ་གི་གཙང་རས་ དེ་ཚུ་ལུ་ ཀྱང་མ་གཅིག་ཡིན་མ་
དང་ རྟུམ་འབད་བ་ཅིན་ edible རྟུམ་གྱི་རིགས་ ག་ར་རྟུན་པ་ཡིན་རུང་ རེད་ Paddy
(unhusked) དང་ དེ་ལས་ broken rice གཉིས་རྒྱང་ཅིག་མ་གཏོགས་ སྤྱིར་བཏང་གི་
རྟུམ་ག་ར་ milled and semi-milled ནང་རྟུན་པ་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེལས་ སྤྱོན་མ་ གཡུས་རྒྱུ་དམར་པོ་འདི་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞན་ཁ་ལས་ཕར་
ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ནི་ཡོད་པ་ལས་ BTC སོ་སོར་ཅིག་བཟོ་ཡོད་པ་དང་། མར་ཁུ་འབད་བ་ཅིན་ ཟ་
བདུབ་པའི་གི་མར་ཁུ་ edible oil ག་ར་རྒྱུད་པ་ཨིན་རུང་ རྩས་སྦྱར་ཅན་གྱི་ Chemically
modified འབད་བ་ཅིན་ མ་པ་ལས་ ཟ་མ་བདུབ་ཨིན་མ་ལས་ གཞན་ མར་ཁུ་རྣམ་གངས་
༡༥ དེ་ཅིག་ ག་ར་རྒྱུད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ནང་འཁོད་ལས་འཛོན་མི་ མར་རྒྱུ་ཡང་ ག་ར་ Others གི་ནང་རྒྱུད་པ་ཨིན་མ་དང་ ཀླང་ཁྲི་
འཁོར་ལོ་ཅན་མ་འབད་བ་ཅིན་ ཉེ་མ་ ལག་ཐོག་ manual རྒྱུ་མ་གཅིག་རྒྱུད་ཡོད་མི་འདི་ ད་
རེས་ རང་འགྲུལ་ automatic ཡང་རྒྱུད་དེ་ཡོད་པའི་གྲུར་ ཨམ་སྤྱུ་གི་གཙང་རས་གྱི་ཐད་ཁར་
འབྲུག་གི་ཚོང་རྒྱལ་དབྱེ་ཁག་ BTC Code གཅིག་རྒྱུ་མ་གཅིག་ཨིན་མ་དང་ དེ་ནང་ ཨམ་
སྤྱུ་དང་ཨ་ལུ་ དེལས་ གན་ཤོས་དང་ནད་པ་འདི་རྒྱ་ ག་ར་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ དེ་གིས་ མི་
སེར་རྒྱུ་ལུ་ ཁྲལ་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་བྱུང་མི་རྒྱ་ བསལ་ཐབས་འབད་རྒྱལ་ནི་ཨིན་མ་
ལས་ ཚོགས་དམངས་གྲིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ འཕྲི་སྤྱོད་དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛོག་གཞན་
དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་སྤུལ་ཡི།

གཤོམ་སྤང་མཁའ་འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ Non-Communica-
ble Disease རྒྱ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ དར་ཁྱབ་འགྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་
ཁྲལ་གྱི་ (འཕྲི་སྤྱོད་) དཔྱད་ཡིག་གྲུར་ གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐྱབས་ མར་ཁུ་འབད་བ་ཅིན་
Olive Oil དང་ རྒྱུ་མ་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱུ་དམར་པོ་དང་ རྒྱ་འབད་བ་ཅིན་ Low Sodium
Content རྒྱ་ གནམ་ཁ་རྒྱུ་མ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་ བཞག་གནང་རྒྱལ་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེནི་
ཨིན་པའི་ ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི། མ་གཞི་ ཁྲིམས་བཟོ་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ འཛེལ་བ་དང་ཞོར་བ་ དུམ་ག་
རེ་བྱུང་མ་ལས་ མི་སེར་ལུ་ གོ་བ་བདེ་ལོག་སྟེ་ འགྱུ་སྟེ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་མི་ལུ་བཟླ་སྟེ་ འཐུས་
མི་ཁོར་ བསམ་པ་མ་རྒྱུགས་རུང་ འཕྲི་སྤྱོད་དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལྟ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁལ་གྱི་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༡༤ ཅན་མ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ རྒྱན་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ གཟིགས་པ་ ད་ རྒྱན་སྐྱོར་ཚོགས་གཤམ་ འཐུས་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ ༤༥ ཡོད་མི་ ག་ར་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱི་ བུམ་མཛད་དེ་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི། གནས་ཡོ་མེ་ལྟ་ལོ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༣ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༩ ལུ་ ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ་ རྒྱར་སྐྱགས་ཨང་ ༥ པའི་ནང་ཡོད།

༣.༢ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་གནད་དོན་གྱི་ སན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་རམ་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༡༤ ཅན་མའི་ ལྷག་ཐབས་དང་པ་དང་ གཉིས་པའི་གྲོས་ཚད།

དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ ནང་སྤྱི་དགྲོན་པ་གིས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་གནད་དོན་གྱི་ སན་ཚུན་ ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་རམ་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༡༤ ཅན་མ་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ ཁྲིམས་ ལུགས་ སྤྱི་དགྲོན་པ་ཐོ་ནི་དང་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་གནད་དོན་གྱི་ སན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་ རམ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཡོད་པ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལུ་ ཚུལ་མིན་གྱི་ དངུལ་གཏོང་ལེན་ བཀག་དམ་ (AML) དང་ ཞེའི་ཡ་ཤེ་སི་པིག་སྟེ་ཆན་ (APG) བསྐྱར་ཞིབ་ཐབས་ལམ་གྱི་ འོག་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་གྱི་བྱ་རིམ་ཆད་གཞི་འདི་ ཡར་སེང་འབད་ནི་གི་ ཁེ་སན་སྟོན་ཡོད་ཟེར་བྲུ་ཡི།

དེ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་སྟེ་ནང་ལུ་ གནས་ཆད་ཡར་བྲག་གཏང་ཚུགས་ བྱི་དང་ དངུལ་འབྲེལ་བྲང་བདེན་གྱི་ རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་གཏམ་བསྐྱར་སྟེ་ ཕྱི་འཛིན་རྩ་གཞི་བཙུགས་ དང་ རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་ཚུ་ལུ་ ཁེ་སན་སྟོན་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ གྱིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་གུར་ རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིག་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་ལུ་ཡི།

དེ་ལྟ་ ཁ་སྐད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ས་ མཆམས་བདའ་སྟེ་ བྱ་དན་བྱུང་མི་ནང་ ཞིབ་དཔྱད་དང་ ཁྲིམས་བཞེར་འབད་ནི་གི་ ལྷགས་གྲུབ་ སྤྱི་དགྲོན་པ་ཐོ་ནི་དང་ བན་ལྷན་གྱི་གནད་དོན་གུར་ ཞིབ་དཔྱད་དང་ཉེས་བཞེར་ མཐར་འཁྱལ་ཅན་ སྟེ་འགྲུབ་ནི་ དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་མཉམ་འབྲེལ་དང་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ ཁབ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མ་ཞིན་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་དམངས་གྱིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ རྒྱབ་ སྐྱོར་མཛད་གནང་དགོ་པའི་ རྒྱབ་སྟོན་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ལྷག་ཡེ་མེད་ཐོག་ ལས་གཟིགས་པ་དྲ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཨིལ་བྱམ་ལུ་ཏེ་ གསུང་གོས་གནང་ནི་སྤྱི་ རྒྱགས་ཐག་བཅད་གནང་ཡི།

དེ་གི་ལུ་ལས་ དཔུང་ཡིག་གི་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ ལྷག་ཐེངས་གཉིས་པའི་གྲོས་དོན་ལུ་མི་ རང་ དཔུང་ཡིག་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ལྷན་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ ལག་ལེན་གྲུབ་ མི་ལུ་བརྟེན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་བསྐྱར་ཞིབ་ཐབས་ལམ་ནང་ ཚད་གཞི་ཡེ་མེད་གཏང་ནི་དང་ རྒྱལ་ སྤྱིའི་དབུལ་འབྲེལ་གི་ མཐུན་ལམ་ཚུ་ལུ་ གཞོད་པ་མི་འབྱུང་ནི་ལས་བཀག་ནི་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ དམའ་ཕབ་ལས་ བཀག་ཆ་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རྒྱལ་སྤྱི་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ལུ་ ཁས་ལེན་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་ནི་ ཨིན་མ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་བར་ན་ ཕན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གོགས་རམ་ དོན་སྤྱོད་ཅན་སྤྱི་ རྒྱལ་ རྒྱོད་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་གོགས་འབད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ ས་ལས་བཞེས་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོ་པའི་ ལུ་བ་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་གནད་དོན་གི་ ཕན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གོགས་ རམ་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་འདི་ འགོ་བ་མེད་དབང་ཆ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ རྒྱུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་སྤྱི་མཛེད་ཞིན་མ་ལས་ གནམ་དགུན་གི་ ཚོགས་ཐེངས་ལྷག་ པའི་ནང་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ལུ་ལུ་དགོཔ་སྤྱི་ བཀའ་བསྐྱེད་གནང་སྤྱི་ གསུང་གོས་མཐུག་བསྐྱེད་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་ལོ་ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལུ།

༣.༤ འབྲུག་གི་སྤྱིན་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་གནས་སྤངས་དང་ ཉམས་གསོའི་ དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་ ལྷག་ཐེངས་དང་པ་དང་ གཉིས་པའི་གྲོས་ཚད།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ བཟོ་གྲུ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཞི་ག་སྟོན་པ་གིས་ འབྲུག་གི་སྤྱིན་ཚབ་ བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་ གནས་སྤངས་དང་ཉམས་གསོའི་ དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་ ལྷག་

ཐེངས་དང་པའི་ རོ་སྤོད་ཕུལ་མི་ནང་ འབྲུག་གི་མ་ཙུ་ཙུ་སྤོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༩༩༩ ཙན་མ་དེ་
དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ དཀའ་ངལ་ནང་ཚུད་མི་ མི་ངོམ་དང་ ཚོང་ལུ་ཚུ་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གསོ་
ཐབས་བྱིན་ནི་ལུ་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཡོད་ཅུང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཙན་མ་དའི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ རོན་
སྤྱིན་ཙན་སྤྱི་ ལག་ལེན་ འཐབ་མ་ཚུགས་པས་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱིན་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་
གནས་སྤངས་གྱི་ཁྱད་རིག་པ་དང་ བདག་འཛིན་པ་ དེ་ལས་ གཉེར་འཛིན་པ་ ཡང་ན་ ཕྱིས་
འགྲིག་པ་ཚུ་ བསྐོ་བཞག་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྤྱི་ མེད་པ་ལས་བཞེན་ སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༩༩ ཙན་མ་དའི་ བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ ལོ་ངོ་ བཅུ་ཕྱག་གཉིས་ལྷག་པ་ཅིག་གི་རིང་ ལག་ལེན་
ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་ འཐབ་མ་ཚུགས་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ གནས་སྤངས་ནང་
ལུ་ ཕན་ཐོགས་བྱུང་མ་ཚུགས་པར་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

ད་རེས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དངུལ་ཁང་གི་གཙུག་སྤྱི་ཚུ་ ཡར་འཕར་འགྱུ་མི་དང་བསྐྱུན་ བཅའ་ཁྲིམས་
འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་མཐོལ་བྱིན་ འབད་དགོ་མི་དེ་ཡང་ ད་ལྟོ་འདི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་དང་ གཞུང་
གི་སྤྱི་དབྱུས་གྱི་ དམིགས་གཏང་དང་འབྲེལ་ སྤྱི་སྤྱི་གོང་འཕེལ་ནང་ མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་དང་
སྤྱིན་འབྲུལ་གྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་ དེང་སང་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྤྱི་ མ་
ཙུ་ཙུ་སྤོད་གི་ གཞི་བཞོད་གསར་པ་ཅིག་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ལས་ ད་རེས་ ཚོགས་ཁང་གིས་
ངོས་ལེན་ཐོག་ལས་ གསུང་གོས་གནང་དགོ་པའི་ གོས་དོན་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱུ་པར་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ ད་རེས་ནངས་པའི་ གནས་སྤངས་
དང་བསྐྱུན་མ་ད་ དེ་བཟུམ་གྱི་དབྱེད་ཡིག་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་ ཁག་ཆེན་ལས་བཞེན་
གསུང་གོས་གནང་ནི་ལུ་ ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཕུལ་མ་བཞེན་དུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་
ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ དབྱེད་ཡིག་འདི་གུར་ གསུང་གོས་གནང་ནི་སྤྱི་ ངོས་ལེན་མཛད་གནང་
ཡི།

དེ་གི་ཤུལ་ལས་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ ལྷག་ཐབས་གཉིས་པར་ དཔུང་ཡིག་གི་ གཞི་
 ཅ་དང་རྒྱུ་ཁུངས་ལྷ་མི་ནང་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གི་གནས་སྟངས་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལས་
 ཡར་རྒྱས་སྒྲིམ་འབད་ར་འགྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ སྒྲེར་གྱི་ཚོང་ལས་དང་ ཚོང་ལས་བར་མ་ དེ་ལས་
 རྒྱུ་ལ་ རྒྱུ་ལ་ཐོབ་དང་ ལས་འཛིན་ཚུ་ ཡར་འཕར་འགྱུ་སྟེ་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱི་རྒྱལ་ཚོང་འབྲེལ་
 དང་ ཕྱི་འཕྲི་ཅ་རྒྱ་གཞི་བཙུགས་ དེ་ལས་ ས་མཚམས་བདེ་འགྱུ་སྟེ་ དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་
 རྒྱུ་ འབྲེལ་གཏོགས་ཡར་སེང་འགྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ དཔལ་འབྲེལ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ འཛོལ་ཐངས་
 ཅན་དང་ སྒྲིམ་དཔག་འབད་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ཤེས་ལུ་ རྒྱུ་སྒྲེར་འབད་མི་ ཁྲིམས་དོན་ལམ་
 ལུགས་ཅིག་ དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ སྐབས་བབས་གྱི་ མ་རྩ་རྩ་སྟོང་ཁྲིམས་ལུགས་གྱིས་ ཚོང་
 འབྲེལ་ཉེན་སྒྲོབ་དང་ ས་མཚམས་བདེ་འགྱུ་སྟེ་མཉམ་འབྲེལ་ ཡང་ན་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་འཛོལ་ཐངས་
 ཅན་སྟེ་ མཐོང་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་བཀོད་དེ་ མེད་པ་ལས་བརྟེན་ དཔུང་ཡིག་འདི་གིས་
 འབྲུག་གི་སྤྱི་འགྲུལ་གནས་སྟངས་ སྤྱི་སྤྱི་བཟོ་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ལུ་ རྒྱུ་སྒྲེར་འབད་ནི་
 ལུ་གཞི་གཞུང་སྒྲོབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ མ་རྩ་བཙུགས་མི་ཚུ་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་ནི་ལུ་ སྒོ་
 གཏང་ཅན་གྱི་ སྤྱི་འགྲུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཅིག་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་མ་ཁོ་ཟེར་ལུ་ཡི།

དཔུང་ཡིག་གི་ དམིགས་དོན་འདི་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ ཚོང་འབྲེལ་པ་ལུ་ ཉེན་སྒྲོབ་དང་ ཉེན་
 རྒྱུ་འབད་ནི་ ཚོང་ལུ་ བར་མ་དང་རྒྱུ་ལ་ དེ་ལས་ རྒྱུ་ལ་ཐོབ་དང་ རྒྱུ་ལ་ཐོབ་སྟེ་
 ལུ་ གཙོ་བོར་བརྒྱུད་པའི་ ཐབས་ཤེས་གཞན་སྤྱི་གཞི་དང་ གནས་སྟངས་གྱི་ཁྱད་རིག་པ་ཚུ་གིས་
 སྤྱི་ཚབ་བཟུང་མ་ཚུགས་པའི་ གནས་སྟངས་གྱི་བྱ་རིམ་དང་ སྤྱི་གཞི་ཚུ་ འཛོལ་སྒྲོང་འབད་
 བྱི་ ལ་སོགས་པའི་ གནད་ཁུངས་ཚུ་ ལ་གསལ་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ འབྲུག་སྤྱི་ཚོང་འཛམ་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ འཕུས་མི་གིས་ཡང་ དཔུང་ཡིག་འདི་གིས་
 སྤྱི་ཚབ་བཟུང་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་ སུན་ཐོགས་སྒྲིམ་འབད་ར་ འབྲུང་ཚུགས་ནི་ཨོན་མཁ་ལས་
 ཚོགས་དམངས་གྱིས་ ཐུགས་བཞེད་གོ་ཡངས་གྱི་ཐོག་ལས་ དཔུང་ཡིག་འདི་གུར་ གསུང་གོས་
 གནད་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གུ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ག་ནི་བ་ ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཁྲིམས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་མཐོལ་
ཕྱིན་སྟེ་ མཇུག་ཞིན་མ་ལས་ གནས་དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ ལྷག་ཐབས་གསུམ་
པའི་ ལྷན་ཁུ་ཕུལ་དགོས་སྟེ་ བཀའ་བསྐུལ་གནང་སྟེ་ གསུང་གྲོས་མཚུག་བསུ་གནང་ཡི། གནས་
མ་མེས་ཉལ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༩ ལུངས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལུ།

༣.༥ འབབ་ཁུངས་ཐོག་གི་ ཁལ་རིགས་ལས་བརྟན་པའི་ ཁལ་གཉིས་བཅེགས་ཅ་མེད་གཏང་ནི་དང་
ཁལ་ལས་གཟུར་ནི་དང་ འཛུགས་ཐབས་སྤྲིད་ཅི་ཆུ་ སྤྱི་འགོག་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་
སི་ཁྲུལ་པོ་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་གན་རྒྱ་གི་ ལྷག་ཐབས་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་
གྲོས་ཚད།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དཔུང་ཕྱིས་སློན་པོ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ སི་ཁྲུལ་ སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་ན་ འོང་འབབ་ཀྱི་ཁལ་ གཉིས་བཅེགས་མེད་པ་བཟོ་ནི་དང་ ཁལ་ལས་ གཟུར་
ནི་དང་འཛུགས་ཅི་ཆུ་ སྤྱི་འགོག་འབད་ནི་གི་ གན་རྒྱ་གི་ ལྷག་ཐབས་དང་པའི་ རྩོམ་ཕུལ་མི་
ནང་།

གན་རྒྱ་འདི་ ད་རེས་ཚོགས་ཁང་ནང་ འཕལ་མཁའི་དཔུང་ཡིག་སྟེ་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་སྟེ་
གྲོས་འཆར་ཕུལ་དགོས་མི་དེ་ཡང་ དགོ་ལེགས་ཕུག་ འཕལ་ཁེས་ཁྲོམ་ཚོགས་བཅེས་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་དང་ སི་ཁྲུལ་པོ་བར་ན་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༩ ལུ་ གན་རྒྱ་གུར་ མཚན་
རྟགས་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཆད་ གན་རྒྱ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རྒྱ་གར་དང་ བང་ལ་དེ་ག་དང་
གཅིག་ཁར་ཡང་ བཟོ་ཡོད་པ་ལས་ གན་རྒྱ་འདི་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཅིག་ཁར་ མཚན་རྟགས་
བཀོད་མི་དེ་ ཐབས་གསུམ་པ་ཨིན་ཟེར་ཁུ་ཡི།

གན་རྒྱ་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ལམ་ སུར་བ་ལྷག་སྟེ་
སྤྱི་འགོག་བཟོ་ནི་དང་ ཁལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཆུ་ནང་ མཉམ་འབྲེལ་ཡར་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་
མ་ཆད་ ཁལ་ལས་ གཟུར་ཐབས་དང་ ཁལ་ལས་ འཛུགས་ཐབས་འབད་ནི་ དེལས་ ཁལ་
བཀའ་ནིའི་ཐོབ་དབང་གི་ གནད་དོན་ཆུ་གི་སྐོར་ལས་ཡང་ རྒྱ་དེ་ཡོད་པའི་གུར་ ས་མཚམས་

དང་འབྲེལ་བའི་ ཆོང་འབྲེལ་དང་ མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལུ་ སུན་ཐབས་འབད་དེ་ སྤྱི་
བཟང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ དགེ་ལེགས་སྤྱད་བཟུམ་ཁོམ་ཚུགས་དང་ སིང་
པོར་གྱི་བར་ན་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་ སུན་ཐོགས་སྤོམ་འབད་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་ལས་
ད་རེས་ ཚུགས་དམངས་ཀྱི་ ཐུགས་བཞེད་ རྒྱ་ཆེས་ལས་བཞེས་ཏེ་ གན་རྒྱ་འདི་ འཕལ་
མཁོའི་དཔུང་ཡིག་སྤྱོད་ ཆ་འཛིག་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་ལུ་ཡི།

དེ་གི་ལུ་ལས་ རྫོང་ལྷན་ཅན་ཏྲ་ལྷིང་འདེམས་ཁོངས་འབྲུག་མི་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་མི་ནང་ གན་
རྒྱ་འདི་གིས་ འབྲུག་དང་སིང་པོར་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་
ཁལ་དང་འབྲེལ་བའི་ གནད་དོན་ཚུ་ནང་ མཉམ་འབྲེལ་ ཡར་དག་གཏང་རྒྱགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་
ཆད་ དགེ་ལེགས་སྤྱད་བཟུམ་ཁོམ་ཚུགས་ནང་ མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལུ་ གློ་གཏང་
དང་ སེམས་ལུགས་བྱིན་རྒྱུགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཚུགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོ་
པའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚུགས་ཁང་གིས་ གན་རྒྱ་འདི་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ལུ་ ཚུགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་
ཡོད་མེད་ ལྷག་ཡར་མེད་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ ཚུགས་དམངས་ལྷག་ཡར་མེད་གིས་ རྒྱབ་
སྐྱོར་ཕྱི་ལུ་བྱམས་གནང་སྟེ་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ལུ་ རོས་ལེན་མཛད་པའི་ལུ་ ཚུགས་དཔོན་
ཀྱིས་ གཞུང་གིས་ལུ་བའི་ ཆིངས་ཡིག་འདི་ ཚུགས་ཁང་གི་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ ཆིངས་
ཡིག་ཟེར་མེན་པར་ གན་རྒྱ་ཟེར་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ བཀའ་བསྐྱུལ་གནང་ཡི།

དེ་གི་ལུ་ལས་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ གན་རྒྱ་གི་ ལྷག་ཐེངས་གཉིས་པར་ གཞི་རྩ་
དང་ རྒྱབ་ཁྲུངས་ཚུ་ཞུ་མི་ནང་ གན་རྒྱ་འདི་ དགེ་ལེགས་སྤྱད་ དཔུམ་ཁོམ་ཚུགས་ཀྱི་ རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཁལ་གྱི་གན་རྒྱ་ འགོ་དང་པ་ཨིན་མ་ལས་ སིང་པོར་འདི་ ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ མ་ཙུ་གཞི་
བཙུགས་ལྷེ་བ་ གཙོ་བོ་ཅིག་འབད་ཕ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཆར་སྤྲུང་ལུ་ ཡོད་ཆེས་བསྐྱེད་
རྒྱུགས་པ་མཛད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དགེ་ལེགས་སྤྱད་ དཔུམ་ཁོམ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་ཙུ་
གཞི་བཙུགས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལྷེ་བ་སྤྱོད་ ཆགས་ནི་གི་ ཐབས་བྱས་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཚོང་འབྲེལ་པ་དང་ མ་ཅུ་བཙུགས་མི་ དེ་ལས་ མི་
མང་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ལུ་ ལྷལ་གཉིས་བཅེགས་ མར་ཕབ་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནམ་གུ་དང་
འབྲུག་མཁའ་འགྲུལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་གྲུར་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་ལྷལ་འབད་མི་ འབྲུག་མི་
ཚུ་གི་འོང་འབབ་ལུ་ ལྷལ་གཉིས་བཅེགས་ཕོག་ནི་ལས་ བཀག་ཐབས་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་
འབྱུང་ཚུགས་ནི་ཨིན་རུང་ གན་རྒྱ་འདི་ལུ་ བྱ་སྐབས་མ་བདེཝ་ དུམ་ག་ཅིག་ཡོད་མི་དེ་ཡང་
བགོ་བཤའ་གི་ཐོག་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥ དང་ རོ་རྒྱུང་སྤྱི་ཐོག་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥ རེ་འབད་མི་དེ་
ནང་འཁོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལས་ དམའ་ཤོས་ཅིག་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ འོང་འབབ་ལུ་ ཐོ་ དུམ་ག་
རེ་ ཕོག་ནི་ཨིན་པའི་ སྤྱན་ལྷུ་ཚུ་ཡང་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ སྐར་བྱུར་སྤྱི་ན་རྒྱལ་འདེམས་འོངས་འཐུས་མི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་ཡང་ དགོ་
ལེགས་ཕུག་ ཅན་ཤེས་ཁོམ་ཚོགས་ནང་ མ་ཅུ་བཙུགས་པར་ འོང་སྤྱི་དེ་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་
གིས་ དེ་བཟུམ་མའི་གན་རྒྱ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ཚུགས་
པ་ཅིན་ ཕན་ཐོག་ཆེན་ཆེན་མེད་པའི་ བསམ་འཆར་ལུ་མི་དེ་ལུ་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་
གིས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ འཐུས་མི་གིས་ལུ་དོ་བཟུམ་སྡེ་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ཚུ་
བཏུ་སྟེ་ གཙོ་རིམ་བཟུང་སྟེ་ར་ཡོད་པའི་ དོགས་སེལ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གན་རྒྱ་འདི་ ཁྲིམས་དོན་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་
སྟེ་ མཛད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༩ ལུ་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་ སྤྱན་ལྷུ་ཕུལ་
དགོང་སྟེ་ བཀའ་བསྐུལ་གནང་སྟེ་ ལྷག་ཐེངས་གཉིས་པའི་གསུང་གོས་ མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡི།
གནམ་ལོ་མེ་ལྷ་ལོ་ ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ་འམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༢ ལུ།

འབབ་ཁུངས་ཐོག་གི་ ཁལ་རིགས་ལས་བརྟེན་པའི་ ཁལ་གཉིས་བཅེགས་ཅ་མེད་གཏང་ནི་དང་
ཁལ་ལས་གཞུང་ནི་དང་འཛུལ་ཐབས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ སྤོང་འགོག་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་
སིངྏ་པོར་ མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་གན་རྒྱ་གི་ ལྷག་ཐབས་གསུམ་པའི་གྲོས་ཚད།
ཁིམས་དོན་ཚོགས་རྒྱུ་ཁྲི་འཛིན་ ཉི་ཤོག་སྤྱི་ལུ་འདེམས་ཁོངས་འབྲུག་མི་གིས་ ལྷག་ཐབས་
གསུམ་པའི་ ལྷན་ལུ་ལུ་མི་ནང་ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལུ་ སིངྏ་པོར་ལུ་སྤྱི་ རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ཡོད་པའི་ གན་རྒྱ་འདི་ནང་ ཅ་ཚན་ ༣༡ ཡོད་པ་དང་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གན་རྒྱ་རྒྱ་ ཉི་མ་ལས་ རྒྱ་གར་དང་ བང་ལ་དེ་ཤ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་
གཅིག་ཁར་ཡང་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ད་ལྟོ་འདི་གན་རྒྱ་མཚན་རྟགས་བཀོད་མི་དེ་
ཐབས་གསུམ་པ་ཨིན་མས་ཟེར་ལུ་ཡི།

གན་རྒྱ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ དགེ་ལེགས་སྤྱི་ལུ་འདེམས་ཁོངས་ཚོགས་དང་ སིངྏ་པོར་ མི་
སེར་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འབྲེལ་དང་ གོང་འཕེལ་གཏང་
ནི་དོན་ལུ་ཨིན་པ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ དགེ་ལེགས་སྤྱི་ལུ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མ་ཅ་
གཞི་བཅུགས་འབད་མི་རྒྱུ་ལུ་ སེམས་ཤུགས་དང་ གོ་གཏང་བྱིན་རྒྱ་གསུམ་ནི་གིས་མ་ཚད་ སིངྏ་
པོར་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལུང་ཕྱོགས་ནང་ འཛུལ་གྱིང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ལྷོ་བ་གཅིག་འབད་མ་ལས་
བརྟེན་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཆར་སྤྲོད་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་ཡང་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་རྒྱ་གསུམ་པའི་
གོ་སྐབས་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ གན་རྒྱ་འདི་གིས་ དགེ་ལེགས་སྤྱི་ལུ་འདེམས་ཁོངས་ཚོགས་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་ཅ་གཞི་
བཅུགས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལྷོ་བ་སྤྱི་ ཆགས་ནི་གི་ཐབས་བྱས་ཅིག་ལུ་ འཇུག་ནི་ཨིན་པ་མ་
ཚད་ གན་རྒྱ་འདི་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་པ་ཅིན་ ལྷག་པར་དུ་ འབྲུག་མཁའ་འགྲུལ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་ ཁལ་
གཉིས་བཏབ་སྤྱོད་ནི་ལས་ མར་ཕབ་འབད་རྒྱ་གསུམ་ནི་གི་ ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་སྤྱི་ལུ་ཡི།

ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་དོན་དབྱེ་ཞིབ་མཐའ་དབྱེ་ (National Interest
Analysis) བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མ་དང་ གན་རྒྱ་འདི་ལུ་བརྟེན་པའི་ ཁེ་ཕན་ལེ་ཤ་ར་ཡོད་པ་ལས་
བརྟེན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཆ་འཛིན་གནང་པ་ལུ་ ལྷབས་མ་བདེམ་ གནི་ཡང་མ་མཐོང་

པའི་གྲུང་གན་རྒྱ་འདི་ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ ལྷག་པར་དུ་
དགེ་ལེགས་ཕུག་དྲན་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ནང་ མ་ཅུ་གཞི་བརྩུགས་ཀྱི་ ཐབས་བྱས་ལེགས་ཤོམ་
ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ ཁོ་ཕན་སློམ་འབྱུང་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་
ཕུལ་ཡི།

གན་རྒྱ་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ རྫོང་ཁ་ནང་གི་ ཚིག་ལ་ལུ་ཅིག་ ལེགས་བཅོས་
འབད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ དོན་གྱི་འགྱུར་བ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་
རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་དགོང་སྤེལ་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ ལེགས་བཅོས་འབད་ཡོད་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་
མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཕུག་ཡར་སེང་གིས་གཟིགས་པ་ད་ ཚོགས་
དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ ཕུལ་མའི་གྲོས་འདེབས་ལྟར་དུ་ རོས་ལེན་ཕུལ་ཏེ་ ཆ་
འཛིག་མཛད་གནང་སྟེ་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་གསུང་གྲོས་མཚུག་བསྐྱུ་གནང་ཡི། གན་མོ་མེ་མོ་
རྩ་ལོ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༤ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལུ།

འབབ་ཁུངས་ཐོག་གི་ ལལ་རིགས་ལས་བརྟེན་པའི་ ལལ་གཉིས་བཟེགས་རྩ་མེད་གཏང་ནི་དང་
ལལ་ལས་བྱུར་ནི་དང་འཛུམ་ཐབས་སྒྲིག་ནི་ཚུ་ སྤྱོད་འགོ་ག་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་
སི་ཁློལ་པ་མེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་གན་རྒྱའི་གྲུང་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཆ་འཛིག།

དབུད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དངུལ་ཅིས་སྒྲོན་པོ་གིས་ གན་རྒྱ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
མཚན་ཉགས་བཀོད་ཡོད་རུང་ ཅ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱབ་
སྐྱོར་ཆ་འཛིག་གནང་པ་ཅིན་ གན་རྒྱ་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཕན་ཐོགས་ལེ་ཤ་ཡོད་པ་མ་ཆད་
ལྷག་པར་དུ་ དགེ་ལེགས་ཕུག་དྲན་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ལུ་ ཕན་སློམ་འབད་ར་ ཐོགས་རྒྱགས་ནི་
དང་ སི་ཁློལ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཤར་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུ་ མ་ཅུ་གཞི་བརྩུགས་ཀྱི་ ས་ཁོངས་ ལྷེ་བ་
གཅིག་ཡིན་མ་ལས་ དགེ་ལེགས་ཕུག་དྲན་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ལུ་ཡང་ མ་ཅུ་གཞི་བརྩུགས་ཀྱི་ གོ་
སྐབས་སློམ་ཡོད་པ་ལས་ གན་རྒྱ་འདི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཆ་འཛིག་གནང་དགོང་པའི་ གྲོས་དོན་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལྟ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་དམངས་ལས་ གན་རྒྱ་འདི་གྲར་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ རྒྱ་
སྐྱོར་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་གྲུལ་ འཐུས་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ ༤༤ ཡོད་མི་
གར་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཤིལ་བྱམ་མཛད་དེ་ གན་རྒྱ་འདི་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི། གན་མ་ལོ་མེ་ལོ་
ལོ་ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༤ ལུངས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ། ཚོགས་རྒྱ་གྲི་ཐོ་ ཟུར་སྤྲུགས་
མང་ ༤ པའི་ནང་ཡོད།

**༣.༤ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༡༠༡༤ ཅན་མའི་ ལྷག་ཐེངས་དང་
པ་དང་གཉིས་པའི་གྲོས་ཚོད།**

དབྱེད་ཡིག་གི་འགོ་འཛིན་པ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འབྲེན་སྟོན་པོ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་
མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་(འཕྲི་སྟོན་) ༡༠༡༤ ཅན་མ་གི་ ཚ་ཆ་ན་ ༥༠ ༼༡༡༽ པ་དང་
༥༤ པ་འདི་ འཕྲི་སྟོན་མཛད་ནི་ལྟ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་མཛད་དེ་ ཆ་འཛིག་གནང་
དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལྟ་ སྤྱེལ་སྐར་ཚོ་དབུས་སུ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ འཐུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ་ འཛུལ་ཞུགས་
འབད་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ འཕྲི་སྟོན་གྱི་གོས་འཆར་ཕུལ་མི་འདི་ལྟ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ཚུགས་
པ་ཅིན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ ཚོགས་སྡེའི་འཐུས་མི་དང་ གན་མ་གྱའི་འགྲུལ་སྐྱོད་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སྟེ་ འཛུལ་ཞུགས་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་
མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ གོས་བསྐྱར་དང་ གོས་ཚོད་ཚུ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཚུགས་པའི་ཁར་
འགན་ཁུར་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་སྟེ་ ངོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་པའི་ ཁེ་སྤོང་ཚུ་ མཐོང་མ་
ལས་བརྟེན་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ འཕྲི་སྟོན་འབད་ནི་ཨིན་པའི་ ཚ་ཆ་ཁག་གཉིས་པོ་དེ་གྲར་
རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་དགོ་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ མཐུན་གྲོས་འདི་ལྟ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ གསུང་གོས་གནང་ནི་གི་
ངོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་

གནང་ནི་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་བྱམ་ཕུལ་ཏེ་ གསུང་གོས་གནང་ནི་སྤེ་ ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་ཡི།
 དེ་གི་ཤུལ་ལས་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ ལྷག་ཐེངས་གཉིས་པའི་ གྲོས་དོན་ཕུལ་མི་
 ནང་ མཐུན་གྲོས་འདི་གིས་ གནམ་གྱའི་འགྲུལ་སྤྱོད་དང་ ཉེན་སྲུང་ སྲུང་སྤྱོད་ མཐའ་འཁེང་
 གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ གནས་ཚད་དང་ ལག་ལེན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ལ་སོགས་པའི་གནད་དོན་
 ཚུ་ལུ་ འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་དང་ འགན་ཁུར་ཚུ་བཞོད་དེ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་ལས་
 ཕ་ཚན་ ༥༠ ་༡༡༡ པའི་ནང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཚུགས་གྱི་ ཚུགས་སྤེའི་
 འཐུས་མི་ ༣༤ ལས་ ༤༠ གྱར་ ཡར་སེང་འབད་ཡོད་པ་དང་ ཕ་ཚན་ ༥༤ པའི་ནང་ གནམ་
 གྱའི་འགྲུལ་སྤྱོད་ལྷན་ཚུགས་གྱི་འཐུས་མི་ ༡༩ ལས་ ༣༡ གྱར་ ཡར་སེང་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་
 ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ཚུགས་སྤེའི་དང་ གནམ་གྱའི་འགྲུལ་སྤྱོད་ལྷན་ཚུགས་གྱི་འཐུས་མི་ ཡར་སེང་འབད་
 དགོ་མི་དེ་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་ ལས་ཚུགས་གྱི་ཚུགས་སྤེའི་ལུ་ འཐུས་མི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚུ་གི་ངོ་ཚབ་ཚུ་ ཚད་མཉམ་སྤེའོང་ནི་དང་ གནམ་གྱའི་འགྲུལ་སྤྱོད་ལྷན་ཚུགས་གྱིས་
 འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་ ལག་ལེན་གྱི་རིག་ཕུལ་དང་ ཤེས་ཡོན་མ་འབྲེལ་བའི་མཁས་རིག་དང་
 ཉམས་སྤྱོད་ཚུ་ ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན་པ་དང་།

དེ་ལས་ མཐུན་གྲོས་༡༨༥༩་ཉེན་འབད་མི་དེ་ རྒྱལ་སྤྱི་ཚུ་ཆ་འཛིག་མཛད་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་
 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ གཞུང་སྤྱོད་ནང་ འབྲེལ་གཏོགས་
 འབད་ནི་གི་ གནས་རིམ་དེ་ཡང་ ཡར་སེང་འབྱོ་ནི་དང་ མཁའ་འགྲུལ་ཉེན་སྲུང་དང་གོང་འཕེལ་
 དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་ལམ་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གི་མཐའ་དོན་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་
 ཚུགས་ནི་གི་ ཁེ་སྤོང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་རེས་ མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྤྱོད་) འབད་མི་འདི་གིས་ འགན་ཁུར་ཁ་སྐོང་འབག་དགོ་པ་ཚུ་
 ག་ནི་ཡང་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ སན་པ་མ་གཏོགས་ གཞོད་པ་མེད་པ་ལས་
 ཚུགས་དམངས་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་དགོ་པའི་ ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ མཐུན་གྲོས་ ༼འཕྲི་སྟོན་༽
 ༢༠༡༤ ཅན་མའི་ འགོ་བཅིའི་དབང་ཆ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་ བསྐྱར་
 ཞིབ་མཛད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༢༧ ལུ་ ལྷག་ཐབས་ ༣ པའི་སྟན་ལུ་ཕུལ་
 དགོཔ་སྟེ་ བཀའ་བསྐྱུལ་གནང་སྟེ་ གསུང་གོས་མཚུག་བསྐྱུ་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལྷ་ལོ་ཟླ་ ༠༩
 པའི་ཆེས་ ༠༩ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༠༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལུ།

**རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༢༠༡༤ ཅན་མའི་ ལྷག་ཐབས་
 གསུམ་པ།**

འགོ་བཅིའི་དབང་ཆ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་ཁྲི་འཛིན་ རུབ་སྤྱིས་སྤངས་སེ་སྤྱིས་
 འཐུས་མི་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་ ༡༩༩༩ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཅི་ཀ་
 གོ་ མཐུན་གྲོས་ཟེར་སྐབ་མི་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་ མཐུན་གྲོས་འདི་
 རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིན་གྲུབ་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་སྟེ་ འཛུལ་ཁུགས་འབད་ཡོད་པའི་ དན་གསོའི་ཁུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ ཚོགས་འདུའི་
 ཚོགས་ཐབས་ ༣༩ པའི་ནང་ ཅི་ཀ་གོ་ མཐུན་གྲོས་ཀྱི་དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ ༢༠༡༤ ཅན་
 མའི་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་སྟེ་ མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) གྲུབ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ཕ་ཚན་ ༥༠ པའི་
 ཀ་༽ པ་ནང་ ཚོགས་སྡེའི་འཐུས་མི་གི་ཁ་གངས་ ༣༤ ལས་ ༩༠ ཀྱར་ ཡར་སང་འབད་
 ཡོད་པ་དང་ འཕྲུལ་རིག་མཁས་མཆོག་དང་ རོ་ཚབ་ཀྱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱ་ཆེམ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་
 ཕ་ཚན་ ༥༤ པའི་ནང་ གནམ་གྱའི་འགྲུལ་སྐྱོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ འཐུས་མི་ཁ་གངས་ཡང་ ༡༩
 ལས་ ༢༡ ཀྱར་ ཡར་སང་འབད་ཡོད་པའི་སྟན་ལུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩༩ ཡོད་ས་ལས་ ད་ལྟོ་འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩༠ གིས་
 མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) འདི་ཀྱར་ རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིན་མཛད་ཡོད་པ་དང་ བསྐྱར་སྤྱོད་མཛད་
 བྱིའི་དོན་ལུ་ འཐུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩༩ ཀྱིས་ རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིན་མཛད་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་

སྤྱི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) འདི་ རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིག་མཛད་མི་
ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་གཞུང་སྐོར་ནང་ འབྲེལ་
གཏོགས་འབད་ནིའི་ གནས་ཤིང་ཡར་མེད་འགྲོ་ནི་དང་ མཁའ་འགྲུལ་ཉེན་སྲུང་དང་ གོང་འཕེལ་
དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་མཐུན་ལམ་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་
ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) འདི་གྱུར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ ཚོགས་
རྒྱུང་ནང་འཁོད་ཡང་ ཞལ་འཛོམས་ཚུ་ མ་བརྟུབ་ བརྟུབ་སྟེ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཁར་ འབྲེལ་ཡོད་
གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འབྲེན་ལྟ་ཁག་འོག་གི་ ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་དབང་འཛིན་དང་
གྲོས་བསྐྱར་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་ ཚོགས་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཚུད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིག་ཆང་ལས་ཡང་
ཁྲེམས་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ ཕྱིར་ཚོང་ལྟ་ཁག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉོག་
མེད་གནད་བ་དང་ ལམ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆས་གནད་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་ཡོད་པའི་
སྟན་ཞུ་ཚུ་ཕུལ་ཡི།

ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ མཐུན་གྲོས་འདི་གི་ རྫོང་ཁའི་སྐད་སྒྱུར་ནང་ལས་བརྟེན་པའི་ ཚོག་ལག་ལེན་
ཚུ་ནང་ ཏུམ་གྱ་རེ་ དག་བཙུགས་འབད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ ཚོག་དོན་ལུ་ འགྱུར་བ་ག་ནི་ཡང་
མེད་པའི་ སྟན་ཞུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) འདི་གི་ རྫོང་ཁའི་
ཚོག་སྐད་སྒྱུར་ནང་ དག་བཙུགས་འབད་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ བསྐྱར་བཙུགས་འབད་དགོཔ་སྟེ་ ཐུགས་ཐག་
བཅད་གནད་སྟེ་ ལྷག་ཐེངས་གསུམ་པའི་གསུང་གྲོས་ མཚུག་བསྐྱུ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་ལོ་རྟ་ལོ་
ཟླ་ ༠༩ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལུ་ཁས་ སྤྱི་ཚེས་ ༠༡.༠༤.༢༠༡༤ ལུ།

ཀླུ་སྤྱི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༡༠༡༤ ཚན་མའི་རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིག།

དབུད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདེན་སྟོན་པོ་གིས་ ཀླུ་སྤྱི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༡༠༡༤ ཚན་མ་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ ཁེ་སྒན་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་གནང་སྟེ་ རོས་ལེན་གནང་ ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ རྒྱབ་སྟོན་ཆ་འཛིག་ གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཀླུ་སྤྱི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༡༠༡༤ ཚན་མའི་གྱར་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ རྒྱན་སྐྱར་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ རྒྱན་སྐྱར་ཚོགས་གྲལ་འབྲས་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ ༩༡ ཡོད་མི་གར་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཤིལ་བུམ་ གནང་སྟེ་ ཀླུ་སྤྱི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྟོན་) ༡༠༡༤ ཚན་མ་འདི་ རྒྱབ་སྟོན་ཆ་སྐྱོར་གནང་བུལ། གནས་ལོ་མེ་ལོ་རྩ་ལོ་རྩ་ ༠༩ པའི་ཆེས་ ༡༧ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ཆེས་ ༠༩.༠༤.༡༠༩༤ ལུ། ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ་ ཟུར་སྒྲགས་ཨང་ ༧ པའི་ནང་ཡོད།

༣.༧ ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ ༡༠༩༤ ཚན་མའི་ཆ་འཛིག།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ ༡༠༩༤ ཚན་མ་འདི་གུ་ འབྲས་མི་རྟན་བཞུགས་གྱི་ཐོག་ལས་ གསུང་གོས་ཚུ་ ཉེ་མ་ལས་ མ་བརྟབ་བརྟབ་ མཐིལ་ ཕྱིན་སྟེ་ གནང་ཆར་ཉེ་ཡོད་པ་ལས་ ད་རེས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ཆ་འཛིག་རྒྱང་མ་གཅིག་ གནང་ བྱི་གི་དོན་ལུ་ སྤུལ་ཡོད་པའི་ དན་གསོའི་ཁུ་བ་སྤུལ་ཉེ་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ལུ་ ཚོགས་ དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ལྷག་ཡར་སང་གི་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ ཚོགས་ དམངས་ཀྱིས་ རོས་ལེན་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་ ཤིལ་བུམ་གནང་མ་དང་འབྲེལ་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེ་གི་ལུལ་ལས་ དདུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ནང་ གྲོས་ཚད་ Resolutions གི་ཁྱད་ཆོག་ ཉིང་སངས་ས་མེད་པའི་ཁར་ གཞན་ཡང་ ཨ་ཅི་རེ་ བཟུ་དགོཔ་ཡོད་པ་དང་ དེ་

མིན་ བྱལ་ལས་ བྱ་སྤྲོ་བས་མ་བདེམ་ འཕྱོན་སྤྱི་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཁྲིམས་ཀྱི་གྲོས་སྟོན་ (legal betting) ཅིག་ལེན་དགོས་ ཁག་ཆེ་བའི་ཁྱབ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དངུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ ཁྱབ་སྤུལ་དོན་ལྟར་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཐོངས་གཟིག་གཟིགས་དགོས་དང་ གལ་སྲིད་ བྱལ་ལས་ བྱ་སྤྲོ་བས་མ་བདེམ་རེ་འཕྱོན་པ་ཅིན་ བྱལ་མའི་ཚོགས་ཐོངས་ཚུ་ནང་ཡང་ གསུང་གོས་གནང་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་ བཀའ་བྱ་ གནང་སྟེ་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་གྱི་གསུང་གོས་ མཐུག་བསྐྱུ་གནང་ཡི། **གནས་ལོ་མེ་མོ་རྩ་ལོ་ ༠༥ པའི་ཚེས་ ༠༡ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ཚེས་ ༡༤.༠༤.༢༠༡༤ ལུ།**

༤. གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་སྟན་ལྷ།

༤.༡ མཐའ་བྱུང་གི་ས་གནས་ལས་པར་ འགྲུལ་འཕྲིན་ཡོངས་འབྲེལ་དང་ རྒྱ་འཕྲིན་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་ ཡར་འགྲུལ་གཏང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ སྟན་ལྷའི་གྲོས་ཚད།

བཟོ་བྲུ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཤེག་སྟོན་པོ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་མེད་པའི་ ལུང་ རྩོགས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཀྱི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་ནང་ གཙོ་རིམ་བབྱུང་དགོས་ཟེར་བའི་ གྲོས་འདེབས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ རྩོང་གསེབ་ཀྱི་ས་གོ་ཚུ་ནང་ལས་པར་ འགྲུལ་འཕྲིན་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་ཆད་འདི་ གོ་རིམ་ ༡ པ་དང་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལས་ ཚུ་གིས་ ཡར་འགྲུལ་བཏང་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ ས་ཁ་མཐོ་སའི་ ས་གནས་དང་ བཟོ་རིག་དང་འབྲེལ་ བའི་ གཤོང་ལེན་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ ཚད་མཉམ་མེད་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དགོས་མཁོ་ ཡོད་པའི་མཐུན་ཆེན་ཚུ་ ལངས་སྟེ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ མཐུད་སྟེལ་འབད་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ ཡོད་པའི་སྟན་ལྷ་སྤུལ་ཡི།

དེ་མ་ཆད་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ ནང་ལས་པར་གྱི་ གཡུས་ཚན་ ༢༥༠ ལྷག་ཅིག་ནང་ རྫོག་འཕྲིན་ 2G དང་ 4G གི་ཞབས་ཏྲིག་བྱིན་ཡོད་མི་དེ་གིས་ མཐུད་སྟེལ་གྱི་སྤྱུས་ཚད་ ཡར་འགྲུལ་གཏང་ བའི་ རྫོག་ཏང་ཚུགས་པའི་ བརྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ ཡར་འགྲུལ་གཏང་ནི་ནང་ ལྷན་ཐབས་ བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་ཁྱུ་ཡི།

ད་རུང་ ཁྱོད་གསེབ་མཐུད་སྒྲེལ་ལས་རིམ་གྱི་ ད་ལྟོའི་གནས་རིམ་ནང་ལུ་ ཆེད་འོག་ ༡༢ ནང་
ལས་པར་གྱི་ གཡུས་ཚན་ ༡༧ དེ་ཅིག་ མཐུད་སྒྲེལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཨར་སི་མི་ ༧ (ཁ་
སྐོང་) འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ད་ དེ་གིས་ རྫོང་ཁག་ ༧ ནང་ལས་པར་གྱི་ བྱིས་གྲངས་ ༢༥༥
དེ་ཅིག་ལུ་ བྱབ་ཚུགས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཐབས་བྱས་གཙོ་རིམ་བཟོ་ནི་དང་ མ་འོངས་སེལ་ཐབས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཁག་
དང་ འབྲུག་བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ བད་བརྒྱུད་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་མི་དང་
འབྲེལ་ ཞབས་རྟེག་མ་ལང་པའི་ ལུང་ཕྱོགས་ཚུ་ནང་ བད་དོན་སྒྲོབས་ཤུགས་དང་ གནས་
སྤྱད་གནས་ཚུལ་བྱབ་ཆད་ དེ་ལས་ སྤྱིར་བཏང་ ཞབས་རྟེག་གི་སྒོ་གཏང་ལུ་ བཟོ་རིག་གི་དབྱེ་
ཞིབ་ཚུ་ འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་མ་ཆད་ བརྟག་ཞིབ་སྒྲུབ་ཁུ་འདི་གིས་ མ་འོངས་པའི་ མ་ཅུ་
གཞི་བཙུགས་དང་ སེལ་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་མཐུད་སྒྲེལ་ ཡར་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་
འཆར་གཞི་ལུ་ གཙོ་རིམ་བཟུང་ནི་དེ་ གཞི་འགྲམ་ཅིག་སྟེ་ བཟུང་འཛུགས་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཟེར་
ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཆད་ འཛམ་གླིང་ཡོངས་གྱི་ཞབས་རྟེག་མ་དངུལ་ ཡུ་ཨེ་སི་ཨེ་པ་འདི་ རྫོང་ཚུགས་པར་ ལཱ་
ཁག་ཡོད་པའི་ མ་འོངས་ཚུ་ནང་ མཐུད་སྒྲེལ་ཡར་འཕེལ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་གྱི་ཐབས་
ལམ་ གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཐུད་སྒྲེལ་གཙོ་རིམ་དང་འབྲེལ་ ཞབས་རྟེག་མ་
འཕྲོ་བ་པའི་ ལུང་ཕྱོགས་ཚུ་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ མཐུན་སྦྲེལ་ཚུ་གཏོན་ནི་ལུ་ ལྷན་ཐབས་
འབད་དེ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ ཆད་འཛིན་དང་ གནང་བ་ལེན་ནི་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ ཡར་འཕེལ་བཟོ་ནི་དེ་ཐད་ཁར་ རྒྱུང་
འཕྲིན་བརྟེན་གཞི་གི་དོན་ལུ་ ས་ཆའི་ཉོག་མེད་དང་ ལམ་གྱི་གནང་བའི་བྱ་རིམ་ ཉེ་མ་ལས་
ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ས་གནས་གཞུང་དང་ སྤྱིང་ག་དང་ནགས་ཆལ་ལས་ཁུངས་ རྒྱལ་ཡོངས་
མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་སྒྲུབ་ཚོགས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་སྤྲོད་ཚོགས་ཚུ་བཟུངས་ཏེ་ འབྲེལ་
ཡོད་ལས་སྟེ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛུགས་ཚུ་ལེན་ཏེ་ ལཱ་འབད་དགོས་འདུག་ཟེར་
ཞུ་ཡི།

འབྲུག་བད་དོན་བརྒྱད་འབྲེལ་དང་བད་བརྒྱད་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
དུས་ཚད་ཁར་ ཆ་འཛིག་འབད་ནིའི་ནང་ ལྷན་ཐབས་གི་ལཱ་འགན་འབག་དོ་ཡོད་པ་དང་ གལ་
སྲིད་ གནང་བ་འབྲིན་ནི་དང་ ཆ་མེད་གཏང་ནི་ལ་སོགས་པའི་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་པ་ཅིན་ རྒྱུ་
འབྲིན་ལས་འཛིན་པ་ཚུ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ལེན་ཏེ་ གནད་དོན་ཚུ་བསལ་ནི་དང་ གལ་ཅན་གྱི་གཞི་
རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ བཅུག་ནི་ལུ་ ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དང་ཕུལ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་
ཡི།

ད་རུང་ ལག་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་དང་ འོས་ལྷན་ཟད་འགོ་ཚུ་གི་ ཐབས་བྱས་ཡར་ཤུག་ཐད་ཁར་
འགྲུལ་འབྲིན་གྱི་གོང་ཚད་བཀག་འཛིན་དང་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་གི་ འཆར་གཞི་འདི་ འབྲུག་
བད་དོན་བརྒྱད་འབྲེལ་དང་བད་བརྒྱད་དབང་འཛིན་གྱི་ འགན་དབང་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་
འགྲུལ་འབྲིན་གོང་ཚད་དང་ ཐོབ་དབང་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་བཀྲམ་སྤེལ་གྱི་རྒྱུན་ཐག་དང་ དངོས་
རྒྱུ་གྱི་གནས་ཚད་ དེ་ལས་ སྐར་གྱི་ལས་སྡེའི་མཁས་རིག་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ ཚོང་ལམ་གྱི་རུས་
ཤུགས་གིས་ གྲོས་ཐག་ཚད་པ་ཨིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་བད་དོན་བརྒྱད་འབྲེལ་དང་བད་བརྒྱད་དབང་འཛིན་གྱིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་
ས་གོ་ཚུ་ནང་ལས་ཡར་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ཉེ་སྤྱོད་པའི་ཉོག་བཤད་ཚུ་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་
ནིའི་དོན་ལུ་ མཐུད་སྤེལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ དམིགས་གཏང་ཅན་གྱི་བརྟག་ཞིབ་ཚུ་ འགོ་
འཛིན་འཐབ་སྟེ་ ཞབས་རྟེན་གི་གནས་ཚད་ཚུ་ རྒྱུན་སྐྱོར་འཐབ་ནི་དང་ དཀའ་ངལ་ འདི་འཕྲོ་
ལས་བསལ་ནི་ཚུ་ རོས་བརྟན་སྟེ་བཟོ་སྟེ་ ཕྱག་ཞུ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་བ་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྟེ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ གནད་དོན་འདི་གུར་ ཚོགས་དམངས་གྱིས་ གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ ར་རྩི་
སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་གཙོས་པའི་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ཞུ་མི་ནང་ ལ་གོང་སྤྱང་
གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཞབས་རྟེན་སྤྱོད་ནི་འདི་ དུས་ཡུན་འགོར་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཐབས་ལམ་གཞན་
ག་བཟུམ་ཅིག་སྤྲིག་དོ་ག་ ཁ་གསལ་གསུངས་དགོཔ་མ་ཚད་ གནས་སྐབས་གི་ཐབས་ཤེས་འདི་
སང་མོད་ལས་ དབྱར་རྩ་དགུན་འབྱུང་འབྱུང་པའི་སྐབས་ སྡེ་ཚོན་རེ་ལུ་ འཕུལ་སྐར་འགྲུལ་འབྲིན་
satellite phone རེ་ གནང་དགོཔ་ ཁག་ཆེ་བའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཕྱ་ད་ འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཁྱབ་ཞབས་ཏྲུག་མ་
དངུལ་འདི་ འབྲུག་བརྟེན་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ བརྟེན་བརྒྱུད་དབང་འཛིན་ལུ་ར་བཞག་དགོས་དང་
དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་ལུ་ བཞག་མ་ཚོགས་ཡིན་ན་ཟེར་བའི་ བསམ་འཆར་བཀོད་པའི་ཁར་ ཕུན་
ཚོགས་གྲིང་དང་ བསམ་གྲུབ་སྡེ་དངས་མཁར་བར་ན་ འགྲུལ་བསྐྱོད་རེ་འབད་བའི་སྐབས་ ཕྱི་རྒྱལ་
གྱི་མཐུད་སྤྱེལ་མི་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གཤམ་སྤྱིད་ རྒྱུན་རེ་འབྱུང་སྟེ་འབད་རུང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་
ནིའི་དོན་ལུ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་ དེ་
ལུགས་གྱི་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ ག་ཅིར་ སྤྱིག་དོ་ག་ཟེར་བའི་ སྤྱི་བ་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ བཟོ་གྲུ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་སློན་པོ་གིས་ཞུ་མི་ནང་ རིམ་པ་ ༡ པའི་ནང་ སག་སྟེང་
དང་མེ་རག་ལུ་ མཐུད་སྤྱེལ་ཁྱབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་ དམིགས་གཏད་ཡིན་མ་དང་ འབྲུལ་སྐར་
འགྲུལ་འཕྲིན་ satellite phone གི་ཐད་ཁར་སྟོད་པ་ད་ སྤྱོད་ཐངས་གྱི་ལམ་སྟོན་ Guide-
lines ཡོད་པ་ལས་ སྤྱིར་བཏང་ མི་ག་ར་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚོགས་མ་ཚད་ འཛམ་གླིང་
ཡོངས་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་མ་དངུལ་ཐད་ཁར་ ད་ལྟོ་ཚུན་ ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ལྷག་ལུས་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༥༠ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་འདི་ རིམ་པ་ ༢ པའི་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་
དེ་ལས་ ས་མཚམས་ཕྱི་ཁའི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏྲུག་ཐད་ཁ་ལུ་ མཁས་མཚོགས་ཚུ་དང་གྲོས་
བསྡུན་འབད་དེ་ སྤྱི་ལན་ཕུལ་དགོ་པའི་ གནས་སྤྱངས་ཅིག་ཡིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་ཀྱར་ འབྲུས་མི་ལ་ལོ་ཅིག་གི་ཞུ་མི་ནང་ མཐུད་སྤྱེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཀ་རིང་ tower ཚུ་ ལོ་
ག་ཅིག་བ་ག་ཅིག་ ཐེབས་བཅུགས་དགོ་མི་ནང་བཅུགས་ཏེ་ར་ཡོད་རུང་ ལོ་ལྷར་བཞིན་དུ་ དེ་ཚུ་
ཉམས་བཅོས་གྱི་དོན་ལུ་ བཟོ་རྒྱུ་འབད་ནིའི་ ལམ་ལུགས་ཚུ་ ག་དེ་སྟེ་ཡོད་ག་ཟེར་བའི་ སྤྱི་བ་
ཞུ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འགྲུལ་འཕྲིན་ཡོངས་འབྲེལ་དང་ རྒྱུང་འཕྲིན་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ག་མེ་འདི་ གཤམ་
ཅན་ཅིག་ཡིན་རུང་ ཉི་ཤོད་ལས་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ག་མེ་གིས་ སྤྱབས་མ་བདེམ་ཐོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་
སྤྱི་ག་མེ་དེར་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་བཞིན་གྱི་ ཐབས་ལམ་གཏོན་གནང་དགོ་པ་ལག་ཆེ་
ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལྟ་ འཕུས་མི་གཞན་གྱིས་འབད་བ་ཅིན་ མི་ངོམ་ག་ར་ཨིན་རུང་ རང་གི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ གནས་སྤངས་དང་འཁྲིལ་ དགོས་མཁོ་ དེས་ཏྲིག་འབྱུང་བ་ཅིན་ བརྒྱན་འཕྲིན་ལས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཏྲོངས་ལས་ Data Roaming ཟེར་ རང་གིས་ཏྲི་རུ་སྤྱོད་དེ་ རང་གི་འགྲུལ་འཕྲིན་སྤྱོད་ཚུགས་པའི་ གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འགྲུལ་བསྐྱོད་བརྒྱན་འཕྲིན་ walkie talkie རེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་ཅིན་ དེ་གིས་ ཞབས་ཏྲིག་སྤྱོད་ནི་ལུ་ ཁོ་པན་ཡོད་པ་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་འདི་ འབྲུག་བདེ་དོན་བརྒྱན་འབྲེལ་དང་ བདེ་བརྒྱན་དབང་འཛིན་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་སྡེ་མཛད་པ་ཅིན་ ཡོངས་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཡོད་པའི་ བསམ་འཆར་ལུ་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྡེ་ འཕུས་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ལྷ་མི་ནང་ ལ་གོང་སྤྱང་གི་ས་ཁོངས་ནང་ལས་པར་ འགྲོ་འགྲུལ་འཐབ་ད་ བདེ་དོན་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་མེད་པའི་བསྐྱར་ལས་ ཁམ་དང་ཁྲེགས་ཀྱི་ དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ མིའི་ཆེ་སློག་ཡང་ འབྱུང་པའི་ དཀའ་ངལ་སློམ་འབད་ར་ ལྷང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ འཕུལ་སྐར་བརྒྱན་འཕྲིན་ satellite phone རེ་ དེས་པར་ཏུ་ གནང་ཐབས་མཛད་དགོཔ་མ་ཚད་ འགྲུལ་འཕྲིན་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ རྒྱན་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ བསྐྱར་ཏེ་སྤྱོད་དེ་འབད་རུང་ སློ་སྐྱབ་པའི་འཕུས་དེ་བ་ བསྐྱར་སྤྱོད་པའི་འཕུས་དེ་ མང་སུ་ཅིག་སྡེ་ བཏྲགས་འབག་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ བརྒྱན་འཕྲིན་ལས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁོང་རའི་ཅ་ཆས་ཚུ་ སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་མ་ད་ གཞུང་སྒྲེར་གྱིས་བཏོན་པའི་ སྐྱུ་འཁོར་ལམ་དེ་ཚུ་ མེད་པ་བཏང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་གི་ འགན་ཁུར་དང་འགན་འཁྲི་ཚུ་ཡང་ བཀའ་དགོཔ་ཅིག་ མིན་འདུག་ག་ཟེར་བའི་ བསམ་འཆར་ཚུ་ཡང་བཀོད་ཅི།

དེ་ལྟ་ བཅོ་སྒྲུ་ཆོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་སྒྲོན་པོ་གིས་ལྷ་མི་ནང་ སློག་མེ་ཀམ་སྤེལ་གྱི་ཐང་ཁར་ འབྲུག་སློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱི་ འགན་དབང་དང་འཁྲིལ་ ཞབས་ཏྲིག་ལུ་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཁོང་གིས་ ཁྱབ་མ་ཚུགས་མི་ནང་ འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ ཞབས་ཏྲིག་མ་དདུལ་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ བར་འཇུལ་འབད་དེ་ ཕྱག་ལུ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེལས་ དེ་གུར་ འབྲུས་མི་དག་པ་ཅིག་གིས་ ལྷ་མི་ནང་ ས་གནས་མཐའ་བྱར་ལས་པར་
བགྱིས་བརྒྱད་འཕྱིན་གྱི་ ཞབས་ཏྲོག་ཡོད་ས་ལུ་ འབྲུག་བརྒྱད་འཕྱིན་གྱི་ཞབས་ཏྲོག་མེད་པ་ལས་
གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་སྤྱོད་གནང་དགོས་མ་ཚད་ ཁག་ཆེ་བའི་ས་གོ་ནང་ལས་པར་ ལོག་བརྟག་
ཞིབ་ re-survey ཅིག་འབད་དེ་ མཐུད་སྤྱོད་ཚུ་ དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཅིག་སྤྱོད་ བཅོ་གནང་
དགོས་ཁག་ཆེ་བའི་ ལྷ་བ་ཕུལ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ star-link དང་ third operator སྤྱོད་ འགོ་
བརྩུགས་ཡོད་པ་ལས་ ལ་གོང་སྤྱོད་གི་ ས་གནས་ནང་ལས་པར་ star-link གི་ཞབས་ཏྲོག་
བྱིན་ནི་འདི་ ཐབས་ལམ་དེ་ཚུ་ བསྐྱིག་དགོས་ཁག་ཆེ་བའི་གྲུར་ ཡོངས་འབྲེལ་འབྲུས་ཀྱི་ཐད་ཁར་
ཡང་ བྱ་སྐབས་བདེ་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ འབྲུག་བརྒྱད་འཕྱིན་ཚད་དང་ བགྱིས་བརྒྱད་འཕྱིན་
ཚད་གཉིས་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྤྱོད་ བཅོ་ཚུགས་པ་ཅིན་
གང་བས་ལེགས་ལམ་ཆེ་ནི་ཨིན་པའི་ ལྷ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ གྲོས་འདེབས་དང་པའི་ནང་ གཞུང་གིས་ ཕུག་ལཱ་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་མི་ཚུ་ གང་
མགྱོགས་མཇུག་ཚུགས་པ་ཅིན་ མི་སེར་གྱི་ཞབས་ཏྲོག་ཕུལ་ནི་ལུ་ སུན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་
མ་ཚད་ གྲོས་འདེབས་གཉིས་པའི་ནང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ལམ་ལུགས་ སྤྱོད་མ་ལས་བརྩུགས་ཡོད་
ཟེར་བའི་སྟན་ལུ་འདི་དང་ གྲོས་འདེབས་གསུམ་པའི་ནང་ བར་འཇུལ་འབད་ནི་ལུ་ སྐབས་མི་
བདེ་བས་ཟེར་བའི་ སྟན་ལུ་ཚུ་ལུ་མཇུག་པ་ཅིན་ གཞུང་གིས་ དང་ལེན་སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་འདི་
ཡིད་ཆེས་འདྲོང་མ་ཅིག་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ད་ལས་པར་ ག་དེ་སྤྱོད་མཇུག་ནི་ཨིན་ན་ ཚོགས་ཁང་
གི་གྲོས་ཚད་དེ་ ཆ་མེད་གཏང་དགོས་ཁག་ཆེ་བའི་ བསམ་འཆར་ཚུ་ཡང་བཀོད་ཅི།

དེ་བཟུམ་སྤྱོད་ དང་ལེན་གསུམ་པ་ འབྲུལ་འཕྱིན་གོང་ཚད་ཀྱི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ བར་འཇུལ་
འབད་མ་ཚུགས་ཏེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་གནས་སྤངས་ལྟར་དུ་ མཐའ་བྱར་གྱི་ མི་
སེར་ཉམ་ཆུང་ཆུང་གིས་ ཡོངས་འབྲེལ་རྒྱུ་ལམ་ 5G བད་འབྲུན་པའི་ འབྲུལ་འཕྱིན་ལེགས་
ཤོམ་ཚུ་ ཉེ་མི་ཚུགས་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ ལྷ་མི་མ་བཞིན་དུ་ རིམ་སྤྱོད་ installment
སྤྱོད་གནང་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ག་དེ་སྤྱོད་གཟིགས་ཅིག་ ཟེར་བའི་བྱི་བ་དང་ གཞུང་གི་ཁས་

བྲངས་ནང་ ཡོངས་འབྲེལ་སྤྱོད་འཐུས་ Data Charges འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ མར་ཕབ་འབད་
ནི་འདྲི་གི་གནས་ཚད་ ག་ཏེ་ལྷོད་ཅི་ག་ དེ་ཡང་ གང་མཚུགས་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་ བྲན་
གསོ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ བཟོ་གྲུ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་སྒྲོན་པོ་གིས་ཁུ་མི་ནང་ ས་གོ་ལས་ས་གོ་ནང་ signal
base འབད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ Druk Speed App འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ དཀའ་
ངལ་ཚུ་ བསལ་ནི་ཨིན་མ་མཚན་ ཨར་སི་ཕི་ཨེ་འདི་ རྫོང་ཁག་ ༥ ནང་ མཇུག་བསྟུ་ཡོད་པ་
དང་ ལྷག་ལུས་ རྫོང་ཁག་ ༡༥ ནང་ལུ་ཡང་ འབད་ནི་གི་ འཆར་གཞི་ཡོད་པ་ལས་ རིམ་པ་སྟེ་
འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ལས་ ཡར་བྱ་གཏང་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་མཚན་ གོང་ཚད་ཀྱི་ཐད་ཁར་སྤྱོད་པ་ད་
ཉོ་སྤྱོད་དང་དོ་འགན་གྱི་ དབྱེད་ཡིག་ཅིག་ ཕུལ་ནི་ཨིན་མ་ལས་ གསུང་གོས་གནང་ནི་གོ་སྐྱབས་
ཡོད་པ་དང་ རིམ་སྤྱོད་ installment གི་ཐད་ཁར་ རིམ་པ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ལས་ གནས་
སྤངས་དང་འཁྲུལ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ གོ་སྐྱབས་ཡོད་པ་སྟེ་ཁུ་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གཞུང་གིས་ གནད་དོན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ སྐབས་བདེམ་དང་མ་བདེམ་
ཚུ་ རོས་ལེན་མཛད་དགོ་པ་དང་ ལྷན་ཁག་དང་ རྫོང་ཁག་ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་
གིས་ ལ་གོང་སྤྱད་གི་ མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་གཞན་བརྟོན་དགོ་པ་དང་ འགྲུལ་
འཕྲིན་ཡོངས་འབྲེལ་དང་ རྒྱུང་འཕྲིན་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་ ལྷོད་མ་ཚུགས་པའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ རོས་
འཛིན་འབད་དགོ་པ་ལག་ཆེ་བའི་ བྲན་གསོ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གནད་དོན་འདི་གི་ཐད་ཁར་ བྱུལ་ལས་ སྐབས་མ་བདེམ་རེ་འཕྲོན་
པ་ཅིན་ གཞུང་སྤྱོད་ལེགས་ལཱ་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཡང་བསྐྱར་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ འཐུས་མི་
ལྷན་བཞུགས་ ཡང་ན་ སྤྱོད་འགྲོའི་ཞལ་འཛེམས་ནང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ ལྷན་ཁུ་ཕུལ་དགོ་པ་སྟེ་
ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་ གསུང་གོས་མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་མོ་རྩ་ལོ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༩
ལུ་མ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལུ།

༤.༡ བཟླ་བཤལ་སྤིང་བྱས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ ལྷན་ཁུ་འོག་གྲོས་ཚད།

བཟོ་གྲྲ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལྷ་གཡོག་སློན་པོ་གིས་ འདས་པའི་ཚོགས་ཐངས་ནང་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ དང་དདུལ་ཕྱིས་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་གིས་ བཟླ་བཤལ་སྤིང་བྱས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ ལྷན་ཁུ་གྱར་ རྒྱབ་སློན་ གྱི་ གྲོས་འདེབས་ཁག་ ༡ ལུ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ དང་ལེན་ལྷན་ཁུ་ལུ་མི་ནང་ ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ གྲོས་ཚད་ལུ་ བརྩེ་འཛོག་ལུ་སྟེ་ བཟླ་བཤལ་དང་འབྲེལ་བའི་ གནད་ དོན་ཁ་གསལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཁྲིམས་བཟོའི་ལེགས་སྐྱར་དང་ ལུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་འཐུས་གྱི་ སྤིང་བྱས་ གཞུང་སྐྱོང་དང་ གཞུག་སྤེའི་གསྐྱིག་དང་ ལག་ལེན་གྱི་ལམ་ལུགས་ དེ་ལས་ སྤྱིར་ བཏང་ བཟླ་བཤལ་ལས་སྤེ་གོང་འཕེལ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་ ས་གོ་ཚུ་ནང་ལས་པར་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ རྒྱག་ལུ་བཞིན་ཡོད་པའི་ དང་ལེན་ལྷན་ཁུ་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ བཟླ་བཤལ་སྤིང་བྱས་ ༢༠༢༡ ཅན་མ་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ བཟླ་བཤལ་གྱི་འཆར་གཞིའི་གཙོ་རིམ་ ༢༠༢༥-༢༠༣༥ ཅན་མ་ཚུ་བརྩིས་ པའི་ སྤིང་བྱས་འདི་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ ལས་སྤེ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལམ་སྟོན་འབད་དོ་ ཡོད་པ་དང་ བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་ ལུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་ མ་དདུལ་གྱི་ཚད་གཞི་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་ བའི་ གྲོས་འཆར་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བརྩེ་མཐོང་ཅན་དང་ བཟླ་བཤལ་གྱི་གནས་ཚད་ ལུ་ བའི་འཆར་གཞི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྒྱག་ལུ་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ དང་ལེན་ལྷན་ཁུ་འདི་ནང་ལུ་ ད་ལྟོ་གྱི་བཟླ་བཤལ་གཞི་བཏོན་ ལས་ཁུངས་གྱི་འོག་ ལུ་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་བཅོས་དང་ བསྐྱོད་ཐམ་ བཟླ་བཤལ་གྱི་ཞབས་རྟེན་ཚུ་ ཡང་གནས་ ཅན་སྟེ་ འབྲེལ་མཐུན་བཟོའི་གི་ལུ་ཚུ་ ཡར་དྲག་བཏང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ ས་མཚམས་ཁོམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་མ་དདུལ་ དཔོངས་ཡངས་བྱིན་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་གི་ པན་གཞི་དུ་གྱར་ཡང་ གཙོ་བོར་བརྟན་ཏེ་ཡོད་པ་སྟེ་ལུ་ཡི།

ལྷན་ཁུ་དེ་གྱར་ ཚོགས་དམངས་གྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་གིས་ བཟླ་ བཤལ་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱབ་སློན་གྱི་ གྲོས་འདེབས་ལུ་མི་ཚུ་གྱར་ ལྷན་ཁག་གིས་ རོས་ལེན་

མཛད་དེ་ ཡུལ་ལྷ་གནང་ཡོད་པའི་ དང་ལེན་ཕུལ་མི་ཚུ་ རོས་ལེན་མཛད་དེ་ཡོད་རུང་ ས་གོ་
མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ བསྐྱར་ཞིབ་རྟེན་སྐལ་ མཛད་དགོས་དང་།

ཁྲིམས་བཟོ་གཞི་སྦྱར་གྱི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ བཟུ་བཤལ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱི་བྱས་ཚུ་ ལྷན་
ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་མཐེལ་བྱིན་སྟེ་ འབད་དགོས་མ་ཚད་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་
གྱི་ འཕུས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིག་གི་ཐོག་ལུ་ ལོག་སྟེ་ར་ བསྐྱར་ཞིབ་རྟེན་སྐལ་ མཛད་དགོས་སྟེ་ ཐུགས་
ཐག་བཅད་གནང་པའི་ཁར་ ས་མཚམས་ཁྲོམ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ ད་
ལྟོ་བར་ན་ཡང་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་མ་དངུལ་ དགོངས་ཡངས་གནང་དགོ་པའི་ ཏུས་ཚད་
ཚུ་ཚད་ ༡༤ གྲེ་ཡོད་མི་འདི་ ཚུ་ཚད་ ༡༡ ལུ་ སར་འགྱུང་འབད་དགོས་སྟེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་གནང་
ཡི།

དེ་ལས་ ལག་ལེན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་
བཟུ་བཤལ་པ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་པའི་སྐབས་ བཟུ་བཤལ་པ་ལས་སྟེ་ཚུ་ལས་བརྒྱད་དེ་ འོང་
དགོ་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཕུལ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཚོང་འབྲེལ་ ཁག་མ་འབྲམ་དང་ མི་སྡེ་འབྲེལ་གཏོགས་
འབད་ནི་གི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་ གཞན་
དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་རེ་ རོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ལུ་ མ་དངུལ་དང་
ཁྱད་རིག་གི་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་ ཁག་ཆེ་བའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བཟུ་བཤལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ རོ་སྦྱར་འབད་ཡོད་པའི་ ཟ་ཁང་དང་ ཟ་
ཁང་གནས་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༤ པ་མན་ཆད་ཚུ་ལུ་ གོགས་རམ་གྱི་མ་དངུལ་ སབ་ཆ་ བརྒྱ་
ཆ་ ༤ རེ་ ལོ་གཅིག་གི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ ཐབས་ལམ་བཏོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་
གི་རྟོངས་ལས་ ངལ་རངས་གནང་མ་དང་འབྲེལ་ སྤྱི་བྱས་ལམ་སྟོན་དང་ ལམ་སྟོལ་དང་ལྷན་
པའི་ བཟུ་བཤལ་གཞི་བཙུག་གི་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ ལས་སྟེ་འདི་ལུ་ རྟེན་སྐལ་ར་ སེམས་
ལུགས་བྱིན་ནི་དང་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ ཐབས་ལམ་སྤྲོ་ཚོགས་ཚུ་
བཏོན་ཏེ་མཛད་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོ་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཕུལ་ཡི།

ཚུགས་ཁང་གིས་ ད་རེས་ གཞུང་གིས་སྤུལ་མིའི་ དང་ལེན་ཚུ་ གནད་དོན་ཁག་ཆེན་དང་
ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཕྱག་ལཱ་ མང་རབས་ཅིག་ གནད་པའི་བསྐྱང་ཡིན་མ་ལས་ གསུང་གོས་གནད་
མི་དང་ རྒྱབ་སྐྱོན་སྤུལ་མི་ཚུ་གྱར་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་ ཏུས་མཐུན་གྱི་ དང་ལེན་སྐྱོན་ལྷན་ཁ་
གསལ་ཅིག་ སྤྱི་ཚུགས་བཞི་པའི་ ཚུགས་ཐངས་ ༡ པའི་ནང་ སྤུལ་དགོ་པའི་ བཀའ་བསྐྱུལ་
གནད་སྟེ་ གསུང་གོས་མཐུག་བསྟུ་ཡི། གནས་ལོ་མེ་ལོ་རྩ་ལོ་རྒྱུ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༩ ལུངས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦
སྤྱི་རྒྱུ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལཱ།

༤.༩ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ དབྱེ་ཞིབ་བརྟག་ཞིབ་རིམ་ལུགས་ MaX System འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་
འབད་དེ་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ གྲུབ་འབྲས་བརྟག་ཞིབ་དོན་ལཱ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ Bell-
Curve གི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་ དང་ལེན་སྐྱོན་ལྷན་ཁའི་ གྲོས་ཚད།
གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ལྟ་ཚུགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛོན་ སྤུལ་སྐར་ཚེ་ དབུས་སུ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་
མི་གིས་ སྤྱི་ཚུགས་བཞི་པའི་ཚུགས་ཐངས་གསུམ་པའི་སྐབས་ རྫོང་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་ རྒྱལ་གཞུང་
ཞི་གཡོག་ལྟ་ཚུགས་ཀྱིས་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ དབྱེ་དབྱུང་བརྟག་ཞིབ་རིམ་ལུགས་ MaX
System འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ གྲུབ་འབྲས་བརྟག་ཞིབ་དོན་ལཱ་ ལག་
ལེན་འཐབ་མི་ bell-curve གི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་ དང་
ལེན་གྱི་སྐྱོན་ལྷན་ཁའི་ ཚུགས་ཁང་ནང་སྤུལ་ཏེ་ གསུང་གོས་གནད་པའི་ལཱ་ ཚུགས་ཁང་གིས་ གནད་
དོན་འདི་གྱར་ ལོག་སྟེ་ར་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ལྟ་ཚུགས་ཚུང་གིས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྟ་
ཚུགས་དང་གཅིག་ཁར་ གསུང་གོས་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་གནད་སྟེ་ ཚུགས་ཐངས་ ༥ པའི་ནང་ དེ་
གི་ དང་ལེན་སྐྱོན་ལྷན་ཁའི་ གྲོས་ཚད་གནད་ཡོད་མི་དང་བསྐྱར་ ཚུགས་ཚུང་གིས་ རྒྱལ་
གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྟ་ཚུགས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ ཁེ་སྤྱོད་ཅན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་
འབད་ཡོད་པ་དང་།

དེ་སྟེ་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དགོ་པའི་ དམིགས་ལུལ་འདི་ཡང་ དབྱེ་དབྱུང་བརྟག་ཞིབ་རིམ་ལུགས་
འདི་ བསྐྱར་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་དང་ འཛོན་ཐངས་ཅན་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་གིས་མ་ཆད་ ལས་

སྤེད་པ་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ དཀའ་ངལ་དང་ གདོང་ལེན་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ ཁོ་གྲོང་པ་ ཚུ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ བསམ་འཆར་དང་ གྲོས་འདེབས་ཚུ་ བསྐྱེལ་ཁེན་འབད་དེ་བཟུ་བའི་ སྐབས་ ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་དང་ ཐོབ་དབང་ལུ་ གཞོད་སྤྱོད་ཕོག་ནི་དང་ སློ་སྤྱོད་པ་ དང་ སེམས་བྱུགས་མར་ཉམས་འགྱུ་ནི། དེ་ལས་ ལས་བྱེད་པ་ནང་འཁོད་ལུ་ བྱ་སྐབས་བདེ་མིན་ གྱི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ བྱུང་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་སྤྱོད་པ་གྱི་ཉེན་ཁ་དང་ གཞུང་སྤྱི་ཚུ་ཉེན་ཁ་ཚུ་ཡང་ ཡོད་པ་སྤེ་ ཚུགས་ཚུང་གིས་ ཞིབ་རྟོག་བྱུང་སྤེ་ཡོད་པ་དང་།

རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་གྱིས་ དང་ལེན་སྤན་ཞུ་ཕུལ་མི་དེ་གྲུར་ ཚུགས་ཚུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ ལྷན་ཚུགས་གྱིས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ལམ་ལུགས་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ བཞིན་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་ཡོད་མི་དེ་ རོས་ལེན་ཡོད་རུང་ སྤྱི་ཚུགས་གྱིས་ bell-curve ཡང་ན་ forced ranking གི་ལམ་ལུགས་གྱི་ གཞི་རྩའི་ཆ་གྲས་བཀོད་མི་ཚུ་ བསལ་མ་ཚུགས་པའི་ ཤེས་རྟོག་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་ ཚུགས་ཚུང་གིས་ གཤམ་གསལ་གྱི་ གྲོས་འདེབས་ཁག་ ༤ ཕུལ་ ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་།

1. Bell-curve དབྱེད་བྱེད་རིམ་ལུགས་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་གཞི་སྤྱད།
 ཚུགས་ཚུང་གིས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ Bell-Curve ཡང་ན་ Forced Ranking གི་ བརྟག་ཞིབ་རིམ་ལུགས་འདི་ མཐར་འཁྱོལ་ཅན་སྤེ་ བཅོལ་ནི་དང་ འབྲུག་གི་ཞི་གཡོག་ལམ་ལུགས་ནང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྤེ་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་གི་ ལམ་ལུགས་ཅིག་ བཅོ་ ཐབས་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ བསྐྱར་བཅོས་དང་ གཞི་སྤྱད་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་དགོས་ དང་།

ཚུགས་ཚུང་གིས་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནིའི་ ཐབས་ལམ་སོ་སོ་གཅིག་ མ་འཐོབ་པའི་རིང་ལུ་ ད་ལྟོ་འཛིན་གཞི་ དམ་ཕྱགས་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་དགོས་དང་ བརྟག་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ དབྱེ་ཁག་ ༤ གི་ བརྒྱ་ཆ་ཚུ་ (OS, VG, G &

PME) བཟོ་ནི་གི་ དབང་ཚད་དེ་ རང་སོའི་ལས་སྡེ་གི་ དབུ་ཁྲིད་པ་ཚུ་ལུ་ འགན་ཁུར་ དང་ འགན་འཁུལ་གསལ་ དེ་ལས་ དྲངས་གསལ་དང་ བཟུ་རྟོག་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ PME དབུ་ཁག་ནང་ བཙུགས་ནི་དང་ མི་ བཙུགས་ནི་དེ་ དབང་ཚད་ཡང་ ཕྱིན་དགོཔ་དང།

༡. རང་བདེན་དང་ ཉམ་བཤད་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་དགོཔ།
 ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཞུང་ལུ་ ལཱ་གཡོག་དང་འབྲེལ་བའི་ ཉམ་བཤད་ཚུ་སེལ་ཐབས་ལུ་
 བདག་སྐྱོང་ཁྲིམས་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ་གཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་ འོས་འབབ་བཟུ་
 དགོཔ།

༢. ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ལུ་ འཐུས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར།
 ཚོགས་ཚུང་གིས་ བྱང་འཕགས་ཅན་གྱི་དབུ་ཁག་ནང་ཚུད་མི་ལུ་ འཐུས་དང་ PME
 དབུ་ཁག་ནང་ ཚུད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ སྐྱོང་བཟུར་ཕྱིན་དགོཔ།

༣. ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་དོན་དབུ་ཁྲིབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བཟོ་དགོཔ།
 ཚོགས་ཚུང་གིས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ དམིགས་བསལ་དུ་ གསོ་བ་
 དང་ ཤེས་རིག་ བཟོ་རིག་ དེ་ལས་ བྱང་རིག་ཞབས་རྟོག་གི་ལཱ་ཚུ་ནང་ བྱང་རིག་དང་
 ལྷན་པའི་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་བཟུག་ཞིབ་ གཞི་བཀོད་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་
 ལས་ཁུངས་དང་ བྱང་རིག་གི་བྱང་པར་ཚུ་ བཟུ་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཁག་བཞི་ཕུལ་
 ཡི།

དེ་གུར་ ཚོགས་ཚུང་ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་ དབུ་ཁེད་ཅེ་སྤྱི་ཚང་འཐུས་མི་གིས་ གནད་དོན་འདི་
 ཚོགས་ཐབས་དང་པ་ལས་ ལྟ་པ་ཚུན་ཚོད་གུར་སྟོད་ཡོད་པ་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་དང་བསྐྱར་ཞིབ་
 མཐིལ་ཕྱིན་འབད་ཡོད་པ་དང་ ལམ་ལུགས་འདི་ ཡོ་ མང་རབས་ཅིག་འབྱོར་ཡོད་པ་ལས་ བསྐྱར་
 བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཚུ་ཕུལ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ལམ་ལུགས་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་
 ར་ ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ ལཱ་འབད་ནི་ལུ་ གློ་སྟོབས་ཉམས་ནི་དང་ ལམ་

ལུགས་ནང་ གློ་གཏང་མ་ཚུགས་པ་འགྱུར་ནི་ ༡ ཉེན་ཁ་ཚུ་ ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་མཐེལ་ཕྱིན་སྟེ་གནང་དགོ་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོན་གྱི་ཁྱབ་ཕྱལ་ཡི།

དེ་ལྟ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ཁྱེའི་ནང་ ཞི་
གཡོག་ནང་ བྱ་སྒྲབས་མ་བདེ་མ་དོ་ར་ forced ranking ལས་བརྟེན་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་
ལཱ་འགན་ཅིག་འཐད་མི་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཡང་ ཅིག་འཐད་པ་སྟེ་ འབད་དགོ་པ་མ་ཚད་
ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ དབྱེ་ཁག་ནང་ཚུད་མི་དེ་གིས་ ལོ་ ༣ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ སྤྱེལ་ཤ་སྤྱེལ་སར་ ཁྱད་
འཕགས་ནང་ཚུད་པ་ཅིན་རྒྱུ་མ་གཅིག་ གོ་གནས་ཡར་མེད་བྱིན་དོ་ཡོད་པ་དང་ PME དབྱེ་
ཁག་ནང་ཚུད་མི་ཚུ་ལྟ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་གནང་སྟེ་
དེ་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ མཇུག་གནང་དགོ་པ་དང་།

དེ་མ་ཚད་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ དེ་བཟུམ་གྱི་ དབྱེ་དབྱེད་བརྟེན་ཞིབ་རིམ་ལུགས་འདི་ ཚུལ་མཐུན་
སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པ་དང་ རིམ་ལུགས་འདི་གི་ དབྱེ་ཁག་ ༤ ནང་ ལས་བྱེད་པ་
ཚུ་ ཡིན་ཅི་ཡིན་ཅི་ བཅུགས་དགོ་པ་སྟེ་ ཡོད་མི་དེ་ལྟ་མཇུག་བ་ཅིན་ རྒྱལ་གཞུང་གི་གཡོག་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ལས་སྟེ་ཁག་གི་དབྱེ་ཁྱེད་པ་ཚུ་ལྟ་ གློ་གཏང་མེད་པ་བཟུམ་མའི་ ཚོར་སྣང་
ཡང་བྱུང་མ་ལས་བརྟེན་ ད་ལས་ཕར་ འགན་འཁུན་དང་གཅིག་ཁར་ དབང་ཚད་འདི་ ལས་སྟེ་འི་
འགོ་ཁྱེད་པ་ཚུ་ལྟ་གནང་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་ནི་ཡིན་པའི་ཁར་ གཞན་ གོང་འཕེལ་ཐལ་
ཚར་བའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ འགྱུར་བ་བྱུང་པའི་ རིམ་ལུགས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
གཞི་བཅུགས་འབད་མི་དེ་ མཐར་འཁྱོལ་ཅན་སྟེ་ འབྱུང་ནི་ལྟ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་མ་ རེས་བདེན་
ཡིན་པ་དང་།

ད་ལྟོ་ཚུན་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ལམ་ལུགས་འདི་ལས་བརྟེན་ དཀའ་ངལ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་
འདི་ མི་མང་གིས་ ཏཱ་གོ་ཤ་ལས་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ སྤྲིང་སྤྲི་སྟེ་ བརྟེན་དགོ་པ་མ་ཚད་ རྒྱལ་
གཞུང་གི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་འདི་ རང་དབང་ཅན་གྱི་ གཞུགས་སྟེ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་འབད་རུང་ སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་ གྲོས་ཚོད་བརྟེན་གནང་མི་དེ་ལྟ་ རོས་ལེན་དང་ བཅི་བཀྲར་

མེད་པ་སྤྱི་ཡིན་པ་ཅིན་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱི་དབྱུས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་ འཕྲི་སྟོན་འབད་ནི་གི་
ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ འགྲིག་དགོཔ་གཤམ་ཅན་དང་།

གཙུག་སྤྱི་རང་དབང་ ཐ་དད་ཟེར་མ་ད་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་ཀྱིས་ སྤྱི་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པར་ རྒྱག་ལཱ་གནང་དགོ་པའི་ གོ་བ་ལེན་དགོཔ་ལས་ དབྱེ་དབྱུང་བརྟག་ཞིབ་
རིམ་ལུགས་ཀྱི་ གནད་དོན་ཐད་ཁར་ རིམ་ལུགས་འདི་ནང་ར་ བྱ་སྟབས་མ་བདེ་ཨ་ཡོད་པའི་
དྲན་གསོ་ཕུལ་མི་དེ་ཡང་ མི་མང་ལུ་ ཞབས་རྟོག་ ག་ཅིའི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ དཀའ་ངལ་མེད་
པར་ ཕུལ་ནིའི་ ཐབས་ཤེས་སྤྱི་ག་དགོ་པའི་ གསུང་གོས་ཨིན་མ་ལས་ གཙུག་སྤྱི་རང་དབང་
ཐ་དད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ གོ་བ་ལེན་དགོཔ་དང་།

དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སྲོག་ཤིང་བརྩམ་ཅིག་ཨིན་རུང་
རིམ་ལུགས་འདི་གིས་ ཞི་གཡོག་ཚུ་ མེད་པ་བཏང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་ རྒྱུ་ཚད་
མེད་པར་ རིམ་ལུགས་འདི་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོཔ་དང་ bell curve གི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
གཞི་རྩ་འདི་ར་ ལས་འཛིན་ཀྱི་གཙུག་སྤྱི་ཚུ་ནང་ལས་པར་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ གཞི་རྩ་ཅིག་
ཨིན་པའི་ དྲན་གསོ་ཕུལ་བའི་གྲུར་ བཅའ་རའི་ ཞི་གཡོག་པ་གི་གཞི་རྩ་འདི་ མཉམ་འབྲེལ་
ཀྱི་ཐོག་ལས་ འགན་ཁུར་འབག་སྟེ་ རྒྱག་ཞུ་ནི་འདི་ཨིན་མ་ལས་ འདི་གི་གཞི་རྩ་དང་ཡང་ མ་
མཐུན་མ་མ་ཚད་ bell curve ལམ་ལུགས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་ཅིན་ ཉུང་ཤོས་མི་
གངས་ ༣༠ དེ་ཅིག་དགོཔ་ཨིན་རུང་ ལས་སྤེལ་ལུ་ཅིག་ནང་ལས་པར་ ལས་བྱེད་པ་ ༡༥ དེ་
རེ་ལས་བཀྲལ་མེད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་འདྲ་མཉམ་ཅིག་སྟེ་ མི་མངལ་བས་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ཚུགས་རྒྱུད་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་གོས་བསྐྱར་འབད་དེ་ ཕུལ་མི་གི་གོས་འདེབས་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་
སྐྱོར་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གནད་དོན་འདི་ ད་རེས་སྤྱི་ཚུགས་བཞི་པའི་ ཚུགས་ཐངས་དང་པ་ལས་ར་
གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ གོས་ཚད་གྲུབ་པའི་ གནད་དོན་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་
གསུང་གོས་གནང་ནི་མེན་པར་ ད་རེས་ ཚུགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐབས་རིག་ཐོག་ལས་ བར་ལམ་
ཅིག་བཏོན་ཏེ་ གོས་འདེབས་ཚུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་ལུ་ གནང་ཞིན་མ་ལས་ དེ་

བཟུམ་གྱི་གནད་དོན་འདི་ ལོག་ ཚུགས་ཁང་ནང་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་མེད་པ་ཅིག་སྟེ་ ཟུགས་
ཐག་གཅད་གནང་དགོས་ ལག་ཆེ་བའི་ དྲན་གསོ་ཕུལ་བའི་ཁར།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རིམ་ལུགས་དང་ ལམ་ལུགས་གསར་པ་ ག་དེ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་འབད་
རུང་ མཐའན་མཇུག་ལུ་ ལས་སྡེ་སོ་སོའི་འགོ་ཁྲིད་པ་རྩི་གི་ བསམ་སྡོད་བཟང་ཉེས་དང་ ཟུགས་
བསྐྱེད་ལུ་ རག་ལས་ནི་ཨིནམ་ལས་བརྟེན་ དེ་གིས་ ཡན་ཅུས་རྒྱ་ཆེམ་ཅིག་ མི་འོང་ནི་ཨིནམ་
ལས་ རྒྱལ་གཞུང་ནི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་ལུ་ ལོག་སྟེ་ར་ གྲོས་འདེབས་དང་ ཏུས་ཚོད་གནང་
ནི་མེན་པར་ bell curve གི་ལམ་ལུགས་འདི་ར་ རེས་པར་དུ་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ་པའི་ གྲོས་
ཚོད་གནང་དགོས་འདུག་ཟེར་བྱ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚུགས་ཁང་གིས་ ཚུགས་རྒྱུད་གིས་ཕུལ་མི་ གྲོས་འདེབས་ལག་ ༤ གྱར་ ཚུགས་
དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཕུག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ འཇུག་མི་མང་ཤོས་
ཅིག་གིས་ར་ རོས་ལེན་ཡོད་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མ་ལས་བརྟེན་ གྲོས་འདེབས་འདི་རྩི་ ལེགས་
བཅོས་འབད་དེ་ གཞུང་ལུ་ཕུལ་དགོས་སྟེ་ གྲོས་ཚོད་བྱུབ་སྟེ་ གསུང་གྲོས་མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡི།
གནམ་ལོ་མེ་ལྷོ་ལོ་ ༣ ལའི་ཆེས་ ༤ ལུ་འཇུག་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༦ སྤྱི་ཟླ་ ༥ ལའི་ཆེས་ ༡༠ ལུ།

༤༤ རྫོང་ཁག་ཡན་ལག་ཁྲོམ་རྩི་ནང་ གོང་འཕེལ་འབྲེལ་མཉམ་དང་ མི་སྡེའི་འཆོ་བའི་གནས་སྤངས་
ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་རྒྱུས་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ ཁྲིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ༣ ལས་ ༥ ལུ་
ཡར་སེང་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚོད་ དང་ལེན་སྟན་ཞུ་ཞུའི་གྲོས་ཚོད།

གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འབྲེལ་སྒྲོན་པོ་གིས་ སྤྱི་ཚུགས་བཞི་པའི་ ཚུགས་བཅེས་གསུམ་པའི་
གྲོས་ཚོད་ལྟར་དུ་ རྫོང་ཁག་ཡན་ལག་ཁྲོམ་རྩི་ནང་ གོང་འཕེལ་འབྲེལ་མཉམ་དང་ མི་སྡེའི་འཆོ་
བའི་གནས་སྤངས་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་རྒྱུས་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ ཁྲིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ༣
ལས་ ༥ ལུ་ ཡར་སེང་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚོད་ དང་ལེན་སྟན་ཞུ་ཞུ་ཕུལ་མི་ནང་

ཡན་ལག་ཁྲོམ་རྩི་གི་ ཉེ་འདབས་ལུ་ཡོད་པའི་ གོང་གསལ་གཞིས་ཆགས་རྩི་ལུ་ ཞབས་རྟོག་
དང་མཐུན་ཞུ་རྩི་ བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲིང་རིམ་གོང་འཕེལ་གྱི་ ལྟེ་བ་ཨིནམ་སྟེ་ཞུ་ཡི། སྤྱི་ལོ་

༢༠༡༥ ལུ་ ཡར་རྒྱས་འགྱུ་ནིའི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ལྷོ་བ་སྤེ་ ངོས་འཛིན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་
ཁོམ་ཚུགས་ཚུ་གི་ ས་མཚམས་བཀོད་དེ་ཡོད་རུང་ རང་དབང་ཅན་གྱི་ བདག་སྦྱོང་གི་འདུས་
ཚུགས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞུང་འབྲེལ་དུ་ གསལ་བསྐྱགས་དང་ བཙག་འཐུ་
ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

ཨིན་རུང་ ཁོམ་དག་པ་ཅིག་ནང་ ས་གནས་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞོན་ཤུགས་དང་ གཞི་རྟེན་མཐུན་
རྒྱུ་གྱི་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ སྤྱི་གཞི་དང་འབྲེལ་ ས་ཁོངས་
འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་ གོང་འཕེལ་བཟང་ཡོད་པ་ད་ ཡན་ལག་ཁོམ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ གོང་
འཕེལ་ཚུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཁྱིམ་སྤྱི་གཞི་དང་འབྲེལ་ དམ་འཛིན་འབད་མ་ཨིན་མ་ཚད་ ཡན་
ལག་ཁོམ་ཚུ་ནང་ མི་སྡེ་བས་ཡར་མེད་གི་དམིགས་ཚད་དང་ བརྟེན་གཞིའི་ཤོང་ཚད་དང་འབྲེལ་
སྤྱི་ཁྱིམ་ཐོག་ཚད་ ༣ རེ་ རྒྱབ་བཙུག་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་གུ་ལས་ ཡར་མེད་འབད་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་
ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁྱིམ་ཐོག་ཚད་གྱི་ སྤྱི་གཞི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་སྤེ་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚུགས་འདུ་གིས་ གོས་ཚད་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ ལྷན་ཁག་འོག་གི་ གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་ ཁོམ་གྱི་ལྷོ་བ་ཚུ་གི་ གོང་འཕེལ་དང་ མཐུན་རྒྱུ་གྱི་ཁུས་ཚད་ ད་ལྟོའི་གནས་སྟངས་ཚུ་
གི་སྒྲིལ་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་ཆ་ཚད་སྤེ་ འབད་ཡོད་པའི་ཁྱུ་བ་སྤུལ་ཡི།

ད་ལྟོའི་སྤྱི་གཞི།

འབྲུག་གི་ཁོམ་ཚུ་ནང་ སྤྱི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་འདི་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཚུ་
ནང་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་གི་ དམིགས་བསལ་ གོང་འཕེལ་ཚད་འཛིན་སྤྱི་གཞི་དང་ ས་
ཁོངས་འཆར་གཞི་མེད་པའི་ ས་གནས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་གཞི་ ༢༠༡༣
ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ དམ་འཛིན་འབད་མ་ཨིན་མ་དང་།

ད་ལྟོའི་ ཡན་ལག་ཁོམ་ཚུ་ནང་ སྤྱི་ཁྱིམ་ཐོག་ཚད་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ཡང་ ངང་ལམ་ལུ་ མཐོ་ཤོས་
ཐོག་ཚད་ ༤ དང་ དོག་གསུམ་ཁོམ་ལྷོ་བ་ལུ་ མཐོ་ཤོས་ ཐོག་ཚད་ ༡ དེ་ལས་ གཞན་
ཡན་ལག་ཁོམ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ མཐོ་ཤོས་ཐོག་ཚད་ ༣ རེ་སྤེ་ཡོད་པམ་ཚད་ འོག་ཐོག་དང་

འཐིང་གཞིའི་ཐོག་ དེ་ལས་ གཤམ་བར་གྱི་ཚད་གཞི་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ འདི་ རྒྱུ་ཐོག་སྤྱི་ བཟོ་
ཚོགས་ཡིན་པ་དང་ འོག་ཐོག་དང་ འཐིང་གཞིའི་ཐོག་ཚུ་ མཐུན་ཆུན་གྱི་དོན་ལུ་ཡིན་རུང་ རྒྱུ་
ཐོག་ཐང་ཁར་ ཉལ་ཁང་དང་ ཁང་ཚན་ཚུང་ཀྱང་བཟུམ་སྤྱི་ རྒྱུ་དང་མཉམ་པ་གོ་ཅིག་སྤྱི་ ལག་ལེན་
འཐབ་བཏུབ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ རྒྱུ་གྱི་ཐོག་ཚད་ བཀལ་ཚོགས་པའི་ ཚད་གཞི་ཡོངས་བསྐྱེམས་ཐང་ཁར་ རྩི་བདག་
ཚུ་ལུ་ འཐིང་གཞི་དང་ རྒྱུ་ཐོག་བརྩིས་ཏེ་ ཐོག་ཚད་ ༥ ཚུན་ རྒྱབ་ནིའི་གདམ་ཁ་ཡོད་པ་
དང་ རྒྱུ་ཐོག་གི་ཚད་གཞི་འདི་གིས་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ གཞི་རྩེན་མཐུན་ཆུན་གྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་
ལུ་ གཞི་ནུག་ལུ་སྤྱི་ཚོགས་འབད་ར་ ཐོག་སྤྱི་ཡོད་པ་སྤྱི་ལུ་ཡི།

སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཚད་ མཐོ་ཤོས་རྒྱབ་ཚོགས་པའི་ གཏན་འབེབས་བཟོ་ཐངས། དམིགས་བསལ་གྱི་
ས་ཁོངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོབ་དབང་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་འདི་ གཤམ་གསལ་
ཚད་གཞི་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་།

༡༽ མི་སྤྱི་བས་ཀྱི་དམིགས་ཚད།

ས་གནས་ཀྱི་མི་སྤྱི་བས་དམིགས་ཚད་འདི་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ ཡར་འཕར་གྱི་ཚད་གཞི་དང་
འཆར་གཞི་བརྩིས་ཡོད་པའི་ གོང་འཕེལ་དང་ གཞུང་གིས་ མ་ཅུ་བརྩུགས་མི་ཚུ་དང་
འབྲེལ་ ཚད་ཅིས་བརྩོན་ཡོད་པ་དང་ མི་སྤྱི་བས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་འདི་ནང་ ས་ཁོངས་འདི་
གི་རུས་ཚད་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་འོས་འབབ་ཚུ་ཡང་ བརྩི་འཛིག་འབད་མ་ཡིན་པ་དང་།

༢༽ གཞི་རྩེན་མཐུན་ཆས་ཀྱི་རུས་ཚད།

གཞི་རྩེན་མཐུན་ཆུན་གྱི་རུས་ཚད་འདི་ མི་སྤྱི་བས་ཡར་མེད་གི་དམིགས་ཚད་དང་འབྲེལ་
ཏེ་ གཞི་རྩེན་མཐུན་ཆུན་གྱི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་གཞིར་བཞག་སྤྱི་ ཅིས་བརྩོན་པ་
ཡིན་པ་དང་ མི་སྤྱི་བས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ རྒྱུ་ཐོག་གྱི་ཐོག་ཚད་ ཡར་

སངས་འབད་བ་ཅིན་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ སྤྱོད་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་
སྤེལ་ལྷོ།

༤༽ ལམ་སྲོལ་དང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྐབས་དོན།

ས་གནས་ལ་ལུ་ཅིག་ ལམ་སྲོལ་དང་ སྲོལ་རྒྱན་གྱི་ས་ཁོངས་ཁག་ཆེན་ལས་ གཞིས་
ཆགས་གོང་འཕེལ་འདི་ གནས་ཚད་ བར་མ་སྤེལ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ལམ་སྲོལ་དང་
སྲོལ་རྒྱན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ གཞིས་ཆགས་ཀྱི་བཟོ་རྒྱུ་དང་ ལམ་སྲོལ་གྱི་རང་གཞིས་
དེ་ལས་ རང་ལུགས་ཁྲོམ་གྱི་བཟོ་རྒྱུ་ཚུ་ ཉམས་སྤྱད་འབད་ཐབས་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་
སྤྱིང་ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་དེར་ བཞག་དགོཔ་དང་།

དེ་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ མ་ཁོངས་གོང་འཕེལ་ ག་ཅིར་ཨིན་རུང་
མཐའ་འཁོར་དང་ སྤར་སྲོལ་བརྩི་མཐོང་ དེ་ལས་ མཐོང་རྒྱ་དང་མཐུན་མ་སྤེལ་བཟོ་ནིའི་
དོན་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་ དམ་འཛིན་འབད་དགོཔ་ཨིན་མ་མཚན་ མཐོང་སྤང་གི་ས་
ཁོངས་དང་ སྤར་སྲོལ་ཁྲོམ་གྱི་ཆགས་ཚུ་ལ་ དེ་ལས་ གཞིས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཚུ་
ཉེན་སྤྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ ཁྲོམ་ཚོགས་བཟོ་བཀོད་དང་ བཟོ་རིག་
ཚད་འཛིན་ཚུ་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

༥༽ ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་ ས་ཁམས་རིག་པ།

སྤྱིང་ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ གཏན་འབབས་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་
ས་ཁམས་རིག་པ་ཚུ་ལུ་ རག་ལས་པ་ཨིན་མ་དང་ ས་ཁོངས་ནང་ བཟོ་བཀོད་རིང་མོ་དང་
མྱེད་ཅན་ཚུ་ ཉེན་སྤྱད་དང་ལྷན་མ་སྤེལ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ ས་གནས་
ཀྱི་ཙ་བརྟན་དང་ སའི་གནས་སྤངས་ དེ་ལས་ སའི་ཆགས་ཚུ་ལ་བརྩིས་པའི་ ས་གནས་
ཀྱི་ ས་ཆ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ཕྱ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ཡི།

ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ཁྲོམ་ཚྭ་གསལ་ལྟེ་བ་རྩ་གི་དབྱེ་ཞིབ།

ལྷན་ཁག་གིས་ སྤྱི་ཚྭ་གསལ་གྱི་བཀོད་རྒྱ་ལུ་གཞིར་བཞག་ལྟེ་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་རྩ་དང་ སྤྱི་
ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་རྒྱབ་ཚྭ་མི་ དེ་ལས་ སྤྱི་ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ མཐོ་ཤོས་ ཡར་སེང་
འབད་དགོཔ་རྩ་ ལ་གསལ་སྤྱེ་ བརྟག་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཁྲོམ་སྤྱེ་གི་རྩ་ཚད་དང་
ད་ལྟོ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཚྭ་པའི་ ཐོབ་དབང་རྩ་ལུ་གཞིར་བཞག་པ་ད་ ད་ལྟོ་ སྤྱི་
ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་རྒྱབ་ཚྭ་མི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༤༠ ལྷན་ མི་རྒྱུ་བས་ཡར་སེང་འགྲོ་མི་
རྩ་ ཤོང་རྩ་གསལ་སྤྱེ་ བརྩི་འཛོག་བསྐྱེད་པ་ཨིན་པ་སྤྱེ་ཞུ་ཡི།

ཨིན་རུང་ མི་ངོམ་རྩ་གིས་ ཁོང་རའི་མ་རྩ་བརྩམས་མི་འདི་ ལོག་འཐོབ་ནི་དང་ ལ་
ལུ་ཅིག་གིས་ མ་རྩ་གཞི་བརྩམས་གྱི་ ཁབ་ས་འཐོབ་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ཁྲོམ་ཐོག་ཚད་
ཡར་སེང་འབད་དགོ་པའི་ལུ་བ་འབད་ཡོད་རུང་ ད་རེས་གྱི་ཚད་གཞི་དང་འབྲེལ་ཕ་ད་
སྤྱི་ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ཡར་སེང་འབད་ནི་དོན་འོས་འབབ་མེད་པ་མ་ཚད་ ཁྲོམ་ཚྭ་གསལ་ལྟེ་
བ་ཆ་མཉམ་ནང་ ས་ཆ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལས་ཉུང་སྤྱེ་ གོང་འཕེལ་བཏང་སྤྱེ་ཡོད་པ་དང་
གོང་འཕེལ་ལེགས་ཤོམ་སྤྱེ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཁག་གིས་ ལག་ཆ་བའི་རྟེན་གཞི་རྩ་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ ཁྲོམ་སྤྱེ་ཞིབ་ས་རྟེན་རྩ་ ཡར་འགྲུག་གཏང་ནི་ལུ་ གཙོ་རིམ་
བཟུང་སྤྱེ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི།

མཐུན་སྦྲེལ།

ད་ལྟོ་འདི་དབྱེ་ཞིབ་དང་འབྲེལ་ཕ་ད་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ག་རའི་ནང་ ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ༥ ལུ་
ཡར་སེང་འབད་ནི་འདི་ འོས་བབ་མེད་པ་མ་ཚད་ ཁྲོམ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ ད་ལྟོ་འདི་སྤྱི་
གཞི་འོག་ལུ་ ཡར་འགྲུག་གཏང་ནི་དོན་ ས་གོ་ལང་སྤྱེ་ཡོད་པ་ད་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་མཐུན་
རྩ་གིས་ མི་རྒྱུ་བས་ཡར་སེང་འགྲོ་མི་ལུ་ ལྷན་ཐབས་འབད་མི་རྩ་གསལ་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ད་ལྟོ་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྩ་ནང་ མ་རྩ་གཞི་བརྩམས་ལུ་ རྒྱབ་སྦྱོར་
འབད་ནི་དོན་ལུ་ མི་རྒྱུ་བས་མེད་པ་ལས་ ཁྲོམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ཡར་སེང་འབད་བ་ཅིན་

ཁང་མིག་སྒྲོང་མ་སྤེལ་ནི་དང་། སྤྱི་ཚབ་བཏབ་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་ནི་ཡིན་པའི་
ཁར་ གཞི་རྟེན་མཐུན་ཆེན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ནི་འི་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་
ལས་ ལྷན་ཁག་གིས་ འཆར་གཞི་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་འི་དོན་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་
ལས་རིམ་ཚུ་ འགོ་འདྲན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

༡. ལྷན་ཁག་གིས་ བཟོ་སྐྱོད་འབད་མ་ཚོག་པའི་ ས་ཁོངས་ཀྱི་གནད་དོན་ བསལ་ནི་འི་དོན་
ལུ་ ཁོ་མ་སྟེ་བ་ཚུ་གི་འཆར་གཞི་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་འི་ གཙོ་རིམ་སྤྱི་གཞི་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་
གཞི་རྟེན་མཐུན་ཆེན་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ཚུ་ བསྐྱུ་འགྲིག་འབད་
བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་དང་། འདྲི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཁག་གིས་ ས་གནས་གཞུང་དང་ མི་སྡེ་
དེ་ལས་ ཞབས་རྟེན་ཁྱེད་མི་ཚུ་ཚུད་པའི་ བྱད་རིག་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་
འབད་དེ་ཡོད་པའི་གྲུར་ གཞི་ཆགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ དར་དཀར་དཔལ་ལ་དང་ ཁྲོང་
གསར་ བུམ་ཐང་གི་ ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཚུ་གི་ མཐའ་འཁོར་ས་ཁོངས་ཚུ་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

༢. ལྷན་ཁག་གིས་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ ཁོ་མ་སྟེ་ཁྱེ་
བ་ཚུ་གི་ ཁོང་འཕེལ་གྱི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ཡིན་མ་དུ་ ས་ཁམས་རིག་
པའི་ ཁ་གསལ་བཟླ་ཞིབ་དང་ ཉེན་ཁའི་ས་ཁོངས་རོས་འཛིན་འབད་ནི་འི་ཁར་ ཁོང་
འཕེལ་དགོས་མཁོ་དང་འོས་འབབ་ དེ་ལས་ མི་སྒྲོལ་ཡར་སང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱིང་
ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་འདི་ བསྐྱར་བཙུགས་འབད་ཞིན་མ་ལས་ འོས་བབ་དང་བསྐྱར་ཏེ་ ཡར་
སང་འབད་ནི་ཡིན་མ་ཚད་སྤྱི་གཞི་གཞི་འདི་ཡང་ ས་ཁོངས་གར་ལུ་ གཅིག་ཚུངས་སྟེ་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མེན་པར་ ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་ ཁོང་འཕེལ་གྱི་འོས་བབ་
དང་འབྲེལ་ ས་ཁོངས་དང་བསྐྱར་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཡིན་མ་སྟེ་
ཞུ་ཡི།

དེ་ཁར་ ད་ལྟོ་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ ༡༠ གྱི་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དང་ ལྷན་ཁག་གིས་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་དང་ གཞན་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་འི་ རྟོན་ལཱ་ གཞི་ཆགས་འདི་ འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འདི་རྟོན་ལཱ་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཚུ་བཟོ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

༤. དེ་བཟུམ་སྟེ་ གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ ས་ཁོངས་ཚུ་འི་ ཐ་སྟད་ གཅིག་མཚུངས་བཟོ་ནི་འདི་རྟོན་ལཱ་ ལེགས་བསྐྱར་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་།

༥. དེ་མ་ཚད་ ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་བདའ་སྟེ་ཡོད་པའི་ གཞིས་ཆགས་ཚུ་ནང་ ས་ཆའི་རྟོན་ལཱ་ ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ ས་ཁོངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ ཡང་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞི་གཞི་ལཱ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ ས་ཆ་གོང་འཕེལ་ནང་ དྲུངས་གསལ་བཟོ་ནི་འདི་རྟོན་ལཱ་ ཨིན་པའི་སྟེན་ཁུ་ ཚུགས་དམངས་ལཱ་ ཁ་གསལ་སྟེ་སྤུལ་ཡི།

སྟན་ཁུ་དེ་གུར་ ཚུགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་གནང་བའི་སྐབས་ ཚུགས་ཚུང་གི་ འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ཁུ་མི་ནང་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བྱད་རིག་ཚུགས་ཚུང་ཅིག་ གཞི་བཅུགས་མཛད་དེ་ ས་ཁོངས་ནང་ ཞིབ་དཔྱད་གནང་བའི་སྐབས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་དང་ ས་ཁོངས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་ཚུ་གིས་གྲལ་གཏོགས་དང་ ས་གནས་ནང་ དཔལ་འཕྱོར་གྱི་གནད་ཆེན་ཡོད་མེད་ཚུ་ བྱད་རིག་ཚུགས་ཚུང་གིས་ བཟླ་ཞིབ་དང་དབྱེ་ཞིབ་ ག་དེ་སྟེ་འབད་ཡི་ག་དང་ སྤྱི་ཚུ་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ བསལ་ནི་འདི་རྟོན་ལས་ དཔལ་འབྲེལ་གཙུག་སྟེ་ཚུ་དང་མཉམ་ གོས་བསྐྱར་ཚུ་ ག་དེ་སྟེ་མཛད་ཅིག།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱལ་ཐོག་དང་ འོག་ཁང་རྒྱབ་ནི་འདི་ གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ ཁྲིམས་མཐུན་བཟོ་དང་ མ་བཟོ་ ལ་སོགས་པའི་སྟེན་ཁུ་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྟེ་སྤུལ་དགོཔ་མ་ཚད་ སྤྱི་ཚུ་ཁྲིམ་མ་ལང་པའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ངོས་འཛིན་དང་ དེའི་ མ་ཚུ་གཞི་བཅུགས་ཀྱི་ཁར་ ལུང་ཕྱོགས་དང་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་

སྡེ་ཚུ་གི་ འབྲམ་མཉམ་གྱི་དོན་ལས་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་བཟོ་ནིའི་ཐད་ཁར་ ཏུས་ཚད་ངེས་ཏིག་
ཅིག་ བཀག་དགོས་ཁག་ཆེན་སྡེ་ལྟུ་ཡི།

དེ་གར་ འཕུས་མི་གཞན་ཚུ་གིས་ལྷ་བ་ཕུལ་མི་ནང་ སྤར་སྟོལ་ཁྲོམ་སྡེ་ ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད་
པའི་ བུམ་ཐང་དང་ བགྲིས་གཡང་ཅེ་རྫོང་ཁག་ནང་ལུ་ ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ཐོག་གཉིས་ལས་
བཀལ་ བཀལ་མ་ཚོགས་སྡེ་ བཀག་ཆ་འབད་མི་ལས་བརྟེན་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ སྤབས་མ་བདེམ་
བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ཐོག་ཚད་ ༣ རེ་བཀལ་ཚོགས་སྡེ་ བཟོ་གནང་དགོ་པའི་གར་ ལྷན་ཁག་
གིས་ ཐོག་ཚད་ མཐོ་ཤོས་རྒྱབ་ཚོགས་པའི་ ཚད་གཞི་ བཞི་བཀོད་ཡོད་མི་གར་ སའི་རྒྱ་ཚད་འདི་
ཡང་ ཚད་གཞི་གཅིག་སྡེ་བཀོད་ནིའི་ འོས་འབབ་གཟིགས་དགོས་འདུག་ཟེར་ལྟུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ མ་འོངས་པའི་ནང་ མི་རྒྱུ་བས་ཡར་སང་འགྱུ་བའི་སྤབས་ ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ ཡར་སང་
འབད་དགོས་ འཐོན་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ད་ལྟོ་འཆར་གཞི་ནང་ལུ་ ཐོག་ཚད་གསུམ་ཨིན་རུང་ ཐོག་
ཚད་བཞི་དེ་ཅིག་ རྒྱབ་ཚོགས་པའི་ གནང་བ་གནང་དགོས་དང་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་གིས་ ལལ་འདི་
ཁྲོམ་སྡེ་ ལྷེ་བ་བཟུམ་འབད་ར་ བཏབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་ནང་ འཆར་དཔུལ་
བགོ་བཟུམ་གྱི་ཐད་ཁར་ ཁྲོམ་སྡེ་ལྷེ་བ་བཟུམ་སྡེ་མེད་ནི་དེ་གིས་ སྤབས་མ་བདེམ་བྱུང་མི་ཚུ་ཡང་
གཞུང་གིས་ གཟིགས་གནང་དགོ་པའི་ལྷ་བ་ཕུལ་ཡི།

ད་རུང་ ས་གནས་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ སྤྱིང་ཁྱིམ་ཐོག་ཚད་ ༥ ཚུན་ བཀལ་རུང་ འོས་འབབ་ཡོད་པ་
ལས་ མ་འོངས་པའི་ནང་ གཞུང་གིས་ ས་གནས་དེ་ཚུ་གི་ གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡར་
སང་འབད་ཚོགས་སྡེ་ བསྐྱར་ཞིབ་རེ་མཛད་གནང་པ་ཅིན་ དེ་གིས་ སྤན་རྒྱབས་ཆེ་ནི་ཨིན་མ་མ་
ཚད་ ཐོག་ཚད་གྱི་ཚད་གཞི་འདི་ མི་རྒྱུ་བས་དང་ འཐིང་གཞིའི་ས་ཁོངས་ཆ་ཚད་ Floor Area
Ratio དང་བསྟུན་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་དང་ དེ་ཡང་ ཉེན་སྲུང་དང་ ས་ཁམས་
རིག་པའི་ གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་ བཞག་དགོ་པའི་གར་ ཁྱིམ་གྱི་བཟོ་བཀོད་ཚུ་གི་ཐད་ཁར་
གཞུང་གིས་ བཟོ་རྟོག་འབད་དགོས་དང་ སྤྱིང་ཁྱིམ་རྒྱབ་པའི་སྤབས་ ལམ་སྟོན་ཅིག་ཡང་ བཟོ་
གནང་དགོས་འདུག་ཟེར་ལྟུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ས་གནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་ འཆར་གཞི་མེད་པའི་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་ནང་ ཐོག་ཚད་ གསུམ་ལས་ལྷག་སྟེ་ བརྒྱབ་མ་ཚོགས་སྟེ་ བཀག་ཆ་འབད་མི་དེ་ དཀའ་ངལ་ངོ་མ་གཅིག་ ཡིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ ལྷན་ཁག་གིས་བཟོ་ནི་ཡིན་པའི་ ས་གནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་ འཆར་གཞི་ དང་འབྲེལ་དགོ་ནི་ཡིན་པ་ལས་ དེ་གི་འཆར་གཞི་དེ་ དང་ལེན་དང་ འཆར་དངུལ་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ མཐུག་བསྟུའི་ ཏུས་ཚད་ཚུ་ ཁ་གསལ་བཀོད་གནང་དགོ་པ་ ཁག་ཆེ་བའི་ལུ་བ་ཚུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདེན་སྒྲོན་པོ་གིས་ དོགས་སེལ་ལུ་མི་ནང་ ལྷན་ཁག་གིས་ ས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་བའི་སྐབས་ ཁྱད་རིག་ཚོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་ཡོད་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་བློན་པ་ཚུ་དང་ མི་སེར་ གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཚུ་གིས་ གྲལ་ གཏོགས་འབད་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་ གྱི་ཐད་ཁར་ ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱི་ཚབ་ལུ་ལེན་དགོ་པ་ཁག་ཆེ་མ་ཚད་ རྒྱུ་ ཐོག་བཀལ་ནི་གི་ཐད་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དཀའ་ངལ་ཚུ་བསལ་ནི་དང་ ས་གནས་ས་ ཁོངས་འཆར་གཞི་གི་དོན་ལུ་ ས་གོ་ལྷག་ལུས་ ༩ ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ གཙོ་རིམ་བསྐྱིག་སྟེ་ ལཱ་ འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ཁྱིམ་གྱི་གཞི་འགྲམ་འདི་ ཐོག་ ༤ དང་ ༥ རེ་ རྒྱབ་བཟུག་ནི་འདི་ཐད་ཁར་ རྩོ་ བདག་ཚུ་གིས་ སྒྲོན་མ་ལས་ དེ་བཞིན་གྱི་ལུ་བ་ཕུལ་བ་ཅིན་ འདི་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ལུ་ ལྷབས་མ་བདཱེ་མེད་རུང་ རྒྱལ་ལས་ ཐོག་ ཡར་སེང་འབད་དེ་རྒྱབ་དགོ་པ་ཅིན་ དེ་དང་བསྟུན་ པའི་ ཐབས་ཤེས་བཏོན་དགོ་པ་ ཁག་ཆེ་ནི་ཡིན་པ་སྟེ་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་ནང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ཐད་ཁར་ མ་དངུལ་འབོར་ ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་ཅིན་ གཞུང་གིས་ ཉེ་མ་ར་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ སྤྲོད་སྤྱོད་བཟུག་ཚུགས་ པ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་འགྱུར་ནི་ཡིན་རུང་ གཞུང་གི་མ་དངུལ་ ཚད་གཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་དེ་ འཕྲོ་བརྒྱག་མི་འགྱུར་ག་ཟེར་བའི་ ཆ་གྲས་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱུ་རན་ཉན་སྤྱང་འབད་དགོ་པའི་ཐད་ ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ Hazard mapping ག་ར་འབད་ཆར་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལྷན་ཁག་

གིས་ ལམ་ལུགས་གསར་པ་ Plot wise geo-technical study འདི་ ཡིན་ཅི་མིན་ཅི་
འབད་དགོ་པའི་ སྒྲིག་གཞི་ཅིག་བཟོ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱི་ཚུམ་ཐོག་ཚད་འདི་ སྤྱིར་བཏང་སྟེ་མེན་པར་ ས་གནས་ས་ཁོངས་
འཆར་གཞི་ བཟོ་ཆར་ཞིན་མ་ལས་ ས་ཁམས་རིག་པའི་ དབྱེ་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་དེ་
site specific སྟེ་བཟོ་བ་ཅིན་ ཁེ་ཕན་ཆེ་ནི་ཡིན་པ་དང་ རྒྱུ་གྱི་ཐོག་ཚད་ཡང་ ཤོ་མཉམ་
སྟེ་ མི་སྒོ་བས་གྱི་གངས་ཚད་ བཏོན་ཏེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༠ ཚུན་ཚེད་ ཐོག་
ཚད་ ཡར་མེད་འབད་དགོ་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞུ་བའི་ཁར་ འཆར་དངུལ་གྱི་ཐད་ཁར་ OCASC དང་
དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་མེན་པར་ གཞན་ གྲོགས་རམ་ལས་སྟེ་ཚུ་ལས་
མ་དངུལ་གྱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འཛུལ་བའི་བསྐྲང་ཡོད་པའི་སྟེན་ཚུ་ཞུ་བུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ལྷན་ཁག་གིས་ དང་ལེན་སྟེན་ཞུ་བུ་མི་ནང་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་གནང་པའི་
བསྐྲང་ཡོད་ཅེར་ བཀོད་དེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚོགས་ཁང་གི་གྲོས་ཚད་
དང་འབྲེལ་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་གང་མགྱོགས་མཛད་དེ་ དེ་གི་གནས་ཚད་སྟེན་ཚུ་ཅིག་ གནས་དགུན་གྱི་
ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ སྤུལ་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་གནང་སྟེ་ གསུང་གོས་མཐུག་བསྟུ་ཡི།
གནས་ལོ་མེ་མོ་ཏེ་ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༤ ལུ་ཁས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༦ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༠ ལུ།

༤.༥ འབྲུག་གི་རྒྱ་དངོས་ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༠༩༩ ཚན་མའི་ རྟོན་ཚན་ ༡༩ པ་དང་ ༡༠ པ་
གཉིས་ འཕྲི་སྟོན་དང་ ཚུ་ཞིང་དང་སྐྱམ་ཞིང་གི་ གནས་གོང་ཚད་གཞི་ཚུ་ དག་བཅོས་འབད་
དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་གྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་སྟེན་ཚུ་འཛུལ་གྲོས་ཚད།

དངུལ་ཅིས་སྒོན་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱ་དངོས་ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༠༩༩ ཚན་མའི་ རྟོན་
ཚན་ ༡༩ པའི་ནང་ ཚུ་ཞིང་ལུ་ ཁྲལ་ཕབ་ཆག་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ གནང་ཡོད་མི་འདི་ སྐྱམ་ཞིང་
དང་ཕྱད་པ་ད་ ཚུ་ཞིང་ལུ་ ས་ཆ་ལག་ལེན་གྱི་ བཀག་ཆག་ དམ་དམ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སོ་ནམ་
ས་ཞིང་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ བཟའ་འཐུང་ཉེན་སྲུང་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་སྟེ་
མི་སྟེའི་འཛུལ་བའི་གནས་སྐབས་ ཡར་དྲག་གཞུང་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ཡིན་པ་དང་།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱ་དངོས་ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ དོན་ཚན་ ༡༠ པའི་ནང་ སྐུམ་ཁིང་ཚུ་ ལག་
ལེན་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འཐབ་ཁིན་མ་ལས་ སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་ལུགས་ཚུ་ ཡར་དག་གཏང་ཐབས་ལུ་
དམིགས་ཏེ་ སྐུམ་ཁིང་ལུ་ཡང་ ཁྲལ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཕབ་ཆག་གནང་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་དང་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྟེ་ཚུ་དང་
གཙུག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ གྱི་ ས་ཆ་འི་ རྒྱུད་འཐུས་ཀྱི་གོང་ཚད་ལུ་
བསྐྱར་ཞིབ་ འབད་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་མ་ད་ སྐུམ་ཁིང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ རྒྱ་ཁིང་དང་ཕྱད་པ་ད་
ས་ཆ་འི་རིན་གོང་འདི་ མཐོ་སུ་སྟེ་ཡོད་པའི་ གསལ་སྟོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ ཚོགས་ཐབས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ ལུས་ལུགས་
ཀྱི་ རྒྱུད་པར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་མ་ཚད་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ ས་ཆ་ཚུ་གི་ གནས་གོང་འདི་ འོང་
འབབ་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་དང་ ས་ཆ་འི་ཐོན་སྐྱེད་ དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ལུས་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་
པར་ཚུ་ལུ་ གཞི་བཞག་དོ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་འབད་མ་ལས་ རིན་གོང་ ཕབ་ཆག་གི་ ཚད་གཞིའི་ རྒྱུད་པར་ཕྱེ་སྟེ་ བཞག་མི་འདི་གིས་
རིན་གོང་ བཀོད་ཁམ་ནང་ལུ་ རྒྱུད་ཚོས་ མ་འདྲམ་ཚུ་དང་ ས་ཆ་འི་དབྱེ་ཁག་རེ་རེ་གི་ ལག་
ལེན་གྱི་ཚད་འཛིན་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་སྟོན་ཏེ་ འདྲ་མཉམ་དང་ རིམ་མཐུན་སྟེ་ མི་ཉམས་
རྒྱུན་སྦྱོར་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ཁར་ ད་རེས་ཀྱི་ཕབ་ཆག་གི་ གཞི་བཀོད་འདི་གིས་
ཁྲལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ནང་ དང་བདེན་དང་ ལུན་བརྟན་སྟེ་ ས་ཆ་འཛིན་སྦྱོར་དང་ སོ་ནམ་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་སྲིད་བྱུས་ རྒྱ་ཆེ་དགས་ཀྱི་ དམིགས་དོན་ཚུ་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ རྒྱབ་
སྦྱོར་འབད་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ དང་ འབྲུག་གི་རྒྱ་དངོས་
ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ ལྷན་ཁག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ གི་ ས་
ཆ་འི་ རྒྱུད་འཐུས་ཀྱི་གོང་ཚད་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ མཐུགས་པ་ར་ ཆ་འཛོག་འབད་
དེ་ མི་དམངས་ལུ་ གསལ་བསྐྱགས་ ཕུལ་ནི་ཨིན་པའི་ ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ Crow fly distance ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་དངོས་གནས་གོང་ PAVA rate ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལས་བརྟེན་ བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་ ཡོད་མི་གི་ཐད་ལུ་ཡང་ ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚུགས་དང་ དངུལ་འབྲེལ་གཙུག་སྟེ་ ས་གནས་གཞུང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ སྟེ་ གཙོ་བོ་རྒྱ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་ ད་སྟོན་ ས་ཆའི་གནས་གོང་ ༢༠༢༣ ཅན་མ་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱིར་བཏང་ སའི་གནས་གོང་ ༢༠༢༤ ཅན་མའི་ ཟེན་བྲིས་ བཟོ་སྟེ་ཡོད་པ་དང་།

བསྐྱར་ཞིབ་འདི་ནང་ལུ་ ཁྲོང་གསེབ་ཀྱི་ སའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནི་ཐབས་ལས་ crow-fly distance ལུ་ཡང་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དོ་ཡོད་པ་དང་ ཁྲོང་གསེབ་ཀྱི་ ས་ཆའི་གོང་ཚད་འདི་ སྤྱི་འོག་གི་ གནས་ཚད་དང་བསྟུན་ ས་ཆའི་རིན་གོང་ལུ་ ཁྱད་པར་ཞུགས་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཁྲོང་གསེབ་རྒྱ་ ཅན་ལས་ཕར་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་ས་གོ་དང་ གཞུང་ལམ་གྱི་ མཐུད་མཚམས་ ཀྱི་ས་ཆ་རྒྱ་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ གོང་ཚད་རྒྱ་ སོ་སོ་སྟེ་བྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་།

གཙོ་བོ་ PAVA rate གི་ དམིགས་ཡུལ་ གསུམ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ དང་པ་ གཞུང་གིས་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་རྒྱ་ལེན་སྐབས་ རྒྱ་དངུལ་སྤྱོད་ནི་དང་། གཉིས་པ་ རྒྱ་དངུལ་ལེན་སྐབས་ གཏའ་མའི་གནས་གོང་ སྒྲིམ་སྤྱི་ཅིག་དགོཔ། གསུམ་པ་ རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཁལ་འདི་ཡང་ PAVA rate ལུ་ གཞི་བརྟེན་ཏེ་འགྲུལ་ལས་ འཛིན་གསུམ་ ཚད་སྟོམས་བཟོ་ནི་འདི་ གལ་ཆེ་བའི་ཁར་ ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ ལས་ཁུངས་དང་ལས་སྟེ་ ས་གནས་གཞུང་རྒྱ་དང་ གྲོས་བསྟུན་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་ཡོད་པ་ལས་ གང་མགྱོགས་ དཀའ་ངལ་དེ་རྒྱ་ བསལ་རྒྱགས་པའི་ རེ་བ་ ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚུགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་སྐབས་ སྤྱི་ལྟར་ཚུ་དབུས་སུ་དང་ རྩོམ་ ཕུག་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་མི་ནང་ རྒྱ་ཁྲི་ མ་པ་ལས་མེད་པར་ རྒྱ་ཁྲི་རྒྱུ་མ་གཅིག་ ལག་ལེན་ འཐབ་སྟེ་ མི་ཚེ་ འཚོ་སྤྱོད་འཐབ་དགོ་པའི་ ས་གོ་རྒྱ་ནང་ རྒྱ་ཁྲི་ལུ་ཡང་ རྒྱ་ཁྲི་དང་འདྲ་ མཉམ་ ཁལ་ ཕབ་ཆག་གནང་དགོཔ་ གལ་ཆེ་བའི་ཁར་ རྒྱ་ཁྲི་འདི་ བཟའ་སྤྱོད་འབད་བ་

ཅིན་ཀྲང་མ་གཅིག་ ལྷལ་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ སའ་ཆག་འཐོབ་ཡིན་རུང་ རྒྱ་ཞིང་གི་ཐད་ལུ་ བཟའ་
སྦྱོད་འབད་རུང་ མ་འབད་རུང་ ལྷལ་སའ་ཆག་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཐོབ་མི་འདི་ ཁོ་རྒྱུད་ མ་སྟོམས་
དང་།

བཟའ་འཐུང་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་ཞིང་དང་ སྐམ་ཞིང་ལུ་ བྱང་
པར་མེད་པ་མ་ཆད་ སྐམ་ཞིང་འདི་ མང་ཆེ་བ་ དབུལ་ཕོངས་གྱི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ མཐའ་
བྱུར་གྱི་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ལས་སའ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱ་ཞིང་མེད་པའི་ས་གོ་ནང་གི་ སྐམ་ཞིང་ཚུ་ལུ་
ལྷལ་སའ་ཆག་ གནང་དགོས་མ་ཆད་ གཞུང་གི་ ཁས་སྐྱེད་ས་དང་འབྲེལ་ རྒྱ་དངོས་ལྷལ་གྱི་
བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ འཕྲི་སྟོན་འབད་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ལམ་གོང་མ་ཅང་འཐུས་མི་གིས་ རྒྱ་མི་ནང་ སྐམ་ཞིང་ལུ་ རྒྱ་ཞིང་དང་འདྲ་མཉམ་སྟེ་
ལྷལ་ སའ་ཆག་གནང་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱ་ཞིང་ཚུ་ནང་ཡང་ སྦྱོད་ཁྲིམ་བརྒྱབ་ནི་ལ་སོགས་པའི་
གནང་བ་ཚུ་ བཀག་ཆག་ ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ སྐམ་ཞིང་དང་ ཅོག་ར་འཐད་པ་སྟེ་ གནང་དགོ་
པའི་ ཞུ་བ་ལུ་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ སྐྱེན་སྦྱིས་བཅོན་མཁའ་དང་ སྤྱིང་ལུ་ཁ་སྟོད་མང་ སྐྱང་བྱུར་སྤྱིན་རྒྱས་གྱི་ འཐུས་མི་
ཚུ་གིས་རྒྱ་མི་ནང་ བཟའ་འཐུང་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱ་ཞིང་ལུ་ ལྷལ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠
བཀའ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ཡངས་ཆག་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་ཁར་ སྐམ་ཞིང་ལུ་
ལྷལ་སའ་ཆག་ རྒྱ་ཞིང་དང་ འདྲ་མཉམ་སྟེ་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ མི་སེར་གྱིས་ ས་ཆ་གཏའ་
མར་བཅུགས་ཏེ་ སྤྱིན་འགྲུལ་ལེན་ནི་ལུ་ ཁོ་སྐྱོན་སྟོང་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱ་ཞིང་ལུ་ ལྷལ་སའ་ཆག་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ དང་ སྐམ་ཞིང་ལུ་ ལྷལ་སའ་ཆག་ ༥༠ སྟེ་ བཀའ་མི་འདི་ ལྷལ་གྱི་གཞི་རྩ་
ལས་ འགལ་བ་ཡིན་མ་ལས་ ལྷལ་ འདྲ་མཉམ་སྟེ་བཀའ་དགོས་མ་ཆད་ སྐམ་ཞིང་བཟའ་སྦྱོད་
འབད་མི་མང་ཆེ་བ་ དབུལ་ཕོངས་གྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ མཐའ་བྱུར་གྱི་ས་གོ་ནང་གི་ མི་སེར་
ཚུ་ཨིན་མ་དང་ དེ་ཚུ་ལས་ ལྷལ་ཐེབས་ བསྐྱེད་ལེན་འབད་མི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་ལུ་
ཕན་ཐོགས་འབྱུང་མི་ཚུགས་ནི་དང་།

དེལས་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ མི་དམངས་ཀྱིས་སྤྱོད་དེ་ ས་ཁུལ་ སའི་ཚོ་བདག་གི་ བཏབ་སྟེ་ཡོད་
མི་དང་ Pava གི་ line classification ནང་ལུ་ འཛོལ་བ་བྱུང་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ མི་
སེར་ལུ་ བྱ་སྐབས་མ་བདེལ་ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ བསལ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཚུགས་ཐེངས་
༡ པའི་ནང་ལས་ རྒྱ་དངོས་ཁུལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ འཕྲི་སྟོན་གྱི་དོན་ལུ་བཙུགས་དགོ་པའི་
ཞུ་བ་སྤུལ་ཏེ་ ཚུགས་ཁང་གིས་ གྲོས་ཚད་ཡང་ གནང་ཡོད་རུང་ ད་བར་ཡང་ འཕྲི་སྟོན་གྱི་དོན་
ལུ་ མ་སྤུལ་བར་ལུས་ཡོད་མི་ལུ་ ཚུགས་ཁང་ལས་ བཀའ་རྒྱ་ ལོགས་སུ་ཅིག་གནང་དགོ་པ་
གཤམ་ཆེ་བའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་གི་རྒྱབ་སྟོན་ལུ་ རྒྱལ་ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཔུལ་ཐོག་ལྷུ་ར་ ཡོངས་
བསྟོམས་ ཨེ་ཀར་ ༡,༡༩,༤༡༩ དང་ སྐམ་ཞིང་ཡོངས་བསྟོམ་ ཨེ་ཀར་ ༣,༡༡,༧༡༠ དེ་
ལས་ རྒྱ་ཞིང་ཡོངས་བསྟོམས་ ཨེ་ཀར་ ༧༡,༤༡༥ འབད་ལྷ་ད་ མང་ཆེ་བ་ཅིག་ སྐམ་ཞིང་
ཨིན་མ་མ་ཚད་ སྐམ་ཞིང་རྒྱ་ཡང་ མང་ཆེ་བ་ མཐའ་བྱུར་གྱི་ རྫོང་ཁག་རྒྱ་ནང་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་
ལུ་ ཁུལ་ཐེབས་བཀའ་ཡོད་རུང་ ས་ཆ་ཚུ་ ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ བཟའ་སྤྱོད་ འབད་མ་ཚུགས་
པར་ ལུས་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ གཞུང་གི་ དབྱེ་ཞིབ་མཛད་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོ་པ་གཤམ་ཆེ་རུང་
ད་ཚུན་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ བདག་མེད་སྟེ་ ལུས་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྲོགས་
རམ་ཚུ་ མཛད་གནང་དགོ་པ་ གཤམ་ཆེ་བའི་ཁར་ རྒྱ་དངོས་ཁུལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐད་ལུ་ཡང་
གོང་ལས་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ཞུ་བ་སྤུལ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ འཕྲི་སྟོན་གྱི་དོན་ལུ་ སྤུལ་དགོ་པའི་ཞུ་བ་
སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ དཔུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ འི་ ནང་འཁོད་ རྒྱ་དངོས་ཁུལ་
གྱི་འོང་བབ་ དཔུལ་ཀམ་ ས་ཡ་ ༤༩༤ ལྷག་པ་ཅིག་ བསྐྱེད་འབད་དེ་ཡོད་ས་ལས་ རྒྱ་ཞིང་
ལས་ ཁུལ་ བརྒྱ་ཆ་ ༩.༩ དང་ ཁྲོམ་སྟེ་ནང་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༩ དེལས་ རྫོང་གསེབ་ནང་
ལས་ ཁུལ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༧ ལས་བརྒྱལ་ བསྐྱེད་འབད་དེ་མེད་པ་ལས་ དཔུལ་ཐོངས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་ཡོད་པའི་ མཐའ་བྱུར་གྱི་ས་གོ་ནང་ལས་ ཁུལ་ཐེབས་ བསྐྱེད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ཞུ་

བ་ལུལ་མི་ལུ་ བདེན་པ་མེད་པའི་ཁར་ PAVA Rate གྱི་ཐད་ལུ་ཡང་ ད་ལྟོ་ ཞིབ་འཛོལ་ཚུ་
འབད་བའི་བསྐང་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་ལུ་ ཕྱག་ལུ་གནང་ནི་གི་ དུས་ཚོད་གནང་དགོ་པ་དང་།

ཚུ་ཞིང་ལུ་ ཁྲལ་མ་པ་ལས་ མེད་པ་བཟོ་ནི་གི་ཐད་ལུ་ ཕྱགས་བསམ་བཞེས་དགོ་པ་ གལ་
ཆེ་བའི་ཁར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ བཏོན་གནང་བ་ཅིན་ དེ་དང་
འཁྲུལ་ རྒྱ་དངོས་ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ རྟོན་ཚན་ ༡༩ པ་དང་ ༢༠ པ་རྒྱུ་གཅིག་མེན་
པར་ PAVA rate དང་ ཚུ་ཞིང་དང་སྐྱམ་ཞིང་ལུ་ ཁྲལ་མ་འདྲམ་སྤྱོད་མི་ཚུ་ཡང་ བསལ་
ཐབས་བསྐྱིག་ཚུགས་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ རྒྱ་དངོས་ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ འཕྲི་
སློན་གྱི་དོན་ལུ་ བརྩམས་ནི་གི་ཐད་ལུ་ ཏི་རུ་གི་དབྱེད་ཡིག་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་ཕུལ་དགོ་
ནི་དང་ ཕུལ་མ་ད་ལུ་ ཆབ་ཆབ་ རིལ་རི་སྤྱོད་མེན་པར་ དབྱེ་ཞིབ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྤྱོད་འབད་དེ་
ཕུལ་དགོ་པ་ གལ་ཆེན་ལས་ གཞུང་གིས་ གང་མགྱོགས་ ཕུལ་ཐབས་བསྐྱིག་ནི་ཨིན་པའི་ཁུ་བ་
ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འབྲུག་མི་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ དེ་ཅིག་ སྐམ་ཞིང་ བཟའ་
སྦྱོད་འབད་མི་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་སེར་ལུ་ ཁྲལ་གྱི་རིམ་ལུགས་ཚུ་ མ་འདྲམ་སྤྱོད་མོག་འབད་མ་ད་
བྱ་སྤྲུལ་མ་བདེམ་ཐོན་མ་ལས་ འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ ལུ་བ་ཕུལ་མི་དེ་ཡང་ རྒྱ་མཚན་ དེ་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་དང་ དེ་ལས་ ཚུ་ཞིང་དང་སྐྱམ་ཞིང་གི་ ཁྲལ་གྱི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ ལེགས་
ཤོམ་སྤྱོད་ མ་གཟིགས་པ་ འདྲམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་ཚུན་ མཐའ་ཟུར་གྱི་ས་གོ་ནང་ལས་པར་
སྐམ་ཞིང་བཟའ་སྦྱོད་འབད་དེ་ རང་ཁྱིམ་སྤུང་སྤྱོད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ བུལ་ལས་ ཁྲལ་གྱི་ བྱ་
སྤྲུལ་མ་བདེམ་ལས་བརྟེན་ ཁྲོམ་ཁར་ གནས་སྤོ་འོང་སྤྱོད་ ཉེང་སྐལ་ བྱུང་སྤྱོད་གི་དཀའ་ངལ་
ཚུ་ འཕྱོན་སྤིད་ནི་དང་།

དེ་འབད་མ་ལས་ གཞུང་གིས་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་ གང་མགྱོགས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱ་
དངོས་ཁྲལ་གྱི་བཅའ་༢༠༢༢ ཅན་མ་འདི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༡ པའི་ནང་ འཕྲི་སློན་གྱི་དོན་ལུ་
བརྩམས་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚོད་གནང་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཕྱག་ཡར་

སངས་ཀྱི་སྒྲོ་ལས་གཟིགས་སྐབས་ ཚུགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་ ངོས་ལེན་དང་ རྒྱབ་སྐྱོན་སྤུལ་ཏེ་
ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་བྱུང་ གསུང་གོས་མཐུག་བསྟུ་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལྷ་ལོ་ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་
༥ ལུངས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༡ ལུ།

༤༤ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ གཞུང་གི་སྒྲན་ཁང་དང་ སློབ་གྲྭ་ དེ་ལས་ མི་སྤེའི་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ནང་
རྒྱ་མི་རྒྱ་གི་ས་ཁྲུལ་ མི་སེར་གྱིས་ བཏབ་དགོས་ཐོན་མི་ལུ་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་ལྟོ་ཡོད་པའི་
གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ སྒྲན་ཁུའི་གྲོས་ཚད།

དངུལ་རྩིས་སྒོན་པོ་གིས་ གནད་དོན་འདི་གི་ཐད་ལུ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་
ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚུགས་རྒྱ་དང་གཟིགས་ཁར་ ཞལ་འཛོམས་
གནང་སྟེ་ མི་སྤེའི་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་བཏོན་མི་ལས་བཏོན་ སྤེར་གྱི་ས་ཆ་ ག་དེ་མ་ཅིག་ལུ་
གཞོད་པ་ རྒྱབ་ཡོད་ག་རྒྱ་ གང་མཐོགས་ བཏག་ཞིབ་འབད་དེ་ བསལ་ཐབས་བསྐྱིག་ནི་གི་
གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཆད་ སྒོན་ཆེན་གྱིས་ཡང་ བཀའ་རྒྱ་ ལོགས་སུ་སྟེ་གནང་ཡོད་པ་
ལས་ གཞུང་གིས་ བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་རྒྱ་བཟོ་སྟེ་ ལུག་ལཱ་གནང་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་
ལོ་ ༡༠༡༤ གི་ རྒྱ་དངོས་ཁྲུལ་བཏབ་པའི་བསྐྱང་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་ལྟོ་ཡོད་
མི་རྒྱ་ ག་ར་ བསལ་རྒྱུགས་པའི་ དམིགས་གཏད་ བསྐྱེད་དོ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ བཏག་ཞིབ་འབད་བའི་ གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་ མི་སྤེའི་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་
ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ གཞོད་རྒྱུན་རྒྱབ་ཡོད་པའི་ ས་ཆ་རྒྱ་ ཁྲུལ་བཏབ་ནི་ལས་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་
དེ་བཞག་ནི་དང་ ཡང་ན་ སུབ་ཆག་དང་ བདེ་སྐྱིག་རྒྱ་འབད་ནི་ཨིན་མ་མ་ཆད་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤
ལོའི་ ས་ཁྲུལ་རྒྱ་ ཡངས་ཆག་གཏང་ནི་གི་ གསུང་གོས་ཡང་ རྒྱུང་ཡོད་པའི་ཁུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ནང་ སློབ་གྲྭ་དང་ སྒྲན་ཁང་ ཆགས་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་གྱི་ཐད་
ལུ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ གསོ་བ་དང་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་དང་གཟིགས་ཁར་
གསུང་གོས་གནང་སྐབས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གནད་དོན་ ལུང་དོག་གཟིགས་རེད་པའི་ སྒྲན་ཁུ་ཐོབ་
ཡོད་པ་དང་ ཨིན་རུང་ གཞུང་གིས་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་པ་རྒྱ་ལུ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གནད་

དོན་རེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ གཞུང་ལུ་ སྟན་ལུ་ཕུལ་དགོ་པའི་ བད་བསྐུལ་འབད་
ཡོད་པ་ལས་ གལ་སྲིད་ སྟན་ལུ་རེ་སྟོན་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་ གང་མཐོག་གས་ བསལ་ཐབས་བསྐྱིག་ནི་
ཡིན་རུང་ དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐད་ལུ་ དུམ་ག་ཅིག་ འགོ་ར་སྲིད་ནི་དང་།

དེ་ལས་ གལ་སྲིད་ གཞུང་གིས་ སྐར་ས་ནང་ བཟོ་སྐྱེན་ཚུ་ འབད་དེ་ཡོད་པ་ཅིན་ གནད་
དོན་འདི་ རྒྱ་དངོས་ཁྲལ་ཕབ་ཆག་གི་ཐོག་ལས་ བསལ་མི་ཚུགས་ནི་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱ་དངོས་
དང་ ཡང་ན་ ས་ཚབ་སྟོན་དགོ་ནི་དང་ དེ་སྟེ་ སྟོན་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚུགས་
དང་ དངུལ་ཅིས་ལྟན་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོས་ གལ་ཆེ་བའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚུགས་དམངས་ཀྱི་ གསུང་གོས་གནང་སྐབས་ རྒྱལ་ཚུགས་འགོ་ཁྲིད་པ་གིས་གཙོས་
འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ ལུ་མི་ནང་ ཉེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ སྐར་ས་ནང་ གཞུང་གི་ སྟན་ཁང་དང་ སྟོབ་
གྲ་ རྒྱབ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ས་ཚབ་སྟོན་སྟོན་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ དེ་ཚུ་ ག་དེ་སྟེ་མཛུགས་དོ་ག་དང་ དེ་
ལས་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ གཞུང་གི་སྟན་ཁང་དང་ སྟོབ་གྲ་ མི་སྡེའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ནང་ཚུད་སོང་
རུང་ ས་ཁྲལ་ མི་སེར་གྱིས་ བཏབ་ཡོད་མི་ཚུ་ གཞུང་གིས་ གང་མཐོག་གས་ བསལ་ཐབས་
བསྐྱིག་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་ཁར་ ས་ཆའི་དེ་ཚུའི་ ཁམ་དེ་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྟེ་ རང་སོའི་
མིང་ཐོག་ཁར་ སྟོ་སོར་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་གི་ལན་ལུ་ དངུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ལུ་མི་ནང་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ གཞུང་གི་སྟན་ཁང་དང་
སྟོབ་གྲ་ དེ་ལས་ མི་སྡེའི་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ནང་ ཚུད་མི་ཚུ་གིས་ཁྲལ་ མི་སེར་གྱིས་ བཏབ་
ཡོད་མི་གི་ཐད་ལུ་ གཞུང་གིས་ གང་མཐོག་གས་ བཏག་ཞིབ་ཀྱི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་གནང་སྟེ་ བསལ་
ཐབས་བསྐྱིག་ཞིན་མ་ལས་ དེ་གི་སྟན་ལུ་ཅིག་ གནམ་དགུན་གྱི་ཚུགས་བཅེངས་ནང་ ཕུལ་ཐབས་
བསྐྱིག་ནི་དང་།

དེ་ལས་ ཉེ་མ་གི་ ལམ་ལུགས་དང་འཁྲེལ་བ་ཅིན་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ གཞུང་ལམ་དང་ རྫོང་ཁག་
ལམ་ནང་ཚུད་མི་ ཚུ་ལུ་ ས་ཚབ་དང་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་ སྟོན་སྟོན་ཡོད་རུང་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་

ནང་ཚུད་མི་ཚུ་ལུ་ ས་ཚབ་དང་ རྒྱུད་འབྲས་ཚུ་ སྤྱོད་སྲོལ་མེད་པ་ལས་ ལམ་ལུགས་འདི་ ཉེ་མ་
བབུམ་སྟེ་ རང་འཇགས་བཞག་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེནི་དང།

ས་ཆ་བརྟག་ཞིབ་ འབད་ནི་གི་ཐད་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་
སྦྱེལ་འབྲེན་ལྷན་ཁག་དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་དང་ རྒྱ་དངོས་གནང་གོང་ PAVA
གི་སྟེ་ཚན་ཚུ་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཕུག་ལཱ་གནང་ནི་གི་ ཐབས་ཤེས་བརྟོན་དོ་ཡོད་པ་མ་
ཚད་ དེ་ཡང་ ཟད་འགྲོ་ཐེབས་བཏང་མ་དགོ་པར་ འཕྲུལ་ཆས་ drone གི་ཐོག་ལས་ བརྟག་
ཞིབ་འབད་ནི་གི་ འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་ལས་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ནང་ རྒྱུད་མི་གི་ ས་ཆའི་
མིང་ཐོག་ཚུ་ རང་འཇགས་ མི་སེར་གྱ་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ ཁྲལ་བཏབ་པའི་སྐབས་ལུ་ ཁྲལ་མ་
བཀལ་བར་ བཞག་ནི་གི་ ཐབས་ཤེས་ བསྒྲིག་དོ་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ མོང་སྐར་འབྲས་མི་གིས་ཞུ་མི་ནང་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ སྤྲན་ཁང་དང་སློབ་གྲྭ་ སོ་ནམ་ཞིང་
ལམ་ནང་ཚུད་མི་གི་ མིང་ཐོ་ཚུ་ མི་སེར་གྱ་ རང་འཇགས་བཞག་སྟེ་ ཁྲལ་བཏབ་པའི་སྐབས་
སུ་ ས་ཁྲལ་ མ་ཕོག་པ་སྟེ་བཞག་ནི་འདི་ བྱལ་ལས་ ས་ཁྲལ་བསྐྱེལ་ཁེན་འབད་བའི་སྐབས་སུ་
ད་རུང་ བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་ འཐོན་སྤྱོད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ས་ཁྲལ་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྟེ་རང་
སོའི་ མིང་ཐོག་ཁར་ སྤྱི་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེནི་ཨིན་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་གིས་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ སྤྲན་ཁང་དང་སློབ་གྲྭ་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ནང་
ཚུད་མི་ཚུའི་ མིང་ཐོ་ འབྲེལ་ཡོད་ གཙུག་སྟེ་རང་སོའི་མིང་ཐོ་ཁར་ སྤྱི་སོར་འབད་བར་ བྱ་
སྐབས་མ་བདེམ་མེད་རུང་ ཏུས་ཡུན་འགོར་ནི་ཨིན་མ་ལས་ མི་སེར་ལུ་ བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་
འཐོན་སྤྱོད་ནི་དང་ ཨིན་རུང་ ཚོགས་ཁང་ལས་ བཀའ་རྒྱུ་ལོགས་སུ་སྟེ་ གནང་པ་ཅིན་ དེ་དང་
བསྟུན་ ཕུག་ཕྱིད་ཞུ་ནི་ཨིན་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གཞུང་གི་སྤྲན་ཁང་དང་ སློབ་གྲྭ་ དེ་ལས་ མི་སྤྱིའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་
ནང་ཚུད་མི་ མི་སེར་གྱི་ས་ཆ་ཚུ་ལུ་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འགོ་འབྲེན་ཐོག་ལས་ བརྟག་

ཞིབ་གྱི་ཕྱག་ལྷ་ཚུ་ མཐིལ་ཕྱིན་སྤེ་ གནང་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ གི་ཟླ་ ༡༢ པ་ལས་
འགོ་བཟུང་ ས་ཁལ་ བཀལ་ནི་མེད་པ་ཅིག་མཛད་དགོས་དང་ དེལས་ ས་ཆ་ བརྟག་ཞིབ་
འབད་ནི་གི་ཐད་ལུ་ གཞུང་གིས་ ག་ཏེ་མགྲོག་མགྲོགས་ཅིག་མཛད་དེ་ མི་སེར་གྱི་དཀའ་ངལ་
བསལ་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་གནང་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་སྤུལ་ཏེ་ གསུང་
གྲོས་ མཇུག་བསྡུ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མོ་ལྷོ་ལོ་ཟླ་ ༠༩ པའི་ཚེས་ ༠༥ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༠༥ པའི་
ཚེས་ ༡༡ ལུ།

༤.༡ རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ཁུའི་བྱུང་ཕྱགས་དང་ འཛོལ་མ་དངུལ་གྱི་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་དགོ་པའི་
དང་ལེན་སྟན་ཁུའི་ གྲོས་ཚད།

གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛོན་འོག་མ་ དབང་མེད་ཅེ་སྤྱི་ཚང་འཐུས་མི་གིས་ སྤྱི་
ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ཚོགས་ཚུང་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ག་ནི་བ་ཁག་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ཁུའི་བྱུང་ཕྱགས་དང་ འཛོལ་མ་
དངུལ་གྱི་ལས་སྡེ་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ གི་ལོ་ལུ་ འཛོན་སྐྱོང་བཀའ་རྒྱའི་ཐོག་ལས་ དངུལ་ཅིས་
ལྷན་ཁག་འོག་ལུ་ རང་སྐྱོང་ལས་སྡེ་ཅིག་སྤེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ ད་ལྟོ་གྱི་བར་ན་ གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་ དགོངས་ཁུའི་སྤྱི་དབྱུས་སྤྱི་དབྱུས་ཅིག་མེད་པར་ ལཱ་འབད་དོ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ ལས་སྡེའི་
འཛོན་སྐྱོང་དང་ མ་དངུལ་འཛོན་སྐྱོང་ཚུ་ནང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ཐོན་ཡོད་པ་སྤེ་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་
ལཱ་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཤེས་རྟོག་བྱུང་མ་བཞིན་ཏུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ ལས་སྡེ་འདི་གི་དོན་ལུ་
ཁྲིམས་དོན་གཞི་བཀོད་ སྤྱི་དབྱུས་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ ཉེན་བཅོལ་ལམ་ལུགས་ ལྷན་བརྟན་བཟོ་
ཐབས་ལུ་ དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་ཁ་བྱག་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐངས་ ༤ པའི་ནང་
རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ཁུའི་བྱུང་ཕྱགས་དང་ འཛོལ་མ་དངུལ་གྱི་ དཔུང་ཡིག་གཅིག་ བཙུག་
དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་སྤུལ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་གི་ལུལ་ལས་ ཚོགས་ཐངས་བཞི་པའི་ གྲོས་གཞི་སྤྱོན་འགྲུའི་ ཞལ་འཛོམས་ཚོགས་པའི་
སྐབས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ ལོག་སྟེ་ར་ དཔུང་ཡིག་འདི་ སྤེར་གྱི་དཔུང་ཡིག་སྤེ་ བཙུག་ནིའི་

གྲོས་འཆར་སྤུལ་ཤ་དྲ་ དཔུང་ཡིག་འདི་ དངུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ གཞུང་གི་དཔུང་
ཡིག་སྤེ་ བཅུག་དགོས་ཡིན་པའི་ གསུང་གྲོས་བྱུང་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཚྭ་གསལ་བཞི་པའི་ཚྭ་གསལ་
ཐེངས་ ༥ པའི་ནང་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ དཔུང་ཡིག་གསར་བཙུམས་འབད་
དེ་ བཅུགས་ཐབས་སྤྱིག་དགོས་པའི་ གྲོས་ཚད་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་པའི་བཟོ་གསལ་ལྟ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚྭ་གསལ་ཆུང་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལུ་ དངུལ་རྩིས་
ལྷན་ཁག་ལུ་ དཔུང་ཡིག་འདི་གི་ གནས་ཚད་སྟན་ལྟ་ཅིག་དགོས་པའི་ ལྟ་ཡིག་སྤུལ་བའི་སྐབས་
དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་མངར་བས་ཅིག་ཡོད་
པའི་ ཡིག་ཐོག་གི་ ལན་གནད་ཡོད་པ་ལས་ དངུལ་རྩིས་སྟོན་པོ་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ གནད་
དོན་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ བཅུགས་མ་ཚུགས་པ་ཡིན་ན་ གནད་དོན་ཁ་གསལ་ཅིག་ ཚྭ་གསལ་ཁང་
ནང་ གསལ་བཤད་སྤུལ་དགོས་སྟེ་ལྟ་ཡི།

དེ་ལུ་ དངུལ་རྩིས་སྟོན་པོ་གིས་ལྟ་མི་ནང་ ཟུར་ཕོགས་ནང་འཛུལ་མིའི་ གྲུངས་ཁ་ཉུང་སྤྱི་ཅིག་
དང་ ཟུར་ཕོགས་བྱིན་ནི་འདི་ མང་སྤྱི་འབད་ཤ་དྲ་ ཞིབ་འཚོལ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ འབད་དགོས་
ཁག་ཆེན་ལས་བརྟེན་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་དང་ གཞན་ མཁས་མཚོག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
གྲོས་བསྟུན་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ བཅའ་ཁྲིམས་བཞེངས་པའི་སྐབས་ འཕྲལ་དང་
ཕུགས་ཀྱི་ཕན་གོད་ཚུ་ གང་ཡོད་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ བརྟུག་ཞིབ་འབད་དགོས་ཁག་ཆེ་བེར་ལྟ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ལས་སྟེ་འདི་ནང་གི་ བཀོད་ཚྭ་གསལ་འཐུས་མི་ཚུ་ གཞུང་སྐྱེར་གཉིས་ཆར་ལས་ བཅག་
འཐུ་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ བདག་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཚུ་ བཀོད་བྱུང་གཙོ་འཛིན་གྱིས་
འགོ་འདྲེན་འཐབ་མ་གཏོགས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ བར་འཛུལ་འབད་ནི་མེད་པའི་གྲུང་
དཔུང་ཡིག་བཞེངས་ནིའི་ཐད་ཁར་ ལྷན་ཁག་གིས་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུ་ མ་བརྟུབ་བརྟུབ་སྟེ་འབད་
ནི་ཡིན་མ་སྟེ་ལྟ་ཡི།

དེ་གར་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ལྟ་མི་ནང་ དངུལ་རྩིས་སྟོན་པོ་གིས་ དགོངས་ལཱ་ལེ་ཟུར་ཕོགས་དང་
འཚོ་རྟེན་མ་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་ བསྐྱེད་འབད་ཡོད་པའི་ མ་དངུལ་འདི་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་མི་ལུས་

ནི་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ལུ་ ཐ་དད་སྤྱོད་ཡོད་ཟེར་བའི་ཐད་ཁར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རོས་ལེན་ ཡུལ་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁལ་དང་འབྲེལ་བའི་ དཔུང་ཡིག་ཚུ་ཨིན་པ་ ཅིན་ གཅིག་ཤུལ་གཉིས་ཤུལ་སྟེ་བཙུགས་ཏེ་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ དགོངས་ ཞུ་དང་ འཛོཾླེན་མ་དངུལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་ཐད་ཁར་ ལས་སྟེ་འདི་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ ལོ་ ༡༤ དེ་ཅིག་ཡར་སོང་རུང་ འཛིན་སྐྱོང་གི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་གཅིག་ མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ལས་སྟེ་འདི་ སྤྱི་སྤྱི་སྟེ་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་ནང་ ལྷབས་མ་བདེཝ་ཚུ་ བྱུང་ དང་འབྱུང་བཞིན་ཏུ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ དགོངས་ཞུ་བྱུང་ཕོགས་དང་ འཛོཾླེན་མ་དངུལ་གྱི་ རྒྱུ་ཕོགས་ལམ་ལུགས་ནང་ ད་ རེས་ བརྒྱ་ཆ་ ༩ དེ་ཅིག་རྒྱུང་མ་གཅིག་ཚུ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ བཅའ་ཁྲིམས་གཅིག་ བཞེངས་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ སྤྱིར་བཏང་ ཞི་གཡོག་པ་ཡོངས་ལུ་ སན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་ པའི་གྲར་ ལྷག་པར་ཏུ་ སྤྱིར་འབྲེལ་ལས་སྟེ་དང་ དེ་ལས་ ESP དང་ GSP ནང་ ཕྱག་ཞུ་ མི་ཚུ་དང་ གཞན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུ་འབད་རུང་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཐབས་ལམ་བསྒྲིག་ ཚུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཚོགས་ཐབས་ ༥ པའི་ནང་ བཙུགས་དགོཔ་སྟེ་ གོས་ཚད་གྲུབ་སྟེ་ ད་རེས་ཚུན་ ཏུས་ཡུན་ལྷོང་ ༡༥ དེ་ཅིག་ལང་སོང་རུང་ གཞུང་གིས་ དཔུང་ཡིག་བཙུག་ནི་ལུ་ ག་སྤྱི་ག་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ཁར་ གཞུང་གི་རྟོངས་ལས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ དཔུང་ཡིག་ཟིན་ཟིན་ཅིག་ བཙུག་གནང་པ་ཅིན་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ཏུས་ཚད་ལེན་ཏེ་ མཁས་རིག་གི་ཐོག་ལས་ བསྐྱར་ ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཞུན་དག་ཏོག་ཏོ་དང་ སྤྱི་ཚོང་ཅན་གྱི་ དཔུང་ཡིག་གཅིག་སྟེ་ ཆ་ འཛིག་འགྲུབ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡུལ་ཚུགས་ནི་དང་ སྤྱི་བྱས་དང་ལམ་ལུགས་ཐད་ཁར་ ཏུས་ ཚོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་ བསྐྱར་བཅོས་འགྱུར་ནི་ཨིན་རུང་ དགོངས་ཞུ་བྱུང་ཕོགས་ གཞི་བཙུགས་འབད་མ་ད་ འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་བྱ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིར་ སན་ཅུས་ ཆེས་མ་ཚད་ བཀོད་ཚོགས་ཕྱག་ལཱ་གནང་ནི་བདེ་ནི་དང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ མི་འབྱུང་ནི་དོན་ལུ་ དཔུང་ཡིག་འདི་ མགྱོགས་སུ་ཅིག་སྟེ་བཙུག་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་ནི་ཨིན་མ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ད་རེས་ ཚོགས་ཚུང་ཁ་ཐུག་ལས་ དཔུང་ཡིག་དགོ་པའི་ལྷ་བ་ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ ཐུགས་
བཞེད་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ གནང་སྟེ་གཟིགས་པ་ཅིན་ གཞུང་ལུ་ གོ་སྐབས་བཟུམ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་
གཞུང་གིས་ གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ བྱལ་མའི་ཚོགས་ཐངས་ནང་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཕུལ་མ་
ཚུགས་པ་ཅིན་ ད་རེས་ ཐུག་ལྷ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་ གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ཡང་ འགྲུབ་
མི་ཚུགས་ནི་ཨིནམ་ལས་ གཞུང་གིས་ ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེས་ལས་བཞེས་ཏེ་ བྱལ་མའི་ཚོགས་
ཐངས་ནང་ དཔུང་ཡིག་འདི་ དེས་པར་དུ་ བཅུག་ཐབས་འགྲིག་གནང་དགོ་པ་ཁག་ཆེ་བའི་ལྷ་བ་
ཚུ་ཕུལ་ཡི།

དེ་བཟུམ་གྱི་ དཔུང་ཡིག་བཞེངས་ནི་ལུ་ གཞུང་ལུ་ བྱ་སྐབས་བདེམ་མ་བདེམ་ ལེ་ག་ཡོད་རུང་
གཞུང་གིས་ འདི་ཐུག་ལཱ་གནང་སྟེ་ བསལ་ཐབས་འགྲིག་ནི་གི་ལམ་ལུགས་ གསལ་ཏྲིག་ཏྲི་
ཅིག་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ དེ་བཟུམ་གྱི་ དཔུང་ཡིག་འདི་ དེས་ཏྲིག་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་ཁར་ སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ལག་ཆ་ བཞུགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བསྐྱམ་སྟེ་ དཔུང་ཡིག་འདི་ འཕར་འཕུལ་མ་རྒྱབ་
པར་ གང་མགྱོགས་སྟེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་བཅུག་སྟེ་ གསུང་གོས་གནང་ཞིནམ་ལས་ དཀའ་ངལ་
བསལ་དགོ་པ་འདི་ གཤམ་ཆེ་བེར་ལྷ་ཡི།

དེ་ཁར་ བཞུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་ནང་ ད་སྟོ་ ཟུར་ཕོགས་ལམ་ལུགས་འདི་ནང་ ཞི་གཡོག་པ་
དང་ དམག་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་ རྒྱ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཁག་ཆེ་བའི་ ཟུ་
ཆང་ཆོས་ཕྱོགས་ནང་ ཐུག་ལྷ་མི་རྒྱ་ཡང་ བཅུག་དགོ་པའི་ཁར་ ད་རེས་ ཞི་གཡོག་པ་རྒྱ་གི་
གནས་སྟངས་ལུ་གཟིགས་པ་ཅིན་ ཞི་གཡོག་པ་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ཟུར་ཕོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
འདི་ནང་ འཛུལ་འན་པའི་ ལོ་གངས་མ་ཆང་མ་ལས་ དགོངས་ལྷ་འབད་དེ་ འགྲོ་དོ་ཡོད་པ་ལས་
དེ་རྒྱ་གི་ཕན་ཐབས་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ གཞུང་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ མགྱོགས་སུ་ཅིག་སྟེ་ ཕུལ་
དགོ་པ་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཨིན་པའི་ལྷ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ཟུར་ དཔུལ་ཅིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་ནང་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ར་ དགོངས་ལྷ་འདི་
ཟུར་ཕོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ མཐར་མཁྱེལ་བྱུང་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་

དགོངས་ཁྱའི་བྱུང་ཕོགས་དང་ འཛོལ་ཏེན་མ་དངུལ་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ ལོ་ ༡༠ དང་ ༡༥ དེ་
 ཅིག་གི་རྒྱབ་ལས་ གནས་སྤངས་ག་དེ་སྤྱི་འབྱུང་འོངག་ དེས་ལས་ ཐུགས་བསམ་ནན་གཏན་
 བཞེས་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བའི་གྱར་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ གཞུང་རྒྱུ་མ་གཅིག་གི་མེན་པར་ རྒྱལ་ཁམས་
 གྱི་ཨིན་མ་ལས་ ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་ ཞིབ་འཛོལ་དང་གྲོས་བསྟུན་ཚུ་འབད་དེ་ མཐའ་ན་ མི་སེར་
 སོ་ནམ་པ་དང་ དེ་ལས་ གྲ་ཚང་ཆོས་སྤྱི་དང་ སྤྱི་སྤྱི་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་ཚུགས་པའི་ གནས་སྤངས་
 ཚུ་ བཟླ་ཞིན་མ་ལས་ ཡུན་བརྟན་སྤྱི་གནས་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ལམ་དང་ སྤྱབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་
 སྤྱི་ བཟོ་དགོཔ་གལ་ཆེ་བེར་ཁྱུ་ཡི།

དེ་ལས་ གནད་དོན་འདི་གྱར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་མཐིལ་ཕྱིན་གནང་པའི་ཤུལ་ལུ་
 ཚོགས་ཁང་གིས་ དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགོངས་ཁྱའི་བྱུང་ཕོགས་དང་ འཛོ་
 ཏེན་མ་དངུལ་གྱི་དཔྱད་ཡིག་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ གྱི་ གནས་བྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ དེས་
 པར་དུ་ བཅུགས་དགོཔའི་ གྲོས་ཚད་གནང་སྟེ་ གསུང་གོས་མཚུགས་བསྟུ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་
 རོ་ཏོ་ལོ་ ༣ པའི་ཆོས་ ༤ ལུ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆོས་ ༢༩ ལུ།

༤.༢ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ དང་ ༢༠༢༣ ལུ་ བཟོ་ལོ་ཚོས་ཚན་ལྷན་མི་སྒྲོལ་ཕྱག་ཚུ་ གཞུང་གི་སྤྱི་བྱུས་
 ལས་བརྟེན་ མཐོ་ལོ་སྒྲོལ་གྱ་ནང་ འགྲོ་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ཡོད་མི་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་
 མ་དངུལ་ ལོགས་སྤྱི་བཞག་སྟེ་ ཐབས་ལམ་ བཏོན་དགོཔའི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ སྟན་
 ཁྱའི་གྲོས་ཚད།

ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་སྒྲོན་པོ་གིས་ འདས་པའི་གཞུང་གི་ སྤྱི་བྱུས་ལས་བརྟེན་
 སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ དང་ ༢༠༢༣ ལུ་ བཟོ་ལོ་ཚོས་ཚན་ལྷན་མི་སྒྲོལ་ཕྱག་ མཐོ་ལོ་སྒྲོལ་གྱ་ནང་
 འགྲོ་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ཡོད་མི་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཁག་གི་རྒྱབ་སྦྱར་ཕུལ་ཏེ་ ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༣
 དང་ ༢༠༢༤ དེ་ལས་ ༢༠༢༥ འི་ནང་ འཆར་དངུལ་ ས་ཡ་ ༢༣༧.༥ བཞག་སྟེ་ སྤྱི་རོ་
 མཐོ་ལོ་སྒྲོལ་གྱ་ནང་ སྒྲོལ་ཕྱག་ ༡༧༠ དང་ བསམ་ཅེ་མཐོ་ལོ་སྒྲོལ་གྱ་ནང་ ༢༡༥ དེ་ལས་
 རྒྱལ་གཞུང་བཟླ་བཤལ་དང་ མཐོ་ལོ་སྒྲོལ་གཞུང་གི་ནང་ སྒྲོལ་ཕྱག་ ༡༠ འབད་མ་ད་ བཟོ་ལོ་སྒྲོལ་
 སྒྲོལ་ཕྱག་ ༣༧༥ ལུ་ སྒྲོལ་གཏེར་གོགས་རམ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་།

དེལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ སློབ་རིམ་ ༡༢ པའི་ རྒྱུ་ལོ་གི་ཚུགས་ཚན་ལྷན་མི་ སློབ་ཕྱག་
 ༤༥༩༩ ཡོད་ས་ལས་ སློབ་ཕྱག་ ༥༧༧༧ གྱིས་ མཐར་འཁྱོལ་ཡོད་རུང་ སློབ་ཕྱག་ ༧༩༩
 གྱི་ མཐར་འཁྱོལ་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ཡོད་པ་དང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལུ་ སློབ་རིམ་
 ༡༢ པའི་ གཞུང་གི་ཚུགས་ཚན་ལྷན་མི་ སློབ་ཕྱག་ ༣༤༩༩ ཡོད་ས་ལས་ སློབ་ཕྱག་ ༣༥༩༩
 གྱིས་ མཐར་འཁྱོལ་ཡོད་རུང་ ༣༧༥ གྱིས་ མཐར་འཁྱོལ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་དང་ ལྷན་ཁག་
 གིས་ ད་ཚུན་ རྒྱུ་ལོ་གི་ཚུགས་ཚན་ལྷན་མི་སློབ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་ སློབ་གཉེར་གྲོགས་རམ་གྱི་ རྒྱབ་
 སྐྱོར་ཚུ་ གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁར།

ཐབས་ལམ་གཞན་མི་གཅིག་འདི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་དང་ བཅོ་སྐྱོར་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཞི་ག་
 ལྷན་ཁག་གཉིས་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མཐར་འཁྱོལ་མ་ཚུགས་པའི་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་
 ཤེས་རིག་གི་སྦྱིན་འགྲུལ་དང་ ལཱ་གཞི་ག་གི་གོ་སྐབས་ཚུ་ གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་ ལུ་
 བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚུགས་དམངས་གྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་སྐབས་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འཕུས་མི་གིས་ འདས་
 པའི་ལོ་རྒྱུ་ གཉིས་གྱི་རྟེ་མར་ རྒྱུ་ལོ་གི་ཚུགས་ཚན་ལྷན་མི་སློབ་ཕྱག་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་ འགྱུ་
 མ་ཚུགས་མི་ ལེ་ཤ་ཅིག་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ད་རེས་ ལྷན་ཁག་གི་ ཕུག་ལཱ་མཛད་དེ་ དག་པ་
 གཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་ལུ་ བཞིན་དགའ་ཚོར་ལུ་ཞི་དང་གཅིག་ཁར་ ལྷག་ལུས་ དག་པ་
 གཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ ལྷན་ཁག་གིས་ ཐབས་ཤེས་བརྟེན་ཏེ་ བསལ་ཐབས་མཛད་གནང་དགོ་
 པའི་ཁར་ རྟེ་མ་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཚུ་ནང་ ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་མཐུད་ རྒྱུང་ཞི་གི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་
 གི་སྦྱིན་འགྲུལ་ལེན་ཏེ་ ད་ལྟོ་བར་ན་ཡང་ སྦྱིན་འགྲུལ་བཏབ་མ་ཚུགས་མི་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ དེ་ཅིག་
 ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ལུ་ཡང་ གཞུང་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོ་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཐམ་རོང་དང་ མོང་སྐར་འཕུས་མི་གིས་ གཞུང་གིས་ སློབ་གཉེར་གྲོགས་རམ་
 གནང་མི་འདི་ ཚན་རིག་དང་ ཚོང་རིག་གི་ཚུགས་ཚན་ལྷན་མི་ སྤྱིར་བཏང་གི་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་
 ཡིན་ན་དང་ ཡང་ཅིན་ སྤྱི་ཕུས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཐོ་ཕོག་མི་ རྒྱུ་ལོ་གི་ཚུགས་ཚན་ལྷན་མི་ སློབ་

ཕུག་ཚུ་ལུ་ རྒྱུ་མ་གཅིག་ཡིན་ན་ ཁ་གསལ་གསུང་གནང་དགོ་པའི་ཁར་ གཞུང་གིས་ ཚན་
རིག་ལུ་ གཙོ་བོ་བཏོན་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ནང་རིག་དང་ ཚོང་རིག་ལུ་ཡང་ འབྲ་མཉམ་སྟེ་ གཙོ་བོ་
བཏོན་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ བཟོ་གྲུ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་སྒོན་པོ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ དང་ ༢༠༢༣ ལུ་
གཞུང་གི་སྤྱི་ཕྱི་ལས་བཏོན་ ཐོ་ཕོག་ཡོད་པའི་ སློབ་ཕྲག་ཚུ་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་
མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ ཤེས་རིག་གི་སློན་འགྲུལ་ཚུ་ཕྱིན་ཏེ་ ད་ལྟོ་ སློབ་ཕྲག་ ༤༠༠
དེ་ཅིག་གིས་ ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ སྤྱི་མི་གི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ནང་རིག་གི་
ཚོས་ཚན་ལྷན་མི་ སློབ་ཕྲག་ཚུ་འོ་ན་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་གྱི་ སློན་འགྲུལ་ལུ་
ཁྱིའི་ ལོ་ཆད་དེ་ མཐོ་ཤོས་ ༢༥ གླེ་བཟོ་ཡོད་པ་དང་།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལུ་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་ ཚད་གཞི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༤ ཡིན་རུང་ ད་རེས་
བརྒྱ་ཆ་ ༡༤.༥ ལུ་ མར་བབ་སོང་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ན་གཞོན་ ལཱ་གཡོག་མེད་མི་གི་གྲངས་ཁ་
ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དང་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་འཛེལ་ནིའི་རིམ་ལུགས་ BLMIS འགོ་
བརྩམས་ཏེ་ རིམ་ལུགས་འདི་ནང་ ན་གཞོན་ ༡༤༥༤༩ དེ་ཅིག་གིས་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་
ས་ལས་ ན་གཞོན་ ཕྱི་ཁར་འགྲོ་མི་དང་ ལཱ་གཡོག་འཐོབ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཕྱི་སེལ་རྒྱབ་པའི་ལྷན་
ལུས་ ན་གཞོན་ ༡༡༩༢༩ དེ་ཅིག་ ཡོད་མི་ཚུ་དང་ འགྲུལ་འཕྲིན་ཐོག་ལས་ འབྲེལ་བ་འཐབ་
སྟེ་ བཟོ་བཞུགས་དང་མཐོན་སྐྱོང་ སོ་ནམ་དང་བཟོ་སྐྱོན་ཚུ་ནང་ གོ་སྐབས་ཕྱིན་དོ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ ས་གནས་ཁག་ལས་ཕར་ ན་གཞོན་ སློབ་རིམ་ ༡༠ པ་དང་ ༡༢ དེ་
ལས་ ༡༥ ཚུན་བཟོ་སྟེ་ གོ་སྐབས་ལེན་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་མི་ཚུ་ ས་གནས་གཞུང་བརྒྱད་དེ་
ཐོ་བཀོད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཁོང་ལུ་ ཚོང་གི་སྤྱིང་བཟུང་དང་ གོ་སྐབས་ཚུ་ ག་དེ་མང་མ་
ཕྱིན་ནི་གི་ འཆར་གཞི་ཚུ་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ལྷན་ཁག་གིས་ཕུལ་བའི་ གྲོས་ཚོད་དང་ལེན་གྱི་སྒྲུ་ལུ་ ཚོགས་
དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཕུག་སང་གི་སློ་ལས་གཟིགས་པ་ད་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་

རྒྱབ་སྐྱོར་ཤིལ་བྱམ་ གནང་མ་དང་འབྲེལ་ མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་ དང་ལེན་སྙན་ཞུ་སྟེ་ ཆ་འཛིག་
མཛད་དེ་ གསུང་གོས་མཁུག་བསྟུ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་ལྷོ་ཟླ་ ༠༩ པའི་ཆེས་ ༠༩ ཟླ་ལོ་ ༡༠༡༤
ཟླ་ ༠༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ལྟ།

༤.༩ བུམ་ཐང་རྫོང་ཁག་ནང་ ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ནང་མ་ཚུད་པའི་ གོང་འཕེལ་འབད་མ་
ཚོག་པའི་ ས་ཁོངས་རྒྱུང་མ་གཅིག་མེན་པར་ ཁྲོམ་གྱི་ཉེ་འདབས་ལུ་ཡོད་པའི་ གོང་འཕེལ་འབད་
མ་ཚོག་པའི་ ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་ ས་ཁྲལ་ ཕབ་ཆག་གནང་དགོ་པའི་ དང་ལེན་སྙན་ཞུ་འི་
གྲོས་ཚད།

དབུལ་ཕྱིས་སྒོན་པོ་གིས་ ཁྲོམ་ས་ནང་ལས་ཕར་ Buffer Zone དང་ Green Zone ས་ཆ་
གོང་འཕེལ་བཟང་མ་ཚོག་པའི་ ས་གོ་སྟེ་ ངོས་འཛིན་འབད་ནི་ནམ་ལས་ ཁྲལ་ལུ་ ཡངས་ཆག་
མེད་པར་ ཡོད་མི་གི་ཐད་ལུ་ དབུལ་ཕྱིས་སྒོན་པོ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་དང་
གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྤྱིལ་བཟུལ་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་ གོས་བསྟུན་འབད་དེ་ རྒྱ་དངོས་
ཁྲལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ རྟོན་ཚན་ ༥༦ པའི་ནང་ ཁྲལ་འདི་ ཡངས་ཆག་གཏང་ནི་གི་ གོ་
སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་ གནང་བ་ཞུ་བའི་ཤུལ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་
ཀྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ ཁྲོམ་ས་ནང་ལས་ཕར་ ས་ཆ་ གོང་འཕེལ་
བཟང་མ་ཚོག་པའི་ས་གོ་ Green Zone དང་ Buffer Zone ཟེར་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ཁྲལ་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཕབ་ཆག་གནང་སྟེ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ ལས་བརྒྱལ་ སྤོད་མ་དགོ་པ་སྟེ་ ཐུགས་ཐག་
བཅད་ཡོད་པ་ལས་ ཁྲལ་ཕབ་ཆག་འདི་ བུམ་ཐང་ རྫོང་ཁག་རྒྱུང་མ་གཅིག་ནང་མེན་པར་ དེ་
བརྩམ་གྱི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ རྫོང་ཁག་ ༡༠ ག་རའི་ནང་ གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ ལག་ལེན་
འཐབ་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ལུ་ཡི།

ཆོས་འཁོར་སྤྱང་འཐུས་མི་གིས་ ད་ཚུན་ ཁྲོམ་ས་ནང་ལས་ཕར་ Green Zone དང་ Buffer
Zone ཟེར་ ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ དེ་ནང་ལུ་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་འབད་མ་ཚོག་པ་སྟེ་ བཀག་ཆ་
འབད་བཞག་པའི་ཤུལ་ ཁྲལ་འདི་ ཡངས་ཆག་མེད་པར་ བཟབ་དགོ་པ་ཐོན་མི་གིས་ མི་སེར་
ལུ་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་མ་ཐོན་ཏེ་ གཞུང་ལུ་ ཞུ་བ་ལུ་མ་བཞིན་དུ་ གཞུང་གིས་ཡང་ མི་སེར་གྱི་

སྤྱི་དབུ་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ ལྷ་ལས་ཕར་ གྲལ་བརྒྱུ་ཆ་ ༡༠ སའ་ཆག་གནང་མི་ལུ་ བཞིན་དགའ་
ཚོ་ལུ་དང་འབྲེལ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ གྱི་ ས་གྲལ་བཏབ་པའི་སྐབས་ལས་ Green Zone
དང་ Buffer Zone, Red Zone ནང་ཚུད་མི་ཚུའི་ས་གྲལ་འདི་ བརྒྱུ་ཆ་ ༡༠ ལས་བཟུལ་
བཏབ་མ་དགོས་ཅིག་ གཞུང་གིས་ ལག་ལེན་དངོས་བསྟར་ མཛད་གནང་དགོ་པའི་ལུ་བ་སྤུལ་
ཡི།

གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྤྱེལ་འདེན་སྒོན་པོ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཚུ་ཞིང་དང་སྐམ་ཞིང་ Green
Zone དང་ Buffer Zone དེ་ལས་ བཟོ་སྐྱུན་འབད་མ་ཚོག་པའི་ ས་གོ་ལ་སོགས་པའི་
ས་ཆའི་ སྤྲུལ་བཤེལ་མ་བཤེལ་གི་ སྤྱི་དབུ་ལུ་ཤ་ཅིག་ཡོད་པ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་མཁུན་
ཞེན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ བསལ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ ཆེ་མཐོའི་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་
གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་ ད་རེས་ ཆེ་མཐོའི་ཚོགས་ཚུང་ High level committee
གཅིག་དང་ འབྲུལ་རིག་ཚོགས་ཚུང་ technical committee གཅིག་གིས་སྤྱི་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་
གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཕྱག་ལུ་གནང་བའི་ གྲུབ་འབྲས་ལ་ལུ་ཅིག་ ལྷན་ཁྲིམ་གཞུང་
ཚོགས་ནང་ཡང་ རྟོན་ཡོད་པ་ལས་ མཁུགས་པ་ར་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་འཐོན་པའི་
རེ་བ་ཡོད་པའི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

ཚས་འཁོར་སྤྱང་འབྲུས་མི་གིས་ བཟོ་སྐྱུན་ འབད་མ་ཚོག་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ གྲལ་སའ་ཆག་
བརྒྱུ་ཆ་ ༡༠ འཐོབ་འདི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱབ་བསྐྱུགས་གནང་སྟེ་ཡོད་རུང་ འདི་
འཐོབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཙོ་བོ་ར་འབྲུལ་རིག་ technical committee གིས་ བཟོ་བཞོན་
འཆར་གཞི་ནང་ཡོད་མི་འདི་ གྲམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཁོངས་འདི་ ཁྲོམ་ནང་ཡོད་མས་ཟེར་ ངོས་
འཛིན་འབད་དགོས་གལ་ཅན་དང་།

ད་ལྟོ་ མི་ངོམ་ ༢༢༤ གྱི་ལག་པར་ གྲམ་འདི་ ཁྲོམ་གྱི་གྲམ་སྤྱོད་རུང་ ས་གོ་གི་ འཆར་
གཞི་དང་ འབྲེལ་ཕན་ད་ལུ་ ཆེད་འོག་ནང་ཡོད་མས་སྤྱི་ ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ རྒྱ་སྤྲུལ་མ་བཤེལ་
ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ ད་ལྟོ་ ཕྱག་ལུ་གནང་ པའི་ ནམ་དུས་ལས་ར་ བསལ་གནང་དགོ་པའི་
ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གོང་འཕེལ་འབད་མ་ཚོག་པའི་ ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་ ལུལ་ཕབ་ཆག་
གནང་དགོ་པའི་གནད་དོན་གྱི་ཐད་ལུ་ ད་རེས་གཞུང་གིས་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་ གནང་འཕྲོ་སྤྱོད་པ་ལས་
དེ་གི་ འཕྲོ་མཐུད་སྟན་ལུ་ཅིག་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་
སྤྱེལ་འབྲེན་ལྷན་ཁག་གིས་ གནམ་དགུན་གྱི་ ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ ཕུལ་དགོ་པའི་
གྲོས་ཚད་གནང་སྟེ་ དང་ལེན་སྟན་ལུ་འཇུག་གྲོས་ མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་རྩ་ལོ་རྩ་
༠༩ པའི་ཚེས་ ༠༩ གྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༠༥ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལུ།

༤.༡༠ འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་ག་ར་ གཞུང་ལྟེ་བ་ལུ་ཡོད་དེ་གིས་ ས་གནས་གཞུང་གི་དབང་ཚད་
ནང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ རྒྱུ་རྒྱ་རེ་ཐོན་མ་ད་ རྟེན་འོག་དང་སྤྱོད་པ་གྲུ་ཚུ་ནང་ འཕལ་འཕལ་
ར་ ཉེར་མཁོ་འཛུལ་ མཁོ་བསྐྱབ་འབད་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ འཆར་དངུལ་
གྱི་དབང་ཚད་ལ་ལུ་ཅིག་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་སྤྲོད་དགོ་པའི་ སྤྲོད་འགྲོའི་ཞལ་འཛུལ་གྱི་གྲོས་
ཚད་དང་ལེན་གྱི་སྟན་ལུ།

དངུལ་ཕྱིས་སྤོན་པེ་གིས་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ ལྷན་ལུ་ཕུལ་མི་ནང་ འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་
ནང་འབད་བ་ཅིན་ ས་གནས་གཞུང་གི་ གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་ གཞུང་ལྟེ་བ་གིས་ ཕུལ་
ཞིན་མ་ལས་ དེ་གུ་ འདེམས་ཁོངས་གོང་འཕེལ་ གནང་སྤྱིན་མ་དངུལ་ཟེར་ གནང་སྤྱོད་སྤྲོད་
ཡོད་པ་དང་ དེ་ལས་ འཆར་གཞི་ ༡༡ པའི་ནང་འབད་བ་ཅིན་ གཞུང་ལྟེ་བ་གིས་ ལོ་ལྷན་ གོང་
འཕེལ་གྱི་ འཆར་དངུལ་གནང་པའི་ཁར་ལུ་ རྟེན་འོག་གནང་སྤྱིན་མ་དངུལ་ཟེར་ རྟེན་འོག་རེ་ལུ་
དངུལ་ཀྲམ་ ས་ཡ་ ༡ རེ་ སྤྲོད་ནི་གི་ ལམ་ལུགས་ཅིག་ འགོ་བཙུགས་ལུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

ཨིན་རུང་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ལས་ རྟེན་འོག་དང་ ཁྲོམ་སྤེ་ རྫོང་ཁག་ ས་གནས་
གཞུང་ག་ར་ལུ་ གསར་སྐྱབ་གྱི་མ་དངུལ་ གཅིག་ཁར་སྤེ་ ལྷབས་ཅིག་གནང་སྤྱིན་ཟེར་ གནང་
ནི་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་ རྟེན་འོག་ཚུ་ལུ་ ཐོན་ལུངས་དང་ ལག་ལེན་བགོ་བཀའ་ Re-
source Allocation Formula དང་འབྲེལ་ འཆར་དངུལ་ གནང་ཞིན་མ་ལས་ དེ་ནང་
གཞུང་གིས་ ལག་པ་རྒྱབ་ནི་མེད་པར་ དབང་ཚད་ག་ར་ ས་གནས་གཞུང་ ཁོང་ར་གིས་ ལག་

ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ ཡིན་རུང་ མདང་ཞག་ བར་མཚམས་བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་ ཞལ་འཛོམས་
གནང་སྐབས་ དེ་ནང་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་ཤ་ཡོད་པའི་ གསུང་གོས་ཐོན་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ Annual Block Grant Guideline དེ་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཚོགས་ཁང་གིས་
ཡང་ བཀའ་རྒྱ་ཡང་གནང་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ དེ་གི་ ལམ་སྟོན་ Guideline ལ་གསལ་ཅིག་
བཟོ་སྟེ་ གནམ་དགུན་གྱི་ ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ སྤུལ་ནི་ཡིན་པའི་ ལྷ་བ་སྤུལ་ཡོད་པ་
དང་ དེ་ཁར་ གསོ་བའི་སྟོན་པོ་གིས་ གསོ་བའི་ འཆར་དངུལ་གྱི་ཐད་ལུ་ དབང་ཚད་ མང་
ཤོས་ར་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ གནང་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་གྱིས་ གསུང་གོས་གནང་སྐབས་ འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ལྷ་མི་ནང་ ཉེ་མ་
འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་ རྫོང་ཁག་ནང་ཡོད་མི་འདི་ ལྷལ་ལས་ གཞུང་ལྟེ་བ་ལུ་ ལེན་པའི་
ལྷལ་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་ནང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྒྲུ་ ལྷམ་ལྷམ་ འབད་དགོ་པ་ཡོད་མི་ཚུ་ནང་
མ་དངུལ་མ་ལང་པའི་ དཀའ་ངལ་ ཐོན་ཡོད་པ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ ཆོས་དང་ལམ་སྟོན་
ནང་ གནང་སྤྱིན་མ་དངུལ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ དང་ གཞན་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྒྲུ་ ལྷམ་ལྷམ་
ཚུ་འདོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ འབྲུས་གཉིས།

དེ་ལས་ རང་ཆས་དང་ སྒོ་ག་རིག་ ཁང་བྱིམ་ ཉམས་བཅོས་གྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ འབྲུས་ ༡
དང་ དེ་བརྩམ་སྟེ་ ལས་སྒྲུ་ སྤྱི་ཚོགས་གྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་འབྲུས་ ༣ ལས་བཀལ་ཏེ་ ཟད་
འགོ་བཏང་མ་ཚོག་པའི་ ལམ་ལུགས་ཡོད་མི་དེ་གིས་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་ཤ་ སྟོན་ཐོན་དོ་ཡོད་པ་
ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་ འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་འདི་ རྫོང་ཁག་དངུལ་ཕྱིས་ཚོགས་ཚུང་
Dzongkhag Finance Committee ལུ་ གནང་དགོ་པའི་ཁར་ འཆར་དངུལ་གྱི་གསུང་
གོས་ གནང་མ་དང་གཅིག་ཁར་ ས་གནས་གཞུང་གི་ མི་སྟོབས་གྱི་སྐོར་ལས་ཡང་ གསུང་གོས་
གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་ལྷ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་བརྩམ་སྟེ་ འབྲུས་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ལྷ་མི་ནང་ རྫོང་ཁག་དངུལ་ཕྱིས་ཚོགས་ཚུང་ Dzong-
khag Finance Committee གི་དབང་ཚད་འདི་ ལྷན་ཁག་ནང་ཡིན་མ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་

གི་དབང་ཚད་འདི་ རྫོང་ཁག་ལུ་གནང་དགོ་པའི་ཁར་ ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ ལམ་སྟོན་ Guideline འདི་ སུལ་ཐ་ད་ལུ་ དེ་ནང་ སྡེ་ཚན་འགན་ཁུར་གྱི་བཀོད་ཁྲམ་ Division of Responsibility Frame work རྩེ་ ཁ་གསལ་སྡེ་འཁོད་དགོ་པ་ གཤམ་ཆེ་བའི་ཞུ་བ་སུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ དངུལ་རྩིས་སྒོན་པོ་གིས་ཞུ་མི་ནང་ ས་གནས་གཞུང་ནང་ གོང་འཕེལ་ལས་སྐྱ་ ཕུམ་ ཕུམ་ཚུའི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ འབུམ་ ༩ ལས་ལྷག་སྟེ་ བཏང་མ་ཚོག་པའི་ ལམ་ལུགས་ཡོད་མི་གི་ཐད་ལུ་ གནད་དོན་ གཤམ་ཆེ་ཆུང་དང་འབྲེལ་ ལམ་ལུགས་དེ་ བདེ་ ཞིབ་འབད་བརྟུབ་པའི་ཁར་ དེ་ལས་ ཚོས་དང་ལམ་སྟོན་ནང་ གནང་སྦྱིན་མ་དངུལ་ནང་ལས་ འཆར་དངུལ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ སྟེ་ བཞག་མི་དེ་ཡང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་ སྐྱ་ གཞན་མི་ཚུ་ལུ་ ཐོ་མ་ཕོག་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན་མ་དང་ གཤམ་སྤྲོད་ ལྷ་ཁང་དགོན་སྟེ་ དེས་རྟིག་ ཞབས་རྟིག་ཞུ་དགོ་པ་འཐོན་པ་ཅིན་ དེ་ནང་ གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་ཚུ་ གནང་སྟེ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ རྫོང་ཁག་དངུལ་རྩིས་ཚོགས་ཆུང་ Dzongkhag Finance Committee དང་ སྟོན་བྲམ་ཚུ་ནང་ མ་དངུལ་མ་ལང་པའི་ཐད་ལུ་ གཞུང་གིས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྡེ་ཚན་འགན་ཁུར་གྱི་བཀོད་ཁྲམ་ Division of Responsibility Framework གི་ཐད་ ལུ་ཡང་ ཉེ་མ་ལས་ བཟོ་སྟེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཉེར་ ཕུག་ལཱ་ཚུ་གནང་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ ལས་ འགུལ་སྒྲོམ་ དཔེར་ན་ PTA Project བརྩམ་ཚུ་ བདག་འཛིན་གཞུང་གིས་འཐབ་སྟེ་འབད་ རུང་ ཁེ་ཕན་ མི་སེར་ལུ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རུས་ཅི་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ སྐབས་གཅིག་ གནང་སྦྱིན་གྱི་ མ་དངུལ་གནང་ཡོད་མི་དེ་གུར་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ ལས་འགུལ་ཆུང་བ་གི་དོན་ ལུ་ མ་དངུལ་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠ གནང་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ འབྲམ་མཉམ་ འབད་ སུལ་ཡོད་པའི་ དོགས་སེལ་གྱི་ཞུ་བ་ཚུ་ རྒྱས་པར་སུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་ གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ གསུང་གོས་ཀྱི་ཐད་ལུ་ དངུལ་རྩིས་སྒོན་པོ་གིས་ དེ་གི་ ལམ་སྟོན་ Guideline ཁགས་ལ་ཅིག་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ སུལ་དགོ་པའི་

གྲོས་ཚད་གནང་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ལུག་ཡར་སངས་གི་སྒོ་ལས་
གཟིགས་སྐབས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རོས་ལེན་རྒྱུ་ལུ་ཉེ་ དང་ལེན་སྤྱོད་ལུ་གསུང་
གྲོས་ མཐུག་བསྟེན་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་ལོ་ལྟ་བུ་ ༠༩ པའི་ ༡༩ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༠༤ པའི་ཚེས་
༠༡ ལུ།

༥. དཔུང་ཡིག་བསྐྱར་གྲོས།

༥.༡ ཅིས་ལོ་ ༡༠༡༤-༡༠༡༥ གྱི་ ལོ་བསྐྱར་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཤོའི་དཔུང་ཡིག་གུར་ བསྐྱར་གྲོས་
ཀྱི་གྲོས་ཚད།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དངུལ་ཅིས་སྒོན་པོ་གིས་ ད་རིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཅིས་
ལོ་ ༡༠༡༤-༡༠༡༥ གྱི་ འཆར་དངུལ་དཔུང་བཤོའི་དཔུང་ཡིག་དང་། ཅིས་ལོ་ ༡༠༡༥-༡༠༡༤
གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཤོའི་གཉིས་གུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཕུལ་མི་
ལྟར་དུ་ བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་མེད་པར་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་
ཡང་ དེ་བཞིན་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་ཕུལ་ཡི།

དེ་གི་ཕུལ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་དང་དངུལ་ཅིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ལུ་མི་ནང་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཅིས་ལོ་ ༡༠༡༤-༡༠༡༥ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཤོའི་དཔུང་
ཡིག་འདི་ མཐིལ་ཕྱིན་སྟེ་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་ གྲོས་འདེབས་དག་པ་ཅིག་ ཕུལ་གནང་མི་
འདི་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁྲི་ཕྱག་ལས་ཡང་ རོས་ལེན་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྡེ་གིས་ཕུལ་མི་ གྲོས་འདེབས་འདི་ནང་ ཆོག་གི་བསྐྱར་བཅོས་ དུམ་ག་རེ་འབད་ཡོད་པ་
མ་གཏོགས་ དོན་གྱི་འགྱུར་བ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་རོས་ལེན་ཕུལ་ཡོད་པ་སྟེ་
ལུ་ཡི།

དེ་ལས་ དོན་ཚན་ “ཆ་གནས་དུས་ལུན་” ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་གི་འོག་ལུ་ ཨིང་སྐད་ཀྱི་ཆོག་ནང་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ བསྐྱར་བཅོས་མཛད་དེ་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་
ལུག་ཡར་སངས་ཐོག་ལས་ རོས་ལེན་མཛད་གནང་ཡི།

དོན་ཚན་ “འཆར་དངུལ་དཔྱ་བཤོ་ཚུ” ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་གི་འོག་ལུ་ ཨིང་སྐད་ནང་ འཆར་
དངུལ་ཡོངས་བསྐྱེམས་འདི་ནང་ལུ་ ཚོག་གི་འཛེལ་བ་ཡོད་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་
ལེགས་བཅས་མཛད་དེ་ གྲོས་འདེབས་སྤུལ་གནང་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཡར་སེང་
ཐོག་ལས་ རོས་ལེན་མཛད་གྲུབ།

དེ་བཟུམ་སྡེ་ དོན་ཚན་ “ཆེད་འོག་ཚུ་ལུ་ གྲུབ་འབྲས་གཞིར་བཞག་ཐོག་གི་ གནང་སྦྱིན་ལག་
ལེན” ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོགས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ “ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་ གྲུབ་
འབྲས་གཞིར་བཞག་ཐོག་གི་ གནང་སྦྱིན་ལག་ལེན” ཟེར་ བསྐྱར་བཅས་མཛད་དེ་ གྲོས་
འདེབས་སྤུལ་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ རོས་ལེན་གནང་གྲུབ།

དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ སྤྱིར་བཏང་གི་ གྲོས་འདེབས་ཁག་གཉིས་སྤུལ་མི་འདི་ལུ་
ཡང་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ རོས་ལེན་མཛད་དེ་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ བཀའ་
འགྲོལ་དོན་ལུ་ སྤུལ་ནི་ཨིན་པའི་ ཏན་གསོ་མཛད་གནང་ཡི།

༥.༥ ཅུས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་ དཔྱ་བཤོའི་དཔྱད་ཡིག་གུར་ བསྐྱར་ གྲོས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།

དཔལ་འབྱོར་དང་ དངུལ་ཅུས་ཚོགས་རྒྱུ་ལྡན་འཛིན་གྱིས་ཞུ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་
དཔྱད་ཡིག་འདི་ མཐིལ་ཕྱིན་སྡེ་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་ འདི་ནང་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
གིས་ སྤུལ་དོན་ལྷར་ བསྐྱར་བཅས་གང་ཡང་མེད་པར་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུ་
གིས་ དེ་བཞིན་ རོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་
ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་གཟིགས་པ་ད་ ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཤིལ་བུམ་གནང་
སྟེ་ རོས་ལེན་མཛད་གནང་མ་དང་གཅིག་ཁར་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ཡང་ བཀའ་འགྲོལ་ཞུ་ནིའི་དོན་
ལུ་ སྤུལ་ནི་ཨིན་པའི་ཏན་གསོ་མཛད་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་མོ་རྩ་ལོ་རྒྱུ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལུ་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལུ།

༥.༣ འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྲུང་རྒྱལ་ཁྲུག་ཁྲུག་ལྟེང་ས་ཡངས་ཀྱི་དཔྱད་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མའི་ བསྐྱར་གྲོས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།

དཔལ་འབྱོར་དང་ དངུལ་ཅིས་ཚོགས་ཆུང་གི་ ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་གིས་ཁྱ་མི་ནང་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་ བསྐྱར་གྲོས་ཀྱི་དོན་ལུ་སྤུལ་མི་ནང་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ སྤུལ་དོན་ལྟར་ བསྐྱར་བཅོས་དང་ འཕྲི་སྡོན་གང་ཡང་མེད་པ་ལས་ ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛིན་གི་དོན་ལུ་ སྤུལ་ཡོད་པ་སྡེ་ཁྱེལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཡུག་ ཡར་མེད་གིས་གཟིགས་པ་ད་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཤིང་བྱམ་གནང་སྟེ་ རོས་ལེན་ མཛད་གནང་པ་དང་གཅིག་ཁར་ གསུང་གྲོས་མཁྱུག་བསྐྱར་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་རྩ་ལོ་ཟླ་ ༤ པའི་ ཚེས་ ༣༠ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལུ།

༥.༤ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་རྟོག་ཁྲུག་གི་ (འཕྲི་སྡོན་) དཔྱད་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མར་ བསྐྱར་གྲོས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།

དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ དངུལ་ཅིས་སྡོན་པོ་གིས་ཁྱ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་རྟོག་ཁྲུག་གི་ (འཕྲི་སྡོན་) དཔྱད་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མ་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་གནང་ཞིན་པ་ལས་ དཔྱད་ཡིག་གི་དོན་ཚན་འདི་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུལ་གནང་ཡོད་པ་ དང་ དེ་གུར་ སྤྱིར་བཏང་གི་ གྲོས་འདེབས་ཅིག་ སྤུལ་གནང་མི་དེ་ཡང་ ཅ་ཆས་དང་ཞབས་རྟོག་ ཁྲུག་གི་ (འཕྲི་སྡོན་) དཔྱད་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མའི་ནང་ ཟུར་དེབ་ ༤ པའི་ (ག) པ་ (འཕྲི་སྡོན་) མཛད་མི་དང་འབྲེལ་ གཞུང་གིས་ (འཕྲི་སྡོན་) མ་མཛད་པའི་སྡོན་ལས་ ནང་འབྲེན་ འབད་ཡོད་མི་དང་ ཁྲུག་བཏབ་ཡོད་པའི་ ཅ་ཆས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ གི་ ཐབས་རིག་གཏོན་དགོས་སྟེ་ ཨིན་པའི་ཁྱབ་སྤུལ་ཡི།

ལྷན་ཁག་གིས་ འོང་འབབ་དང་ ཅ་དམ་ལས་ཁུངས་དང་གཅིག་ཁར་ སྤྱི་ཟླ་ ༡ པ་དང་ ༡ པ་ དེ་ལས་ ༣ པའི་ནང་ ཕྱི་ལས་ མར་ཁུ་ནང་འབྲེན་དེ་ཚུ་གི་ ཅ་ཆས་དང་ ཞབས་རྟོག་གི་ཁྲུག་

ཕོག་མི་ཚུ་བལྟ་མ་དང་ སྤྱི་ཚུ་ ༡ པའི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩ ལྷག་པ་ཅིག་དང་ སྤྱི་ཚུ་ ༢ པའི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡ ལྷག་པ་ཅིག་ དེལས་ སྤྱི་ཚུ་ ༣ པའི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩ ལྷག་པ་ཅིག་དང་ སྤྱི་ཚུ་ ༤ པའི་ནང་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡ དེ་ཅིག་ཨིན་མ་སྤྱི་ཚུ་ལྷི།

དེལས་ སྤྱི་ཚུ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ཚུན་ཚད་ཀྱི་ རང་འཁོད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤ ལྷག་པ་ཅིག་དང་ དེལས་ སྤྱི་ཆེས་ ༡༥ ལས་ ༣༡ ཚུན་འབད་མ་དང་ ཡུད་པ་ཅིག་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣.༩ དེ་ཅིག་ བསྐྱེལ་ས་ཀྱིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥ དེ་ཅིག་ཨིན་མ་མཚན་ ཚོང་རྒྱུ་མི་དང་ རང་འབྲེན་པ་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ ཚོགས་ཁང་ནང་ གསུང་གོས་གནང་ས་ལུ་ མཇལ་ཏེ་ རང་འབྲེན་འབད་ནིལས་ འཛེམ་དོ་བཟུམ་ཅིག་དང་ ཅཆས་ཐོ་དེབ་ Inventory འདི་ཚུ་ཡང་ གང་མ་ མི་འོང་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ ཡོད་མི་ཚུ་ འོང་འབབ་དང་ཅ་དམ་ལས་ཁུངས་ དང་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཐབས་ལམ་གང་དྲག་གཏོན་ཏེ་ ལྷག་ ལུ་ནི་ཨིན་པའི་ རོས་ལེན་སྤུལ་ཡི།

དེལར་ དཔལ་འབྱོར་དང་ དངུལ་ཕྱིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འཐུས་མི་ ལྷོ་ཐིམ་སྤྱག་འཐུས་མི་གིས་ ལུ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ འཐུག་གི་ཅཆས་དང་ཞབས་ཏྲུག་ཁུལ་གྱི་ (འཕྲི་སྡོན་) དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་འདི་ ཆ་འཛོག་གུ་བ་སྟེ་ བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ ཚོགས་སྡེ་ལུ་སྤུལ་མ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གི་ཁ་སྤྱག་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་ སྤྱི་མཇུག་དེ་ སྤྱིར་བཏང་གི་ དྲན་གསལ་འོ་གོས་འདེབས་གཅིག་ བཀོད་གནང་མི་དེམ་གཏོགས་ དཔུང་ཡིག་འདི་གི་ རོན་ཚན་ལུ་ བསྐྱར་བ་མེད་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ག་སྤུལ་མི་ ལྷན་དུ་ རོས་ལེན་མཇུག་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁ་སྤྱག་ལས་འབད་རུང་ འདི་ནང་ གོས་ འདེབས་ལོགས་སུ་ སྤུལ་དགོཔ་མེད་པའི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཚུ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡ ལས་ སྤྱི་ཚུ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༥ ཚུན་ཚད་ཀྱི་ རང་འཁོད་ལུ་ ཏེ་མ་ལས་ར་ རང་འབྲེན་འབད་ཡོད་པའི་ ལུ་

དང་ ཚུ་ ཚོ་རྟོ་མར་ཁུ་དང་ ཀླ་ཁྲི་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་ ཡམ་སྤྱ་དང་ཨ་ལུ་ དེ་ལས་ གན་ཤོས་ ཚུ་གི་ གཙང་རས་ཚུ་ ཉེ་མ་ལས་ར་ ལལ་བསྐྱ་ལེན་འབད་ཨར་ཉེ་ ཡོད་མི་དེ་ཚུ་གིས་ ཉེ་མ་ བབྱམ་སྤེ་ ལྷ་བས་མ་བདེམ་ མི་འཐོན་ག་ཟེར་བའི་ སྤྱིར་བཏང་གི་ གྲོས་འདེབས་གཅིག་ ཕུལ་ མི་དང་འབྲེལ་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་དང་ འོང་འབབ་དང་ ཅད་མ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་ ཐབས་ལམ་གཏོན་ཉེ་ མཛད་ནི་ཨིན་མ་སྤེ་ རོས་ལེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་གི་རྟོང་ས་ ལས་ཡང་ དེ་བཞིན་ རོས་ལེན་ཕུལ་ཡོད་པའི་ཁུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ (འཕྲི་སྟོན་) དཔུང་ཡིག་འདི་གུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེ་གིས་ ཕུལ་དོན་ལྷར་དུ་ དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྤེ་ གསུང་གོས་གནང་སྤེ་ ཕུག་ཡར་མེང་གིས་ མང་ མོས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛོག་གནང་པའི་ལུལ་ གསུང་གོས་མཐུག་བསྐྱུ་ཡི། **གནམ་ལོ་མེ་ལོ་རྟོ་ལོ་རྒྱ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༩ ལུའམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ།**

༥.༥ འབྲུག་གི་སློ་ཞོར་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༡༥ ཅན་མའི་བསྐྱར་གྲོས་།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ སོ་ནམ་དང་སློ་ཞོར་སྟོན་པོ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེ་གིས་ འབྲུག་ གི་སློ་ཞོར་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༡༥ ཅན་མ་འདི་གུར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ ཆོག་གི་བསྐྱར་ བཅོས་འབད་ཡོད་རུང་ དོན་གྱི་འགྱུར་བ་ མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐུགས་ གོ་ཡངས་ས་ལས་བཞེས་ཉེ་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་དགོ་པའི་ གྲོས་དོན་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་དང་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བཟོད་ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ དཔུང་ ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་སྟན་ཁུ་ཕུལ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ པའི་ འཕྲི་སྟོན་གྱི་ དོན་ཚན་མང་རབས་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེ་གིས་ རོས་ལེན་གྲུབ་ ཡོད་པ་དང་ མི་མེར་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ དོན་ཚན་དག་པ་ཅིག་ གསར་པ་བཙུགས་ཡོད་ མི་ཚུ་ཡང་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ རྒྱབ་སྟོན་ཕུལ་ཉེ་ རོས་ལེན་མཛད་ཡོད་མི་ཚུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གསུང་གོས་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཕུལ་ཡོད་པའི་སྟན་ཁུ་ཕུལ་ཡི།

དེལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་གི་ རྟོག་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྟེ་ གསུང་གོས་ གནང་མ་དུ་ རོསྟོད་ཀྱི་རྟོག་ཚན་འདི་ ཚོགས་དམངས་ དུག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

ལེའུ་ ༡ པའི་རྟོག་ཚན་ ༡ པ་གྱར་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ བཅའ་ ཁྲིམས་སྟེ་བཙུགས་ཡོད་མི་དེ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་ དཔུང་ཡིག་ཟེར་ བཙུགས་མི་དེ་ གིས་ རྒྱལ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་དུ་ དཀའ་ངལ་འཐོན་སྲིད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ དང་ དཔུང་ཡིག་གཉིས་ དབྱེ་བ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཕྱེ་སྟེ་ དེས་ཉིག་ཐོག་ལས་ གཅིག་ཚུངས་སྟེ་ བཟོ་དགོས་ལག་ཆེ་བའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡོད་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་འཕྲི་སྟོན་ གྱར་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

རྟོག་ཚན་ ༡ པ་དང་ ༢ པ་ དེལས་ ༥༩༡ པ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ རང་འཇགས་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གནང་ཡོད་པ་དང་ རྟོག་ཚན་ ༥ རྟེན་ པའི་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ ཚོགས་སྟེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཅི།

དེལས་ རྟོག་ཚན་ ༥༩༡ པ་དང་ ༩༥ པའི་ རྟོག་ཚན་ ༩༣ པའི་ རྒྱལ་ལས་ ཡན་ལག་རྟོག་ཚན་ གསར་པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་རང་འཇགས་སྟེ་ ཆ་ འཛོག་གྲུབ་གནང་པའི་གྱར་ ལེའུ་ ༡ པའི་རྟོག་ཚན་ ༡ པ་དང་ ༢ པ་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་ ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་རང་འཇགས་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི། རྟོག་ཚན་ ༢ པའི་ རྒྱལ་ ལས་ རྟོག་ཚན་གསར་པ་གྱར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེལས་ རྟོག་ཚན་ ༡༠ རྟེན་ རྟེན་ ༡༡ རྟེན་ ༡༣ རྟེན་ ༡༤ རྟེན་ ༡༥ རྟེན་ ༡༦ རྟེན་ ༡༧ རྟེན་ དང་ རྟེན་ ༡༨ རྟེན་ དེལས་ རྟེན་ ༡༠ རྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་མཛད་མི་ རང་འཇགས་ ཆ་འཛོག་ གྲུབ་གནང་མ་མཚན་ རྟོག་ཚན་ ༡༠ རྟེན་ པའི་ རྒྱལ་ལས་ ཡན་ལག་རྟོག་ཚན་གསར་པ་

གུར་ འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐབས་ ༥ པའི་སྐབས་ ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་
ཚན་ གསལ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཚོག་ དེས་པར་དུ་ཡོད་མི་འདི་བཀོད་དགོ་པའི་ གྲོས་
འདེབས་ཕུལ་མི་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ རོས་ལེན་མེད་རུང་ ད་རེས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་
འཕྲི་སྟོན་གུར་ རོས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ ཁ་གསལ་གནད་དགོ་པའི་ ལུ་བ་ཕུལ་
མི་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ གྲོས་བསྟུན་ཞལ་འཛུམས་ཚོགས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་ལས་
རྒྱལ་སྟོན་དང་ རྒྱ་བར་ རྟན་ཅི་དོན་ལུ་ ལས་སྟོན་ཐོན་སྐྱེད་ཟེར་ བཅུགས་ཡོད་པ་དང་ ད་ལྟོ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ ཚོག་གི་བསྐྱར་བཙུག་འབད་རུང་ དོན་དག་གཅིག་ཨིན་མ་ལས་ རོས་
ལེན་འབད་ཡོད་པའི་ དོགས་སེལ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཉི་ཤོག་སྐས་ཕུག་འབྲུས་མི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཨོ་རྒྱལ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཞབས་རྒྱུ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ རང་པ་ཆོས་ལཱ་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དམ་པ་ རྒྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ མཆོག་གིས་འབད་རུང་
སེམས་ཅན་ སྟོག་གཅན་སྤོང་དགོ་པའི་ བཀའ་སྟོབ་ ཡང་ལས་ཡང་དུ་ གནད་ཡོད་པ་མ་ཆད་
མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ རང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལུ་གཞིར་བབྱུང་སྟེ་ སེམས་ཅན་སྟོག་གཅན་སྤོང་མི་ལས་
བརྟེན་ དཀོན་མཆོག་གིས་ཡང་ ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་ལྟོན་ རྒྱལ་
ཁབ་ ག་གི་འོག་ལུ་ཡང་མ་ཚུད་པར་ རང་དབང་རང་བཙན་ སྦྱིང་སྦྱི་སྦྱེ་ གནས་ཡོད་པ་མ་ཆད་
འཛུམ་གླིང་གཞན་ཁར་ ས་ཡོམ་དང་ དམག་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་ རྒྱལ་ལོ་ ག་དེམ་ཅིག་
ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ འབྲུག་ལུ་ དེ་བབྱུམ་གྱི་ རྒྱལ་ལོ་མ་འཐོན་པར་ དག་འཏོག་ཏོ་དང་ རྒྱུང་
ཏོང་ཏོ་སྟེ་ སྤོང་ཡོད་པ་དང་།

དེམ་ཆད་ རྩོགས་གཅིག་ལས་ ད་རེས་ནངས་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གསང་སྔགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལུ་འགྱུར་ནི་གི་ ཐུགས་
བཞེད་གནང་ཞིན་མ་ལས་ དག་ལེགས་ཕུག་ དཔེ་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ གཞི་བཅུགས་མཛད་དེ་
དེ་ནང་ ལྷ་ཁང་དང་ མཆོད་རྟེན་ མང་རབས་ཅིག་ བཞེངས་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ རྩོགས་གཅིག་

ལས་ གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ སེམས་ཅན་
གསལ་ཁང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་ ཐབས་བྱས་བཟུམས་མི་འདི་ རྟགས་མ་མཐུན་ལས་
དེ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་མ་ཚུགས་པའི་ རྩ་བ་ཕུལ་ཡི།

ཨིན་རུང་ ཚོགས་ཁང་གིས་ འཕྲི་སྡོན་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ཕྱག་
ཡར་སེང་གིས་གཟིགས་པ་ད་ ཚོགས་ཞུགས་ནང་ འཐུས་མི་ཡོངས་སྡོན་ ༤༡ ཡོད་ས་ལས་ ༢༡
གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྟེ་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ འཕྲི་སྡོན་གྱར་ རོས་
ལེན་གྲུབ་གནང་ཡི།

ད་རུང་ དོན་ཚན་ ༡༠༼༡༡༽ པའི་ཤུལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་གྱར་ དོན་ཚན་ ༡༠༼༡༡༽ པའི་ཤུལ་
ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པའི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་ཡོད་མི་
གྱར་ གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ དོན་ཚན་འདི་ ལེགས་ཤོམ་ཡོད་རུང་
རྫོང་ཁའི་སྐད་སྒྱུར་ནང་ རང་ལུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཟེར་ཡོད་མི་འདི་ གཡུས་ནོར་ཟེར་ སྐབ་སྐལ་
ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ འཁོད་གནང་དགོ་པའི་ རྩ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ མང་མོས་ཐོག་
ལས་ དེ་བཞིན་འཁོད་དགོ་པའི་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ དོན་ཚན་ ༡༡ པ་ ༡༢ པ་དང་ ༡༣ པ་ ༡༡༽ ༡༢༽ ༡༣༽ དང་ དོན་
ཚན་ ༡༤༽ པའི་ཤུལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་ དེ་ལས་ ༡༣༼༡༤༽ དང་ དོན་
ཚན་ ༡༥ པའི་ ཤུལ་ལས་དོན་ཚན་གསར་པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཕྲི་སྡོན་ལྟར་ ཆ་
འཛོག་གྲུབ་གནང་མ་མཚན་ དོན་ཚན་ ༡༤ ༡༡༽ ༡༢༽ ༡༣༽ དང་ ༡༤༽ འདི་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཕྲི་སྡོན་ རང་འཇགས་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི། དེ་ལས་ དོན་
ཚན་ ༡༤༼༡༥༽ པའི་ཤུལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་
འཕྲི་སྡོན་ལྟར་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དོན་ཚན་ ༡༤ པ་གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་
 དོན་ཚན་ ༡༤༡ གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པ་
 མ་ཚད་ དོན་ཚན་ ༡༥ པ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་
 པའི་གྱུར་ དོན་ཚན་ ༡༩ ༡༡༡ ༡༡༡ གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་
 འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ར་ དོན་ཚན་ ༢༠, ༢༣, ༢༤, ༢༥ དང་ ༢༦ པ་ དེ་ལས་ དོན་ཚན་ ༢༦ པའི་
 རྒྱལ་ལས་ དོན་ཚན་གསར་པ་གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་བཟུམ་སྟེ་ ཆ་འཛོག་
 གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ ལེ་ལུ་ ༣ པའི་དོན་ཚན་ ༢༩ པ་དང་ ༣༠ པ་ དེ་ལས་ ༣༤ པ་ཚུ་ རྒྱལ་
 ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཅི།

དོན་ཚན་ ༣༤ པའི་རྒྱལ་ལས་ དོན་ཚན་གསར་པ་གྱུར་ འཕུས་མི་དག་ཅིག་གིས་ལུ་མི་ནང་
 དོན་ཚན་འདི་ སེམས་ཅན་པན་བདེ་གི་དོན་ལུ་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དོན་ཚན་
 རང་འཇགས་སྟེ་ བཞག་དགོས་སྟེ་ལུ་བའི་གྱུར་ དོན་ཚན་འདི་ བཅའ་ཡིག་དང་ སྒྲིག་གཞི་ནང་
 འཁོད་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་ ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལུ་ གཞུང་གི་ཉིངས་ལས་ དོགས་སེལ་ལུ་མི་ནང་ དོན་ཚན་འདི་ དོན་ཚན་ ༣༥ པ་
 དང་ དབང་འཛིན་གྱི་དབང་ཆ་དང་ ལཱ་འགན་གྱི་འོག་ལུ་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་ ༩ པ་ནང་ཚུད་
 ཡོད་པ་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ནང་ལུ་ ཉིངས་ངས་སྟེ་ བཟུགས་ནི་ཨིན་པའི་ ལས་
 ལེན་སྤུལ་མི་ལུ་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ དོན་ཚན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ ཉེས་བྱ་དང་ཉེས་ཁྲིམས་ཚུ་
 ཡང་ བཏོན་གཏང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དོན་ཚན་འདི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ནང་བཀོད་དེ་འབད་
 རུང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཉེས་བྱ་དང་ཉེས་ཁྲིམས་ བཀོད་ནི་ལུ་ སྐབས་མ་བདེ་མ་འཐོན་ནི་དང་
 མི་ངོམ་ཅིག་ལུ་ འགན་འཁུན་དང་བཅས་པ་སྟེ་ འགན་ཁུར་སྤྱོད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དབང་འཛིན་གྱི་
 དབང་ཆ་དང་ ལཱ་འགན་གྱི་འོག་ལུ་མི་བདུབ་ནི་ཨིན་པའི་ བསམ་འཆར་ཚུ་བཀོད་ཅི། ཨིན་རུང་
 ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ འཕྲི་སྡོན་
 ལྟར་དུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དོན་ཚན་ ༣༥ པ་དང་ དོན་ཚན་ ༣༧ པའི་བྱལ་ལས་ དོན་ཚན་གསར་པ་ ༣༧ ཀ་ཀྱི་ པ་གུར་
 རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་བཞིན་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་། ལེའུ་ ༤ པའི་དོན་
 ཚན་ ༣༤, ༣༩, ༤༠, ༤༣, ༤༤ དང་ ༤༦ དེ་ལས་ ༤༧ པ་རྩུན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་
 འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་པའི་གྲུར་ ལེའུ་ ༥ པའི་དོན་ཚན་ ༤༩ པ་གུར་
 རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི།

ད་རུང་ དོན་ཚན་ ༥༢ པའི་ཐད་ཁར་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ཁྱེ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་
 འཕྲི་སྡོན་འདི་ དོན་ཚན་ཁག་ཆེན་ཡོད་པ་ལས་ རང་འཇགས་སྡེ་བཞག་དགོ་པའི་ ཁྱེ་བ་སྤུལ་མི་
 ལུ་ གཞུང་གིས་འབད་བ་ཅིན་ དོན་ཚན་ ༥༣ པ་འདི་གིས་ གཤམ་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཅུ་
 སྐབས་མ་བདེཝ་མེད་པ་སྡེ་ཁྱེ་ལུ་ དེ་ལུ་ འཕུས་མི་གཅིག་གིས་ མི་མེར་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
 མི་འདི་ ས་གནས་གཞུང་ཨིན་མ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ སྐབས་མ་བདེཝ་འཐོན་
 བྱི་ཨིན་མ་ལས་ དོན་ཚན་ ༥༢ པ་འདི་ substantive law དང་ དོན་ཚན་ ༥༣ པ་འདི་
 procedure ཨིན་མ་ལས་ བསམ་པ་མ་ཚུགས་པའི་ཁྱེ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ཁར་ འཕུས་མི་གཞན་གཅིག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ལུ་བརྟེན་
 པའི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་འདི་ དུས་ཚེད་ ཉམ་དེ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་བཟོ་སྟེ་ བསྐར་སྦྱོད་
 འབད་ནི་ཨིན་ན་ ཁ་གསལ་ཁྱེ་གནང་དགོ་པ་སྟེ་ ཁྱེ་མི་དེ་ལུ་ གཞུང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་
 འཛིག་གྲུབ་པའི་བྱལ་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ གཤམ་ཚུགས་པར་
 ཡོད་པའི་དོན་ཚན་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ནང་ཚུད་པ་སྟེ་ ཕྱག་ལཱ་གནང་ནི་ཨིན་པའི་ ཁྱེ་
 བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚུགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་མེད་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་
 འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་སྟེ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ནང་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ལུ་ དབང་ཚད་
 ཡོད་པ་ཅིག་སྟེ་ བཟོ་གནང་དགོ་པ་སྟེ་ གྲོས་ཚད་གྲུབ་ཅི།

དེལས་ རྟོན་ཚན་ ༥༤ པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་དང་ རྟོན་ཚན་
 ༥༥ པ་ལས་ ༥༩ པ་རྩུན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ཆ་འཛེག་གྲུབ་གནང་
 པའི་གྱར་ ལེའུ་ ༤ པའི་རྟོན་ཚན་ ༥༩ པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡེའི་འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་དང་ རྟོན་
 ཚན་ ༥༤ པ་དང་ ༥༥ པ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་
 གནང་པའི་ཁར་ རྟོན་ཚན་ ༥༥ པའི་ཐད་ཁར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་
 འཛེག་གྲུབ་གནང་མ་མ་ཆད་ རྟོན་ཚན་ ༥༧ པ་གྱར་ ཚུགས་དམངས་ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ མང་
 མོས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེའི་འཕྲི་སྡོན་བཞིན་དུ་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་ཅི།

དེལས་ རྟོན་ཚན་ ༥༩ པ་ལས་ ༧༤ པ་རྩུན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་ ཆ་
 འཛེག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ རྟོན་ཚན་ ༧༤ པའི་ནང་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ འཕུས་མི་རྩུ་
 གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྟོན་ཚན་ ༧༤ གི་ཉེ་མར་ རྟོན་ཚན་གསར་པ་ སྐར་གྱི་བརྟག་དབྱད་ཁར་
 གི་ཞབས་ཉེ་ག་རྩུ་ བྱང་བདེན་དང་ སྤྱི་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ བརྩུགས་ཡོད་མི་འདི་ རང་འཇགས་
 བཞག་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་ གཞུང་གིས་ གནད་རྟོན་འདི་ འགན་ཁུར་དང་འགན་འཁུ་གི་
 རྟོན་ཚན་ནང་ གཤམ་ནི་ཡིན་མ་ལས་ འདི་ནང་མ་འཁོད་རུང་ བདུབ་པའི་ རྟོགས་སེལ་ཕུལ་ཕ་
 ལས་ ཚུགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེ་གིས་
 འཕྲི་སྡོན་གནང་མི་ལྟར་དུ་ རོས་ལེན་གྲུབ་གནང་ཡི།

རྟོན་ཚན་ ༧༤ པ་དང་ ལེའུ་ ༧ པའི་རྟོན་ཚན་ ༧༥ པ་ལས་ ༩༥ པ་རྩུན་དང་ དེལས་
 རྟོན་ཚན་ ༩༥ པ་རྩུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ འཕྲི་སྡོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་གནང་པའི་
 ཁར་ རྟོན་ཚན་ ༩༧ པ་དང་ ༩༩ པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་འཕྲི་སྡོན་བཞིན་དུ་ ཆ་
 འཛེག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ རྟོན་ཚན་ ༩༩ པའི་ཤུལ་ལས་ རྟོན་ཚན་གསར་པ་གྱར་ རྒྱལ་ཡོངས་
 ཚུགས་སྡེའི་འཕྲི་སྡོན་ལྟར་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེལས་ རྟོན་ཚན་ ༩༩ པ་གི་ཐད་ཁར་ འཕུས་མི་རྩུ་གིས་ སེམས་ཅན་ན་བའི་སྐབས་ ཉེན་
 བརྟ་འབད་བའི་ནད་གཞི་ཡིན་ན་མེན་ན་ མི་ཤེས་ནི་ཡིན་མ་ལས་ སེམས་ཅན་རྩུ་ ནད་པ་ཐོན་

ཡང་ན་ ཤི་བའི་གནད་དོན་འབྱུང་ཆེ་བེད་ རང་འཇགས་བཞག་པ་ཅིན་ གོ་བཟང་གསལ་ཏྲག་ཏྲ་
འོང་ནི་ཡིན་པའི་བསམ་འཆར་ཞུ་རུང་ འཕུས་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པ་ལས་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི།

དོན་ཚན་ ༩༧ པ་ལས་ ༡༠༥ པ་ཚུན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་དང་ དོན་
ཚན་ ༡༠༦ པ་དང་ ༡༠༧ པ་གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་
པའི་གྲུར་ ལེའུ་ ༥ པའི་དོན་ཚན་ ༡༠༩ པ་ལས་ ༡༡༧ པ་ཚུན་དང་ ༡༡༦ པ་འདི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་བཞིན་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ དོན་ཚན་ ༡༡༩ པ་ ༡༡༩ པ་ ༡༡༩ པ་དང་ དོན་ཚན་ ༡༢༡ པའི་ཤུལ་ལས་ དོན་
ཚན་གསར་པ་ དེ་ལས་ ༡༢༢ པ་ ༡༢༣ པ་དང་ ༡༢༤ པ་གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་
འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི།

ལེའུ་ ༩ པའི་དོན་ཚན་ ༡༢༥ པ་ལས་ ༡༣༠ པ་ཚུན་དང་ ༡༣༡ པ་ལས་ ༡༣༦ པ་ དེ་
ལས་ དོན་ཚན་ ༡༣༦ པའི་ཤུལ་ལས་ དོན་ཚན་གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་
ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ དོན་ཚན་ ༡༣༡ པ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་འཕྲི་སྟོན་
ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི།

ལེའུ་ ༡༠ པའི་དོན་ཚན་ ༡༣༩ པ་ལས་ ༡༥༤ པ་ཚུན་དང་ དོན་ཚན་ ༡༥༤ པའི་ཤུལ་
ལས་ དོན་ཚན་གསར་པ་ ༡༥༤ ཀ་༡ པ་དང་ ཏ་༡ པ་ དེ་ལས་ དོན་ཚན་ ༡༥༥ པ་དང་
ལེའུ་ ༡༡ པའི་དོན་ཚན་ ༡༥༣ པ་གྱུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་
གྲུབ་གནང་པའི་ཁར་ ལེའུ་ ༡༢ པའི་དོན་ཚན་ ༡༥༤ པ་དང་ ༡༥༥ པ་ལས་ ༡༥༠ པ་ཚུན་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ དོན་ཚན་ ༡༥༥ པ་དང་
དོན་ཚན་ ༡༥༥ པའི་ ཤུལ་ལས་ དོན་ཚན་ གསར་པ་གྱུར་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་
གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དེལས་ རྟོན་ཚན་ ༡༢༠ པའི་ནང་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ རྟོན་
ཚན་ ༣༥ པ་དང་འབྲེལ་ མ་འབད་བ་ཅིན་ ཉེས་ཁྲིམས་ག་བཟུམ་བཀའ་ནི་ཨིན་ན་ ཁྲིམས་ངོ་
མའི་ནང་ གསལ་ཅིལ་ཅི་སྟེ་མ་བཀོད་པ་ཅིན་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ དཀའ་ངལ་འཕྱོན་
ནི་ཨིན་མ་ལས་ རང་འཇགས་བཞག་དགོ་པའི་ཁྱེ་བ་ལུ་མི་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་
ཉེས་ཁྲིམས་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ སྒྲིག་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་ནང་ ཚུད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ སྟབས་མ་
བདེལ་མེད་ཟེར་ཁྱེ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ རོས་ལེན་གྲུབ་ཅི།

རྟོན་ཚན་ ༡༢༡ པ་ ༡༢༢ པ་ ༡༢༣ པ་ ༡༠༧ པ་ ༡༠༥ པ་དང་ ༡༢༥ པའི་ཤུལ་ལས་
རྟོན་ཚན་གསར་པ་ ༡༢༥ ཀ་༽ པ་དང་ ལ་༽ པ་ དེལས་ རྟོན་ཚན་ ༡༢༤ པ་ལས་ ༡༥༠
པ་ཚུན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་པའི་གྲུར་ རྟོན་ཚན་ ༡༥༠
པའི་ཤུལ་ལས་ རྟོན་ཚན་གསར་པ་གྲུར་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ མང་མོས་ཐོག་
ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་གནང་ཡི།

རྟོན་ཚན་ ༡༥༡ པ་ལས་ ༡༥༤ པ་ཚུན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིན་
གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ རྟོན་ཚན་ ༡༥༢ པ་གྲུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ཆ་འཛིན་
གནང་ཡོད་པ་དང་ རྟོན་ཚན་ ༡༥༥ པ་དང་ ༡༢༩ པ་ ༡༩༠ པ་ ༡༩༡ པ་ ༡༩༢ པ་ ༡༩༣
པ་ ༡༩༤ པ་དང་ ༡༩༥ པ་གྲུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་
གནང་ཡི།

ལེའུ་ ༡༢ པའི་རྟོན་ཚན་ ༡༩༤ པ་གྲུར་ ཚོགས་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ མང་མོས་
ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་དང་ རྟོན་ཚན་ ༡༩༥ པ་དང་ ༢༠༡ པ་
༢༠༣ པ་ཚུ་གྲུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་གནང་ཡོད་པ་མ་
ཆད་ རྟོན་ཚན་ ༡༩༩ པ་དང་ ༢༠༠ པ་གྲུར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ཆ་
འཛིན་གྲུབ་ཅི།

དོན་ཚན་ ༡༠༥། ༡ སའི་བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་ ༡༠༥། ༡ གྲྭ་ ས་
 ༡༥ དོན་ཚན་ ༡༠༥། ༡ སའི་བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་ ༡༠༥། ༡ གྲྭ་
 ས་ ༡༠༥། ༤ གྲྭ་ ༡༣ གྲྭ་ ༡༤ ས་ དོན་ཚན་ ༡༠༥། ༡༥ སའི་བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་
 དོན་ཚན་གསར་པ་ དེལས་ ༡༡ གྲྭ་ ༡༠ གྲྭ་ ༡༤ གྲྭ་ ༡༥ གྲྭ་ རྩི་ རྩུལ་ཡོངས་ཚོགས་
 འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི།

དེལས་ དོན་ཚན་ ༡༠༥། ༡༥ སའི་བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་གསར་པ་གྲུར་ ཚོགས་
 དམངས་ཀྱིས་ རྩུལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ དོན་ཚན་
 ༡༠༥། ༡༤ སའི་བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་གྲུར་ རྩུལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་
 འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གནང་ཡི།

དོན་ཚན་ ༡༠༥། ༡༣ གྲྭ་ ༡༤ གྲྭ་ ༡༤ གྲྭ་ ༡༤ གྲྭ་ ༡༤ ས་རྩི་དང་ དོན་ཚན་
 ༡༠༥། ༤ སའི་བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་དང་ དོན་ཚན་ ༡༠༥། ༤ སའི་
 བྱལ་ལས་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་ དེལས་ དོན་ཚན་ ༡༤ གྲྭ་ རྩུལ་ཡོངས་
 ཚོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ དོན་ཚན་ ༡༠༥ སའི་ ཡན་ལག་
 དོན་ཚན་ ༡༥ ས་ འཕྲུལ་མི་རྩི་གིས་ལྷ་མི་ནང་ ཡན་ལག་དོན་ཚན་ ༡༥ སའི་བྱལ་ལས་
 ཡན་ལག་དོན་ཚན་གསར་པ་བཙུགས་མི་ནང་ལུ་ ལས་སྟོན་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ དེས་ཚོག་བཙུགས་
 ཡོད་པ་དང་ abattoir ལུ་མེད་པ་ལས་ ལ་ལུ་ནང་ཡོད་པ་དང་ ལ་ལུ་ནང་མེད་པ་འབད་མ་ད་
 ལྟ་བུས་མི་བདེ་ནི་ཨིན་མ་ལས་ དེས་ཚོག་དེས་ཀྱིག་ བཙུགས་དགོ་པའི་ལུ་བ་ལུ་མི་ལུ་ གཞུང་
 དང་ ཚོགས་རྒྱུད་གིས་ abattoir ཚོག་འདི་ འཛུགས་གྲུབ་ནང་ ཡོངས་གྲགས་སྤེ་ ལག་ལེན་
 འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལས་ དེས་ཚོག་དེས་པར་དུ་ དགོ་པ་མེད་པའི་ དོགས་སེལ་ལུ་ཏེ་ ཚོགས་
 དམངས་ལུག་ཡར་སེང་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ རྩུལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་ འཕྲི་སྟོན་ལྟར་དུ་
 ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་བྱལ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ བཀའ་
 འགོ་ལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལུ་མི་ཨིན་པའི་ དུན་གསོ་གནང་སྟེ་ གསུང་གོས་མཐུག་བསྟུ་ཡི། གནས་ཡོ་
 མེ་ལོ་ཏེ་ རྩི་ ༤ སའི་ཚེས་ ༡༤ ལུ་འཇུག་ རྩི་ལོ་ ༡༠༡༤ རྩི་ལོ་ ༤ སའི་ཚེས་ ༡༡ ལུ།

༥.༤ འབྲུག་གི་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་དང་ སོ་ནམ་སྡེ་ཚན་གྱི་དཔུང་ཡིག་ ༡༠༡༥ ཅན་མའི་བསྐྱར་
གྲོས་ཀྱི་ གྲོས་ཚད།

དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ སོ་ནམ་དང་སྐོ་ལོ་སྐོ་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་དང་
སོ་ནམ་སྡེ་ཚན་གྱི་དཔུང་ཡིག་ ༡༠༡༥ ཅན་མའི་ བསྐྱར་གྲོས་ཀྱི་གྲོས་དོན་ཕུལ་མི་ནང་།

དཔུང་ཡིག་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ གསུང་གོས་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛིག་
ཟུབ་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་ཕུལ་ཏེ་ གསུང་གོས་གནང་པའི་ཤུལ་ ད་རེས་
ལོག་སྟེ་ར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་ བསྐྱར་གྲོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ ཆོག་གི་བསྐྱར་
བ་ དུམ་ག་རེ་མ་གཏོགས་ དོན་ལུ་ བསྐྱར་བ་དང་ ༼འཕྲི་སྟོན་༽ སྟོན་འབད་མེད་པ་ལས་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོ་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེ་གི་ཤུལ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་སྟེན་ཞུ་ཕུལ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་
གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ བསྐྱར་གྲོས་གནང་དགོ་པ་སྟེ་ ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་དེ་བརྟ་བའི་སྐབས་ འདི་ནང་ལུ་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་སྟེ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་འི་ཏོངས་ལས་ ཆོག་གི་བསྐྱར་བ་དུམ་ག་རེ་དང་ དཔུང་ཡིག་གི་ རོ་སྟོན་
ལས་འགོ་བཟུང་ མཛུགས་ཚུན་གྱི་བར་ན་ ཆོག་གི་ལེགས་བཅོས་དང་ སྐད་སྐྱར་ཚུ་ནང་ འཕྲི་སྟོན་
དུམ་ག་རེ་ མཛུགས་མ་གཏོགས་ དོན་གྱི་བསྐྱར་བ་སྟོན་འབད་མེད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
སྡེ་གིས་ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ རོ་སྟོན་ལོ་ད་པའི་སྟེན་ཞུ་ཕུལ་ཡི།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ནང་ བཅའ་ཁྲིམས་ཟེར་ཡོད་མི་ཚུ་
དཔུང་ཡིག་ཟེར་ བསྐྱར་བཅོས་མཛུགས་ཡོད་པ་དང་ མ་གཞི་ དཔུང་ཡིག་འདི་གི་ མཚན་གནས་
འདི་ར་ དཔུང་ཡིག་ཟེར་ཡོད་པ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ཚུ་ ཤུམ་ལས་ ཆ་འཛིག་ཟུབ་ཞིན་མ་
ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ཟེར་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོ་པ་ འཐོན་ནི་ཨིན་མ་ལས་ བྱ་སྟབས་བདེ་
མི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཟེར་བཞག་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ བསྐྱར་བཅོས་མཛུགས་མི་དེ་ལུ་ ཞོ་དོན་
ནོར་བ་མེད་པ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ རོ་སྟོན་མཛུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལས་ གཞན་མི་བསྐྱར་བཅས་འདི་ Annual General Meeting ཟེར་མི་འདི་ ཡོངས་
ཁྱབ་ཞལ་འཛོམས་ཟེར་ བསྐྱར་བཅས་མཛད་ཡོད་མི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ བསྐྱར་
སྤྱོད་ ཟེར་བའི་ཚོགས་དེ་ཡང་ བསྐྱར་ ཟེར་བའི་ཚོགས་ བཏོག་སྟེ་ སྤྱོད་ ཟེར་གཞག་ཡོད་པ་
དང་ གཅིག་བསྟོན་ ཟེར་བའི་ཚོགས་འདི་ མཉམ་བསྐྱབ་ དེ་ལས་ གཞུང་སྐྱོང་ ཟེར་མི་འདི་
འཛིན་སྐྱོང་ ཟེར་བསྐྱར་བཅས་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ གོ་དོན་ལུ་བསྐྱར་བ་མེད་པ་ལས་ སྐད་
སྐྱར་དང་ ཡིག་སྐབ་ཀྱི་ཐད་ཁར་སྟོད་པ་ད་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ ནུང་ཆེན་
ཡིག་ཆང་གིས་ དག་བཅས་མཛད་པ་ཅིན་ འཐུས་ནི་ཨིན་པ་ལས་ དེ་ལུ་ ངོས་ལེན་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་
ཟེར་ཁྱུ་ཡི།

དེ་ལས་ དོན་ཆན་ ༡༠ པ་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ཆན་ནང་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་རྟོངས་ལས་ ཕྱིས་ཞིབ་འདི་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབད་ནི་སྟེ་
བཞག་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ ཚོགས་སྤེའི་རྟོངས་ལས་ རྫོང་ཁག་གི་ནང་འཁོད་ཕྱིས་ཞིབ་དང་ ཕྱིའི་
ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ ལག་ཁྱུར་འཆང་མི་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་གིས་ཡང་ ཕྱིས་ཞིབ་འབད་ཚོགས་སྟེ་འཁོད་
དེ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ དི་དབྱེད་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ སྐད་ མེན་པར་ ཡང་ན་ ཟེར་ཨིན་པ་
ལས་ ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ ངོས་ལེན་ཕུལ་ཡོད་པ་སྟེ་ཁྱུ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ དོན་ཆན་རེ་རེ་གྱར་ གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྤེའི་གིས་ ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲི་སྟོན་མཛད་མི་ལྟར་དུ་ ངོས་ལེན་གྲུབ་པའི་འུལ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུང་
གིས་ཁྱུ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཚོགས་ཀྱི་དག་བཅས་འབད་ནི་ཐད་ཁར་ ནུང་ཆེན་ཡིག་ཆང་གིས་ འབད་
ཚོགས་པའི་གནང་བ་ཁྱུ་མི་དེ་ལུ་ ངོས་ལེན་གྲུབ་ཅི།

དེ་གྱར་ འཐུས་མི་གཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་གིས་ གཞུང་སྐྱོང་ ཟེར་བའི་ཚོགས་འདི་
འཛིན་སྐྱོང་ ཟེར་བསྐྱར་བཅས་མཛད་ཡོད་མི་གྱར་ ངོ་སྤྱོད་ནང་ལུ་ ཚོགས་ལ་ལུ་ཅིག་ གཞུང་
སྐྱོང་ ཟེར་ར་ཚུད་ཡོད་པ་ལས་ ལེགས་བཅས་འབད་དགོ་པ་དང་།

ལེའུ་ ༡ པ་གི་དོན་ཚན་ ༡ པའི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་རྟོངས་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་
‘དབྱད་ཡིག་’ ཟེར་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ དོན་ཚན་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་ བཅའ་ཁྲིམས་
ཟེར་ ལུས་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་གཅིག་མཚུངས་བཟོ་དགོ་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་ ‘དབྱད་ཡིག་’
ཟེར་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཡོད་པའི་ ཚོག་འདི་གི་ཐད་ཁར་ མ་འོངས་པའི་ཐབས་ལམ་ལུ་ ཚོགས་
ཁང་གཉིས་ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལས་ ཐག་གཅད་ངེས་ཏིག་སྟེ་ བཟོ་དགོ་པ་གལ་ཆེ་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ལས་དོན་ཚན་ ༡ པ་ལས་ ༡ པ་རྩུན་ ལུ་མི་མེད་པར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཡར་
སེང་ཐོག་ ངོས་ལེན་གྲུབ་གནང་པའི་ཁར་ ལེའུ་ ༡ དང་ ༣ པ་ ༤ པ་ ༥ པ་ ༦ པ་ ༧ པ་
པ་གྲར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ ངོས་ལེན་གྲུབ་གནང་ཡི།

ཡིན་རུང་ དོན་ཚན་ ༡༠ པ་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ཐད་ཁར་ འཐུས་མི་གིས་ལུ་མི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྡེའི་ (འཕྲི་སྡོན་) འདི་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་ ཡང་ན་ རྫོང་ཁག་ནང་
འཁོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཞིབ་ དེ་ལས་ ཕྱིའི་ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ ལག་འཁྲེར་འཆང་མི་ཚུ་གིས་ ཕྱིས་ཞིབ་འབད་
ཚོགས་སྟེ་ བཅུག་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ བྱ་སྐབས་མི་བདེ་ནི་ཡིན་མ་དང་། དེ་ཡང་ ནང་འཁོད་ཕྱིས་
ཞིབ་འདི་ ནང་འཁོད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ ཆུམས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ རྫོག་ཁག་ནང་འཁོད་ཕྱིས་ཞིབ་
ཀྱིས་ མཉམ་ལས་ཚོགས་སྟེ་དེ་ཚུ་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་འབད་ནི་འདི་ ནང་འཁོད་ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ཚན་
ཚུ་ལས་ཡང་ འགལ་བ་ཡིན་མ་སྟེ་ལུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་ཁང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ ཚོགས་ཚུང་གཉིས་ གསུང་གོས་གནང་
སྟེ་ བདེ་སྤྱི་ག་གི་ཐབས་ལམ་ཅིག་བཏོན་དགོ་པའི་ བཀའ་བྱ་གནང་མི་དེ་ལུ་ འཐུས་མི་གཅིག་
གིས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ བཀའ་བྱ་གནང་དོ་བཟུམ་སྟེ་ མཛད་ཚུགས་པ་ཅིན་ བྱ་སྐབས་བདེ་ནི་
ཡིན་རུང་ དེ་ཚུ་ ལམ་ལུགས་དང་ མི་མཐུན་ནི་ཡིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལུ་
གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཐག་གཅད་ བཟོ་དགོ་པ་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེའང་ རྟོག་ཚན་ ༡༡ པ་ལས་ རྟོག་ཚན་ ༡༥ པ་ཚུན་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཡར་
གསེང་ཐོག་ རིས་ལེན་གནང་བ་གིས་མ་ཆད་ ལེའུ་ ༡ པ་ རྟོག་ཚན་ ༡༤ པ་ལས་ ༡༤ པ་
ཚུན་དང་ ལེའུ་ ༡ པའི་ རྟོག་ཚན་ ༡༥ པ་ལས་ ༡༤ པ་ ལེའུ་ ༡༠ པའི་རྟོག་ཚན་ ༡༧
པ་ལས་ ༡༠༡ པ་ཚུན་ལུ་ཡང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ རིས་ལེན་
མཛད་གནང་ཡི།

འབྲུག་གི་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་དང་ སོ་ནམ་སྡེ་ཚན་གྱི་དབྱེད་ཡིག་གི་ ༢༠༢༥ ཚན་མའི་
བསྐྱར་གོས་གྱི་གསུང་གོས་ འཕྲོ་འཐུད་གནང་མ་དུ་ ཚོགས་རྒྱུད་གིས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ བཀའ་
གནང་མི་དང་བསྐྱུན་ རྟོག་ཚན་ ༡༠ པའི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་རྒྱུད་གིས་ བདེ་འགྲིག་བཟོ་ནིའི་
དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་ ཞུ་བ་ཕུལ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ ཚོགས་
རྒྱུད་གིས་འབད་བ་ཅིན་ གནད་དོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་གྲུབ་ཅིག་
ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ ཐད་ཀར་དུ་ ཚོགས་རྒྱུད་གིས་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ལུ་ བྱད་དབང་
མེད་པ་སྟེ་ ཞུ་བ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ སྤྱོད་ཞུ་ཕུལ་ཡི།

བདེ་འགྲིག་བཟོ་དགོ་པའི་ གནད་དོན་དེ་ཡང་ གཙོ་བོར་ རྟོག་ཚན་ ༡༠ པ་ ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་
ནང་ལུ་ཨིན་མ་དང་ འདི་ནང་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་མ་དོ་བར་ རྫོང་ཁག་
ནང་འཁོད་ཕྱིས་ཞིབ་ ཡང་ན་ ཕྱིའི་ཕྱིས་ཞིབ་ཟེར་ བཙུགས་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ནང་ལུ་ “ཡང་ན་
, ཟེར་མེན་པར་ ཚོགས་སྡེའི་རྟོངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ དང་ སྡེ་རྫོང་དེ་ཡོད་ལུགས་གྱི་ཞུ་བ་
ཕུལ་ཡི། གཤམ་སྤྱི་ རྟོག་ཚན་ ༡༠ པ་འདི་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལས་ གསུངས་གོས་
གནང་དགོ་པ་འཐོན་པ་ཅིན་ རྟོག་ཚན་གཞན་གྱི་ནང་ལས་ཡར་ཡང་ ཆོག་དང་སྐད་སྐྱུར་གྱི་ དག་
བཅོས་འབད་དགོ་པ་རྒྱ་ཡང་ གཅིག་ཁར་གསུང་གོས་གནང་དགོ་པ་སྟེ་ཞུ་ཡི།

དེའང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ རྟོག་ཚན་དེ་གུར་ གསུངས་གོས་གནང་མ་དུ་ འབྲུས་མི་ལ་
ལུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྟོག་ཚན་གཅིག་གི་དོན་ལུ་ ཏུས་ཚོད་ཐེབས་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་

བཞུགས་ནང་ གསུང་གོས་གནང་ནི་མེན་པར་ རོན་ཚན་འདི་ནང་ ཚིག་དོན་ “ཡང་ན་” ཚུད་
དེ་ཡོད་མི་འདི་ གོ་ཡངས་ཏྲིག་ཏྲི་སྟེ་ ཡོད་པ་ལས་ དེ་བཞིན་ཆ་འཛིག་གྲུབ་རུང་ བྱ་སྟབས་མ་
བདེ་མ་མེད་པ་སྟེ་ཞུ་བའི་ཁར་ འཐུས་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ རོན་ཚན་འདི་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཡོངས་ཀྱིས་ གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ མཁུན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལུ་ གསུང་གོས་
གནང་དགོ་པ་འདྲག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

རོན་ཚན་ ༡༠ པ་འདི་གར་ གསུང་གོས་ཡུན་རིང་གནང་པའི་ཤུལ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་
དམངས་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ (འཕྲི་སྟོན་) གནང་མི་དེ་ལུ་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་
ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་གཟིགས་པ་ད་ མང་མོས་ཀྱིས་ རོས་ལེན་མེད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་
གི་འཕྲི་སྟོན་ལུ་ རོས་ལེན་མཛད་མ་ཚུགས།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རོན་ཚན་ ༡༠ པ་འདི་ ཚོགས་ཁང་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
འཁོན་འཆམ་མ་བྱུང་པའི་རོན་ཚན་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་སར་ སྤུལ་
ཞིན་མ་ལས་ བཀའ་གྲོལ་གནང་མི་དང་བསྟུན་ གནམ་དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ ལྷན་
བཞུགས་ཐོག་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཐག་གཅད་མཛད་ནི་ཨིན་མ་སྟེ་ ཐུགས་ཐག་བཅད་
གནང་སྟེ་ གསུང་གོས་མཇུག་བསྟུ་ཡི། གནམ་ལོ་མེ་ལོ་རྩ་ལོ་རྩ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༡ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤
རྩ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༡ ལུ།

༥.༢ དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ཚུ་འི་ ཐོབ་དབང་མཐུན་གོས་ཀྱི་ དགག་ཆའི་འཕྲི་སྟོན་གྱི་ བསྐྱར་གོས།
དབུད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པོ་གིས་ དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ཚུ་འི་ ཐོབ་
དབང་མཐུན་གོས་ཀྱི་དགག་ཆའི་ (འཕྲི་སྟོན་) མཐུན་གོས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་
གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་སྤུལ་བའི་ཤུལ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛིག་གནང་པའི་སྐབས་ མང་མོས་ཀྱིས་
རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐོབ་ལས་བརྟེན་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་ ལྷན་ཞུ་སྤུལ་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ མཐུན་གྲོས་འདི་ནང་ དགག་ཆའི་དོན་ཚན་ལག་ ༤ བཀོད་མི་དེ་
ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་འདུག་ཟེར་བཀོད་ཡོད་རུང་ ཁྲིམས་ག་ཅི་དང་ག་ཅི་ལས་
འགལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ ཁ་གསལ་སྡེ་བཀོད་དེ་མེད་པ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ དེ་ལུ་ ལམ་
སྟོན་ཞིག་ གནང་དགོ་པའི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ཁར་ ཨམ་སྤྱུ་ཨ་ལུ་དང་ ན་གཞོན་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁྲི་འཛིན་ ཁ་སྟོད་ལ་ཡག་འདེམས་ཁོངས་
འཐུས་མི་གིས་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ལུ་དོ་བཟུམ་སྡེ་ མཐུན་གྲོས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་གིས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་ སྤུལ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྡེ་གིས་ དགག་ཆའི་དོན་ཚན་དེ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་མང་ཤོས་ཅིག་དང་ འགལ་བ་
ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཉེ་མ་སྤུལ་ཡོད་པའི་ དགག་ཆ་དེ་གུ་ར་ ཆ་འཛིག་
འབད་ཡོད་པ་སྡེ་ལུ་ཡི།

དེ་གར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ འཐུས་མི་ག་ཅིག་གིས་ལུ་མི་ནང་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཐངས་ ༤ པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ དགག་ཆའི་
འཕྲི་སྟོན་གྱི་དོན་ཚན་ཚུ་གར་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ འབྲེལ་ཡོད་ བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་
ཡང་ ལེགས་ཤོམ་སྡེ་བཟླ་སྟེ་ ཁྲིམས་མཐུན་སྡེ་སྤུལ་ཏེ་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
སྡེ་གིས་ དགག་ཆའི་འཕྲི་སྟོན་གྱི་དོན་ཚན་འདི་ ཆ་འཛིག་མ་གྲུབ་པའི་ གནད་དོན་འདི་ རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་མང་ཤོས་ཅིག་དང་ འགལ་བ་འདུག་ཟེར་བཀོད་མི་འདི་ ཉིང་སངས་ཅིག་ ག་ནི་
ཡང་མེད་པ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལས་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོ་པ་ལག་ཆེ་ཟེར་ལུ་
ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་དམངས་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ གནང་མི་དེ་
ལུ་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ ལྷག་ཡར་སངས་གིས་གཟིགས་པ་ད་ མངམས་ཀྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐོབ་
ལས་བརྟེན་ མཐུན་གྲོས་འདི་ འཁོན་མ་འཆམ་པའི་དོན་ཚན་སྡེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆའི་ཞབས་སར་ སྤུལ་ཞིན་མ་ལས་ བཀའ་གྲོལ་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལས་

གསུང་གོས་གནང་ནི་སྤེ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི། གནས་ལོ་མེ་ཏྲ་ལོ་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལུངས་ གྱི་
ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༡ ལུ།

༤. སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཅུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།

༤.༡ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ནང་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྤྱོད་དབང་འཛིན་
གྱིས་ གྱི་ལོ་ ༡༠༡༤-༡༠༡༥ གི་ ལོ་ལྟར་ཕྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ཁུངས་ དམངས་ཕྱི་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་
གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་སྤྲོད་ཁུངས་ཚུང་།

༤.༢ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཅུགས་ཚོགས་ཚོག་པའི་བཀའ་ཤོག།

༤.༢.༡ དཔལ་ལྷན་ དེ་ནི་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ ༤ པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་ཚོགས་བཞིན་ཡོད་པའི་ལས་
འཛིན་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཅུགས་ཐོག་ གྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༢ ནང་ ༡༥ ལུ་ དམངས་
ཕྱི་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུང་གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྤྱོད་དབང་འཛིན་གྱི་ལོ་བསྐྱར་སྤྲོད་ཁུངས་ ༡༠༡༤-༡༠༡༥
ཅན་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་སྤྲོད་ཁུངས་ གྱི་ལོ་ ༡༠༡༠-༡༠༡༤ ཟླ་གི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྤྲོད་ཁུངས་
དེད་སྤྲོད་ཁུངས་ གྱི་ཚེས་ ༡༤.༠༤.༡༠༡༤ ལུ་ སྤྱོད་ཆེན་གྱིས་ གཞུང་གི་ཁྲིམས་བཟོ་དང་
ལོ་བསྐྱར་འཆར་གཞིའི་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་
སྐོར་ལས་ ལོ་བསྐྱར་སྤྲོད་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་ལས་འཛིན་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཅུགས་འཚོགས་
ཚོག་པའི་ བཀའི་གནང་བ་ལྟ་བུ་མི་ལུ་ བཅུ་འབད་བཀའ་གྲོ་ལ་གནང་ཡོད། ཞེས་རང་ལུགས་
གནས་ལོ་མེ་ཏྲ་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༢ ལུ།

ཕུག་མཚན་ངོ་མ་ཡོད།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཚོགས་ཚོག་པའི་ བཀའ་
འགོལ་གནང་མི་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲང་ཆེན་གྱིས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་
ལྷག་ཕུལ་བའི་ཤུལ་ དམངས་རྩིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁྲི་འཛིན་ བསྐྱོད་གཤའ་ཆལ་ཚོང་ཁག་གི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཐུས་མི་གིས་ འཐུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་ཆ་ ༡༥ པའི་དོན་ཆ་ ༤
པའི་དགོངས་དོན་དང་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་འགན་ཚད་དང་འཁྲིལ་ རྩིས་ཞིབ་བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་སྟན་ལུ་
འདི་ ལེའུ་གསུམ་ནང་ བརྟན་བསྟན་སྟེ་ སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་དེ་ཡང་།

- ༡༽ ལེའུ་དང་པ་ ལོ་ལྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ཅན་མའི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།
- ༢༽ ལེའུ་གཉིས་པ་ ལོ་ལྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༠ ལས་ ༢༠༢༤ ཟུན་གྱི་ རྩིས་དེད་
བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།
- ༣༽ ལེའུ་གསུམ་པ་ འདས་པའི་གོ་སྐོར་ཚད་ དང་ལེན་གྱི་སྟན་ལུ་ཚུ་གྱར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་
ཡོད་པ་མ་ཆད་ རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ གོ་སྐོར་འདེབས་ཚུ་གྱར་ཡང་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཞིབ་རྟོག་དང་ གོ་སྐོར་འདེབས་
ཚུ་ བརྟན་བསྟུན་ཕུལ་ཏེ་ ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

ལེའུ་དང་པ་ ལོ་ལྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ཅན་མ་འདི་ རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༡༤
ལས་ བསྟར་སྤྱི་གཤའ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ རྩིས་ཡུན་འདི་ནང་ ཚུལ་མེན་སྟན་ལུ་ཐད་ཁར་ དུལ་
འབྲེལ་གྱི་རྩིས་ཉོག་ཡོངས་བསྟོམས་ དུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་ ༩,༩༢༧.༢༤༢ ཐོན་ཡོད་ས་ལས་ བརྒྱ་
ཆ་ ༩༤.༢༤ འདི་ འཆར་དུལ་མེན་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༥.༧༤ འདི་ འཆར་དུལ་
དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ ཐོན་ཡོད་པ་སྡེ་ལུ་ཡི།

༡. ལོ་ལྟར་དུལ་འབྲེལ་རྩིས་བཞུགས།

རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ལུ་ འཐུག་གཞུང་གིས་ གནང་གོལ་འཆར་དུལ་ དུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་
༩,༩༠༥.༡༧ ཡིན་མི་དེ་ དུལ་ཁྲུལ་ས་ཡ་ ༩,༠༤༣.༧༣ ལུ་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་དེ་ཡོད་པ་
དང་ དེ་ཡང་ འཐུག་གི་མི་དམངས་དུལ་རྩིས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ ཕྱི་འཕྲུལ་ཁྲུངས་དང་

འབྲེལ་བའི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༠༡༢.༥༤ ཟུང་པར་ཐོན་ཡོད་མི་དེ་ ཕྱིས་ལོ་འདི་ནང་ མཉམ་
སྤེལ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་གྱར་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ དངུལ་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༡༤,༧༤༡.༤༡༩ ནང་ རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༡༠.༧༥༡ བརྩིས་ཏེ་ གནང་
སྤྱོད་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༧,༢༥༢.༥༧༠ ཐོབ་སྤྱོད་པ་མ་ཚད་ ཕྱིའི་སྤྱོད་
འགྲུལ་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣,༥༤༤.༤༤༠ ལེན་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ཕྱིས་ལོ་འདི་ནང་ འགྲོ་སོང་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༩,༤༤༤.༤༤ སྤྱོད་
ཡོད་མི་འདི་ བསྐྱར་བཟོའི་འཆར་དངུལ་ལས་ སྤྱིར་བསྟོམས་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༧.༤༣ འགྲོ་སོང་
བཏང་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ད་ དུས་ལུན་འདི་ནང་ གསར་སྐྱབ་འཆར་དངུལ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་
༡༢.༩༤ དེ་ཅིག་ སྤྱོད་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ཏེ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ལུ་ལྷ་ཡི།

དེ་ལས་ དངུལ་གྱི་ཕྱིས་ཆད་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་ཡོད་མི་དེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༣,༤༩༣.༣༩༧
ཡིན་པ་ད་ ཕྱིས་ཆད་དོམ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༠༠༠.༤༤༩ ནང་ འཆར་དངུལ་གྱི་ཕྱིས་
ཆད་ ཚོད་དཔག་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥.༤༡ གིས་ མར་ཕབ་འགྱུ་སྟེ་ ཕྱིས་ལོ་འདི་ནང་ དངུལ་
གྱི་ཕྱིས་ཆད་འདི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྤྱོད་ཡོངས་འབོར་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༤༤ གྱར་ རྒྱོད་དེ་ཡོད་པ་
དང་ ཕྱིས་ལོ་འདི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ཡོངས་བསྟོམས་ས་ཡ་ ༡༤༤.༤༥༤ དེ་ཅིག་ ལས་སྟེ་ཚུ་ནང་
ལས་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱབ་སྟེ་ སྤར་ཆེད་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་ཡི།

༡. ཕྱིས་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་ཁག།

ལོ་ལྷན་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ཅན་མའི་ནང་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ཞིབ་རྟོག་ མངོན་གསལ་
བྱུང་མི་ཚུ་ནང་ ཕྱིས་འགྲིག་མ་འབྱུང་མི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༩༤༧.༢༧༢ (༡༡.༡༤%) ཐོན་
ཡོད་པའི་གྲུལ་ལས་ གཡོ་ཐོལ་དང་ཞོར་འཁྲུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་གཉིས་སྟེ་ ངོས་འཛིན་འབད་དེ་
ཡོད་པ་དང་ དབྱེ་ཁག་རེ་རེའི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཕྱིས་འགྲིག་མ་འབྱུང་མི་ཚུ་ ཉེང་སྐལ་ར་ ལག་
ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ གནད་དོན་བདུན་གྱར་ དབྱེ་ཁག་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༩༤༤.༤༤༧ (༩༩.༩༩%) འདི་ ཞོར་འཁྲུལ་དང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤.༣༥༥
(༠.༠༤%) དེ་ གཡོ་ཐོལ་སྟེ་ མངོན་གསལ་བྱུང་ཡོད་ཟེར་ལྷ་ཡི།

༣. གཡོ་ཐོལ།

ཚུལ་མིན་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༩༥༧.༥༤༩ གསལ་སྟོན་འབད་ཡོད་ས་ལས་ གཡོ་ཐོལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤.༥༧༥ (༠.༠༥%) རྩིས་འཛིན་བྱུང་ཡོད་མི་དེ་ ཡང་ སྟན་ལུ་འཐོག་ཁུམ་ ༡ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ཚུལ་མིན་མཐོ་ཤོས་ར་ མ་དངུལ་བསྟོམས་ ས་ཡ་ ༤.༡༠༤ (༩.༧༧%) དེ་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལྟན་ཁག་གི་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འོག་ལུ་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁྲོམ་ནང་ ཐོན་ཡོད་པ་དང་ དེ་གི་ བྱལ་ལས་ར་ ཟེད་འོག་ཚུ་བཙུམ་ཏེ་ ཁྲོང་གསར་རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ནང་ མ་དངུལ་ཡོངས་ བསྟོམས་ས་ཡ་ ༠.༡༠༠ (༡.༡༩%) ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་སྡེ་ལུ་ཡི།

༤. རྩིས་འབྲུལ།

ཚུལ་མིན་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༩༥༧.༥༤༩ བྱུང་ཡོད་ས་ལས་ རྩིས་འབྲུལ་གྱི་ དབྱེ་ཁག་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༩,༩༧༤.༥༤༧ (༩༩.༩༩%) རྩིས་འཛིན་བྱུང་ཡོད་པའི་གནད་ དོན་ཚུ་ཡང་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ལུ་གནས་ནི་དང་ དེ་ལས་ ལས་སྡེ་ཚུ་འཛིན་པ་དང་ འཛིན་ ཚད་ལུ་ གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་སྲིད་ནི་དེ་ ཉམ་ཁ་ཡོད་མི་ཚུ་ རྩིས་འབྲུལ་གྱི་འོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ དང་།

དེ་ཡང་ སྟན་ལུ་འཐོག་ཁུམ་ ༩ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ རྩིས་འབྲུལ་གྱི་གནད་དོན་མཐོ་ཤོས་ར་ མ་དངུལ་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧,༧༤༩.༥༤༩ (༧༥.༠༤%) དེ་ སྤྱི་ན་གཙང་ཚུ་གྲོག་མེ་ ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་ ༩ པའི་ནང་ ཐོན་ཡོད་པ་དང་ དེ་གི་བྱལ་ལས་ར་ འབྲུག་བཟའ་སྦྱོད་ ལས་འཛིན་ཚད་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༤༤.༩༠༩ (༤.༥༤%) ཐོན་ཏེ་ཡོད་པའི་སྟན་ལུ་ཕུལ་ ཡི།

དེ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༣༡ གི་ནང་འཁོད་ ཕྱིས་འགྲིག་འབྱུང་མ་ཚུགས་ པའི་ཕྱིས་ཉིན་ ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥,༤༤.༩༠༩ ཡིན་མི་དེ་ཡང་ གྲོག་མེ་ལས་ འགུལ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ༡,༤༧.༠༠༩ (༢༧.༡༩%) ཡིན་པ་དང་ འདི་གི་འོག་ལས་ར་ རྫོང་ཁག་

དང་ དྲུལ་ཁག་ དེལས་ གེད་འོག་ཚུ་ནང་ དྲུལ་གྲུ་ས་ཡ་ ༧༥.༧༣ (༡༥.༥༣%) ཐོན་ཏེ་
ཡོད་པ་སྟེ་ལྷོ་ཡི།

༥. **རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྐོས་འདེབས་ཀྱི་གོས་འདེབས།**

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྐོས་འདེབས་ཀྱི་སྐོས་ གཞུང་གྲོལ་དང་ འགན་འཁུལ་ དེལས་ གཞུང་གི་
གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཐབས་ལྟ་ གོས་འདེབས་ཁག་ ༡༠ བཀོད་ཡོད་མི་དེ་གར་ ཚོགས་
ཚུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ གཞུང་གིས་ལྟ་ཞིབ་ གོས་འདེབས་ཁག་ ༤ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ གོས་
བསྐྱར་དང་ ཆ་འཛིག་གི་དོན་ལུ་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་ གཞུང་ གོས་འདེབས་ཁག་ ༤ དེ་ཅིག་ ལྷན་
ལུ་ལྷུང་ལྷུགས་ ༡ པའི་ནང་ བཀོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ དེ་ཅི་ཞིབ་དང་གྲུབ་འབྲས་
ཚུ་ལུ་ གཞུང་བཞག་སྟེ་ གོས་བསྐྱར་ འབད་མ་དགོ་པའི་ ལྷན་ལུ་ཕུལ་ཡི།

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྐོས་འདེབས་ཀྱི་གོས་འདེབས་ཚུ་ཡང་།

༡. དྲུལ་ཕྱི་སྐོས་ལྷན་ཁག་གིས་ ཁག་འབག་པ་གི་ གཞུང་ཕྱི་སྐོས་འགལ་མི་གི་དོན་ལུ་ ཆ་མེད་
གཏང་ནི་དང་ བསྐྱར་ཆེད་ཀྱི་ཁྲིམས་དོན་ཚུ་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ནི་ནང་ བཟུང་ཏོག་ཏོ་བཟོ་དགོ་པ།
༢. དྲུལ་ཕྱི་སྐོས་ལྷན་ཁག་གིས་ གཞུང་གི་མཛོད་ཆས་འཛིན་སྐྱོང་རིམ་ལུགས་འདི་ ཆ་ཆ་སྟེ་
ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟུང་ཏོག་ཏོ་བཟོ་དགོ་པ།
༣. དྲུལ་ཕྱི་སྐོས་ལྷན་ཁག་གིས་ མཇུག་བསྐྱུལ་ལུ་གི་ཕྱི་སྐོས་ལྷན་གི་ ད་ལོ་ལྷན་ལེན་ཚུ་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་དགོ་པ་དང་ འོས་ལྷན་གི་ དམ་འཛིན་དང་ འགན་འཁུལ་དོན་ལུ་ སྤྱིག་གཞི་
ལུ་ གནས་ཡོད་པ་ དེས་བཟུང་བཟོ་དགོ་པ།
༤. དྲུལ་ཕྱི་སྐོས་ལྷན་ཁག་གིས་ འཆར་དྲུལ་ལས་སྟེ་ག་རའི་ནང་ དྲུལ་འབྲེལ་གི་དོན་ཐོ་
ཚུ་ སྤྱིག་སྐྱར་འབད་ནི་འདི་ ཡར་དྲག་གཏང་དགོ་པ།

འདི་ནང་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཞིབ་རྟོག།

1. ལཱ་གི་མཁོ་སྦྱབ་ནང་ འཕུལ་རིག་ཕྱོགས་གྲུབ་གི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང།
2. ཨེ་ཆ་རྩི་པེ་ཨི་ ཚུ་དུང་མཁོ་སྦྱབ་བཀག་ཆ།
3. མི་སྦྲེལ་གི་དཀའ་ངལ་དང་ མི་མང་ཞབས་རྟོག།

ཚོགས་ཚུང་གི་གྲོས་འདེབས།

1. གཞུང་གིས་ བཟོ་བཀོད་དང་ བཟོ་རིག་གི་ཞབས་རྟོག་ཚུ་ནང་ དཀའ་ངལ་བསལ་ཐབས་ལུ་ སྡེ་
ཚན་འདི་ནང་གི་ ཞི་གཡོག་ཚུ་གི་ལཱ་འགན་འདི་ ཁོང་གི་བཟོ་རིག་དང་ བཟོ་རྟོག་གི་ཕྱོགས་
གྲུབ་དང་འཁྲིལ་རྟེ་ ལས་འགུལ་གི་གུངས་ཁ་དང་ དུལ་འབྲེལ་གི་གནས་ཚད་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་
འབད་དགོ་པ་དང།

དེ་བཟུམ་གི་ བསྐྱར་ཞིབ་མ་མཛད་པ་ཅིན་ བཟོ་རིག་པ་དང་ བཟོ་བཀོད་པ་ཚུ་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་
དེ་ར་ ལཱ་ཁག་གཏང་ནི་ཨིན་མ་དང་ ལས་འགུལ་གི་འཆར་གཞི་དང་བཟོ་བཀོད་ དེ་ལས་ བཟོ་
རྟོག་ནང་ སྦྲེལ་མ་བདེཝ་ཚུ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འབྲུང་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཕྱིས་ཞིབ་གི་ཕྱིས་ཉིག་ཚུ་
ཡང་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ཐོན་ནི་ཨིན་མ་དང།

ད་རུང་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཞུང་གིས་ བཟོ་བཀོད་དང་ བཟོ་རིག་ཞབས་རྟོག་སྡེ་ཚན་གི་ནང་ལུ་
འཕུལ་རིག་ཅན་གི་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ ད་ལྟོ་ ཞི་གཡོག་ནང་ཡོད་རུང་ ཁོང་ཆ་ལྱབ་ གུངས་ཁ་
ཚོད་པ་ཅིག་ལས་ མེད་པའི་སྤྱན་ལུ་དེ་ཡང་ ཞི་གཡོག་གནད་སྤྱད་ 2024 ཅན་མའི་ནང་ སྦྱབ་
བྱེད་བཀོད་དེ་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ གཞུང་གིས་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གི་ འཆར་གཞི་ཚུ་ བརྩམ་དགོ་པ།

2. གཞུང་གིས་ ད་ལྟོ་འཁྲིལ་བུས་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གི་ བཟོ་བསྐྱར་པ་དག་པ་ཅིག་ལུ་ ཨེ་
རྩི་པེ་ཨི་ ཚུ་དུང་ མཁོ་སྦྱབ་གི་གོ་སྐབས་བྱིན་མི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་དགོ་པ་
སྟེ་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་ནི་དང་ ཨེ་ཆ་རྩི་པེ་ཨི་ ཚུ་དུང་ མཁོ་སྦྱབ་འབད་ནི་འཁྲིལ་ལས་ ལུབ་
བསྐྱགས་སྟེལ་མི་ཚུ་ཡང་ ཆ་མེད་གཏང་དགོ་པ་དང།

ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ རྒྱ་ཆས་ཚུ་ རོས་ལེན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ཚོན་རོས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་
འབྲུག་གི་གནས་ཚད་ལས་ཁང་གི་གནས་ཚད་ལུ་ གནས་ནི་འདི་རྒྱུ་མ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ བཀོད་
དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་།

འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ ཡེ་ཆ་རྩི་པེ་ཡི་གི་ རྒྱ་དུང་ཚུ་ འབྲུག་གི་གནས་ཚད་ལས་
ཁང་གིས་བཀོད་མི་ ཚད་གཞི་ཚུ་དང་མཐུན་པ་ཅིན་ ཁག་འབག་པ་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་
ཕྱི་ཁ་ལས་ རན་འབྲེན་འབད་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལས་ བཀག་ཆ་མེད་པར་ མཐོ་སྤྱོད་
འབད་ཆོག་པའི་ གནང་བ་བྱིན་དགོ་པ།

༣. གཞུང་གིས་ རང་དབང་ཅན་དང་ རྩོགས་ལྷུང་མེད་པའི་གཙུག་སྡེ་ ཡང་ན་ སྡེ་ཚན་ཅིག་ གཞི་
བཙུགས་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ ཞི་གཡོག་པ་གི་གནས་སྤངས་ རོ་མ་ཚུ་ ཏཱ་གོ་ཐབས་དང་
སྤྱོད་བྱེད་ལྟ་པའི་ ཤེས་རྟོགས་འཐོབ་ནི་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྡེ་ ཞི་གཡོག་པ་གི་གནས་སྤངས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྡེ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ ཕྱིས་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་དང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་
གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་གིས་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྤྱོད་གི་ གྲོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིག་ འཐོབ་
ནི་ལུ་ བན་ཐོགས་ཡོད་པ་སྡེ་ རོས་འཛིན་འབད་མ་ཡིན་པའི་ ལུ་བ་བཅས་ཕུལ་ཡི།

ལེའུ་གཉིས་པ་ ལོ་ལྟར་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༡༠ ལས་ ༢༠༡༤ ལུ་གི་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་དེད་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷོ་ ༤ པ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལྷོ་ ༣ པ་ཚུན་གྱི་ནང་འཁོད་ ལོ་ལྟར་
ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ ༢༠༡༠-༢༠༡༤ ཅན་མའི་ནང་ ཕྱིས་ཉོག་ཡོངས་བསྟོམས་ དདུལ་ཁྲམ་ས་
ཡ་ ༤,༡༡༥.༤༡ (༤༤.༨༣%) དེ་ཅིག་ ཕྱིས་འགྲིག་བྱུང་ཡོད་ས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷོ་
༣ པའི་ཆོས་ ༣༡ གི་ནང་འཁོད་ ལྷག་ལུས་ དདུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡,༣༥༨.༨༡ གི་ཕྱིས་ཉོག་
ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཐིག་ཁམ་ ༡ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ཕྱིས་འགྲིག་མ་བྱུང་པའི་ ཕྱིས་ཉོག་
ཡོངས་བསྟོམས་ དདུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡,༣༥༨.༨༡ ཡོད་ས་ལས་ དདུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༢༠༨.༢༤
(༣༤.༢༨%) དེ་ ལྷག་ལུ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཕྱིས་ཉོག་ཚུ་ཡིན་པ་དང་ འདི་གི་འོག་ལས་ར་

ལས་འཛིན་ཚུ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༦༤.༡༠ (༡༩.༡༥%) དེ་ཅིག་ ཐོན་ཏེ་འདུག་ཟེར་
ལྟ་ཡི།

ཚོགས་ཚུང་གི་གྲོས་འདེབས།

༡. འབྲུག་གཞུང་གི་ ལས་སྡེ་ཚུ་གི་བར་ན་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་ མཉམ་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་ཀྱི་དོན་
ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ཕྱོད་འཛིན་དག་ ཚུད་དཔོན་ཡོངས་བྱལ་ཡིག་ཚང་ ལྷན་གཞུང་ལས་
འབྲེལ་དང་ ཐབས་བྱས་འགོ་འདྲན་ཡིག་ཚང་ཚུ་ གྲལ་གཏོགས་མཛད་ཐོག་ལས་ གཞི་བཀོད་
ཅིག་ ཉིང་སངས་ས་བཟོ་དགོཔ་དང་ ཕྱི་ཕྱོད་བསྐྱར་རྟེན་གྱི་ཐོག་ལུ་ ཡུན་འགྲངས་སྤྱི་ལུས་
ཏེ་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་གི་གནས་ཚད་ཚུ་ ཏུས་ཐོག་ལུ་ དང་ལེན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལམ་
ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་ མཛད་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་སྤུལ་ཡི།

ལེའུ་གསུམ་པ་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པའི་ གྲོས་ཚད་ཚུ་གི་ དང་ལེན་སྣན་ ལྟ།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པའི་སྐབས་ ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་སྣན་ལུ་དང་
འབྲེལ་བའི་ གྲོས་འདེབས་ལུ་བརྟེན་པའི་ གྲོས་ཚད་ཁག་ ༥ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་མི་ནང་ལས་
གྲོས་ཚད་ཁག་ ༤ གྱུར་ གཞུང་གིས་ དང་ལེན་མཛད་ཡོད་པ་ད་ གྲོས་ཚད་ ཁག་ ༥ འདི་
ད་ལྟོ་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་བའི་བསྐྱར་ ཡོད་པའི་སྣན་ལུ་སྤུལ་ཡི།

དེ་གུ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐངས་དང་པའི་གྲོས་ཚད་ཁག་ ༥
གྱུར་ཡང་ མཐིལ་ཕྱིན་སྤྱི་ གྲོས་བསྐྱར་གནད་པའི་ལུལ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཐིག་ཁམ་
༩ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ག་ར་ དང་ལེན་མཛད་ཡོད་པའི་ཁར་ ལེའུ་འདི་ནང་ གྲོས་ཚད་རེ་
རེ་བཞིན་དུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་གནས་ཚད་ཀྱི་ བརྟག་ཞིབ་ཡོངས་རྫོགས་འབད་དེ་ ད་ལྟོའི་
གནས་སྟངས་དང་ མདུན་ལམ་ དེ་ལས་ གྲོས་ཚད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ དང་ལེན་འབད་ཡོད་མེད་ཚུ་
ཚོགས་ཚུང་གི་སྣན་ལུ་ཉིན་ བཀོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལས་སྡེ་ཁག་ལས་ དང་ལེན་གྲུབ་པའི་
སྣན་ལུ་ཐོབ་མི་ཚུ་ཡང་ ཟུར་སྤྲུགས་ ༥ པའི་ནང་ ཁ་གསལ་སྤྱི་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་

དམངས་ཀྱིས་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་གཟིགས་ཏེ་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་ལག་ཆེ་བའི་ དྲན་གསོ་
ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གྲོས་གནང་མ་དུ་ དངུལ་རྩིས་སྒོ་ན་པོ་
གིས་ལུ་མི་ནང་ ཚོགས་ཐབས་བཞི་པའི་སྐབས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ གཞུང་ལུ་གྲོས་འདེབས་ཕུལ་
གནང་མི་དེ་ དང་ལེན་གྱི་ འགྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་ རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་
དབང་འཛིན་བར་ན་ མི་མང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ ལྷང་སྤྱི་ཚིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་མི་དེ་ སྤྱོད་ཐངས་དང་
བདག་གཉེར་འབད་ཐངས་ཚུ་གི་ ཐབས་ལམ་ཞིག་ འགྲིག་དགོས་སྟེ་ ཞལ་འཛོམས་ཚོགས་
པའི་ཤུལ་ དེ་དང་བསྐྱུན་པའི་ དང་ལེན་ཕུལ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གྲོས་འདེབས་ལག་
༤ བསྟར་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ རོས་ལེན་གནང་བའི་གྲུར་ གྲོས་འདེབས་ལག་ ༤ སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ རོས་ལེན་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་རེས་ གཡོ་ཟོལ་དང་ཞོར་འབྲུལ་ཚུ་ མང་ཤོས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་ མོ་ནམ་དང་
སློ་ཞོར་ལྷན་ཁག་ནང་ འདུག་ཟེར་ལུ་བའི་ཐད་ཁར་ ལྷན་ཁུ་འདི་ནང་ དེ་ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་ ཁ་
གསལ་སྟེ་མ་མཇལ་མི་དེ་ཡང་ FCB འདི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ནང་མེན་པར་ གཞུང་གི་
SOE ཚིག་ཡིན་མ་མ་གཏོགས་ འཆར་དངུལ་ལས་སྟེ་ནང་མེན་པའི་ དོགས་སེལ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ཁར་ ལྷན་རྩིས་ཚོང་ཁག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེའི་འཐུས་མི་གིས་ལུ་མི་ནང་ རྒྱལ་གཞུང་
རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལོ་ལྟར་རྩིས་ཞིབ་སྐྱུན་ལུ་འདི་ ཅུས་རྒྱུན་ཅུ་ འཛོལ་བ་དང་ གཡོ་
ཟོལ་ error and fraud འདི་གཉིས་གྲུར་ རྒྱུང་མ་གཅིག་ཐོན་མ་ཡིན་པར་ དེ་རེས་ཀྱི་ཐད་
ཁར་འབད་རུང་ འཛོལ་བའི་འོག་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠,༠༠༠ མ་ལངས་ཅིག་ཡོད་པ་དང་
དེ་ཡང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༣༥ དེ་ཅིག་ སྤྱོད་གཙང་ཚུ་ ༡ པ་དང་ ༡ པའི་ནང་ རྩིས་
འགྲིག་འབྱུང་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ ཡིན་མས་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེའས་ གཡོ་ཐོལ་ fraud དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥ འབདཱ་ད་ འབུམ་ ༥༠ དེ་ཅིག་ བར་
ན་ལས་ འཛགས་ལུས་བྱངམ་ད་ ཚ་གྲས་ལང་དགོ་པའི་ གཞི་ཅིག་ཨིནམ་མ་ཚད་ དེ་ཚུ་ཡང་
མང་ཤོས་ཅིག་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་དང་ སོ་ནམ་དང་སློ་ལྷན་ཁག་ནང་ཨིནམ་ལས་བརྟེན་
རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚུགས་ཀྱི་ ལག་ལེན་དབྱེ་རྟགས་ performance rating ནང་ལུ་
དུམ་གྱ་རེ་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ དེ་གིས་ ལེགས་བཅོས་འབྱོ་སྤྱད་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་
ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ད་རེས་ ལས་སྡེ་ཁག་ལས་ སྤར་རྟེན་ recovery འདི་ ཉེས་ཆད་དང་འཁྲིལ་
དངུལ་སྤྱིད་སྒྲུགས་ཏེ་ ལེན་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་ཨིནམ་དང་ དེ་ཚུ་ གཡུ་པ་བབྱངས་འི་
ཐབས་ལམ་ཅིག་མེད་ནི་དེ་གིས་ ཚུལ་མཐུན་སེལ་མ་ཚུགས་པ་ unresolved irregulari-
ties ཟེར་ འདི་ནང་ལུ་ མ་དངུལ་འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྤྱོད་ འབྱོལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དམངས་ཕྱིས་
ཚུགས་རྒྱུད་གིས་ དུས་ཚོད་གཅིག་ བཀག་ཞིནམ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚུགས་དང་གཅིག་
ཁར་ གཞུང་གི་ཐོ་ཡིག་ འཛིན་སྐྱོང་རིམ་ལུགས་ government inventory manage-
ment system འདི་ཡང་ དུས་དང་དུས་སུ་ གཞི་བཙུགས་གནང་དགོ་པ་མ་ཚད་ དེའས་
recovery clause འདི་ཚུ་ མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ ངས་པར་དུ་ བཙུག་དགོ་པ་ཁག་
ཆེ་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་བརྟེན་ མ་དངུལ་ལོག་ལེན་པ་ལུ་ སྤྱིད་དངུལ་ག་དེ་
སྤྱོད་ བཙུག་དགོ་པ་ཨིན་ན་ འདི་ཚུ་ ཉིངས་ངས་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མི་མང་ དོགས་པ་ཆགས་
ཏེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་བཟུམ་ཀྱི་ གཡོ་ཐོལ་དང་འཛོལ་བ་དེ་ཚུ་ བཟོ་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་འགུལ་སྤྲོམ་རྒྱ་ནང་
གི་ མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ བྱང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ སྤོན་འགོག་གི་ ཐབས་
ལམ་སྤྲིད་སྤྱི་ཅིག་ བཏོན་ནིའི་དུས་ཚོད་རན་ཡོད་པ་དང་ རུས་ཤུགས་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་ ༢༠༢༠ ཅན་
མ་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ ད་ལས་ཕར་ ཡུ་ཨེ་ཤི་ཏོ་ལར་ དུང་ཕུར་ ༢༤ དེ་ཅིག་ ཟད་འགོ་གཏང་

སྟེ་ ལས་འགུལ་བཟོ་སྐྱོད་འབད་ནི་ ཨིན་མི་ཚུ་ནང་ fraud irregularities འདི་ཚུ་
འཐོན་ནིའི་གོ་སྐབས་མཐོང་མ་ལས་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ གང་མགྱོགས་བརྟོན་དགོས་འདུག་ཟེར་ཞུ་
ཡི།

དེ་མ་ཚད་ ལྷ་ལས་པར་ ལས་འགུལ་སྦྲོམ་ཚུ་ནང་ ཅིས་ཞིབ་རྒྱབ་ནིའི་ཐད་ཁར་ ཡོང་ ༥
དང་ ༡༠ གྱི་རྒྱབ་ལས་མེན་པར་ real time project management framework
ལས་འགུལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ གནས་ཚད་ངོ་མ་སྟེ་ ཞིབ་རྟོག་མཛད་ནིའི་ ལམ་ལུགས་འདི་ཚུ་ཡང་
བཙུག་ཞིན་མ་ལས་ ཡོ་ལྷར་བཞིན་དུ་ བྱང་འཁོད་ཀྱི་ཅིས་ཞིབ་ མཐིལ་ཕྱིན་སྟེ་ འབད་ནིའི་ གོ་
སྐབས་རེ་ཡོད་པ་ཅིན་ མ་དངུལ་འབོར་ཆེ་རྟོག་རྟོ་སྟེ་ རྒྱུ་ཟུང་འབྱེད་ནི་ལས་ སྡོན་འགོག་འབད་
ཚུགས་ནི་གི་ གོ་སྐབས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་ གནད་དོན་གཅིག་གྱར་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ གྲོས་འདེབས་
གཞུང་ལུ་ཕུལ་མི་ཚུ་ དང་ལེན་ གང་མཛད་ཀྱི་ བཟོ་རྟོག་འབད་མི་མེད་པ་ལས་ གསུང་གོས་
གཅིག་གིས་གནང་ དང་ལེན་གཅིག་གིས་ མཛད་སྟེ་འབད་མ་ད་ མཐུན་སྦྲིག་དེ་ཚུ་ མེད་པ་ལས་
བརྟེན་ མི་མེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ གློན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ཚུ་ལུ་ གཞི་བཀོད་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་ struc-
tural changes གི་སྐོར་ལས་ ག་དེ་སྟེ་མཛད་དོ་ག་ཟེར་བའི་ རི་བ་ཚུ་ཡང་ ཕུལ་ཐབས་མིན་
འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ དམངས་ཅིས་ཚོགས་རྒྱུང་དང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ གསུང་
གོས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ མི་མང་གཞུང་འབྲེལ་ ལག་ལེན་ཐོ་བཀོད་གཅིག་ joint pay cabi-
net public implementation tracker གཅིག་ ཡང་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ བཟོ་དཔ་འབྲམ་
ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ མཁོ་སྦྱབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ ཕྱག་ལཱ་ག་དེ་སྟེ་གནང་དོ་ག་ དྲུངས་གསལ་
སྟེ་འབྱོར་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་ སུན་འབྲས་ཅན་གྱི་ ལམ་ལུགས་ཅིག་ གང་མགྱོགས་འགོ་
བཙུག་ནིའི་ དུས་ཚོད་གྲུར་ལྟོད་ཡོད་པ་འདི་ ཐུགས་ཁར་བསྐྱམ་དགོས་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་གྲུང་ ཁམས་དྲངས་རམ་འཇར་འཐུས་མི་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲན་ཞུའི་ནང་ གནད་དོན་གཅིག་འདི་ གཡོ་སྤྱོད་ནང་ �ོར་འཐུལ་གྱི་ཐོག་ལས་ཨིན་ དང་ ོར་འཐུལ་གྱི་ནང་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠ མ་ལངས་ཅིག་དང་ དེའི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ མང་ ཤོས་ཅིག་ སྤྱོད་གཙང་ཚུ་ ལས་འགུལ་ ༡ པའི་ནང་ཨིན་དང་ དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་གྲུང་ཕབ་པ་ ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ དེ་ཅིག་ counts, number གི་ དབང་དུ་གཏང་བ་ཅིན་ ༡༧ དེ་ཅིག་ ོར་འཐུལ་ནང་ཨིན་ལས་བརྟེན་ སྤྱོད་གཙང་ཚུ་ ༡ པའི་ཐད་ཁར་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ སྤྱིན་འགུལ་ དང་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ འདི་ གནད་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ བཟོ་སྤྱོད་འབད་མ་ཨིན་མ་སྤྱོད་ལྟེ་ཡི།

དེའི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ོར་འཐུལ་བྱུང་མིའི་གནད་དོན་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་མཐའ་མར་ འགན་འཁུ་ཚུ་ ག་དེ་སྤྱོད་བཀའ་ཏེ་ཡོད་ག་ མེད་པ་ཅིན་ ལྷ་ལས་ཕར་ གཞུང་གིས་ གྲོག་མེ་ ལས་འགུལ་སྤོམ་དེ་ཚུ་ བཟོ་སྤྱོད་འབད་ནི་གི་ ལས་འཆར་ཡོད་མི་ཚུ་ནང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ོར་ འཐུལ་ཚུ་ འབྱུང་བ་ཅིན་ ལས་ལུགས་སྤྱིང་སྤྱིང་ཅིག་དང་ འགན་འཁུ་ཚུ་ དྲངས་གསལ་སྤོམ་ བཟོ་བ་ཅིན་ དག་འཁྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ དམིགས་འགུལ་ཚུ་ འགྲུབ་མི་ནང་ ཐོ་སྤོམ་འབད་ ར་ ཐོག་སྤྱིད་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་ལུ་ ཚུགས་ཚུང་ཁ་ཐུག་ལས་ སྐར་བྱུར་སྤྱོད་ཚུས་འཐུས་མི་གིས་ དོགས་སེལ་ཕུལ་མི་ནང་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ ལུ་ སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་མི་མ་དངུལ་འདི་ ཐེར་འབུམ་ ༡༧ ལྷག་པ་ཅིག་ཨིན་མི་འདི་ནང་ total irregularities ཟེར་ observation འདི་ ཨིན་ འབྲམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཐེར་འབུམ་ ༡ དེ་ཅིག་ཨིན་དང་། དེའི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ཆ་གུས་ ཆེ་ཤོས་འདི་ གྲོག་ཟ་དང་ གཡོ་སྤྱོད་ fraud གི་ཐོག་ལས་ རྒྱ་དངོས་མེད་འགྱུ་བའི་ཐད་ཁར་ མ་དངུལ་ས་ལ་ ༡ དེ་ཅིག་ཨིན་མི་དེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་མ་དངུལ་ལུ་ ཕྱིས་ཕབ་སྟེ་ བརྒྱ་ཆ་ ལས་འབད་བ་ཅིན་ 0.0008 percent རྒྱུང་གཅིག་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ཡི།

ོར་འཐུལ་གྱི་ཐད་ཁར་ རྒྱུང་ཁ་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ ཡུད་པ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་ ༡ དེ་ཅིག་ ཨིན་དང་ དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༩.༩ དེ་ཅིག་འདི་ སྤྱོད་གཙང་ཚུ་ ལས་སྤྱོད་འབྲེལ་བ་ཡོད་

པའི་ བོད་འཁྲུལ་ཡིན་ཏེ་འབད་རུང་ དེ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྤྱོད་གཟིགས་པ་ཅིན་ མ་དངུལ་ལོག་
སྤྱོད་དང་ ཆད་ཐོན་ཐོན་མེན་པར་ accounting treatment ཟེར་ ཕྱིས་རྒྱུ་ཐངས་གྱི་
ལམ་ལུགས་ནང་ དུམ་ག་ཅིག་ འཛོལ་སོང་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་མས་ཟེར་ལུ་ཡི།

མ་གཞི་ ལམ་ལུགས་འདི་ནང་ ཐད་རི་བ་རི་ འཛོལ་སོང་མ་ཡིན་ན་ དབྱེ་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་སྤྱོད་
རྒྱུ་ལེགས་ཤོམ་སྤྱོད་ འཛོལ་འཛོལ་མེན་པར་ སྤྱི་ན་གཙང་ཆུ་ནང་ཡོད་པའི་ གློག་མེ་དང་འབྲེལ་
བའི་ གཞི་རྟེན་གྱི་མཁོ་ཆས་ བྱིས་དང་ power house དེ་ལས་ mechanical གི་ ཅ་
ཆས་རྒྱུ་ཚར་མི་ཆ་ལྱབ་ Assetize མ་འབད་ཟེར་ ལོ་ལྟར་བཞིན་དུ་ ཕྱིས་བརྟོན་ན་ལུ་
འདི་ asset གིས་ ཕྱིས་མ་བརྟོན་པར་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ འདི་ཕྱིས་རྒྱུ་ལེགས་ འཛོལ་སོང་ལུགས་
ཟེར་བའི་ བོད་འཁྲུལ་སྤྱོད་ ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཀོད་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཚུ་ རྒྱུ་སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་ནང་ བཟླ་སྤྱོད་འབད་རུང་ ལས་འགུལ་འདི་ ཡོངས་ཚོགས་སྤྱོད་ མ་
རྒྱུ་པ་ཅིན་ work in progress ནང་བཞག་ནི་གི་ སྲོལ་ཡང་འདུག། ཡིན་རུང་ སྤྱི་ན་
གཙང་ཆུ་གིས་འབད་རུང་ ཁོང་རའི་རྟོང་མ་ལས་ ལས་འགུལ་འདི་ ཡོངས་ཚོགས་རྒྱུ་ཚར་མ་
ཅིག་ ད་ལྟོ་ work in progress ནང་ཡོད་པའི་ ཕྱིས་ལྷ་གི་ཆ་བཞག་ག་ར་ assetize
འབད་ཞིན་མ་ལས་ asset སྤྱོད་ བཟུགས་ཏེ་ ཉིང་སངས་བཟོ་ནི་ཡིན་མ་སྤྱོད་ ངོས་ལེན་འབད་དེ་
ཡོད་པ་ལས་ དེ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ ཐུགས་ཆ་གུས་བཞེས་དགོ་པ་མེད་པའི་ དོགས་སེལ་སྤུལ་
ཡི།

དེ་གི་ལུ་ལས་ ཡང་བསྐྱར་ དངུལ་ཕྱིས་སྤྱོད་པོ་གིས་ དོགས་སེལ་སྤུལ་མི་ནང་ འཐུས་མི་ཚུ་
གིས་ གཡོ་ཚོལ་ fraud གྱི་ཐད་ཁར་ མང་ཤོས་ར་ དངུལ་ཕྱིས་སྤྱོད་ལག་ནང་ཡིན་མ་སྤྱོད་
མི་དེ་ མི་མང་གིས་ བཟུགས་སྤྱོད་ཞིབ་འབད་དེ་ གཟིགས་གནང་དགོ་པ་དང་ དེ་མེན་པ་ཅིན་
གཞུང་གི་རྒྱ་དངུལ་བདག་འཛིན་འབད་མི་ དངུལ་ཕྱིས་སྤྱོད་ལག་གིས་ར་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གཡོ་
ཚོལ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ གོ་བ་ཕྱི་འགྱུར་བཞེས་ཉེན་ཡོད་པ་མ་ཆད་ བོད་འཁྲུལ་གྱི་ཐད་ཁར་ བ་
ཉིང་ཆ་འཛོག་རྒྱུ་པའི་ འཆར་དངུལ་ལས་ ཐེངས་འབུམ་ ༩.༩ གི་ནང་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ དེ་

ཅིག་ འཆར་དངུལ་མེན་པའི་ལས་འགུལ་ དེ་ཚུ་གི་ཨིན་མ་ད་ ཡོངས་བསྟོམས་འབད་བ་ཅིན་
དངུལ་གྲམ་ས་ཡ་ ༡.༣ རྒྱུ་མ་གཅིག་ཨིན་པའི་ དོགས་སེལ་ཕུལ་ཡི།

དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་གྲོས་འདེབས་གུར་ གསུང་གོས་ཞིབ་ཞིབ་གནང་སྟེ་
ཆ་འཛིན་གྲུབ་ནི་ཨིན་པའི་ དྲན་གསོ་མཛད་དེ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་ གོས་
འདེབས་ཁག་ ༡༠ ཕུལ་མི་དེ་ གཞུང་སྐྱོང་དང་ འགན་འཁུལ་ དེ་ལས་ གཙུག་སྡེའི་གྲུབ་འབྲས་
ཚུ་ སྤྱི་སྤྱི་བཟོ་ནིའི་ ཐབས་ལམ་གཤམ་ཅན་ཞིག་ ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་ གོས་
འདེབས་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་བཟུམ་ད་ གོས་འདེབས་ཁག་ ༤ དེ་ དང་ལེན་གྱིས་ བསྐྱར་
སྤྱོད་འབད་ཡོད་པའི་ལྷན་ལུས་ གོས་འདེབས་ཁག་ ༤ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ གོས་བསྐྱར་དང་ཆ་འཛིན་
གི་དོན་ལུ་ཕུལ་མི་དེ་གུར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་གནང་སྟེ་ ཕྱག་ཡར་
སངས་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཅི།

དེ་ལས་ དམངས་ཕྱི་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་ཕུལ་མི་ གོས་འདེབས་ ༣ གུར་ ཚོགས་དམངས་
ཀྱིས་ གསུང་གོས་ཚུ་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་གནང་པའི་ལུ་ གོས་འདེབས་ ༡ པའི་ཐད་ཁར་ གཞུང་
དང་ ལྷན་པར་ དངུལ་ཕྱི་སྤྱོད་ལག་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྤྱོད་འབྲེན་ལག་ བཟོ་
གྲུ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་ལྷན་ལག་ཚུ་གིས་ གོས་འདེབས་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ སྤྱི་
ཚོགས་ ༤ པའི་ཚོགས་ཐབས་ ༤ པའི་ནང་ དང་ལེན་སྤྱོད་ལུ་ཕུལ་དགོཔ་སྟེ་ ཚོགས་དམངས་
ཕྱག་ཡར་སངས་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཅི།

གོས་འདེབས་ ༣ པའི་ཐད་ཁར་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་ སྤྱིར་བཏང་ མི་
སྟོབས་གནས་སྤངས་དང་ ཞི་གཡོག་ནང་ཡོད་པའི་ སྐབས་མ་བདེམ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ལས་
འབྲེལ་ཕྱི་སྤྱོད་ཅིག་ འགོ་འབྲེན་འཐབ་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ ༤ པའི་ཚོགས་ཐབས་ ༤
པའི་ནང་ དེ་ལྷན་གྱི་ དང་ལེན་སྤྱོད་ལུ་ཕུལ་དགོཔ་སྟེ་ ཚོགས་དམངས་ཕྱག་ཡར་སངས་གིས་
མང་མོས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཅི།

དེའང་ ལེའུ་གཉིས་པ་ ལོ་ལྟར་རྩིས་ཞིབ་སྟན་ལཱ་འབྲུག་ཞིབ་སྟན་ལཱ་ ༢༠༡༠ ལས་ ༢༠༡༤
ཅན་མ་གྱར་ ཚོགས་ཚུངས་གྲོས་འདེབས་ ༡ ལུ་མི་དཔང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་
གྲོས་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་གནང་སྟེ་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་ མངམས་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཅི།

ལེའུ་གསུམ་པ་ འདས་པའི་གྲོས་ཚད་ཚུ་གི་ དང་ལེན་སྟན་ལཱ།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པའི་ གྲོས་ཚད་ལས་བརྟེན་པའི་ དང་ལེན་
སྟན་ལཱ་ཚུ་གར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ དབང་འདུས་ལོ་བྱང་རྫོང་
ལག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་འཐུས་མི་གིས་ ཚོགས་ཚུངས་གྲོས་ཚད་ ༤.༡ པ་ གསར་
སྐབ་མ་དངུལ་ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ཐོན་མི་དང་ ཐོན་
སྐྱེད་ཚུ་ འཛོན་ཐངས་ཅན་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ འཆར་
དངུལ་ལས་སྟེ་ག་རའི་ནང་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ འཆར་དངུལ་བཟོ་ནི་ འགོ་
བཙུགས་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་ཐད་ཁར་ ཆེད་འོག་ག་རའི་ནང་ གནང་སྦྱིན་གཅིག་མཚུངས་
སྟེ་གནང་མི་དེ་གིས་ ལ་མཐོ་སའི་ཆེད་འོག་ཚུ་ནང་ འབྲ་མཉམ་མེད་པའི་གྲར་ གནང་སྦྱིན་བརྒྱ་
ཆ་ ༣༠ དེ་གིས་ གནམ་གཤིས་གནས་སྟངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ ལཱ་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་
འགྲུབ་མ་ཚུགས་པ་མཚན་ ལཱ་གི་དབྱེ་ཞིབ་འདི་ སྤྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཟླ་མཇུག་ཁར་འབད་ནི་དེ་གིས་
ལཱ་འབད་ནི་གི་ དུས་ཚོད་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་ ཆེད་འོག་ནང་གི་ གཙོ་རིམ་གྱི་ལཱ་འབད་
ནི་ལུ་ ཐོ་ཐོག་དོ་ཡོད་པ་སྟེ་ལཱ།

དེ་མ་ཚད་ འཆར་དངུལ་གནང་གྲུབ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཐངས་ལམ་ལུགས་འདི་ སྤྱི་ཟླ་ ༡ པའི་ནང་
འབད་ནི་དེ་གིས་ འཆར་དངུལ་དུས་ཚོད་ཁར་ གཏང་མ་ཚུགས་པའི་གྲར་ འཆར་གཞི་བརྩམ་ནི་
དང་ ལཱ་འགོ་བཙུགས་ནི་ཚུ་ གནམ་དགུན་ལུ་ འབད་དགོ་པ་ལས་བརྟེན་ ལ་མཐོ་སའི་ ཆེད་
འོག་ཚུ་ནང་ དཀའ་ངལ་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ རབ་འབྱུང་པ་ཅིན་ ཆེད་འོག་གནང་སྦྱིན་བརྒྱ་ཆ་
༣༠ དེ་མེད་པ་ཅིན་ འབྲ་མཉམ་འགྲོ་ནི་དང་ དམིགས་གཏང་འདི་ ལེགས་ཤོམ་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་
དང་བསྟུན་པའི་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ རྩིས་ལོ་མཇུག་བསྟུ་

ཁམས་ལུ་འབད་བ་ཅིན་ རྟེན་འོག་ ༢༠༥ ག་རའི་ནང་ འབྲེལ་ཕྱུག་སྤྱི་ འབྲེལ་ཞི་འཛུགས་འབབ་
འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚྭ་གསལ་དཔོན་གྱིས་ ད་རེས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་གསལ་འདུའི་ ཚྭ་གསལ་བེངས་ ༥ པ་ཚྭ་གསལ་
པའི་སྐབས་ དེ་བཟུམ་གྱི་གནད་སྦྱོར་གྱི་གནད་དོན་ཐད་ཁར་ གཞུང་སྲོད་ལེགས་ལཱ་ནན་ཚྭ་གསལ་རྒྱུ་
གིས་ ཞིབ་འཇོལ་འབད་དེ་ ལྷན་ཁུ་སྤུལ་ཞིན་ལས་ གསུང་གོས་གནད་པའི་སྐབས་ ད་ལས་
ཕར་ གཞུང་གིས་ གནད་སྦྱོར་འདི་ རྟེན་འོག་རྒྱུང་མ་གཅིག་ལུ་མེན་པར་ རྫོང་ཁག་དང་ ཁྲོམ་སྤེ་
རྒྱ་གིས་ཡང་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ ལྷན་ཁུ་སྤུལ་དགོ་པའི་གྲུར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལཱ་གི་
གྲུབ་འབྲས་དང་བསྟུན་ རྫོང་ཁག་དང་ རྟེན་འོག་ ཁྲོམ་སྤེ་ དེ་ལས་ གཞུང་སྲོད་བ་ནང་ ལྷབས་
མ་བདེམ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ ག་དེ་སྤེ་བཏོན་ནི་ཡིན་ན་ གནམ་དགུན་གྱི་
ཚྭ་གསལ་ཞུགས་ནང་ གཞུང་གིས་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ ལྷན་ཁུ་སྤུལ་དགོ་པ་སྤེ་ ཐུགས་ཐག་བཅད་ཡོད་
པའི་ དྲན་གསོ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ལས་ སྤྱི་ཚྭ་གསལ་གྱིས་ གོང་ཁུས་དྲན་གསོ་ཞུ་མི་དེ་ལུ་ འཐུས་དང་མི་འཐུས་ ཚྭ་གསལ་དམངས་
ཐུག་ཡར་སེང་བཟུགས་ད་ ཚྭ་གསལ་དམངས་ ཐུག་ཡར་སེང་གིས་ མང་མོས་ཐོག་ལས་ དེ་
བཞིན་འཐུས་པ་སྤེ་ རོས་ལེན་མཛད་དེ་ གོས་འདེབས་འདི་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་ཅི།

དེ་ལས་ གོས་ཚད་ ༤.༤ གི་ཐད་ཁར་སྟོན་པ་ད་ ཚྭ་གསལ་དཔོན་འོག་མ་གིས་ གོས་ཚད་ ༤.༤
པའི་ནང་ ཚྭ་གསལ་རྒྱུང་གིས་ གོས་ཚད་འདི་ བསྟར་སྟོན་འབད་ཡོད་པ་སྤེ་ བརྩི་འཛེག་འབད་
ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ བསྟར་སྟོན་འབད་ནི་འདི་ ཚུད་གཞི་རྒྱ་ ཁྲིམས་ཁང་ནང་ རོམ་སྤེ་ བཏང་
མི་ལུ་ རག་ལས་པ་ཡིན་ལས་ ཁྲིམས་ཁང་ནང་ བཏང་མི་རོམ་རྒྱ་ རོས་གཏན་བཟོ་ནི་འདི་དོན་
ལུ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ་ཟེར་ འཁོད་མི་དེ་ལུ་གཟིགས་པ་ཅིན་ ཚྭ་གསལ་མའི་ནང་ གོས་ཚད་དེ་
བསྟར་སྟོན་འབད་ཡོད་ཟེར་ འཁོད་དེ་ཡོད་པ་ད་ མཇུག་གི་ཚྭ་གསལ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ་པ་
ཟེར་ཡོད་པ་ལས་ གོས་ཚད་རྩིལ་བུམ་ བསྟར་སྟོན་མ་འབད་མ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན་པ་ཅིན་ ཆ་
ཤས་ཙམ་ཅིག་ བསྟར་སྟོན་འབད་ཡོད་པ་སྤེ་ རྒྱུད་དགོ་པ་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་འབད་བ་ཅིན་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ ལྷན་ཁུ་ཚུ་བསྐྱེད་ལཱ་འབད་
 དེ་ ག་འགྲིག་འབད་ཚར་བའི་བྱལ་ལས་ ལྷན་ཚུས་གཞུང་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ཁ་ཐུག་ལས་ འབྲེལ་
 ཡོད་ ལས་སྡེ་ཁག་ལས་ཡར་ ཕྱིས་ཉེག་མ་འགྲིག་མི་ཚུ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་
 བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༡༢༩ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དང་ལེན་འབད་དགོ་ཟེར་བའི་ བཀོད་རྒྱ་དེ་
 ཚུ་ གནད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཕྱིས་ཉེག་འདི་ སྤྱི་ཟླ་ ༡༩ པའི་ནང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ གྲོས་བསྐྱར་
 མཚུག་བསྐྱར་བའི་ བྱལ་ལས་གནད་མི་གི་ལྷན་ལུས་ཚུ་ ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་
 སར་ བསྐྱེད་དགོ་ཟེར་བའི་ བཀོད་རྒྱ་གནད་མི་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པ་
 གླེ་ བཙུ་འཛིག་འབད་ཡོད་པ་དང་།

ཨིན་རུང་ བཀོད་རྒྱ་དེ་ཚུ་གནད་ཚར་བའི་བྱལ་ལས་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ ག་དེམ་ཅིག་བསྐྱེལ་
 ཡི་ག་ དེ་ཚུ་ཁ་གསལ་དྲངས་གསལ་སྟེ་ བྱལ་མའི་ ཚོགས་ཐབས་བདུན་པའི་ནང་ ལྷན་ཁུ་ཐུལ་
 བྱི་གི་ རེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ followup required ཟེར་ འཁོད་མི་དེ་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་
 པའི་ དོགས་སེལ་ཐུལ་བའི་ཁར་ འདི་ནང་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐབས་ལམ་དང་ གནས་
 སྐབས་གསར་པ་རེ་ བཏོན་གནད་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁུ་ཚོགས་ཚོགས་ཡོད་པའི་ རོས་ལེན་ཐུལ་ཡི།

དེ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་དང་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཕྱིས་འགྲིག་མ་འབྱུང་པའི་
 གནད་དོན་ ཁྲིམས་འདུན་ལུ་ བསྐྱེལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ གནད་དོན་ཐད་ཁར་ གཞུང་གིས་ ཕྱིས་
 ཞིབ་གྱི་ཕྱིས་ཉེག་ བསྐྱར་འགྲུངས་དང་ ཕྱིས་འགྲིག་འབྱུང་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་
 དང་ལེན་འབད་དེ་ དེ་བསྐྱེད་གྱི་ གནས་ཚད་ལྷན་ཁུ་འདི་ སྤྱི་ཚོགས་ ༤ པའི་ཚོགས་ཐབས་ ༡
 པའི་ནང་ དང་ལེན་ཐུལ་དགོ་པ་སྟེ་ ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་ཡི།

གྲོས་ཚད་ ༣.༡ ནང་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གནད་དོན་དེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ཡང་བསྐྱར་གསུང་
 གྲོས་བྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ཐད་ཀར་དུ་ གཞུང་དང་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་
 འཛིན་ དེ་ལས་ རྩོད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིག་ཚང་གིས་ གནད་དོན་དེ་ཚུ་ མཐིམ་ཕྱིན་སྟེ་ དབྱེ་
 དཔུད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ གྲོས་བྱུང་འགྱུ་མི་དང་ འབྲུང་སྟོར་ཞུགས་མི་ཚུ་གི་སྒོར་ལས་ ཐབས་

ཤེས་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ཚྭ་གསལ་ཐེངས་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚད་ལྟར་བསྐྱུལ་གནང་གྱུ་བ།

དེ་བཟུང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ རྒྱལ་མའི་ཚྭ་གསལ་ཐེངས་ནང་ལས་ཕར་ ཚྭ་གསལ་ཁང་ནང་ འབྲུང་ནི་
མེད་པ་ཅིག་མཛད་དགོས་ཡིན་རུང་ དེ་ལྟགས་ཀྱི་ དང་ལེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕུལ་མ་དགོས་སྟེ་བཞག་ནི་
ལུ་ འབྲུས་དང་མི་འབྲུས་ ཕྱག་ཡར་སེང་བཅུག་པ་ད་ ཚྭ་གསལ་དམངས་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་
མང་མོས་ཐོག་ལས་ དེ་བཞིན་འབྲུས་པ་སྟེ་ གྲོས་འདེབས་འདི་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཅི།

དེ་ལས་ འབྲུག་མཉམ་བསྐྱེམས་ཁྲལ་བཀའ་རིམ་ལྟགས་ (BITS) གི་ཐད་ཁར་ལྟོད་པ་ད་
འབྲུས་མི་དག་ཅིག་གིས་ཉུ་མི་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ ༤༡༠.༡༡ འདི་ མི་མང་ལུ་ རིན་བསྐྱར་
ཐོག་ལས་མེན་པར་ ཐད་ཀར་བྱ་ ཕྱིན་ཡོད་པ་ལས་ ཆ་གྲུས་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཅིག་ ཡིན་པ་
སྟེ་ཉུ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ད་ལྟོ་མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་རྒྱུང་མ་གཅིག་གྱུར་བསྐྱུལ་ཏེ་
ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ད་ དེ་བཟུང་གི་ ལམ་ལྟགས་ནང་ ཁྲིམས་སྒྲིང་སྒྲིལ་ཅིག་མེད་པ་ཅིན་
དབང་ཆ་ད་ ལོག་སྒྱུད་འབད་ནི་འདི་ཉུ་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ཅིག་དགོས་ ལག་ཆེ་བའི་
ཁར་ གཤམ་སྤྱོད་ ལྷ་ལས་ཕར་ཡང་ ལམ་ལྟགས་འདི་ དེ་སྟེ་ར་ཡར་སེང་པ་ཅིན་ དེ་ལས་བརྟེན་
ཏེ་སྟེ་ རྒྱུ་གསལ་དང་ འགན་འཁུན་འབག་ཐངས་ དེ་ལས་ མི་མང་གི་མ་དངུལ་ བདག་
འཛིན་འབད་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལྟགས་ཚུ་ལུ་ མི་མང་གི་ གྲོ་གཏད་དང་ ཡིད་ཆེས་མེད་པ་འགྱུ་ནི་གི་
ཉུ་ཁ་འདུག་ཟེར་ལྟ་ཡི།

དེ་མ་ཆད་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གནད་དོན་འདི་ནང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ཐད་ཀར་གི་
འགན་འཁུན་བཀའ་དགོས་དང་ འགན་དབང་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་བཟོ་ཞིན་པ་ལས་ ཚུལ་མིན་
གི་མ་དངུལ་ཚུ་ ལོག་ ག་དེ་སྟེ་བསྐྱུལ་འབད་ནི་ནང་ གསུང་གོས་གནད་དགོས་ལག་ཆེ་བའི་
ཁར་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ཚུལ་མིན་དང་ ཕྱིས་ཉེན་མ་འགྲིགས་པའི་དོན་ཆ་ཚུ་ ཉིང་སངས་སྟེ་ ཕྱིས་
འགྲིག་མ་འབྲུང་གི་བར་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་ཉེན་མེད་ལག་ཁྱེར་ Audit

Clearance ཚུ་ མ་སྤྱོད་པར་ བཀག་འཛིན་འབད་དེ་ བཞག་ཚུགས་པ་ཅིན་ དེ་གིས་ ཉུམ་
ག་ཅིག་ བན་རྒྱབས་འབྱུང་ངེས་ཆེནི་ཨིནམ་སྤེ་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་ འབྲུག་གཞུང་གི་ གློན་ཆེན་གྱི་ཡིག་ཚང་དང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚུགས་ དེ་
ལས་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲུག་མཉམ་བསྐྱེམས་ཁྲལ་བཀལ་རིམ་ལུགས་
དེ་གུར་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ཕྱི་ས་ཞིབ་སྟན་ལུ་དང་འབྲེལ་བའི་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་ཞིནམ་ལས་ དེའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ དམངས་ཕྱི་ས་ཚུགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་དེ་ སྤྱི་ཚུགས་ ༤
པའི་ཚུགས་ཐངས་ ༤ པའི་ནང་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཕུལ་དགོཔ་སྟེ་ ཕུགས་ཐག་བཅད་གནང་
ཡི།

དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་ དམངས་ཕྱི་ས་ཚུགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་གི་ གོས་འདེབས་ཡོངས་རྫོགས་
གུར་ རོས་ལེན་ཡོད་མེད་ རྒྱུ་རྐྱེད་ཐོག་ལས་གཟིགསཔ་ད་ རྒྱུ་རྐྱེད་ཚུགས་གལ་ འབྲུས་མི་
ཡོངས་བསྐྱེམས་ ༤༩ ཡོད་ས་ལས་ འབྲུས་མི་ ༤༧ གྱིས་བརྟུབ་དང་ འབྲུས་མི་ ༡ གིས་
མི་བརྟུབ་ དེ་ལས་ འབྲུས་མི་ ༡ གིས་ འཛེམ་བཞུགས་ཀྱིས་ མངམས་ཐོག་ལས་ གོས་
འདེབས་ཚུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཅི།

དེ་གི་ལུལ་ལས་ སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་ས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཕུགས་སྟིགས་སྤོན་
འགོག་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ ལས་འབྲེལ་ཕྱི་ས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་དེ་ མི་མང་གིས་
ཡིག་ཆས་སྤེ་ གསལ་སྟོན་གནང་མ་དག་ཅིག་ཁར་ དམངས་ཕྱི་ས་ཚུགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་གིས་ ལས་འབྲེལ་
ཕྱི་ས་ཞིབ་སྟན་ལུ་འབྲུག་ བསྐྱར་ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་སྟེ་འབད་ཞིནམ་ལས་ གནམ་དགུན་གྱི་ཚུགས་
ཐངས་ནང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ་ཕུལ་དགོཔ་སྟེ་ གོས་ཚད་གནང་སྟེ་ དམངས་
ཕྱི་ས་ཚུགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་གི་ སྟན་ལུ་འབྲུག་གསུང་གོས་ མཇུག་བསྟུག་གནང་ཡི། གནམ་ལོ་མོ་ལོ་རྩ་ལོ་རྩེ་ ༤ པའི་
ཆེས་ ༣༠ ལུ་འམ་ སྤྱི་ཆེས་ ༡༥-༠༤-༢༠༡༤ ལུ། ཚུགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་གི་ རྒྱུར་སྤྱུགས་ཨང་ ༡ པའི་ནང་ཡོད།

༤.༩ གློན་ཆེན་གྱིས་ གཞུང་གི་ཁྲིམས་བཟོ་དང་ ལོ་ལྟར་འཆར་གཞིའི་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་དང་
བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་ལས་ ལོ་ལྟར་སྟན་ཟུ།

གློན་ཆེན་གྱིས་ འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་ཚན་ ༡༠ པའི་དོན་ཚན་ ༡༠ པའི་དགོངས་
དོན་འཁྲིལ་ གཞུང་གི་ཁྲིམས་བཟོ་དང་ ལོ་ལྟར་འཆར་གཞིའི་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་དང་
བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་གྱི་ ལོ་ལྟར་སྟན་ཟུ་ལྟུ་འདི་ ལེའུ་ ༤ འི་ནང་
བཅུད་བསྟུ་སྟེ་ གཤམ་གསལ་ལྟར་ སྤུལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་།

ལེའུ་དངས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བགྱིན་གུས་བཏུད།

༡. རིན་ཅན་གྱི་གོང་མ།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ ཕྱག་འགན་
བཞེས་ཏེ་ དུས་ཅི་ལས་ལོ་ངོ་ ༢༠ ལང་ཡོད་པ་དང་ དེ་གི་ནང་འཁོད་ མི་དབང་མཆོག་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཕྱག་ལུ་ ཚད་མེད་པ་ཅིག་ གནང་ཡོད་པའི་ནང་ལས་
དུམ་གྲ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ས་མཆོམས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་ བཟོ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལས་
རྒྱལ་སྤྱང་གི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་སྟེ་ བ་གཞུང་ ༢༠༢༠ དེ་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་སྤྱང་གི་
སྤྱོད་བཅར་ མཐར་འཁྱོལ་ཡོད་མི་ལུ་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དབུ་ཁྲིད་པ་ མཁས་མཆོག་ཚུ་གིས་ཡང་
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པའི་ཁར་ འདས་པའི་ མི་ལོ་ ༢༠ འི་ནང་འཁོད་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ༣༩
དང་གཅིག་ཁར་ མཇའ་བཞེས་མཐུན་འབྲེལ་ བཟོ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ ༢༤ ནང་
གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐོར་ནང་ བྱོན་གནང་ཡོད་མི་ལུ་ བགྱིན་གུས་བཏུད་ཀྱི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

༢. སྤྱིང་སྤྱི་གི་པམ།

མི་དབང་མཆོག་གིས་ འདས་པའི་ ལོ་ངོ་ ༢༠ འི་ནང་འཁོད་ མི་སེར་ ས་ཆ་མེད་མི་ ༢,༩༢,༤༤༩
ལུ་ ས་ཆ་འདྲི་སྤྱིང་སྤྱི་དང་ མི་སེར་ ༣༠༠ ལུ་ གཞི་གསལ་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱི་ དེ་ལས་ མི་སེར་
༢༩,༤༠༣ ལུ་ མི་ཅེས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱི་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ བ་གཞུང་ ༡,༢༤༢ ལུ་ རྒྱལ་པོའི་ལྟོ་

གཟན་དང་ ཡམ་ཉམ་རྒྱུད་གི་ན་གཞོན་ ༡,༧༢༠ ལུ་ སློབ་གཉེར་གྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་གནང་པའི་ཁར་
གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་དང་ རྒྱལ་པོའི་སློབ་གཉེར་གྲོགས་རམ་བརྒྱད་དེ་ ན་གཞོན་ ༡,༧༥༠ ལུ་
སློབ་གཉེར་གྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་གནང་ཡོད་པ་དང་།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཡམ་རྒན་ཆས་ དབང་པོ་ལུ་ཐོ་ཕོག་མི་ ༡༤༠ ལུ་ རྒན་ཤོས་གྱི་ཞབས་རྟེན་དང་
མཐའ་བྱར་གྱི་ནད་པ་ ༡༥,༡༡༡ ལུ་ འགྲུལ་བསྐྱོད་གསོ་བའི་སྦྱིད་སྤྱུག་། དེ་ལས་ རྒྱེད་ན་གྱི་
ཉམས་རྒྱུད་པ་ ༣,༢༠༠ ལུ་ རྒྱུད་གསོའི་སྦྱིད་སྤྱུག་དང་ རྟན་ཡམས་ལས་བརྟེན་ ཉམས་རྒྱུད་
བྱུང་མི་ སྒྲེར་སྟེ་དང་ཚོང་པ་ ༡༠༣,༧༧༤ ལུ་ རྒྱིན་འགྲུལ་བཏབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་
ཐེར་འབྲུམ་ ༡༤.༡༠༧ རྒྱིད་སྤྱུག་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ རྟན་ཡམས་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་མི་ ལཱ་
གཡོག་ལུ་ཐོ་ཕོག་མི་ ༥༥,༡༣༩ ལུ་ རྒྱུད་འབྲུམ་མ་དངུལ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༥.༣༥༥ དང་ གཞན་
ཡང་ མི་ཤི་སྟེ་མཆེད་གྱི་ རྒྱིད་སྤྱུག་ཕོག་མི་ ཚོ་འདས་ ༡༠ ལུ་ མི་རྟག་ལམ་འཇུག་གི་སྦྱིད་
སྤྱུག་དང་ དེ་ལས་ བདེ་སྤྱད་གི་སྦྱོར་བཅར་ཐོག་ལས་ ན་གཞོན་ ༢༠,༡༤༤ ལུ་ རིག་ཅུལ་གྱི་
སྦྱོར་བཅར་ཚུ་ གནང་ཡོད་མི་ལུ་ བཞིན་གུས་བརྟུན་སྤུལ་ཡི།

༣. དུག་འཛལ་སའི་རྟེན།

མི་དབང་མངའ་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ གསེར་ཁྲི་གྱུར་བྱོན་ཏེ་ མི་ལོ་ ༩༠ འི་ནང་འཁོད་
རྫོང་གཞིས་ ༡ གསར་བཞེངས་དང་ ༥ ཉམས་གསོ་བྱ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ ལྷ་ཁང་དགོན་
སྟེ་ ༡༡ གསར་བཞེངས་དང་ ༡༩༩ ཉམས་གསོ་ བྱ་གནང་པའི་ཁར་ ཉིན་དུ་ལྷ་ཁང་
Hindu Mandir ༩༩ གསར་བཞེངས་དང་ ༡༩ ཉམས་གསོ་བྱ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ སངས་རྒྱལ་སྤྱི་འབྲུངས་སའི་ གནས་ཁུད་པར་ཅན་ Lumbini ལུ་ ལྷ་ཁང་གསར་
བཞེངས་གནང་ནི་ འགོ་བརྩམས་པ་གིས་མ་ཚད་ Rajgir ལུ་ ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་
ཡོད་པ་དང་ དེ་ལས་ རྫོ་རྩེ་གདན་གྱི་ལྷ་ཁང་རྫིང་མ་དེ་ཡང་ ཉམས་གསོ་བྱ་བའི་ཁར་ བཟ་ར་ན་སི་
ལུ་ ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་ནི་གི་ བཀའ་གནང་ཡོད་པ་དང་།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ མཚན་རྟེན་ ༡༧༠ གསར་བཞེངས་གནང་པའི་ཁར་ རྟིང་མ་ ༡,༥༣༡ ལུ་ ཉམས་གསོ་ལྷོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ལས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཏུས་ནམ་ཡང་ མ་འབྱུང་བའི་ བྱད་ ཏུ་འཕགས་པའི་ འཛམ་གླིང་ནི་བདེ་བའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ འགོ་བཙུགས་གནང་སྟེ་ དེ་ནང་ ཏུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་ བརྒྱ་བཞི་རྒྱས་པའི་ སྤྱི་རིམ་བསྐྱབས་གནང་མི་ལས་བརྟེན་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་ཏུ་གནས་ནི་ལུ་ སུན་ཐོགས་སློན་བྱུང་སྟོ་ཡོད་པ་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བགྱིན་གསུམ་བཏུང་ལུ་ཡི།

༤. རྣམ་ཐོས་སྤྱི་སྤྱུལ་པ།

མི་དབང་མཆོག་ གསེར་ཁྲི་གུར་ཕྱོན་རྟེ་ མི་ལོ་ ༡༠ འི་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ འདི་ གོང་འཕེལ་སློན་འབད་ར་བཏང་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ལུ་ རང་འཁོད་ཐོན་ ཁུངས་ཡོངས་བསྟོམས་ དདུལ་ཁྱམ་ ཐེར་འབུམ་ ༤༤ འབད་ས་ལས་ ད་ཅེས་ ཐེར་འབུམ་ ༣༡༩ གུར་ ཡར་སངས་མོང་ཡོད་པ་དང་ དེ་ལས་ མི་དབང་མཆོག་གིས་ མི་སེར་གྱི་རྒྱ་ཞོར་ བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱ་ཞོར་གཞི་བཟུང་འགོ་བཙུགས་གནང་སྟེ་ ད་ཅེས་ དེ་གི་འོང་འབབ་ལས་ ཤེས་རིག་དང་ གསོ་བའི་ཞབས་རྟེན་ རིན་མེད་སྟོང་པར་སྟེ་གནང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ མི་དབང་མཆོག་གི་ མཛད་བྱ་མ་འདུལ་གཅིག་འདི་ Bitcoin གི་ལས་འགུལ་ གཞི་བཙུགས་གནང་མི་འདི་ཨིན་པ་དང་ Bitcoin གི་ལས་འགུལ་གྱི་འོང་འབབ་ལས་ དདུལ་ཁྱམ་ ཐེར་འབུམ་ ༤ ཞི་གཡོག་པ་དང་ སྤྱི་གཡོག་པ་གི་ དདུལ་ཕོགས་ཡར་སངས་གི་ དོན་ལུ་ གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ Bitcoin སྟོང་ཕྲག་ ༡༠ དདུལ་ཁྱམ་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠༠ དགེ་ལེགས་སྤྱུག་བྱེད་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ནང་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ བགོ་བཤའ་སྟེ་བཙུགས་གནང་ ཡོད་པ་དང་།

མི་དབང་མཆོག་གི་ སྤྱུགས་དགོངས་ལས་འཁུངས་པའི་ དགེ་ལེགས་སྤྱུག་བྱེད་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ ལས་བརྟེན་ མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཁར་ རོ་འགྲན་

འབད་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ལམ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ནི་དང་ འབྲུག་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་ རང་གི་རེ་བ་དང་
འཁྲིལ་བའི་ ལཱ་གཡོག་ཚུ་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ར་ འཐོབ་ཚུགས་པའི་ སན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་
ཨིནམ་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངོན་གྲུས་བཏུང་གི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

༥. ས་སྤྱོད་གི་དཔལ་བོ།

མི་དབང་མཆོག་ གསེར་ཁྲི་གྱུར་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
སྤྱི་ཚུགས་གི་བཅག་འཐུ་ཐེངས་ ༤ དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅག་འཐུ་ ཐེངས་ ༣ བར་ཆད་
ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ གྲུབ་འབྲས་ཅན་སྟེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་གི་
གཞི་འགྱུར་ སྤྱིང་སྤྱི་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་གནང་བ་གིས་མ་ཆད་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནང་ཡོད་
པའི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་ བཀའ་སྟོབ་དང་ལམ་སྟོན་
གནང་མི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ སན་སྟོན་སྟེ་ཐོགས་ཡོད་པ་
ལས་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀའ་དགའ་ཚེར་གི་ གྲུས་བཏུང་གི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

༦. དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་འཛིན་གི་སློག་གིང།

མི་དབང་མཆོག་གིས་ ཡབ་རྒྱུ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་ལུ་ ཕྱག་ཕྱིད་མ་
བཏུབ་བཏུབ་སྟེ་ཞུ་བའི་ཁར་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དགུང་ལོ་ ༡༠ བཞེས་པའི་ སྤྱི་
འབྲུངས་སྐར་བཅི་སྤང་ཞུ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་པའི་ཁར་ དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་གི་ གཞུང་
བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ རྒྱལ་སྐས་གནང་མི་དང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་ མི་
དབང་མཆོག་དང་ མི་དབང་སྐས་སྟོན་རྣམས་ལུ་ ཕྱག་ཕྱིད་ མ་བཏུབ་བཏུབ་སྟེ་ཞུ་སྟེ་ འཇམ་
གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ རྒྱལ་བརྒྱུད་གི་བསྟན་པ་ཉམས་ཏེ་ ཡལ་འགྱོ་བའི་སྐབས་སུ་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་དབང་ཡབ་མེས་སྐས་གསུམ་ སྤྱོ་ཐོག་གཅིག་ལུ་ བཞུགས་མི་འདི་ ག་ནི་བ་
སྐལ་བཟང་གི་ཉིན་མ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་འཛིན་གི་སློག་གིང་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་དགའ་ཚེར་གི་ གྲུས་བཏུང་གི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

ལེའུ་གཉིས་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྟུན་ཞུ་འདི་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ལུ་ གཙོ་
བོ་བརྟོན་ཏེ་ཞུ་ཡོད་པ་དང་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྟོམས་ དངུལ་ཀྲམ་
ཐེར་འབུམ་ ༥༡༩ ཡིན་ས་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༩༤༧ རྒྱུན་སྦྱོང་གི་འཆར་དངུལ་དང་
དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༩༤༥ གསར་བསྐྱབ་ཀྱི་མ་དངུལ་སྡེ་ བཞོ་བཟམ་འབད་ཡོད་པ་དང་
འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་རྩིས་ཆད་ དངུལ་ཀྲམ་ ཐེར་འབུམ་ ༥༤ ཡིན་པ་དང་།

ཡིན་རུང་ ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ ཡར་སེང་འགྱུ་མི་དང་ རྒྱ་གཞུང་དང་ ཕྱི་ཁའི་ དངུལ་འབྲེལ་
གཙུག་སྡེ་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ གཞན་མི་ཚུ་གིས་ གནང་སྦྱིན་དང་ རྐྱེད་རྒྱུང་བའི་ རྒྱིན་འགྲུལ་ཐེབས་
གནང་མི་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྩིས་ཆད་ བསྐྱབ་པ་གིས་མ་ཆད་ དངུལ་ཀྲམ་
ཐེར་འབུམ་ ༩༠ ཐེབས་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱོགས་རམ་གནང་མི་ག་ར་ལུ་ བཞིན་དགའ་ཚོར་
ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡི།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ ལས་འགུལ་དང་ལས་སྐྱ་ ཁག་ཆེན་གཉི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་

National Flagship Program ཁག་ ༥ ལུ་ དབྱེ་སྡེ་བཟོ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་མཇུག་

༡. དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལས་རིམ།
༢. མི་སྡེ་བས་སྦྱོགས་གྲུབ་ ཡར་དག་གི་ལས་རིམ།
༣. ཤེས་རིག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལས་རིམ།
༤. འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་ འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ལས་རིམ།
༥. འཕུལ་རིག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལས་རིམ།
༦. གཞུང་སྦྱོང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལས་རིམ།
༧. མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོལ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ།
༨. མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ ཉམས་སྦྱང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ཡིན་པ་དང་།

དང་པ་ དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལས་རིམ།

དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལས་རིམ་ནང་ ཁུས་ཀྱུགས་དང་ སོ་ནམ་ བཟླ་བཤལ་ རང་བཟོ་
དང་ བཟོ་གྲུ་ཆུང་བ་ ས་གཏེར་ ཏུས་རབས་ ༩༡ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ མདུན་ལམ་གྱི་ལས་
སྡེ་ ལག་དྲུག་སྡེ་ དབྱེ་སྡེ་ཡོད་མི་ཚུའི་ སྙན་ཞུ་ཚུ་ ལ་གསལ་རྒྱས་པར་སྤུལ་ཡི།

གཉིས་པ་ མི་སྟོབས་ལྗོགས་གྲུབ་ ཡར་དྲག་གི་ལས་རིམ།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༩ རན་ ལག་རྩལ་སྦྱོང་བཟུང་སྡེལ་ཁང་ནང་ སྦྱོང་བཟུང་གྱི་ས་སྟོང་ ཡར་མེང་
འབད་དེ་ སྤྱི་ཚུ་ཚད་ ཡར་དྲག་གི་ ཐབས་ལམ་བཏོན་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཅེ་གཞི་ནས་སྦྱོང་ཕྱག་ ༥༥
ལྟག་ཅིག་ལུ་ ལག་རྩལ་དང་ རིག་རྩལ་གྱི་ སྦྱོང་བཟུང་ནང་ གྲལ་ཁར་གཏོགས་ནི་གི་ གོ་
སྐབས་བཟོ་བའི་ཁར་ ལཱ་གཞི་ག་མེད་པའི་ཅེ་གཞི་ནས་ སྦྱོང་ཕྱག་ ༡༠,༥༠༠ ལུ་ སྦྱོང་བཟུང་
ལག་མ་འདམ་ཚུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་ ཅེ་གཞི་ནས་ སྦྱོང་ཕྱག་ ༩ དེ་ཅིག་ལུ་ ལཱ་གཞི་ག་གོ་སྐབས་
བྱིན་པ་གིས་མ་ཆད་ རྒྱལ་ཡོངས་མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གྱི་ འཆར་གཞི་ཅིག་ བཟུམ་པའི་བསྐྱར་
ཡོད་པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

གསུམ་པ་ ཤེས་རིག་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལས་རིམ།

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ནང་ ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དདུལ་ཡོངས་བསྐྱོམས་ དདུལ་
ཀྲམ་ ཐེར་འབྱུམ་ ༤༩ བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པ་མ་ཆད་ མི་དབང་མཆོག་གིས་ ཤེས་རིག་
ལེགས་སྐྱར་གྱི་ བཀའ་ཤོག་གནང་མི་དང་བསྐྱུན་ སློབ་གྲྭ་ ༩༤ རན་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་
མཐུན་རྒྱུ་ཚུ་ གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་གི་ལས་རིམ་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཞལ་ལོ་གཅེས་
སྦྱོང་དང་ གོང་འཕེལ་སྡེ་བ་ ༡༢༠ གསར་པ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་གྲུར་ ད་རུང་ ༩༥ བརྒྱབ་ནི་ཨིན་མ་
དང་།

དེ་ལས་ སློབ་སྦྱོང་ཚུའི་ གཟུགས་ཁམས་དང་ རིག་པ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ ལྷ་རིམ་
ལྟོ་ཕོགས་གྱི་འཐུས་ ཡར་མེང་འབད་ཡོད་པ་མ་ཆད་ སློབ་གྲྭ་གི་ རྩ་གཞུང་ཚུ་ Cambridge
གི་ རྩ་གཞུང་དང་མཐུན་མ་སྡེ་བཟོ་བའི་ཁར་ སློབ་སྦྱོང་ཚུ་ལུ་ ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་རིག་ བཟོ་

རིག་དང་ ཕྱིས་ཀྱི་ཚེས་ཚན་ནང་ ཡོན་ཏན་ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་ཅིན་ནི་ལུ་ བཙོན་བྱུགས་ཐབས་སྤྱི་
བསྐྱེད་དེ་ ཟུག་ལཱ་གནང་མི་ལས་བརྟེན་ ད་རེས་ གྲུབ་འབྲས་ཡང་ ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་ ཐོན་དོ་ཡོད་
པའི་ཁྱབ་ལྗེས་ཡི།

བཞི་པ་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་ འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ལས་རིམ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏྱིག་འདི་ ལག་ཆེས་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ནང་
གསོ་བའི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱོམས་ དངུལ་ཀྱམ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༤༠ བཞོ་བཀྲམ་
འབད་ཡོད་པ་དང་ འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ནང་ སྤྲོལ་ཁང་སྤྱོམ་ ༩ དང་ ཁྲོམ་སྤྱི་ལེ་གསོ་བའི་
ལྟེ་བ་གཉིས་ གསར་པ་རྒྱབ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ནང་ རྒྱ་པའི་སྤྲོལ་ཁང་
གསར་པ་གཅིག་རྒྱབ་སྤྱོམ་ རྒྱ་པའི་སྤྲོལ་བཙོན་འདི་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ གོང་འཕེལ་
གཏང་ནི་གི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དང་།

འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ལྷུག་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བསྟེན་སྤྲོལ་ཁང་འདི་ ལྷུང་རིག་གི་ཞབས་ཏྱིག་
ག་ར་ཚང་མ་སྤྱི་ ཐོབ་ཚུགས་པའི་ སྤྲོལ་ཁང་གསར་པ་ Multi-Disciplinary Super Spe-
cialty Hospital སྤྱི་བརྒྱབ་ནི་དང་ དེ་གི་དོན་ལུ་ ལས་འགུལ་གྱི་ཁ་གསལ་སྤྲོལ་ཁྱུ་ལང་
ག་ར་ བཙོ་ཚར་ཏེ་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱ་པའི་ལྷུ་ ཤོག་གུ་ལག་ལེན་འཐབ་མ་དགོ་པར་ ePIS གི་
ཐོག་ལས་ ཞབས་ཏྱིག་ཕྱི་ཅིན་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཅ་སྤྲོལ་དང་ རྩ་བའི་ལ་ མཛེན་དུ་ ཅ་
མེད་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུ་ཅིན་ཅན་གྱི་ རྒྱ་གཞི་ལྱུ་ལང་ མར་བབས་སོང་ཡོད་པ་དང་།

ད་རེས་ འབྲུག་གསོ་བའི་སྤྱོད་གཏང་མ་དངུལ་ དངུལ་ཀྱམ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༤.༥ ཡོད་མི་གུ་
གཞུང་གིས་ དངུལ་ཀྱམ་ ས་ཡ་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་ ལྷན་ཐབས་སྤྱི་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་ གསོ་
བ་ནང་ དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི་འདི་ཨིན་མ་ལས་ མི་དབང་རྒྱལ་
བཙུན་མཚན་གི་ དབྱ་འཁྱིད་བཟང་པོའི་འོག་ལུ་ པད་མ་ལྟེ་བ་གིས་ བསྐྱབ་སྤྱོད་དང་ སྤྲོལ་
བཙོན་ལྱུ་ འབད་དང་འབད་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཞི་ལེན་སྤྱོམ་ཤོས་གཅིག་
མི་སྤྱོབས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ མར་བབ་འགྱུ་མི་འདི་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་ མི་སྤྱོབས་ཡར་སེང་གི་

དོན་ལུ་ ཨ་ལོ་གསུམ་པ་སྐྱེ་མི་ཚུ་ལུ་ འབྲུས་བྱིན་ནི་གི་ལས་རིམ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པའི་
ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

ལྔ་པ་ འཕུལ་རིག་ལེགས་སྒྱར་གྱི་ལས་རིམ།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༡ གྱི་ནང་འཁོད་ ཨང་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་མི་ སྤྱོད་ཕྲག་
༡,༢༣༠ དེ་ཅིག་ལུ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ ཐོབ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལོ་ལྟར་བཞིན་ བརྒྱ་དོན་
འཕུལ་རིག་ལས་བརྟེན་ འོང་འབབ་ དདུལ་ཀྲམ་ ས་ཡ་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་ ཐེབས་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་
དང་ འདས་པའི་ ལོ་ངོ་ ༡ གྱི་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་གྱི་དོན་རྟགས་ NDI གི་རིམ་
ལུགས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མི་དམངས་
གྱི་ཞབས་རྟག་ཚུ་ བྱ་སྐབས་བདེ་རྟག་ཏོ་དང་ ཉེན་སྲུང་དང་ལཱ་ཁམ་སྟེ་སྤྱོད་ནི་ལུ་ བཙོན་ལྷགས་
བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པ་དང་།

སློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ལཱ་འབད་མ་ད་ ཉེན་སྲུང་འདི་ གཤམ་ཆེན་ལས་བརྟེན་
ཡོངས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་བྱས་ Cyber Security Strategy ཅིག་ བརྩམས་ཏེ་
ལག་ལེན་འབབ་དོ་ཡོད་པ་དང་ འཛམ་གླིང་ནང་ འཕུལ་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ སློམ་ཤོས་
ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་བཙོན་མའི་རིག་པ་ AI འདི་ ཨིན་མ་ལས་ དེ་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཅིག་
ཡང་ བརྩམས་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུན་ལམ་ གསུམ་པ་ཅིག་
འཕུལ་མགྱོགས་ར་ འགོ་བཙུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་དང་ བང་ལ་རྒྱ་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཅིག་
ཁར་ གསུང་གོས་ཚུ་ གནང་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དྲུག་པ་ གཞུང་སྤྱོད་ལེགས་སྒྱར་གྱི་ལས་རིམ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ ཁག་ཆེན་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མཆོག་གིས་ ཞི་གཡོག་ལེགས་
སྒྱར་གྱི་ བཀའ་ཤོག་ གནང་མི་དང་འབྲེལ་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྒྱར་གྱི་ལཱ་ལུ་ བཙོན་ལྷགས་
བསྐྱེད་དེ་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ལས་རིམ་ ཁག་ ༤ ཞི་གཡོག་
ལེགས་སྒྱར་གྱི་ ལྷན་ཁུ་གུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྩམས་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་

ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ བྱད་དུ་འཕགས་པའི་ ཞི་གཡོག་ Enlightened Entre-preneurial
Bureaucracy གི་ལས་རིམ་ཅིག་བརྩམས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ ཞི་གཡོག་གི་ལས་ལུགས་ འཛོལ་ཐངས་ཅན་དང་ དངས་གསལ་ཅན་ གྲུབ་འབྲས་
ཅན་སྟེ་ བཟོ་ནི་གི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ལོ་ལྟར་གྱི་གན་ཡིག་ Annual Performance འདི་
ཨིན་མ་ལས་ དུས་ཅི་ལས་ ལས་ལུགས་འདི་ ལོ་ག་སྟེ་ར་ འགོ་བརྩུགས་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་
སྤེལ་ནང་ ཞི་བའི་མི་སྟེ་ལས་ཚོགས་ཚུ་ ལག་ཆེས་ལས་ འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༡ ནང་ ཞི་བའི་མི་
སྟེ་ལས་ཚོགས་ ༡༤ ལུ་ དདུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༡༧ དེ་ཅིག་རྒྱ་བ་སྐྱོར་སྟེ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་ ངན་
ལྟར་ དངས་གསལ་གྱི་སྟུན་ཁྱུ་དང་འབྲེལ་ཕྱ་ད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གནས་རིམ་དྲག་ཤོས་ཀྱི་
གངས་སུ་ ཚུད་ཡོད་པའི་ཁྱུ་བ་རྒྱ་ཕུལ་ཡི།

བདུན་པ་ མི་སྟེ་དང་ལས་སྟོན་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ།

མི་སྟེ་གོང་འཕེལ་ནང་ གལ་ཆེ་ཤོས་ར་ ས་གནས་གཞུང་འདི་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱ་གཞུང་གི་ ལས་
འགུལ་རྒྱུང་བ་ High Impact Community Development Project གི་ འཆར་
དདུལ་ ཐེར་འབྲམ་ ༡༥ དང་ དེ་ལས་ EU དང་ UN ཚུ་ནང་ལས་ གྲོགས་རམ་ཐོབ་པའི་
མ་དདུལ་རྒྱ་གར་ འབྲེལ་ཕྱ་སྟེ་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ བགོ་བཟམ་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་
སྟེ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཁྲོམ་ཚོགས་འདི་ཨིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་གླིང་གི་
ཁྲོམ་སྟེ་ བསྐྱར་གསོ་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ ལས་རིམ་
ཅིག་ འགོ་བརྩུགས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཐིམ་ཕུག་ རྒྱལ་ས་ལྷོ་བ་གི་ཁྲོམ་དེ་ཡང་ བསྐྱར་གསོ་སྟེ་
སྟེ་འབད་ནི་གི་ ལཱ་འགོ་བརྩུགས་ཡོད་པའི་གྲུར་ མི་དབང་རྒྱལ་བརྩན་མཚོག་གི་ བཀའ་སློབ་
ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ One Thimphu Porject གི་ལས་འགུལ་ འགོ་བརྩུགས་ཡོད་པ་དང་།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ མི་སྟེ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ མི་སྟེ་འཛོལ་ཐང་སྤྱང་འདི་
ཨིན་མ་ལས་ དེ་གི་ ཐབས་བྱས་ཅིག་བརྩམ་པའི་བསྐྱར་ཡོད་པའི་ཁར་ ཁྲོང་གསེབ་ཆེ་སྟེ་གཉེན་
བཅོལ་འདི་ དུས་ཅི་ལས་འགོ་བརྩུགས་ནི་ཨིན་པའི་ཁྱུ་བ་ཕུལ་ཡི།

དེལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སྲིད་ཤིང་ངོ་མ་གཅིག་ ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་དེ་ཡིན་མ་ལས་ འདས་པའི་
ལོ་ངོ་ ༡ ནང་ ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ ༥༩ བཞེངས་པའི་ཁར་ ༡༡ ལུ་ཉམས་གསོ་ལྷ་ཡོད་པ་དང་
དེལས་ མཚོད་རྟེན་ ༡༤ གསར་བཞེངས་དང་ ༤༧ ཉམས་གསོ་ལྷ་བའི་ཁར་ ཉིན་རྒྱ་ལྷ་ཁང་
༡༩ གསར་བཞེངས་དང་ ༤ ཉམས་གསོ་ལྷ་ཡོད་པ་དང་།

ལམ་སྲོལ་གྱི་ནང་ལས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ དངོས་མེད་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡིན་མ་ལས་ རང་
ལུགས་ཀྱི་ འཆམ་དང་ཞབས་ཤོ་ ཉམས་སྤང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་གྲོས་གར་སྡེལ་
ཁང་འདི་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་དེ་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་སྤུལ་ཡི།

བརྒྱུད་པ་མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྤང་།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདོག་གཏང་དང་ ལྷ་དུ་འཕགས་པའི་ རོ་རྟགས་ངོ་མ་གཅིག་ རང་བཞིན་ མཐའ་
འཁོར་གནས་སྤངས་འདི་ཡིན་མ་ལས་ དེ་གི་དོན་ལུ་ ཏུས་ཅི་ལས་ Natural Capital Ac-
counting ཟེར་མི་ ཕྱིས་ཁྲ་ལམ་ལུགས་ཅིག་ འགོ་བརྩུགས་ནི་ཡིན་མ་དང་ མཐའ་འཁོར་
གནས་སྤངས་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་སྤྱི་གནས་གཤིས་འགྱུར་བའི་མ་དདུལ་ བཅོག་སྤྱུང་མར་ཕབ་ཀྱི་
ཚོང་ལམ་ཚུ་ནང་ གོ་སྐབས་ཐེབས་འཕྲོ་བའི་གི་ ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་
སྤངས་ བདག་འཛིན་འབད་ཐབས་ལུ་ ཕྱག་བརྟེན་གྱི་ལས་རིམ་ཅིག་ འགོ་བརྩུགས་ཡོད་པ་
ལས་ དེ་ནང་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ ཁས་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བཅའ་མར་གཏོགས་དགོ་པ་
གལ་ཆེ་བའི་ལྷ་བ་སྤུལ་ཡི།

ལེའུ་ ༩ པ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥ དང་ ༢༠༢༧ གྱི་འཆར་གཞི་དང་གཙུག་ཅི་མ།

དཔལ་འབྱོར།

གཞུང་གིས་ འཕུལ་རིག་དང་ གསར་བཏོད་ལུས་ལུགས་ ཞབས་ཏྲིག་གི་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་
དདུལ་ཀམ་ ཐེར་ འབུམ་ ༣.༥ དེ་ཅིག་ ཕྱི་མ་ཙུ་གཞི་བརྩུགས་འཚོལ་ནི་གི་
དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཐིམ་ཕུག་ དང་ ལྷ་ཁང་མ་བཙེ་བར་ ལུང་ཕྱོགས་གཞན་ཁར་
བཟོ་སྐྱེ་འཕུལ་ཁང་ ༡༠༠ དེ་ཅིག་ བརྒྱབ་ནི་ཡིན་མ་དང་ བཟླ་བཤལ་པ་འབུམ་ ༩ གྱི་

དམིགས་གཏང་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ལས་རིམ་ཁག་ ༤ དེ་ཅིག་ བརྩམས་ཡོད་པའི་ ཁར་
 རྫོང་ཁག་ ༡ ནང་ སློག་བརྟན་ཁང་གསར་བརྒྱབ་ནི་དང་ དཔལ་འབྱོར་ལས་རིམ་འདི་
 འཕྲོ་མཐུད་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དུལ་ དུལ་ཀྱམ་ ཐེར་འབྲུམ་ ༣.༣༧༣
 ལྷག་ཅིག་ བགོ་བཀྱམ་འབད་ ཡོད་པའི་ཁུ་བ་ཕུལ་ཡི།

མི་སྣོབས།

Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy གི་དམིགས་གཏང་དང་འབྲེལ་ ལས་
 སྡེ་ག་རའི་ནང་ ལེགས་སྦྱར་ཚུ་ ཅ་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་གི་ ས་གོ་ཚུ་ནང་ མ་
 དུལ་ས་ཡ་ ༡༥ ཟད་འགོ་གཏང་ཐོག་ལས་ ཨ་ལོའི་གཙུག་རྒྱུང་ཁང་ ༥ གཞི་བརྩུགས་འབད་
 བྱི་ཨིན་མ་མ་ཚད་ འཕུལ་རིག་དང་ ལག་ཕུལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ལས་རིམ་གསར་བ་ ༤ འགོ་
 བརྩུགས་ནི་དང་ དེ་ལས་ མགོ་མ་སྦྱོང་གི་སྦྱོང་བརྟན་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ལུ་ ཡར་ཅླག་
 གཏང་ནི་དང་ ན་གཞོན་ ༥,༥༠༠ ལུ་ ལྷ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་ནི་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ཡོད་པ་
 ལས་ དེ་གི་དོན་ལུ་ དུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༡༤༧.༤༥༠ བགོ་བཀྱམ་འབད་ཡོད་པའི་ཁུ་བ་ཕུལ་ཡི།

ཤེས་རིག།

ཨི་སི་སི་རྟི་ལྷོ་བ་ ༡༥ བཟོ་སྦྱོར་འབད་མི་གིས་ སློབ་ཕྲག་ཐོ་བཀོད་གི་ཚད་གཞི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༥
 གྲུབ་ཚུགས་པ་མ་ཚད་ ཨི་སི་སི་རྟི་ལྷོ་བ་ ༢༡ སློ་མོར་འབད་བརྟབ་ལས་ ཡང་ན་ བྱི་ཨིན་མ་
 གཞི་བརྩུགས་འབད་བྱི་ཨིན་མ་དང་ དེ་ལས་ བཟོ་སྦྱོར་ཅ་ཆས་དང་ མཐུན་ཆེན་ཚུ་བརྩུགས་ཐོག་
 ལས་ སློབ་གྲ་ཁ་སློང་ ༡༠ དེ་ཅིག་ Green Kitchen ལུ་ ཡར་ཅླག་གཏང་པའི་ཁར་ ཅུད་
 རིགས་གི་ དུས་སྟོན་བརྟེན་སྦྱང་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་གནས་ཚད་ཁར་ ༡ དང་ ལུང་ཕྱོགས་གི་
 གནས་ཚད་ཁར་ ༡ དེ་ལས་ སློབ་གྲ་ཚུང་བ་ ཆ་མཉམ་ནང་ འགོ་འཛུལ་འཐབ་ནི་དང་ སློབ་
 དཔོན་མ་ལང་པའི་ དཀའ་ངལ་བསལ་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་སྟོན་ཞབས་ཏྲུག་འདི་ ལག་
 ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པའི་ཁུ་བ་ཕུལ་ཡི།

གསེབ།

མོང་སྐར་ལུ་ ཨ་ལུ་དང་ ཨའི་གི་སྐར་ཁང་ གསར་པ་བརྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༤,༡༤༡ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ གསེབ་འི་མཐུན་ཁྱེན་ མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༠༩.༡༠ བཤོ་བཀྲམ་འབད་བའི་ཁར་ ནད་པའི་འགྲུལ་འཁོར་ ༡ ཉོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠༥ དང་ གློག་རིག་ནད་པའི་ཐོ་བཤོད་རིམ་ལུགས་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༡༠.༢༠༠ འོགས་སུ་སྤྲོ་བཞག་ཡོད་པ་དང་།

དེ་བཟུམ་སྤེ་ ཐིམ་ཕུག་ལྷུང་ཇི་ཇི་ལུ་ མ་དངུལ་ ས་ཡ་ ༤༠ གནས་པའི་ ཁྲོམ་སྤེའི་གསེབ་འི་ ལྷོ་བ་གཅིག་བརྒྱབ་ནི་གི་འཆར་གཞི་ཡོད་པའི་ཁར་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༠.༠༥ ཟད་འགྲོ་གཏང་ ཐོག་ལས་ CT དང་ MRI གི་ འཕྲུལ་ཆས་ཁང་མིག་རྩ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་གིས་མ་ཆད་ རྒྱལ་བཙུན་ཇི་བཙུན་པདྨའི་ ཨའི་དང་ཨ་ལུའི་སྐར་ཁང་ནད་གི་ མཐུན་ཁྱེན་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ བའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥ བཤོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ གློ་བུར་སྐར་བཙོས་ཀྱི་ ཞབས་ཏྲོག་ལས་ཆན་འདི་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༥ བཤོ་བཀྲམ་ འབད་ཡོད་པ་དང་ དེ་ལས་ ཕུན་ཚུགས་གླིང་དང་ བཀྲིས་སྐང་གི་ སྐར་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་ནི་ དང་ བཀྲིས་གཡང་ཅེ་ དོག་གསུམ་ལུ་ ཉལ་ཁྲི་ ༡༠ འབད་མི་ སྐར་ཁང་གསར་པ་གཅིག་ བརྒྱབ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ ལུ་བ་རྩ་ ཁ་གསལ་སྤེ་ཕུལ་ཡི།

འཕྲུལ་རིག།

ཨང་གནས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ ནང་འཁོད་ཐོན་སྐྱེད་ ཡོངས་འཕོར་ལྷན་ཐབས་འདི་ རོ་ ལར་ས་ཡ་ ༤༤.༠༥༡ ལས་ ༤༠ ལུ་ ཡར་སང་འབད་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་ བསྐྱེད་དོ་ཡོད་ པའི་ཁར་ སྤྱི་ཚུགས་ཅན་གྱི་ལཱ་གཡོག་ ༡,༠༠༠ དེ་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ དེ་ལས་ ཕྱིའི་མ་རྩ་གཞི་ བཙུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལས་འགྲུལ་ ༥ འགོ་བཙུགས་ནི་དང་ གཞུང་གི་བན་དོན་འཕྲུལ་རིག་ ལས་སྤེ་ ༡༠ དེ་ཅིག་བཟོ་སྤེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨའི་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་ཡི།

གཞུང་སྒྲིང་།

གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་ཚུ་ མཉམ་བསྐྱེད་འབད་དེ་ བརྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ 699.060 ནང་ གཞུང་གི་མཁོ་བསྐྱབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ 1.212 དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་ ཡར་ཤག་གཏང་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ 720 བཀོ་བཀྲམ་ འབད་ཡོད་པའི་ རྩ་བ་ཕུལ་ཡི།

མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོན།

ཕྱི་མི་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡང་ཅན་རིམ་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲུག་ འགོ་བརྩམས་ནི་ཨིན་པའི་ ཁར་ རང་ལམ་ལུ་ ལུང་ཕྱོགས་ ནང་བསྐྱེད་ཡིག་ཚང་གསར་པ་གཅིག་སྟོན་ཕྱི་ནི། དེ་ལས་ ཕྱི་མི་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་ འཐུས་བསྐྱེད་ལེན་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡང་ཅན་ དངུལ་སྟོན་རིམ་ལུགས་འདི་ འཇུལ་སྟོན་ག་རའི་ནང་ གཞི་བརྩམས་འབད་ནི་ཨིན་མ་ཚད་ མི་ཕྱི་ཀྱི་ཞབས་ཏྲུག་སྟོན་ནི་ནང་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ དེ་ལས་ རྒྱུ་རྒྱུ་ཚབས་ཆེན་དང་ སློ་བྲུང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚུ་འཐོན་སྐབས་ རྒྱུ་སྐབས་ཀྱི་ ལཱ་འབད་ནི་གི་སྦྱོར་བཅར་ཚུ་ཡང་ ཕྱི་ནི་ཨིན་པའི་རྩ་བ་ཕུལ་ཡི།

མཐའ་འཁོར་།

དུས་ཅིག་འཆར་ལོའི་ནང་ རྫོང་ཁག་ 6 ནང་ རྒྱུ་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ ཐོ་བཀོད་རྒྱབ་ནི་དང་ རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་སྦྱོང་དང་ ཉེན་སྲུང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ རང་བཞིན་གནས་སྟངས་ བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འོང་འབབ་ USD ས་ཡ་ 20 དེ་ཅིག་ གསལ་ཚལ་ མེད་པ་མ་བཏང་པར་བཞག་པའི་ ཁེ་ཕན་ཚུ་གི་ (HFLD Credits) གྲུབ་འབྲས་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ དངུལ་སྟོན་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་བཟོ་ནི་དང་ དེ་ལས་ མེ་རྒྱུ་འབྲུང་སའི་ས་གོ་ནང་ གནམ་གྲུ་གིས་ བཟླ་རྟོག་འབད་དེ་ ཐབས་རིམ་གསར་པ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ གསལ་ཚལ་མེ་རྒྱུ་གཞི་གཞི་རྒྱུ་ བརྒྱ་ཆ་ 25 དེ་ཅིག་ མར་ཕབ་འབད་ནི་ཨིན་པའི་རྩ་བ་ཕུལ་ཡི།

ལེའུ་བཞི་པ་ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ནང་ ༡༠༡༥ གྱི་ཁྲིམས་བཟོད་འཆར་གཞི།

དུས་ཅི་ལོ་གཅིག་གི་ ཁྲིམས་གྱི་གྲུ་ལ་ལས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ནང་ ༡༠༡༥ གྱི་
འཆར་དངུལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་འདི་ཡིན་པ་དང་ ཕྱི་ལོ་འདི་ནང་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྡོམས་
དངུལ་ཀུམ་ ༡༥༩ ལྷག་པ་ཅིག་བགོ་བཀའ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ རྒྱ་ཉིད་གི་ འཆར་དངུལ་དང་
ཕུད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ གིས་ ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་དང་ དེ་འབད་ ཡར་སེང་འབད་མི་ལས་
བརྟེན་ དཔལ་འབྱོར་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་ བརྒྱ་ཆ་ ༥.༤ ཡར་འཕར་འབྱོ་ནི་གི་ དམིགས་
གཏང་བསྐྱེད་དོ་ཡོད་པ་དང་།

དེ་ལས་ དུས་ཅི་ལོ་ནང་ འཆར་དངུལ་གྱི་ དཔུང་ཡིག་ཕྱི་ལོ་དེ་ དཔུང་ཡིག་ཁག་ ༡ དེ་ཅིག་
དང་ མཐུན་གྲོས་ ༡ གྱུར་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པ་དང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལྷ་ལས་ཕར་ གཞུང་
གིས་ དཔུང་ཡིག་ཁག་ ༤ དེ་ཅིག་ གསུང་གོས་གནང་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྤུལ་ནི་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྩིས་ ༡ རྒྱུང་གིས་ སྤིད་བྱས་ཁག་ ༣ བརྒྱུམས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་
ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཁོང་གསེབ་ཆེ་སྟོན་ཉེན་བཅོལ་གྱི་སྤིད་བྱས་འདི་ བརྒྱུམ་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་དང་
དེ་ལས་ ལྷ་ལས་ཕར་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེལ་འབྲེན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་འགྲེམ་སྐྱེལ་གྱི་སྤིད་བྱས་ ༡
བརྒྱུམ་ནི་ཡིན་པའི་ཁར་ སྤིད་བྱས་གཞན་མི་ཚུ་ཡང་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ བརྒྱུམ་ནི་ཡིན་
པའི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡི།

མཇུག་བསྡུ།

མཇུག་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འདས་པའི་མི་ལོ་ ༡༠ འི་རིང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ རང་དབང་སྲུང་
སྐྱོབ་ཅུ་བརྟན་དང་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་ དགའ་སྦྱིད་གྱི་རང་ལུ་ གནས་ཏེ་ཡོད་མི་
འདི་ མི་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་ངོ་མཁའ་ལས་བརྟེན་ཡིན་པ་ལས་ དཔལ་ཕར་འབད་རུང་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ དབུ་ཁྲིད་བཟང་པོའི་ལམ་སྟོན་འོག་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ དགའ་
སྦྱིད་གྱི་དཔལ་ལུ་ ལོངས་སྤྱོད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ གོང་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ བགྲིས་སྟོན་ལམ་
སྤུལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཁམས་གྱི་ ལོ་ལྟར་སྟུན་ལུ་མཇུག་བསྡུ་གནང་ཡི། གནས་ལོ་མེ་མོ་རྩ་ལོ་བློ་ ༠༥ པའི་

ཆེས་ ༠༡ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༤ པའི་ཆེས་ ༡༤ ལཱ། (སློན་ཆེན་གྱི་ལོ་ལྟར་སྤྲུལ་ཁྱུ་ཁག་ལས་ལ་ གི་དེ་བལྟགས་སུ་བཏོན་ཡོད་མི་ནང་ལས་ གཟིགས་ཚུགས།)

༡. དེ་བཀོད་ལས་རིམ།

སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་ནང་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ གཞུང་གི་ལྷན་ཁག་ཚུ་ལཱ་
ངག་ཐོག་གི་དེ་བལྟགས་ ༢༢ ནང་ ཡིག་ཐོག་གི་དེ་བལྟགས་ ༢༢ བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་ལཱ་ འབེལ་
ཡོད་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་ཚུ་གིས་ དེ་བསྐྱུན་གྱི་ དེ་བལྟགས་ཚུ་ལཱ་ཏེ་ དེ་བཀོད་ལས་རིམ་ཚུ་
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཀོད་ཀྱི་གསུང་གྲོས་ཁག་ལས་ དེ་བཀོད་
ཀྱི་ངག་བཟོན་ལྟ་མེད་ ལེགས་སུ་ བཏོན་ཡོད་མི་ནང་གཟིགས་ཚུགས།

༢. མཚུགས་ལོ་ལྟར་འབེལ་གྱི་མཛད་རིམ།

སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་དེ་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་མེ་མོ་རྟ་ལོ་ཟླ་ ༠༥ པའི་
ཆེས་ ༣ ལཱ་ལས་ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ གྱི་ཟླ་ ༠༤ པའི་སྤྱི་ཆེས་ ༡༧ ལཱ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ གནམ་འདྲེན་ལུ་ཞུགས་ལས་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་
ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་མཚུགས་བསྐུ་བའི་ གསལ་བཤད་ལུ་བའི་ལུ་ལཱ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་
ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཞབས་བརྟན་དང་བགྱིས་སློན་ལམ་ལུ་
ཏེ་གྲོས་གནང་ཡི།

ལུང་བསྐྱུན་དོ་ཨེ།

ཚོགས་དཔོན།

ཟུང་སྒྲགས་དང་པ།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐབས་ལྟ་པ་འགོ་བཙུགས་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་ ལུང་བསྟན་དོ་རྩེ་
གིས་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་བའི་གསལ་བཤད།

༡. ད་རིས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐབས་ལྟ་པ་ ཚོགས་ནི་འགོ་བཙུགས་གནང་མ་
ཡིན།

དེ་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ལྷ་སྐལ་ སྤྱིགས་འགོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་སྤོང་ བསྟན་འགོ་
ཡོངས་ལ་ སྐད་བདེའི་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་བའི་ བདག་ཉིད་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་ རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་འདི་ནང་ ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོ་ལས་ བྱོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་འཕུས་མི་ཡོངས་དང་ ཚོགས་དཔོན་ ང་པའི་རྟོངས་ལས་ སྒོ་ ༣ གྲུས་པའི་སྒོ་ལས་ བྱོན་
པ་ལེགས་སའི་ བསུ་བ་ཕུལ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན་ལགས།

༢. དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་འབྱུང་གནས་ མི་དབང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་གིས་ཡང་ མཛད་སྒོ་འདི་ནང་ བྱོན་
གནང་མི་དེ་ལུ་ བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཕུལ་ནི་ཡིན།

༣. ད་རིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ གསེར་ཁྲི་ཙ་བར་ ག་ནི་བ་ དབུ་འཕང་མཐོ་བའི་
རྒྱ་གར་ Lok Sabha གི་ཚོགས་དཔོན་ མི་རྩེ་ Om Birla གིས་གཙོས་པའི་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
ཆེད་བསྟོད་ཅན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་དང་ འགོ་དཔོན་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བྱོན་གནང་མ་མཛད་
འབྲུག་གི་ སྤྱི་ཚོགས་འགོ་འབྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ མཛད་རིམ་ནང་ བྱོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ འབྲུག་
གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོངས་ལས་ སེམས་དཔའ་ཉམས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཕུལ་ནི་ལུ་
དགའ་སྟོ་སྟོམ་འབད་ར་ བྱུང་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི།

ད་རིས་ རྒྱ་གར་ Lok Sabha གི་ ཚོགས་དཔོན་དང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ ཆེད་བསྟོད་ཅན་གྱི་
འཕུས་མི་ཚུ་གི་ གཟིགས་སྐོར་ལས་རིམ་འདི་གིས་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་ དེ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་དང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བར་ན་ གློ་གཏད་དང་ སྐད་ཚུན་བརྩེ་མཐོང་

ཐུར་སྐྱེགས་དང་པ།

ཚུ་ བརྗེ་སོར་འབད་དེ་ མི་རབས་ལས་མི་རབས་ཚུ་ཚོད་ སྤར་ལས་ཡོད་པའི་ ཕ་བརྟན་ཅན་
གྱི་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་དེ་ ཉེང་སྐལ་ར་ སྤྱིང་སྤྱི་འབྲེལ་པའི་ཁ་ལུ་ ད་རེས་ མི་རྗེ་ ཚོགས་
དཔོན་མཆོག་ དངོས་སུ་སྤྱོད་ གཞུང་འབྲེལ་གཞིགས་སྒྲིལ་བྱུང་མི་དེགས་ ད་ལས་ཕར་ ཕན་ཚུན་
སྒོ་གཏད་དང་ བརྗེ་གཏུང་གི་ཐོག་ལུ་ བསམ་འཆར་བརྗེ་སོར་འབད་དེ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ དེ་ལུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ བཀའ་བློན་ཆེ་
ཟེར་ལུ་ནི།

༣. དེ་ལས་ འབྲུག་གི་ཞི་བདེ་གཞུང་གི་ ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱི་འབྲེལ་སྒྲུ་ཚབ།
དཔོན་ཁག་སྒྲུ་བཟེས་ཚུ་དང་ གཞན་གཞན་གྱི་ཁག་གི་གཙོ་འཛིན། དེ་ལས་ གཞན་གཞིགས་
གཞན་པར་ བྱུང་མི་ཡོངས་ལུ་ཡང་ བྱུང་པ་ལེགས་སོ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི།

༤. བ་ཉིང་ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ ཕྱི་རྒྱལ་ རྟེན་ཡོག་ལུ་ ཡོད་པའི་ World Monuments
Fund ཟེར་པའི་ ལས་སྡེའི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ མི་
དབང་རྒྱལ་བཙུན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ འབྲུག་པའི་ལམ་སྒོལ་དང་ སྒོལ་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལས་ ཉམས་སྤང་མཛད་གནང་མི་གི་ ངོས་
འཛིན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་ ལམ་སྒོལ་ཉམས་སྤང་གི་ གཞེངས་བསྟོད་ Hadrian
Award ཅིག་ཕུལ་མི་གི་ གཞེངས་བསྟོད་བཞེས་གནང་མི་དེ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་རྣམ་གཉིས་ལུ་ ཡིད་ཆེས་དད་
པའི་སྒོ་ལས་ བགྲིས་བདེ་ལེགས་ཕུལ་ཕྱིན་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

༥. ང་བཅས་ར་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱིན་ཅན་གྱི་ཕམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཅི་དང་མ་འདྲམ་སྤྱོད་ བཟོ་གནང་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་
ལས་བརྟེན་ སྤྱོད་བརྒྱལ་བ་དང་ ཐུགས་འཆར་བ་ལུ་མ་གཞིགས་པར་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་
ལས་ཕར་ གཞིགས་སྒྲིལ་བྱུང་ མཐུན་ལམ་དང་མཐུན་འབྲེལ་དེ་ཚུ་ སྤར་བ་ལྷག་པ་སྤྱོད་ དམ་ཟབ་
བཟོ་གནང་པའི་གྲུ་ལུ།

བྱར་སྐྱུགས་དང་པ།

མི་དབང་མཆོག་གིས་ ང་བཅས་མི་སེར་གྱི་ སྦྱིད་སྐྱུག་ཁོ་ན་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་
ཚོང་ཁག་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ ཞབས་གྱིས་བཅགས་ མི་སེར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དང་ མཇལ་ཕྱད་
གནང་སྟེ་ དཀའ་ངལ་དང་སྦྱིད་སྐྱུག་ཚུ་ ཐུགས་བརྩེ་བས་གཟིགས་ཏེ་ བཀྲིན་བསྐྱངས་གནང་མི་
དེ་ལུ་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀྲིན་ཆེ་བེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

༡. ང་བཅས་ར་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤྱོད་གོང་ལས་ར་ རྒྱལ་བ་གོང་མ་དེ་ཚུ་
གིས་ འབྲུག་གི་ས་ཕྱོགས་ ཐད་མ་ཐད་ཁ་ལས་པར་ ཐུགས་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་ རྫོང་གཞིས་
དང་ ལྷ་ཁང་ དགོན་སྟེ་ མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ བཞེངས་པའི་ རྟེན་འབྲེལ་ལས་བརྟེན་
ད་རེས་ ལམ་སྲོལ་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དགའ་ཉོག་ཉོ་དང་ སྦྱིད་ཉོང་ཉོ་སྟེ་ སྤོད་དེ་
ཡོད་པའི་ཁ་ལུ།

ལྷག་པར་དུ་ ད་རེས་ ཏུས་རབས་གསར་པ་བབྱམ་ཅིག་ནང་ ཆོས་ལཱ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་པ་
ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་སྤྲུལ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་
ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཐོག་ལས་ དགེ་ལེགས་
ཕུག་ ཅན་ཤེས་ཁོམ་ཆོགས་འདི་ནང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་འོང་འབབ་བཟོ་རྒྱགས་པའི་ འཛིན་སྐྱོང་
གི་ལྟེ་བ།

དེ་ལས་ ཅན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྷན་པའི་ གསང་སྤྲུགས་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལྟེ་བ་ཅིག་སྟེ་ བཟོ་
གནང་ནིའི་ ཐུགས་བཞེད་སྒྲ་ན་མེད་པར་བཞེས་ཏེ་ བ་ཉིང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་
༡༥ ལུ་ སེམས་རྟོགས་ཁ་རྫོང་ནང་སྟེ་ གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཆོས་དོན་ལས་འགུལ་ ༡ གཞི་
བཅུགས་གནང་དགོ་པའི་ བཀའ་ཤོག་གནང་པའི་བྲལ་ལས་ ཆོས་སྟེ་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བྱས་
བཀའ་ལུ་སྟེ་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུག་ལུ་ དཔེར་ན་ ཁྱོན་ཁོར་ལྷ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སྐབ་པའི་གྲ་
ལུ་ བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་མཆོད་རྟེན་དང་ ཁྱོན་བསམ་ཡས་གླིང་ ལ་སོགས་པའི་ ལྷ་ཁང་དང་ མཆོད་
རྟེན་དེ་ཚུ་ བཞེངས་ནི་གི་དོན་ལུ་ ས་བསྐྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཚུ་མཛད་དེ་ ཕུག་ལུ་ཚུ་ཡང་ ཉིན་རེ་མ་

བུར་སྤྲུགས་དང་པ།

བཞིན་དུ་ དངོས་སུ་སྤྱི་ མཇལ་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ཤེས་དང་ ཐབས་ལམ་ མཛད་གནང་མ་མ་
ཚད།

ད་རུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡ ལུ་ཡང་ སེམས་རྟོགས་ཁ་རྫོང་ནང་སྤྱི་
གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཆོས་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་པ་སོ་སོར་ཚུ་ལུ་ ཆོས་དོན་ལས་འགུལ་སྒྲོམ་ ༡ དེ་
ཅིག་ བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་གི་ བཀའ་ཤོག་གནང་མི་དེ་གིས་ དུན་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་འདི་ནང་ ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒྲོ་ཚུ་ གོང་ལས་གོང་འཕེལ་དང་ དར་ཁབ་སྒྲོམ་འབད་ར་འབྱུང་ནི་དང་ དེ་གི་
མཐུ་དང་རུས་ལུ་བརྟེན་ ལས་འགུལ་གྱི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ བར་ཆད་མེད་པར་ ཐུགས་འདུན་བཞིན་དུ་
ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ རྟགས་མཚན་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་
མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀའ་བྲིན་དགའ་ཚོར་ཕུལ་ཤ་ཡིན་ཟེར་ཁྱེ་ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྤྱི་ར་ དགོ་ལེགས་ཕྱག་ བྱ་རུང་ ཁ་ཤོར་མཚན་རྟེན་བཞེངས་པའི་ དུས་མཉམ་ལུ་ ད་
རུང་ ཕྱག་ལཱ་ཁག་ཆེད་ཀྱི་རྟོ་ཅིག་ གནང་ནི་ཡིན་མི་འདི་ཡང་།

སྤྱིར་ འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ནི་དང་
འཛམ་གླིང་ས་སྟངས་འདི་ནང་གནས་པའི་ བསྐྱོན་འགོ་དེ་ཚུ་ བྱུང་ཡམས་ ལུ་གོ་ དམག་འཁྲུག་
ཚུ་ནི་ བདེ་སྤྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ འབྱུང་ནིའི་དོན་ལུ་ སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ སྤྱི་གསུང་ཐུགས་
མཚན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ སོ་སོར་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ཐུགས་ཡེ་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ མཚན་རྟེན་
འདི་ ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ མཁུ་ཁོ་ལ་རྒྱ་གི་ མཐའ་མ་བདའ་སྟེ་ ག་ནི་བ་མཐོ་ཆད་ཆེ་བའི་ བྱང་
རྒྱ་མཚན་རྟེན་ བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ ཉིན་མ་གཅིག་ལུ་ དུས་མཉམ་སྤྱི་ བཞེངས་ནི་གི་ ཐུགས་
བཞེད་ཐབས་སོ་གནང་མི་དེ་ འཛམ་གླིང་ནང་ ག་ནི་བ་ ཡིད་ཆེས་ ཉལ་ལས་པའི་ ཆོས་རྒྱལ་བྱང་
རྒྱ་མཚན་དཔའི་ མཛད་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་མ་འདི་ ཀྱན་གྱིས་མཇལ་ཡུལ་དུ་ ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་
མི་དབང་རིན་པོ་ཆའི་ ཐུགས་དགོངས་ ཇི་བཞིན་དུ་ འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་
ང་བཅས་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་ཕུལ་ནི་དང་ དེ་དང་བསྐྱུན་པའི་ རྒྱུ་རྐྱེན་ཕུལ་དགོས་ཚུ་ཡང་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ལས་ ཕུལ་ནིའི་ ཁས་ལེན་ཕུལ་ཤ་ཡིན་ཟེར་ཁྱེ་ཡིན།

བྱུང་སྐྱེགས་དང་པ།

ང་བཅས་ར་ འབྲུག་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་པ་ ཚོས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ འདི་ནང་སྐྱེས་པའི་ཆབ་འབངས་ ཚོས་སེམས་ཚན་གྱི་ མི་སེར་ག་ར་ ཐུགས་ཡིད་གཅིག་
ཏུ་འདྲེས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ ཞབས་ལས་ ཁྲོམ་ཚོགས་འདི་ནང་ ཁས་
བླངས་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་ལྷན་ཁྲིའི་ ལས་རིམ་བཟོ་གནང་མི་དེ་ལུ།

འབྲུག་པའི་མི་སེར་ ཀླན་གཞོན་བར་གསུམ་མེད་པར་ ག་ར་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆའི་ མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དེ་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ དད་པ་མོས་གུས་ཐོག་
ལས་ ཕྱག་སྒྲོམ་འབད་ ལུ་མ་ཚུགས་ཏེ་འབད་རུང་ ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒྲོམ་ལས་ སྤྱིར་
བཏང་ མི་སེར་ཚུ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་པ་ སྤྱི་གཡོག་པ་དང་ ཞི་གཡོག་པ་ དེ་ལས་
སྒྲེར་སྒྲེ་དང་ ཚོང་པ་ བདེ་སྤྱད་པ་དང་ རྒྱལ་སྤྱད་ དཔལ་སྤྱད་ དེ་གུ་ལུ་ ཅན་གཞོན་སྒོམ་ཕྱག་
དང་ སྒོམ་དཔོན་ཚུ་གིས་མ་ཆད་ ག་ཆང་དང་ ཚོས་སྤེལ་གི་ གྲ་སྒོམ་ལྷན་རྒྱས་དང་ ཚོས་
སྤེའི་དབུ་ཁྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ མཁན་སྤྱུལ་ དེ་ལས་ ཚོས་སྒྲོར་ལུགས་མི་ག་ར་གིས་ ཅི་ཤེས་གང་
ལྷོགས་གྱི་ཐོག་ལས་ ཕྱག་ལུ་བར་བྱོན་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་གིས་ཡང་མ་ཆད་ ཕྱི་རྒྱལ་ Australia ལུ་ ཤེས་ཡོན་སྤྱད་ས་ཏེ་སྤོད་མི་ འབྲུག་མི་ཚུ་
གིས་ཡང་ ངལ་གསོའི་སྐབས་ལུ་ ཆེད་དུ་མངག་སྟེ་ ཁས་བླངས་གྱི་ ཞབས་ཏྲུག་ལས་རིམ་
ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་པར་ འོང་མི་དེ་ཡང་ ག་ཅི་དེ་ ངལ་རངས་པའི་ གཞི་གཅིག་ཨིན་མ་
དང་ དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྒོན་འབངས་གསུམ་ ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་ཡོད་པའི་ བྱང་
ཚོས་བཟང་མོ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་
ཅི་དང་མ་འདྲ་བའི་ ཕྱག་ལུ་མཛད་པའི་སྐབས་ལུ་ ང་བཅས་ར་ ག་ར་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ཏེ་
ཐུགས་དོན་འགྲུབ་དགོ་ནི་འདི་ ག་ནི་བ་ ཁག་ཆེནི་དེ་གིས་ཨིན་མས་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ མི་དབང་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་
དེ་ལས་ མི་དབང་སྐུ་སྒོམ་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་ མི་དབང་སྐུ་

བྱར་སྐྱུགས་དང་པ།

འཁོར་ལྷན་རྒྱུ་ཚུ་གིས་ཡང་ དན་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་ ལས་འགུལ་ནང་ ལས་བླངས་ཞབས་
ཏྲིག་གི་ ཕྱག་ལུ་མཛད་པའི་སྐྱབས་ གྲལ་བཞུགས་མཛད་དེ་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་ མི་སེར་དང་ འབྲན་
འབྲས་མཛད་གནང་མི་དེ་གིས་ འཛམ་གླིང་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མཚན་གྱི་སྐྱོན་གྲགས་
སྤར་ལས་ དར་བྱབ་སློམ་འབད་ར་ མཛད་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་དང་ མི་དབང་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ དེ་ལས་ མི་དབང་ སྤྲས་སྤྲོས་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་
བཙུན་མཆོག་དང་ མི་དབང་སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱུ་ཡོངས་དང་ གྲུ་ཚང་ཆོས་སྡེ་ བླ་སློབ་མཁའ་
སྐུ་ཡོངས་ དེ་ལས་ འབྲུག་མི་ལས་བླངས་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་མི་ག་ར་ལུ་ ཉིང་
གི་གཤིང་ལས་ར་ བཀའ་བློན་དགའ་ཚོར་ ཕུལ་ཤ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

༤. མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ སྐུ་ཉྱག་གཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་དང་ མི་
སེར་ཡར་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ བསམ་གྱིས་མ་བྱུབ་པའི་ཐོག་ལས་ བསྐྱེད་ས་
དང་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ག་གཞོན་ཚུ་ལུ་ ཐུགས་བརྩེ་བས་
མ་བཟོད་པར་ བདེ་སྤྱད་པ་དང་ རྒྱལ་སྤྱད་ དཔལ་སྤྱད་གི་ སྦྱོང་བརྩེར་ ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ཡང་
གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྟེ་ དུས་ཡུན་ག་ར་ ག་གཞོན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཇལ་ཕྲད་གནང་སྟེ་
དགོས་མཁའི་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་པའི་ཁ་ལུ་ གཞུགས་སྡེ་ཁག་ཚུ་གིས་ཡང་ ཤེས་
ཡོན་དང་ རིག་ཅུལ་ལྟ་བུ་སྤྱད་གི་ སྦྱོང་བརྩེར་གནང་མི་དེ་ཚུ་གིས་ ག་གཞོན་ཚུ་ འབྲུག་གི་
ཅུ་བ་གསུམ་ལུ་ མ་བསྐྱེད་དང་བླངས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཕྱག་ཞུ་ནི་ནང་ རིག་ཅུལ་སྤྱི་ཚོགས་དང་
ལྗོགས་གྲུབ་ བློ་སྟོབས་དེ་ཚུ་ སློམ་འབད་ར་ ཐོབ་དང་ཐོབ་བཞིན་དུ་ ཨིན་མ་ལས་ མི་དབང་
མཆོག་གིས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གོ་སྐྱབས་བཟོ་གནང་མི་དེ་ལུ་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་
བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་ བཀའ་དགའ་ཚོར་ཕུལ་ཤ་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

བུར་སྐྱགས་དང་པ།

༩. མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ མི་སེར་གར་འབྲ་
མཉམ་སྡེ་བཞག་ཐབས་ལུ་ ས་མེད་མི་ལུ་ སའི་སྤྱིད་སྤྱག་ དེ་བ་ཁག་ཆེས་སྡེ་ འཕྲལ་ཁམས་

ཅིག་ཁར་ མི་ཁྲངས་མེད་མི་ མི་ངོམ་ཡོངས་བསྐྱམས་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་ལུ་ མི་ཁྲངས་གནང་མི་
དེ་ཅིས་ཏེ་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཆོད་ མི་ངོམ་སྟོང་ཕྱག་ ༣༥ ལྷག་པ་ཅིག་ལུ་ མི་ཁྲངས་གནང་མི་དེ་གིས་
མི་སེར་དེ་ཚུ་གར་ འབྲུག་པའི་ མི་ཁྲངས་སྐོབ་ལས་བརྟེན་ ཁོངར་སློབ་དེ་ བསམ་རྒྱུ་གས་པའི་
ཐོག་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀའ་བློན་དག་འཛོམས་ཕུལ་དང་ཕུལ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ ལུ་བ་
ཕུལ་མ་ཡིན་མས་ཟེར་ལུ་ནི།

༡༠. ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དམ་པ་ སྐབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་ བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་
དམ་པ་ རིན་པོ་ཆེ་དང་ གྲ་སློབ་མཁན་སྤྱལ་དང་ གྲ་ཚང་ཆོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ སྤྱིར་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དག་འཁྱིད་ཞི་བདེ་འབྱུང་ཐབས་དང་ མི་སེར་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་ རྒྱལ་བསྟན་གོང་
འཕེལ་དང་ ཡུན་བརྟན་གྱི་དོན་ལུ་ བཀའ་ཆོས་ དབང་ལུང་དང་ ཆོས་སྦྱོང་སྤྲུམ་མ་ཚུ་ལུ་ རྒྱུད་
ཆད་མེད་པར་ གསོལ་ཁ་དང་འཕྲིན་བཅོལ་ཚུ་ཕུལ་ཏེ་ སྤྱི་རིམ་གང་མང་ བསྐྱབས་ གནང་དང་
གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁ་ལུ།

དེ་མེས་ ཏུས་ཚོད་འཛིན་བཟུམ་ཅིག་ནང་ཡང་ གྲ་ཚང་དང་ ཆོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་
དབང་མཆོག་གི་ ཐུགས་དགོངས་ ཉག་ཅིག་ལས་འཁྲུངས་པའི་ དགོ་ལེགས་ཕུག་ ངན་ཤེས་
ཁྲོམ་ཆོགས་ ལས་འགུལ་གྱི་ ཕུག་ལཱ་ཚུ་ ཐོགས་ཆག་མེད་པར་ ཐུགས་འདུན་ཇི་བཞིན་དུ་
འགྲུབ་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱི་རིམ་ནམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ བསྐྱབས་གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་ ངབ་ཅས་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ གྲ་ཚང་ཆོས་སྡེ་ཡོངས་ལུ་ བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན།

བུར་སྤྱད་གསལ་དང་པ།

༡༡. ད་ ད་ཟེས་ ཚྭ་གསལ་བཟང་ལུ་པའི་ནང་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚྭ་གསལ་གྱི་རྟོང་ས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཁག་ཆེ་བའི་ གསུང་གོས་གནང་ནི་ཨིན་པའི་ གྲོས་གཞི་གི་ཟུང་པ་ཚུ་
ག་ཅིར་ཡོད་པའི་ན་ མི་མང་ལུ་ ཐུགས་གྱི་དྲན་གསེ་སྤྱོད་ སྤྱོད་གསལ་ན་ཅིག་ལུ་ནི་ཨིན་མི་དེ་ཡང་།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་གསལ་འདུ་གིས་ དཔུང་ཡིག་དང་མཐུན་གྲོས་འབད་བ་ཅིན་།

༡. ཕྱིས་ལོ་ ༡༤ དང་ ༡༥ གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དཔུང་དང་ དེའི་དཔུང་བཞོའི་དཔུང་
ཡིག།
༢. དེ་ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༡༥ དང་ ༡༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུང་དཔུང་བཞོའི་དཔུང་ཡིག།
༣. འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚྭ་འབྲུང་ལུ་ལྷན་གསལ་གྱི་ ཁལ་དགོངས་ཡངས་དཔུང་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མ་
དང།
༤. འབྲུག་གི་ཉེས་ལས་གནད་དོན་གྱི་ ཡན་ཚུན་ ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་རམ་ དཔུང་ཡིག་
༡༠༡༤ ཅན་མ།
༥. དེ་ལས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚྭ་འབྲུལ་བཟང་མ་ཚུགས་པའི་ གནས་སྤྱངས་དང་ ཉམས་གསོའི་
དཔུང་ཡིག་ ༡༠༡༤ ཅན་མ་ཚུ་གྱར་ གསུང་གོས་གནང་ནིའི་ ལས་ཟུང་ཡོད་པའི་ཁ་
ལུ།
༦. རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ མཐུན་གྲོས་ ༼འཕྲི་སྒྲོན་༽ ༡༠༡༤ ཅན་མ་གཅིག་
ཡང་ གསུང་གོས་གནང་ནི་ཡོད།
༧. དེ་ལས་ གྲོས་ཚད་ དང་ལེན་གྱི་སྤྱན་ལུ་ ཁག་ ༡༡ དང་ གྲོས་དོན་དང་ ཅི་བཞོད་ལས་
ཟུང་ཚུ་ བྱ་སྒྲོའི་མཇུག་ཅིན་དང་འབྲེལ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན་ཟེར་ལུ་ནི།
༨. དེ་ལས་ དཔུང་ཡིག་བསྐྱར་གྲོས་གནང་དགོཔ་ ཁག་ ༡ དེ་ཅིག་ཡང་ཡོད།
༩. དེ་གྱུ་ལུ་ ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤-༡༠༡༥ ཅན་མའི་ལོ་ལྷན་ཕྱིས་ཞིབ་དང། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལས་ ༡༠༡༤

བུར་སྐྱུགས་དང་པ།

ཚུན་གྱི་ རྩིས་འདེད་སྟན་ལུ་ཁྱུར་ དམངས་ཕྱི་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་
ཡོད་པའི་ སྟན་ལུ་ཁྱུར་ གསུང་གོས་གནང་ནི་དང།

དེ་ལས་ འབྲུག་གི་ཕ་ཁྱིམ་ས་ཆེན་མོའི་ དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ གློན་ཆེན་གྱིས་ གཞུང་གི་
ཁྱིམ་ས་བཟོ་དང་ ལོ་ལྷར་འཆར་གཞིའི་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་དང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
གནས་སྟངས་སྐོར་ལས་ ལོ་ལྷར་སྟན་ལུ་སྤུལ་ནི་གི་ ལས་རིམ་ཚུ་ཡང་ འགྲིག་སྟེ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་
ལུ་ནི།

༡༢. ད་ མཚུགས་ སྤྱིར་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ ལྷག་པར་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་
པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་གཙོས་པའི་ མི་དབང་ ཡབ་རྩེ་དམ་པ། དེ་ལས་ མི་
དབང་སྐྱུ་ སྤྱིར་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་ མི་དབང་ སྐུ་འཁོར་
ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་ཀྱི་ སྐུ་བསོད་དབང་ཐང་དང། བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡོངས་
ཀྱི་ ཐུགས་སློན། དེ་ལས་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ མཉམ་འབྲེལ་དང་ རྒྱལ་སྐྱོར་ཚུ་ལས་བརྟེན་
ཚོགས་ཐབས་འདི་ བར་ཆད་མེད་པར་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ འགོ་ལ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་དང་གཅིག་
ཁར།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ མི་དབང་ ཡབ་རྩེ་དམ་པ། དེ་ལས་ མི་དབང་སྐྱུ་
སྤྱིར་དང་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་ གཙོས་པའི་ མི་དབང་ སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས། དེ་
ལས་ རྒྱལ་སྐྱོར་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་ ལྷ་སྟོན་མཁན་སྤུལ་དམ་པ་
ནམས་ སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ དར་ཞིང་རྒྱས་ ཐུགས་འདུན་ ཡིད་
བཞིན་དུ་འབྲུབ་པའི་ བཀའ་ཤིས་སྟོན་ལམ་སྤུལ་ནི་ཨིན། བཀའ་ཤིན་ཆེ་ ད་ དེས་ཀྱི་མཛད་
རིམ་འདི་ རེ་བ་ཅིག་སྟེ་ གོ་ལམ་ཨིན།

བུར་སྤྲུགས་གཉིས་པ།

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༦.༢༠༡༤ ལུ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༧ གྱི་ ལོ་ལྟར་འཆར་དངུལ་ དཔྱ་བཤོའི་དཔྱད་
ཡིག་གུར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚུགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ།

ཚུགས་གྲལ་འཐུས་མི་ཡོངས་བསྐྱམས་ ༩༥ ཡོད་ས་ལས་ བརྟུབ་ ༩༩ མི་བརྟུབ་ ༡ འཛེམས་
བཞུགས་མི་ ༠ །

- ༡ རྒྱ་མིག་ཨུ་ར་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། བརྟུབ།
- ༢ རྩོ་ཕུག་ཅན་རྟ་སྤིང་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ རྩོ་རྒྱན་བླ་མ། བརྟུབ།
- ༣ ཁམས་དྲངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་རྩོ་ཐེ། བརྟུབ།
- ༤ འབུམ་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ དབང་འདུས། བརྟུབ།
- ༥ རྣང་སྤྱིད་སློན་པོ་ ཆེ་རིང་། བརྟུབ།
- ༦ སྤོང་སྤོ་སྐྱབས་བྱ་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ སྤོན་པ། བརྟུབ།
- ༧ གཤོམ་སྤང་ཁ་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ རྟོག་ཁར་ རྟོག་རྩ་རུར་རའི། བརྟུབ།
- ༨ ཆོས་འཁོར་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ ཀྱན་བཟང་འཕྱིན་ལས། བརྟུབ།
- ༩ སོ་ནམ་དང་སྤོ་ལོ་སྤོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚུགས། བརྟུབ།
- ༡༠ གསོ་བའི་སྤོན་པོ་ རྟ་མགྱིན་དབང་ཕུག། བརྟུབ།
- ༡༡ ཚུགས་དཔོན་འོག་མ་ སངས་རྒྱས་མཁའ་འགོ། བརྟུབ།
- ༡༢ སྤོན་ཆེན་ བཤོམ་ ཆེ་རིང་སྤོབས་རྒྱས། བརྟུབ།
- ༡༣ ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་སྤོན་པོ་ ཡོད་བཟང་རྟི་ཐ་བླ། བརྟུབ།
- ༡༤ བཟོ་གྲུ་ཆོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སྤོན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་རྩོ་ཐེ། བརྟུབ།
- ༡༥ དངུལ་རྩིས་སྤོན་པོ་ ལས་སྤྱིད་རྩོ་ཐེ། བརྟུབ།
- ༡༦ རུས་བྱུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་སྤོན་པོ་ མགོན་མ་ཆེ་རིང་། བརྟུབ།
- ༡༧ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཆོང་སྤོན་པོ་ རྟི་ཨོན་རྒྱུ་རྒྱལ། བརྟུབ།
- ༡༨ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ རྒྱལ་འབྲེན་སྤོན་པོ་ ཅན་དར་རྩ་རུར་གྱུ་རུང། བརྟུབ།

བུར་སྐྱུགས་གཉིས་པ།

- ༡༩ རྩོག་ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ བླ་མོས་ པསྒྲ་ཆོ་དབང། བཏུབ།
- ༢༠ དགོ་ལེགས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཏར་ཀ་མིང་ཏུ་མང། བཏུབ།
- ༢༡ བདེ་བ་ཐང་སྒྲོམ་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆོ་རིང་དཔལ་འབྱུང། བཏུབ།
- ༢༢ ཁ་སྐྱད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ པསྒྲ་འབྲུག་པ། བཏུབ།
- ༢༣ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་ཨེ། བཏུབ།
- ༢༤ དག་མེད་ཅེ་སྤྱ་ཆང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་བཟང་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༢༥ སྐན་སྤྱིས་བཅན་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཨེ། བཏུབ།
- ༢༦ སྐང་བུར་སྤོན་རྒྱས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྒོ་གོས་ཆོ་བརྟན། བཏུབ།
- ༢༧ སྐྱེངས་མཁར་མེ་རིང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དོ་ཨེ་དབང་མོ། བཏུབ།
- ༢༨ སྤྱུལ་སྐར་ཆོ་དབྱས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལུན་གྲུབ་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༢༩ ཁ་གླིང་ཕམ་རོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གྲམ་དོ་ཨེ། བཏུབ།
- ༣༠ བར་མཆོམས་གཤོང་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༣༡ ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱུད་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༢ ར་རྩི་སག་སྟེང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བགྲིས་བསྟན་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༣ ཁ་སྟོད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ། བཏུབ།
- ༣༤ མོང་སྐར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གནས་བསྟན་དབང་ཕུག། མི་བཏུབ།
- ༣༥ ལམ་གོང་ཕང་ཕུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་བགྲིས། བཏུབ།
- ༣༦ ལྟོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆོ་དབང་རིག་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༧ ཉི་ཤོག་སྤས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་དགའ། བཏུབ།
- ༣༨ གསེར་གྱི་ཐང་ཅི་རང་སྟོད་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ཆོ་རིང་ཏུ་མྱང། བཏུབ།
- ༣༩ བག་སྟེང་སྐང་མཐིལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྒྱལ་རྒྱལ་དོ་ཨེ། བཏུབ།

བུར་སྐྱགས་གཉིས་པ།

- ༤༠ དགྲིལ་འཁོར་ཐང་མཚུལ་སྦྲང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཀ་མུལ་རྩ་དུར་གྱུ་རུང། བཏུབ།
- ༤༡ འུབ་སྤྱིས་སྤངས་སི་སྤྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཡུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ། བཏུབ།
- ༤༢ ངང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༤༣ མཁར་གཡུ་རུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས། བཏུབ།
- ༤༤ གླིང་ལུ་ཁ་སྟོད་ཐང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༤༥ བོ་ལོ་ལྷ་མར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཏུབ།
- ༤༦ འཐུག་རྩེ་སྦང་བཙེ་བ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རྩེ་རྩེ། བཏུབ།

བུར་སྤྲུགས་གསུམ་པ།

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༦.༢༠༡༤ ལུ་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༥ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་ དཔྱ་བཤའི་
དཔྱད་ཡིག་གི་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚུགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ།

ཚུགས་གྲལ་འཐུས་མི་ཡོངས་བསྐྱོམས་ ༩༤ ཡོད་ས་ལས་ བརྟུབ་ ༩༤ མི་བརྟུབ་ ༠ འཛེམས་
བཞུགས་མི་ ༠ །

༡	ཐུ་མིག་ལྷ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།	བརྟུབ།
༢	རྩོ་ཕུག་ཅན་ཏྲ་སྤིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷོ་རྒྱན་བླ་མ།	བརྟུབ།
༣	ལམས་དྲངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་རྩོ་རྩེ།	བརྟུབ།
༤	འབུམ་སྤེ་སྤྱིང་འཇར་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དབང་འདུས།	བརྟུབ།
༥	ནང་སྤྱིད་སློན་པོ་ ཆེ་རིང་།	བརྟུབ།
༦	སྤོང་སྤོ་སྤྱབས་བྱ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤེན་པ།	བརྟུབ།
༧	གཤོམ་སྤང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྟོག་ཏུ་རྩུར་རའི།	བརྟུབ།
༨	ཆོས་འཁོར་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱུན་བཟང་འཕྱིན་ལས།	བརྟུབ།
༩	སོ་ནམ་དང་སྤོ་ཞོར་སྤོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚུགས།	བརྟུབ།
༡༠	གསོ་བའི་སྤོན་པོ་ ཏྲ་མ་གྱིན་དབང་ཕུག།	བརྟུབ།
༡༡	ཚུགས་དཔོན་འོག་མ་ སངས་རྒྱལ་མཁའ་འགྲོ།	བརྟུབ།
༡༢	སྤོན་ཆེན་ འགོས་ ཆེ་རིང་སྤོབས་རྒྱས།	བརྟུབ།
༡༣	ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་སྤོན་པོ་ ཡིད་བཟང་རྟི་ཐ་སྤ།	བརྟུབ།
༡༤	བཟོ་གཞིང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སྤོན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་རྩོ་རྩེ།	བརྟུབ།
༡༥	དངུལ་རྩིས་སྤོན་པོ་ ལས་སྤྱིད་རྩོ་རྩེ།	བརྟུབ།
༡༦	ལུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་སྤོན་པོ་ མགོན་མ་ཆེ་རིང་།	བརྟུབ།
༡༧	ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཆོད་སྤོན་པོ་ རྟི་ཨེན་རྟེན་རྒྱལ།	བརྟུབ།
༡༨	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྤྱུལ་འབྲེན་སྤོན་པོ་ ཅན་དར་རྩུར་གྱུ་རུང།	བརྟུབ།

བུར་སྐྱགས་གསུམ་པ།

༡༩	ལྷོག་ལྷོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ འག་ཤོས་ པར་ཆེ་དབང།	བཏུབ།
༢༠	དགེ་ལེགས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཉར་ཀ་མིང་ཏུ་མང།	བཏུབ།
༢༡	བདེ་བ་ཐང་སྒྲིམ་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར།	བཏུབ།
༢༢	ཁ་སྐད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ པར་ཆེ་འབྲུག་པ།	བཏུབ།
༢༣	ཕུན་ཚོགས་གླིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་ཨེ།	བཏུབ།
༢༤	དག་མེད་ཅེ་ཅེ་སྒྲ་ཆང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱན་བཟང་དབང་ཕུག།	བཏུབ།
༢༥	སྐན་སྐྱིས་བཅན་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཨེ།	བཏུབ།
༢༦	སྐང་བུར་སྐོན་རྒྱས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སློ་གྲོས་ཆེ་བཏན།	བཏུབ།
༢༧	སྐྱེངས་མཁར་ཕེ་རིང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དོ་ཨེ་དབང་མོ།	བཏུབ།
༢༨	སྐུལ་སྐར་ཆོ་དབྱས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས།	བཏུབ།
༢༩	ཁ་གླིང་ཕམ་རོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གླུ་དོ་ཨེ།	བཏུབ།
༣༠	བར་མཆོམས་ཤོང་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས།	བཏུབ།
༣༡	ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱང་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན།	བཏུབ།
༣༢	ར་རྟི་སག་སྟེང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བགྲིས་བསྟན་འཛིན།	བཏུབ།
༣༣	ཁ་སྟོད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ།	བཏུབ།
༣༤	མོང་སྐར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གནས་བཏན་དབང་ཕུག།	བཏུབ།
༣༥	ལམ་གོང་ཕང་ལུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་བགྲིས།	བཏུབ།
༣༦	ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆེ་དབང་རིག་འཛིན།	བཏུབ།
༣༧	ཉི་ཤོག་སྐས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱན་དགའ།	བཏུབ།
༣༨	གསེར་གྱི་ཐང་ཅེ་རང་སྟོད་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ཏུ་མང།	བཏུབ།
༣༩	བྲག་སྟེང་སྐང་མཐིལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྒྱལ་རྒྱུ་དོ་ཨེ།	བཏུབ།

བུར་སྐྱགས་གསུམ་པ།

- ༤༠ དགྲིལ་འཁོར་ཐང་མཚུལ་སྦྲང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཀ་མལ་ལྷ་རྩལ་གྱ་རུང། བཏུབ།
- ༤༡ ལུབ་སྤྱིས་སྤྲངས་སི་སྤྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ། བཏུབ།
- ༤༢ ངང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༤༣ མཁར་གཡུ་རུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས། བཏུབ།
- ༤༤ གླིང་ལུ་ཁ་སྟོད་ཐང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷུག། བཏུབ།
- ༤༥ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཏུབ།
- ༤༦ འཐུག་རྩེ་སྦང་བཙེ་བ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རྩོ་རྩོ། བཏུབ།

རྩུང་སྤྲུགས་བཞི་པ།

སྤྱི་ཚེས་ ༠༩.༠༩.༢༠༡༤ ལུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་རང་འབྲུང་རུས་ཤུགས་ཀྱི་ ཁལ་དགོངས་ཡངས་དཔྱད་ཡིག་

༢༠༡༤ ཅན་མར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚུགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ།

ཚུགས་གྲལ་འཇུག་མི་ཡོངས་བསྡོམས་ ༩༤ ཡོད་ས་ལས་ བརྟུབ་ ༩༤ མི་བརྟུབ་ ༠ འཛེམས་
བཞུགས་མི་ ༠ །

- ༡ རྒྱ་མིག་ལྷ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། བརྟུབ།
- ༢ རྟོ་ཤུག་ཅན་རྟ་སྤིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ རྩོ་རྒྱན་གྲོ་མ། བརྟུབ།
- ༣ ཁམས་དྲངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ རྣམ་རྒྱལ་རྟོ་རྩེ། བརྟུབ།
- ༤ འབུམ་སྡེ་སྤྱིང་འཇམ་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ དབང་འདུས། བརྟུབ།
- ༥ རྣང་སྤིང་སྟོན་པོ་ ཆེ་རིང་། བརྟུབ།
- ༦ སྤོང་སྟོ་སྤྱབས་བྱ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ སྟོན་པ། བརྟུབ།
- ༧ གཤོམ་སྤང་ཁ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ རྟོག་ཁར་ རྟོག་རྩུར་རའི། བརྟུབ།
- ༨ ཆོས་འཁོར་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཇུག་མི་ ཀྱན་བཟང་འཕྱིན་ལས། བརྟུབ།
- ༩ སོ་ནམ་དང་སྟོ་ལོར་སྟོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚུགས། བརྟུབ།
- ༡༠ གསོ་བའི་སྟོན་པོ་ རྟ་མགྱིན་དབང་ཕུག། བརྟུབ།
- ༡༡ ཚུགས་དཔོན་འོག་མ་ སངས་རྒྱས་མཁའ་འགོ། བརྟུབ།
- ༡༢ སྟོན་ཆེན་ བཤོས་ ཆེ་རིང་སྟོབས་རྒྱས། བརྟུབ།
- ༡༣ ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་སྟོན་པོ་ ཡིད་བཟང་རྟོ་ཐ་སྤྱ། བརྟུབ།
- ༡༤ བཟོ་གྲྭ་ཆོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སྟོན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་རྟོ་རྩེ། བརྟུབ།
- ༡༥ དདུལ་རྩིས་སྟོན་པོ་ ལས་སྤྱིད་རྟོ་རྩེ། བརྟུབ།
- ༡༦ རུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་སྟོན་པོ་ མགོན་མ་ཆེ་རིང་། བརྟུབ།
- ༡༧ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ ཕྱིར་ཆོང་སྟོན་པོ་ རྟོ་ཞེན་རྟེན་རྒྱལ། བརྟུབ།
- ༡༨ གཞི་རྟོན་མཁོ་ཆས་དང་ རྒྱལ་འབྲེན་སྟོན་པོ་ ཅན་དར་རྩུར་ལུ་རུང། བརྟུབ།

བྱུང་སྐྱེགས་བཞི་པ།

༡༩	ཐྱོག་ཐྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ བླ་མོས་ པར་ཆོད་བད།	བདུབ།
༢༠	དགེ་ལེགས་ཕྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཏར་ཀ་མིང་ཏུ་མང།	བདུབ།
༢༡	བདེ་བ་ཐང་སྒྲོམ་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཆོ་རིང་དཔལ་འབྱུང།	བདུབ།
༢༢	ཁ་སྐད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ པར་ཆོད་ཕྱག་པ།	བདུབ།
༢༣	ཕུན་ཚུགས་གྲིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དུག་འཛིན་དོ་ཇ།	བདུབ།
༢༤	དག་མེད་ཅེ་སྒྲ་ཆང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཀུན་བཟང་དབང་ཕྱག།	བདུབ།
༢༥	སྒྲོམ་སྒྲིལ་བཅན་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཇ།	བདུབ།
༢༦	སྐང་བྱར་སྒྲིན་རྒྱས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སྒོ་གོས་ཆོ་བརྟན།	བདུབ།
༢༧	སྒྱེད་སྐྱེད་མཁར་ཐེ་རིང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དོ་ཇེ་དབང་མོ།	བདུབ།
༢༨	སྒྱེད་སྐྱེད་ཆོ་དབུས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས།	བདུབ།
༢༩	ཁ་སྐད་ཐང་ཐོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སྒྲོམ་དོ་ཇ།	བདུབ།
༣༠	བར་མཆོམས་གཤོང་ཕྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དེན་ཆེན་དབང་འདུས།	བདུབ།
༣༡	ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱུ་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན།	བདུབ།
༣༢	ར་རྒྱེ་སྐྱེད་སྒྲིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བཀྲིས་བསྟན་འཛིན།	བདུབ།
༣༣	ཁ་སྐད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷན་པ་ལྷན་པ།	བདུབ།
༣༤	མོང་སྐྱེད་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ གནས་བརྟན་དབང་ཕྱག།	བདུབ།
༣༥	ལམ་གོང་ཐང་ཐང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་བཀྲིས།	བདུབ།
༣༦	ལྷོ་ཐིམ་ཕྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཆོ་དབང་རིག་འཛིན།	བདུབ།
༣༧	ཉི་ཤོག་སྐྱེད་ཕྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཀུན་དགའ།	བདུབ།
༣༨	གསེར་གྱི་ཐང་ཅེ་རང་སྒྲིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷན་པ་ཆོ་རིང་ཏུ་མྱང།	བདུབ།
༣༩	བླ་མོ་སྒྲིང་མཐེལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྒྱུ་རྒྱུ་དོ་ཇ།	བདུབ།

བྱུང་སྐྱེགས་བཞི་པ།

- ༤༠ དགྲིལ་འཁོར་ཐང་མཚུལ་སྦྲང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་
ཀ་མུལ་རྩ་དྲར་གྱུ་རུང། བཏུབ།
- ༤༡ ལུབ་སྤྲིས་སྤངས་སི་སྤྲིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ། བཏུབ།
- ༤༢ ངང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༤༣ མཁར་གཡུ་རུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས། བཏུབ།
- ༤༤ སྤྲིང་ལུ་ཁ་སྤོད་ཐང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༤༥ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཏུབ།
- ༤༦ འཕུག་རྩེ་སྦང་བཙེ་བ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་རྩེ་རྩེ། བཏུབ།

༡	ཐུ་མིག་ཁྱུ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།	བདུབ།
༢	དོ་ཕུག་ཅན་ཏྲ་སྤིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཁྱོ་རྒྱན་སྒྲ་མ།	བདུབ།
༣	ཁམས་དངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་ཨེ།	བདུབ།
༤	འབུམ་སྤེ་སྤིང་འཇམ་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དབང་འདུས།	བདུབ།
༥	ནང་སྤྱིད་སྒོན་པོ་ ཆེ་རིང་།	བདུབ།
༦	སྤྱིང་སྤོ་སྒྲུབས་བྱ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤེན་པ།	བདུབ།
༧	གཤོམ་སྤང་ཁ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རོག་ཏུར་ རེག་རྩ་རུར་ར་ལི།	བདུབ།
༨	ཆོས་འཁོར་སྤྱང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱུན་བཟང་འཕྲིན་ལས།	བདུབ།
༩	སོ་ནམ་དང་སྤོ་ལོ་སྤོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས།	བདུབ།
༡༠	གསོ་བའི་སྤོན་པོ་ ཏྲ་མགྲིན་དབང་ཕུག།	བདུབ།
༡༡	ཆོགས་དཔོན་འོགམ་ སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ།	བདུབ།
༡༢	སྤོན་ཆེན་ ཅགོས་ ཆེ་རིང་སྟོབས་རྒྱས།	བདུབ།
༡༣	ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་སྤོན་པོ་ ཡིད་བཟང་རི་ཐ་སྒྲ།	བདུབ།
༡༤	བཟོ་གྲ་ཆོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སྤོན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་ཨེ།	བདུབ།
༡༥	དདུལ་ཕྱིས་སྤོན་པོ་ ལས་སྤྱིད་དོ་ཨེ།	བདུབ།
༡༦	རུས་བྱུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་སྤོན་པོ་ མགོན་མ་ཆེ་རིང་།	བདུབ།
༡༧	ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཆོང་སྤོན་པོ་ རི་ཡོན་རྒྱུ་རྒྱལ།	བདུབ།
༡༨	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྤྱིལ་འབྲེན་སྤོན་པོ་ ཅན་དར་རྩ་རུར་གྲུ་རུང།	བདུབ།

བུར་སྐྱགས་ལྔ་པ།

- ༡༩ རྩོག་ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ ཏག་ཤོས་ པར་ཆེ་དབང། བཏུབ།
- ༢༠ དགེ་ལེགས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཏར་ཀ་སིང་ཏུ་མང། བཏུབ།
- ༢༡ བདེ་བ་ཐང་སྒྲོམ་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། བཏུབ།
- ༢༢ ཁ་སྐད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ པར་ཆེ་འབྲུག་པ། བཏུབ།
- ༢༣ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་ཨེ། བཏུབ།
- ༢༤ དག་མེད་ཅེ་སྒྲ་ཆང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་བཟང་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༢༥ སྐན་སྤྱིས་བཅན་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཨེ། བཏུབ།
- ༢༦ སྐང་བུར་སྤོན་རྒྱས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྒོ་གྲོས་ཆེ་བཏན། བཏུབ།
- ༢༧ སྤྱིངས་མཁར་ཕེ་རིང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དོ་ཨེ་དབང་མོ། བཏུབ།
- ༢༨ སྤུལ་སྐར་ཆོ་དབུས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༢༩ ཁ་གླིང་ཕམ་རོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གླམ་དོ་ཨེ། བཏུབ།
- ༣༠ བར་མཆའས་གཤོང་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༣༡ ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱང་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༢ ར་རྩི་སག་སྟང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བགྲིས་བསྟན་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༣ ཁ་སྟོད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ། བཏུབ།
- ༣༤ མོང་སྐར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གནས་བཏན་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༣༥ ལམ་གོང་ཕང་ལུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་བགྲིས། བཏུབ།
- ༣༦ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆེ་དབང་རིག་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༧ ཉི་ཤོག་སྐས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་དགའ། བཏུབ།
- ༣༨ གསེར་གྱི་ཐང་ཅེ་རང་སྟོད་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ཏུ་མང། བཏུབ།
- ༣༩ བག་སྟེང་སྤང་མཐིལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྒྱལ་རྒྱལ་དོ་ཨེ། བཏུབ།

བྱུང་སྐྱེས་ལྟ་པ།

- ༤༠ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཐུལ་སྦྲང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཀ་མལ་རྩ་རྩལ་གྱ་རྩལ། བཏུབ།
- ༤༡ ལུ་བ་སྤྱིས་སྤྲངས་སི་སྤྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལུ་མཚོགས་དོན་གྱུ་བ། བཏུབ།
- ༤༢ ངང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༤༣ མཁར་གཡུ་རྩལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས། བཏུབ།
- ༤༤ གླིང་ལུ་ཁ་སྤོད་ཐང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷུག། བཏུབ།
- ༤༥ བོ་ལོ་ལྷ་མར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཏུབ།

བྱུང་སྐབས་དྲུག་པ།

འབབ་ཁུངས་ཐོག་གི་ བྲལ་རིགས་ལས་བརྟེན་པའི་ བྲལ་གཉིས་བཅེགས་ཅུ་མེད་གཏང་ནི་དང་ བྲལ་ལས་བྱུང་ནི་དང་འཛམ་ཐབས་སྤྱི་ལོ་ཚུ་ སྤོམ་འགོག་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ སི་ཏུ་ཕོ་ར་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་གན་རྒྱའི་གྱུར་ རྒྱལ་སྤོམ་ཆ་འཛོག་གནང་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྱིར་ཡོད་མེད་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་ཐོ།

ཚོགས་གྲལ་འཐུས་མི་ཡོངས་བསྐོས་ས་ ༤༤ ཡོད་ས་ལས་ བདུབ་ ༤༤ མི་བདུབ་ ༠ འཛམ་ས་བཞུགས་མི་ ༠ །

- ༡ རྒྱ་མིག་ལྷ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། བདུབ།
- ༢ རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་སྤེང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷོ་རྒྱན་སྒྲ་མ། བདུབ།
- ༣ ཁམས་དངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་ཨེ། བདུབ།
- ༤ འབུམ་སྤེ་སྤྱིང་འཇམ་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དབང་འདུས། བདུབ།
- ༥ རང་སྤྱིད་སློན་པོ་ ཆེ་རིང། བདུབ།
- ༦ སྤོང་སྤོ་སྤྱུ་བས་བྱ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤོན་པ། བདུབ།
- ༧ གཤོམ་སྤང་ཁ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རོག་ཁར་ རེག་རྩ་དུར་རའི། བདུབ།
- ༨ ཆོས་འཁོར་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱུན་བཟང་འཕྱིན་ལས། བདུབ།
- ༩ སོ་ནམ་དང་སྤོ་ཞོར་སྤོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས། བདུབ།
- ༡༠ གསོ་བའི་སྤོན་པོ་ རྟ་མགིན་དབང་ཕུག། བདུབ།
- ༡༡ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ སངས་རྒྱས་མཁའ་འགོ། བདུབ།
- ༡༢ སྤོན་ཆེན་ དཔོན་ ཆེ་རིང་སྤོབས་རྒྱས། བདུབ།
- ༡༣ ཤེས་རིག་དང་ རིག་ཅུལ་གོང་འཕེལ་སྤོན་པོ་ ཡིད་བཟང་རི་ཐ་ལྷ། བདུབ།
- ༡༤ བཟོ་བྱ་ཆོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སྤོན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་ཨེ། བདུབ།
- ༡༥ དདུལ་ཕྱིས་སྤོན་པོ་ ལས་སྤྱིད་དོ་ཨེ། བདུབ།
- ༡༦ རུས་ལྷགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྤྱིད་སྤོན་པོ་ མགོན་མ་ཆེ་རིང། བདུབ།

བུར་སྐྱགས་དྲུག་པ།

- ༡༧ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ ཕྱིར་ཚོང་སློན་པོ་ ཁྲིམ་ཏུང་རྒྱལ། བཏུབ།
- ༡༨ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྐྱུལ་འབྲེན་སློན་པོ་ ཅན་དར་ཟླ་རྩུ་གྱུ་རུང། བཏུབ།
- ༡༩ རྩོག་སྐྱགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ ཅག་ཤོས་ པསྐྱ་ཆོ་དབང། བཏུབ།
- ༢༠ དགེ་ལེགས་སྤྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཏར་ཀ་སིང་ཏུ་མང། བཏུབ།
- ༢༡ བདེ་བ་ཐང་སློམ་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆོ་རིང་དཔལ་འབྱོར། བཏུབ།
- ༢༢ ཁ་སྐྱད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ པསྐྱ་འཐུག་པ། བཏུབ།
- ༢༣ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་རྩེ། བཏུབ།
- ༢༤ དག་མེད་ཅེ་སྤྱ་ཆང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱན་བཟང་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༢༥ སྐན་སྤྱིས་བཅན་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་རྩེ། བཏུབ།
- ༢༦ སྐང་བུར་སྤྱན་རྒྱས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སློ་གོས་ཆོ་བརྟན། བཏུབ།
- ༢༧ སྐྱེངས་མཁར་ཐེ་རིང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དོ་རྩེ་དབང་མོ། བཏུབ།
- ༢༨ སྐྱུལ་སྐར་ཆོ་དབྱས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༢༩ ཁ་གླིང་ཐམ་རོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤྱམ་དོ་རྩེ། བཏུབ།
- ༣༠ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༣༡ ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱང་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དམ་ཚེས་བསྟན་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༢ ར་རྩི་སག་སྟེང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བགྲིས་བསྟན་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༣ ཁ་སྟོད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ། བཏུབ།
- ༣༤ མོང་སྐར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གནས་བརྟན་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༣༥ ལམ་གོང་ཐང་ཕུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་བགྲིས། བཏུབ།
- ༣༦ ལྟོ་ཐིམ་སྤྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆོ་དབང་རིག་འཛིན། བཏུབ།
- ༣༧ ཉི་ཤོག་སྤྱས་སྤྱག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱན་དགའ། བཏུབ།
- ༣༨ གསེར་གྱི་ཐང་ཅི་རང་སྟོད་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ཆོ་རིང་ཏུ་མྱང། བཏུབ།

ཟུར་སྒྲགས་དྲུག་པ།

- ༣༩ བྲག་སྤེང་སྒྲང་མཐེལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་ཨེ། བརྟུབ།
 ༤༠ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཐེལ་སྒྲང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་
 ཀ་མུལ་རྩ་བྱར་གྱུ་རུང། བརྟུབ།
 ༤༡ རུབ་སྤྱིས་སྤངས་སི་སྤྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སྤྱོད་ཚུགས་དོན་གྲུབ། བརྟུབ།
 ༤༢ ངང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བརྟུབ།
 ༤༣ མཁར་གཡུ་རུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས། བརྟུབ།
 ༤༤ སྤྱིང་མུ་ཁ་སྟོད་ཐང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག། བརྟུབ།
 ༤༥ བོ་ལོང་ལུ་མར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བརྟུབ།
 ༤༦ འཕུག་ཨེ་སྒྲང་བཙེ་བ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་དོ་ཨེ། བརྟུབ།

ལྷན་སྐྱེལ་པ་དེ་ལ།

ཐུ་ཚེས་ ༠༡.༠༤.༢༠༢༤ ལུ་ རྒྱལ་ཁྲིའི་ཞི་བདེ་མཁའ་འགྱུག་གི་མཐུན་གྲོས་ (འཕྲི་སྒྲོན་) ༢༠༡༤ ཅན་

མར་ཆ་འཛིག་གནང་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྱིར་ཡོད་མེད་ ཆོག་པ་རྒྱལ་གྱི་ཐོ།

ཚོགས་གཤམ་འབྲུག་མི་ཡོངས་བསྐྱེམས་ ༩ ཡོད་ས་ལས་ བདུབ་ ༩ མི་བདུབ་ ༠ འཛེམས་
བཞུགས་མི་ ༠ །

༡	ཁུ་མིག་ལྷ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།	བདུབ།
༢	དོ་ཤུག་ཅན་ཏྲ་སྤིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷ་རྒྱལ་སྤྲ་མ།	བདུབ།
༣	ཁམས་དངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ།	བདུབ།
༤	འབུམ་སྡེ་སྤིང་འཇམ་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དབང་འདུས།	བདུབ།
༥	སྤོང་སྤོ་སྤྱབས་བྱ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སྤོན་པ།	བདུབ།
༦	གཤོམ་སྤང་ཁ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྟོག་ཁར་ རྟོག་རྩ་རུར་འཁྱེ།	བདུབ།
༧	ཆོས་འཁོར་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཀྱུན་བཟང་འཕྲིན་ལས།	བདུབ།
༨	སོ་ནམ་དང་སྤོ་ལོ་སྤོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས།	བདུབ།
༩	གསོ་བའི་སྤོན་པོ་ ཏྲ་མགྲིན་དབང་ཕུག།	བདུབ།
༡༠	ཆོགས་དཔོན་འོགས་ སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ།	བདུབ།
༡༡	སྤོན་ཆེན་ ཅགོས་ ཆོ་རིང་སྤྱོདས་རྒྱས།	བདུབ།
༡༢	ཤེས་རིག་དང་ རིག་ཕྱལ་གོང་འཕེལ་སྤོན་པོ་ ཡིད་བཟང་རྟི་ཐ་སྤ།	བདུབ།
༡༣	བཟོ་བྱ་ཆོང་ལས་དང་ ལྷ་གཤོག་སྤོན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ།	བདུབ།
༡༤	ཕྱི་འབྲེལ་དང་ ཕྱིར་ཆོང་སྤོན་པོ་ རྟི་ཞེན་རྒྱུ་ལ།	བདུབ།
༡༥	ཐྲོག་ཕྱགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ ཅགཤོས་ པདྨ་ཆོ་དབང་།	བདུབ།
༡༦	དགོ་ལེགས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཏར་ཀ་སིང་རྒྱ་མང།	བདུབ།
༡༧	བདེ་བ་ཐང་སྤོམ་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཆོ་རིང་དཔལ་འབྱོར།	བདུབ།
༡༨	ཁ་སྤང་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ པདྨ་འཕུག་པ།	བདུབ།
༡༩	ཕུན་ཚོགས་སྤིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་རྩེ།	བདུབ།

བུར་སྐྱུགས་བདུན་པ།

- ༡༠ དག་མེད་ཅེ་སྤྱི་ཚང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཀྱན་བཟང་དབང་ལྷུག། བདུབ།
- ༡༡ སྤྱན་སྤྱིས་བཙན་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཨེ། བདུབ།
- ༡༢ སྤང་བུར་སྤྱིན་རྒྱས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སློ་གྲོས་ཆོ་བརྟན། བདུབ།
- ༡༣ སྤྱིངས་མཁར་ལེ་རིང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དོ་ཨེ་དབང་མོ། བདུབ།
- ༡༤ སྤྱིལ་སྤྱར་ཆོ་དབུས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས། བདུབ།
- ༡༥ ལ་སྤྱིང་ཕམ་རོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སྤྱམ་དོ་ཨེ། བདུབ།
- ༡༦ བར་མཚམས་གཤོང་ལྷུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས། བདུབ།
- ༡༧ ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱང་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན། བདུབ།
- ༡༨ ར་རྩི་སག་སྤྱིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བཀྲིས་བསྟན་འཛིན། བདུབ།
- ༡༩ ལ་སྤྱོད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ། བདུབ།
- ༢༠ མོང་སྤྱར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ གནས་བརྟན་དབང་ལྷུག། བདུབ།
- ༢༡ ལམ་གོང་ཕང་ལྷུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་བཀྲིས། བདུབ།
- ༢༢ ལྷོ་ཐིམ་ལྷུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཆོ་དབང་རིག་འཛིན། བདུབ།
- ༢༣ ཉི་ཤོག་སྤྱིས་ལྷུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཀྱན་དགའ། བདུབ།
- ༢༤ གསེར་གྱི་ཐང་ཕྱི་རང་སྤྱོད་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷག་པ་ཆོ་རིང་ཏ་ལྷང། བདུབ།
- ༢༥ ཐག་སྤྱིང་སྤྱང་མཐེལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྒྱལ་རྒྱལ་དོ་ཨེ། བདུབ།
- ༢༦ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཐེལ་སྤྱང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་
ཀ་ལྷལ་རྩ་དུར་གྱུ་རུང། བདུབ།
- ༢༧ ལུབ་སྤྱིས་སྤངས་སི་སྤྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལུན་ཆོགས་དོན་གྲུབ། བདུབ།
- ༢༨ རང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བདུབ།
- ༢༩ མཁར་གཡུ་རུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས། བདུབ།
- ༣༠ ར་ཁོང་བྱ་མར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བདུབ།
- ༣༡ འཕུག་ཨེ་སྤང་བཅེ་བ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་དོ་ཨེ། བདུབ།

བྱུང་སྐྱུགས་བརྒྱད་པ།

སྤྱི་ཚེས་ ༡༥.༠༦.༢༠༡༤ ལུ་ དམངས་ཚིས་ཚུགས་རྒྱུད་གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཚིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ ལོ་
ལྟར་སྟན་ལུ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༥ ཅན་མ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠-༢༠༡༤ ཚུན་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟན་ལུ་གུ་ ཆ་
འཛིག་གཞན་སྐབས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མེད་ ཚུགས་རྒྱན་གྱི་ཐོ།

ཚུགས་གྲལ་འཐུས་མི་ཡོངས་བསྐྱེམས་ ༤༩ ཡོད་ས་ལས་ བདུབ་ ༤༧ མི་བདུབ་ ༡ འཛེམས་
བཞུགས་མི་ ༡ །

༡	རྒྱ་མིག་ཨུ་ར་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེ།	བདུབ།
༢	དོ་ཕུག་ཅན་རྟ་སྤོང་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ ཨོ་རྒྱན་བླ་མ།	བདུབ།
༣	ལམས་དྲངས་རམ་འཇར་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ།	བདུབ།
༤	སྤྱ་རོ་རྩོང་ལག་གི་ཚུགས་སྤྱེའི་འཐུས་མི་ ཨོ་རྒྱན་ཆེ་རིང་།	བདུབ།
༥	རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྤྱེའི་ཁྲི་འཛིན་ སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ།	བདུབ།
༦	དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་རྩོང་ལག་གི་ཚུགས་སྤྱེའི་འཐུས་མི་ ཕུར་པ་དོ་རྩེ།	བདུབ།
༧	སྤུ་ན་ལ་རྩོང་ལག་གི་ཚུགས་སྤྱེའི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ།	བདུབ།
༨	འབུམ་སྤེ་གླིང་འཇམ་མཁར་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ དབང་འདུས།	བདུབ།
༩	ནང་སྤྱི་དགྲོན་པོ་ ཆེ་རིང་།	བདུབ།
༡༠	ཚུགས་སྤྱེའི་ཁྲི་འཛིན་འོགས་ དར་སྒོ་ཆེ་རིང་ལགས།	བདུབ།
༡༡	སྤོང་སྒོ་སྐབས་བྱ་འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ སྤེན་པ།	བདུབ།
༡༢	གཞལ་མ་སྐང་རྩོང་ལག་གི་ ཚུགས་སྤྱེའི་འཐུས་མི་ ཆེ་རིང་འཆོ་མོ།	བདུབ།
༡༣	གཤམ་སྤང་ལ་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ རོག་ཏུ་ རེག་བླ་དུར་རའི།	བདུབ།
༡༤	ཆོས་འཁོར་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་གྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས།	བདུབ།
༡༥	པདྨ་དགའ་ཚལ་རྩོང་ལག་གི་ཚུགས་སྤྱེའི་འཐུས་མི་ འཇམ་དབྱངས་ རྣམ་རྒྱལ།	བདུབ།
༡༦	སོ་ནམ་དང་སྒོ་ཞོར་སྤོན་པོ་ ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚུགས།	བདུབ།
༡༧	གསོ་བའི་སྤོན་པོ་ རྟ་མགྱིན་དབང་ཕུག།	བདུབ།

བུར་སྐྱུགས་བརྒྱུད་པ།

༡༩	ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ སངས་རྒྱལ་མཁའ་འགྲོ།	བརྟུབ།
༡༩	སློན་ཆེན་ ཅག་ཤོས་ ཆེ་རིང་སྟོབས་རྒྱལ།	བརྟུབ།
༢༠	ཤེས་རིག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་སློན་པོ་ ཡིད་བཟང་རྟེན་མ་སྐྱ།	བརྟུབ།
༢༡	བཟོ་གྲུ་ཆོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སློན་པོ་ རྣམ་རྒྱལ་དོ་ཨེ།	བརྟུབ།
༢༢	དངུལ་ཅིས་སློན་པོ་ ལས་སྦྱིད་དོ་ཨེ།	བརྟུབ།
༢༣	ཁུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་སློན་པོ་ མགོན་མ་ཆེ་རིང་།	བརྟུབ།
༢༤	ཕྱི་འབྲེལ་དང་ ཕྱིར་ཆོང་སློན་པོ་ རྟེན་ལྷན་རྒྱལ།	བརྟུབ།
༢༥	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྐྱེལ་འབྲེན་སློན་པོ་ ཅན་དར་རྩ་རྒྱ་རྒྱུད།	བརྟུབ།
༢༦	ཕྱོག་ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ ཅག་ཤོས་ པར་ཆེ་དབང་།	བརྟུབ།
༢༧	དགེ་ལེགས་སྤྱུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཉར་ཀ་སིང་ཏུ་མང་།	བརྟུབ།
༢༨	བདེ་བ་ཐང་སྟོན་དར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར།	བརྟུབ།
༢༩	ལ་སྐྱད་ལུང་ནག་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ པར་ཆེ་འཕྱུག་པ།	བརྟུབ།
༣༠	ཕྱི་རང་རྫོང་ཁག་གི་ ཚོགས་སྡེའི་འཕུས་མི་ ཉི་མ་དབང་འདུས།	བརྟུབ།
༣༡	སུན་ཚོགས་གླིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་ཨེ།	བརྟུབ།
༣༢	འཕྱུག་རྩི་སྐང་བཅུ་བཅུ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་དོ་ཨེ།	བརྟུབ།
༣༣	ཁྱད་ལྡན་གྱི་འཕུས་མི་ ཨོ་རྒྱུན་ཆེ་རིང་།	བརྟུབ།
༣༤	དགའ་མེད་ཅེ་སྟེ་ཆོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཀྱན་བཟང་དབང་ཕྱུག།	བརྟུབ།
༣༥	སློན་སྤྱིས་བཅན་མཁའ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཨེ།	བརྟུབ།
༣༦	བགྲིས་གཡང་ཅེ་རྫོང་ཁག་གི་ ཚོགས་སྡེའི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན།	བརྟུབ།
༣༧	ཁྱད་ལྡན་གྱི་འཕུས་མི་ སུན་ཚོགས་རབ་བརྟན།	བརྟུབ།
༣༨	སྐང་བྱར་སྤོན་རྒྱལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སློ་གྲོས་ཆེ་བརྟན།	བརྟུབ།

བུར་སྤྲུགས་བརྒྱད་པ།

- 39 རྒྱུངས་མཁར་ཕེ་རིང་ལ། འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྩོད་དབང་ལ། བརྟུབ།
- 40 བཀྲིས་བསྐྱང་རྫོང་ཁག་གི་ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱུ། བརྟུབ།
- 41 སྤྱུལ་སྐར་ཚོ་དབུས་སུ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས། མི་བརྟུབ།
- 42 ཁ་སྤྱིང་ཕམ་རོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གྲུལ་རྩོད་རྩོ། བརྟུབ།
- 43 བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས། བརྟུབ།
- 44 ཐིམ་ཕུག་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ ལས་སྤྱོད་ཆོ་རིང་། བརྟུབ།
- 45 ལྷན་ཅེ་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ སྐལ་བཟང་ལྷན་གྲུབ། བརྟུབ།
- 46 ཁིམས་ཤིང་རྒྱུང་པ་ར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན། བརྟུབ།
- 47 ར་རྩི་སག་སྟང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བཀྲིས་བསྟན་འཛིན། བརྟུབ།
- 48 མོང་སྐར་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ ཆོ་རིང་དབང་ཆེན། བརྟུབ།
- 49 ཁ་སྤྱོད་ལ་ཡག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ། བརྟུབ།
- 50 མོང་སྐར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གནས་བརྟན་དབང་ཕུག། བརྟུབ།
- 51 ལམ་གོང་ཕང་ཕུང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་བཀྲིས། བརྟུབ།
- 52 ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཆོ་དབང་རིག་འཛིན། བརྟུབ།
- 53 ཉི་ཤོག་སྐས་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་དགའ། བརྟུབ།
- 54 གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ པདྨ་བཀྲིས། བརྟུབ།
- 55 ཀྲོང་གསར་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ རིག་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། བརྟུབ།
- 56 ལུང་ལུན་གྱི་འཐུས་མི་ སྐལ་བཟང་ཆོས་སྤྱོད་རྩོད་རྩོ། བརྟུབ།
- 57 དར་དཀར་ན་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ བེ་རན་དར་ ཅིམ་རི་ཡ། བརྟུབ།
- 58 གསེར་གྱི་ཐང་ཅི་རང་སྟོང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ཆོ་རིང་ཏ་ལྷང་། བརྟུབ།
- 59 བཀྲིས་སྤང་མཐིལ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་རྩོད་རྩོ། བརྟུབ།
- 60 མགར་ས་རྫོང་ཁག་གི་ ཚུགས་སྡེའི་འཐུས་མི་ ཆོ་རིང་། བརྟུབ།

ཟུར་སྒྲགས་བརྒྱད་པ།

- ༤༡ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཚུལ་སྤང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་
ཀ་མལ་རྩ་དུར་གྱ་རུང། བཏུབ།
- ༤༢ རུབ་སྤྱིས་སྤངས་མི་སྤྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཡུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ། འཛེམ།
- ༤༣ བུམ་ཐང་ཚྱོང་ཁག་གི་ ཚོགས་སྡེའི་འཕུས་མི་ དཀོན་མཆོག་ཆེ་རིང། བཏུབ།
- ༤༤ ངང་ལམ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས། བཏུབ།
- ༤༥ བསམ་ཕྱེ་ཚྱོང་ཁག་གི་ ཚོགས་སྡེའི་འཕུས་མི་ བགྱིས་དོན་གྲུབ། བཏུབ།
- ༤༦ ཟུང་ལྷན་གྱི་འཕུས་མི་ བགྱིས་ཚོས་འཛོམས། བཏུབ།
- ༤༧ གླིང་ལྷ་ཁ་སྟོད་མང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག། བཏུབ།
- ༤༨ བཞུང་ལྷ་མར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཏུབ།
- ༤༩ བསམ་གྲུབ་ལྷོངས་མཁར་ཚྱོང་ཁག་གི་ ཚོགས་སྡེའི་འཕུས་མི་ ཆེ་དབང་རིན་ཆེན། བཏུབ།

བྱུང་སྐབས་དགུ་པ།

སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ་མཇུག་འགྲོལ་སྐབས་སུ་ ཚོགས་དཔོན་ ལུང་བསྟན་རྩི་རྩེ་གིས་
སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་བའི་གསལ་བཤད།

ད་རིས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ ༤ པའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པ་འདི་ ལྷོ་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་
གཙུག་རྒྱུན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལས་ གྲོལ་གནང་མ་ཡིན།
ང་བཅས་ར་ འབྲུག་མི་སྤྱི་བོ་ གནམ་ལུ་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་ མགོན་ཆུབ་སའ་ བཀྲིན་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་
འབངས་འཁོར་བྱམས་བརྩེ་ཆེན་པོས་ བསྐྱེད་གནང་བའི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱལ་
ཁབ་དང་ མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་འགན་ བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་བར་པར་ མཛད་དང་
མཛད་བཞིན་ཡོད་མི་ཚུ་ སྐྱེ་རྒྱུ་ལུ་ བཞག་གནང་སྟེ་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ མཛད་རིམ་འདི་ནང་
ཐུགས་བརྩེ་བའི་སློལ་ས་ ཐོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡོངས་དང་ ཚོགས་དཔོན་ ང་
རའི་རྟོངས་ལས་ སློ་ ༣ མི་ཕྱེད་དད་པའི་སློལ་ས་ ཐོན་པ་ལེགས་སོ་ཕུལ་ནི་དང་ བཀའ་བྲིན་ཆེ་བེར་
ཞུ་ནི་ཡིན་ལགས།

དེ་ལས་ ཐུགས་བརྩུད་ བྱམས་བརྩེ་སྤྱིང་རྩེས་ ཡོངས་སུ་གང་བའི་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་ གལ་
ཅན་གྱི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ ཐུགས་མ་ཁོམ་སྟེ་འབད་རུང་ ད་རིས་ ལྷ་ཕོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་ ཐོན་
པ་ལེགས་སོ་དང་ བཀྲིན་ཆེ་བེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ མཁུན་རབ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ མི་དབང་སྐྱེ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་ཚུ་ཡང་ དམིགས་
བསལ་གྱིས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཛད་རིམ་འདི་ནང་ ཐོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་ ཐོན་པ་ལེགས་སོ་དང་ བཀྲིན་
ཆེ་བེར་ཞུ་ནི།

ཞི་བླག་གཞུང་གི་ དཔོན་ཁག་དང་འགོ་དཔོན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཚུ་དང་ ལས་སྟེ་ཁག་གི་གཙོ་འཛིན།
དེ་ལས་ དཔོན་ཁག་སྐྱེ་བཞེས་ཚུ་དང་ སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ ལ་གཞོན་སློབ་ཕྲག་ཚུ་དང་ སློབ་དཔོན། གཞན་
གཟེགས་ གནང་པར་ཐོན་མི་ཡོངས་ལུ་ ཐོན་པ་ལེགས་སོ་ཡོད།

ཟུར་སྒྲགས་དགུ་པ།

དུས་ཅི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ རྒྱལ་སྤྱང་སྤྱོད་བཟུང་ མཐར་འཁྱེད་མཛད་སྒོ་འདི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ རྒྱགས་བཟེ་བའི་ བཀའ་སློབ་གནང་མི་འདི་ནང་ལས་ གོ་ཚུགས་ཁག་ཆེ་ རྟག་རྟེ་ དག་པ་ཅིག་ གསེར་ཁྱི་རྩ་བ་ལས་ བཀའི་གནང་བ་ལྟ་སྟེ་ མི་མང་ལུ་ དུམ་གསོ་སྟེ་ལུ་བ་ཅིན་

མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཅན་གྱི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ རྒྱགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེས་ལས་ བཞེས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལུ་ རྒྱལ་སྤྱང་ སྤྱོད་བཟུང་ལས་འགུལ་ གཞི་བཙུགས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ དུས་ཅི་ ༢༠༢༤ གི་ སྟེ་ཚན་དེ་ནང་ ཕྱི་འཁྱུལ་ཁབ་རྩ་ལས་ བཞེས་ བུ་རྩ་དང་བུ་མོ་ བསྟོན་མས་ ༤༤ གིས་ཡང་ དག་སྤྱང་བསྐྱེད་དེ་ བཅའ་མར་གཏོགས་པར་ འོང་མི་རྩ་ཅིས་ཏེ་ ད་ལྟོ་རྩ་ཚོད་ རྒྱལ་སྤྱང་ གི་ སྤྱོད་བཟུང་འབད་མི་ བཞེས་བུ་མོ་ ༤,༨༥༥ དང་ བུ་རྩ་ ༤,༨༠༤ བསྟོན་མས་ ༨,༢༤༠ གྲུ་ རྟོད་དེ་ཡོད་པ་དང་།

བདེ་སྤྱང་པའི་ ཐད་ལས་འབད་རུང་ ད་ལྟོ་རྩ་ཚོད་ བདེ་སྤྱང་པ་ སྤྱོད་བཟུང་འབད་དེ་ མཐར་འཁྱེད་མི་ མི་ངོམ་ཡོངས་བསྟོན་མས་ ༥༤,༠༠༠ ལུ་ རྟོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ དཔལ་སྤྱང་པ་ར་འབད་རུང་ བསྟོན་མས་ ༨,༢༡ ལུ་ རྟོད་དེ་འདུག་ཟེར་ལུ་ནི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མ་འོངས་པའི་དོན་ལུ་ རྒྱགས་ བཞེད་སྤྱོད་མེད་པར་བཞེས་ཏེ་ རྒྱུད་འཕགས་ཅན་གྱི་ དམིགས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་ མཛད་གནང་མི་གི་ ལས་འགུལ་དེ་རྩ་གི་ གྲུབ་འབྲས་སྟོན་མི་འབད་ཐོན་པའི་ རྒྱལ་བྱེད་འདི་ མངོན་སུམ་ མཚན་མ་སྟེ་ ད་རེས་ ང་བཅས་ར་ མི་མང་ཀྱུན་གྱིས་ མཇལ་རྩིགས་པས་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བདེ་སྤྱང་པ་དང་ རྒྱལ་སྤྱང་པ་ དཔལ་སྤྱང་པ་རྩ་ གཅིག་ཁར་སྟེ་ ཕྱག་ལུ་ བའི་སྐབས་ གཅིག་མཐུན་དང་ གཅིག་སྤྱིལ་ བཟོད་བསྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ དམིགས་དོན་ ག་ཅིར་ བསྐྱེད་རུང་ དོན་དག་འགྲུབ་རྩིགས་པའི་ རྩིགས་གྲུབ་ཡོད་པ་སྟེ་ གསུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི།

བྱུང་སྐྱེགས་དགུ་པ།

དེམ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤྱིང་སྤྱི་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ ལྷོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་མི་དང་
ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ ལམ་སྲོལ་བཟང་མོ་ དེལས་ དཔལ་འབྱོར་ རྒྱུན་འབྲུས་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ Strong
People, a living culture, and a thriving economy ཟེར་བའི་དོན་ཚན་ གསུམ་འདི་ རེས་
པར་དུ་ཁག་ཆེ་བའི་ བཀའ་སློབ་གསུངས་གནང་པའི་ཁར།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གཅིག་མཐུན་དང་ བཟོད་བསྐྱན་ཅན་ དེལས་ ང་བཅས་རའི་ སེམས་ཁར་
འཆར་མི་ཚུ་ དོན་འགྲུབ་རྒྱལ་པའི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ ཞབས་ཏྲུག་འདི་ རྒྱལ་
ཁབ་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་གི་ གཞི་འགུམ་དང་ མ་འོངས་པའི་ མི་སྡེ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ བྱད་ཆོས་བཟང་མོ་ཅིག་
ཨིན་པའི་ བཀའ་སློབ་ཚུ་ གསུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ མི་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་ སྦྱོང་བརྒྱུ་འབད་མི་ ར་གཞོན་ཚུ་དང་ ལྷག་
པར་དུ་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་མི་ཡོངས་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་དོན་ལུ་ ལྷག་ལུ་
བའི་སྐྱབས་ ག་ནི་བ་ ཁག་ཆེ་བའི་ བཀའ་སློབ་བཟང་མོ་ཅིག་ ག་ཅི་ གསུངས་གནང་ཡི་གོ་ ཟེར་ལུ་
བ་ཅིན་ དེལས་པར་ ལཱ་ག་ཅིར་འབད་རུང་ དམིགས་འགྲུལ་ཅིག་ བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ལས་ ཐབས་ལམ་
དེ་ཚུ་ གསལ་ཏྲུག་ཏྲ་སྟེ་བཟོ་ འཆར་གཞི་དེ་ཚུ་ བསམ་ཞིབ་གྱི་ཐོག་ལས་ བརྟག་དཔྱད་འབད་ཞིན་མ་
ལས་ ལེགས་བཅོས་འབད་དེ་ གཏན་གཏན་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་ define, refine and
implement ཟེར་ ཁག་གསུམ་སྟེ་ གསུངས་གནང་མི་དེ་ ང་བཅས་ར་ ཆ་ཁྱབ་གྱིས་ སེམས་ཁར་
བཞག་སྟེ་ ལྷག་ལུ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ལུ་ནི།

དེལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ སྦྱོང་བརྒྱུ་ལྟེ་བ་བཞི་ ལྷབས་གཅིག་ཁར་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་
གནང་རྒྱལ་མི་དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ རྒྱབ་སྦྱོར་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱི་སྟེ་གནང་པའི་གི་ བཀྲིན་
ཨིན་མ་ལས་ མི་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ རྒྱ་གར་གྱི་སློན་ཆེན་ Shri Na-
rendra Modi དང་ དེལས་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ རྒྱ་གར་གྱི་མི་སེར་ཡོངས་ལུ་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་
ཡང་ གསུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི།

ཟུར་སྒྲགས་དགུ་པ།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚད་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚད་ གཞུང་དང་
དཔལ་ལག་གསུམ་གྱི་ དམག་སྟེ་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚད་ སྤུལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་
ཡིན་མ་ལས་ དེ་ལྟ་ཡང་ བཀའ་བློན་དཔལ་ལག་ཚོར་ གསུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་འབད་རུང་ རྒྱ་གར་གྱི་སྟོན་ཆེན་མཆོག་དང་ རྒྱ་གཞུང་ དེ་ལས་ རྒྱ་
གར་གྱི་ མི་མེར་ཡོངས་དང་ གཞུང་དང་ དཔལ་ལག་གསུམ་གྱི་དམག་སྟེ་ཚུ་གིས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ རྒྱལ་
སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚད་ དཔལ་ལག་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ལག་ཆེ་བའི་ ལས་འགུལ་གསར་པ་ འགོ་
བཙུགས་གནང་བའི་སྐབས་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ལས་འགུལ་འདི་གི་ ཁེ་ཕན་དང་
རྒྱལ་ཁུངས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ཏ་མ་གོ་བར་ སྟོན་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཡིན་རུང་ རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ གཞུགས་སྟེ་དེ་ གཞི་བཙུགས་གནང་མ་མཚན་ སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ ལས་རིམ་དེ་ཚུ་
ཡང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་གནང་། སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ མཐར་འཁྱོལ་ཏེ་ མཇུག་བསྟུ་
བའི་ མཛད་རིམ་ཚུ་གི་ རྒྱལ་བྱེད་ མཛད་སྤྱོད་སྟེ་ མཇུག་ཏུ་ གཞི་བ་ ཡ་མཚན་ཆེ་ ཕན་ལུ་ཅན་
གྱི་ ལས་འགུལ་ཅིག་ ཡིན་མ་སྟེ་ དེས་ཤེས་འདྲོངས་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ ཁོང་ར་ སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ བཀའ་བློན་ཚུ་ སར་བཞག་ ང་བཅས་ཕམ་ སྤྱོད་
ཆུ་ཡང་ ཁོང་ བཀའ་བློན་ཚུ་གི་ རིག་ཕུལ་ཐོབ་མི་ལུ་བཟུ་སྟེ་ ག་ཅི་དེ་ ཡིད་ཆེས་ ངལ་རངས་ རང་
གི་མེས་ཁར་མཉམ་པའི་སྟོ་ ལ་ལས་ཐོན་མ་ཚུགས་པར་ སྟོན་མ་མཉམ་ཏུ་ཕྱད་བཟུལ་ ཕམ་དང་བུ་གཞི་
གཅིག་ཁར་ སངས་བཟུལ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་བཟུ་སྟེ་ བཅེ་བའི་མིག་ཚུ་ཤོར་ དཔལ་ལག་ཚོར་བསྐྱེད་
གུས་ཞབས་སྤུལ་སར་ མཇུག་ཏུ་ཟེར་ཞུ་ནི།

ལྷག་པར་དུ་ བཀའ་བློན་སྤྱི་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཚུ་ ཁོང་ར་གིས་ ཁོང་ར་ལུ་བཟུ་སྟེ་ ངལ་རངས་ བསམ་
རྟེན་ དཔལ་ལག་ཐུང་ ཁོང་ར་འཛིན་ཆེན་ རེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ རྒྱལ་ཁུངས་སྟོན་ཅིག་ཐོབ་ཅི་ཟེར་

བྱུང་སྐྱེས་དགུ་པ།

དེ་ཡང་ འབངས་འཁོར་ བུམས་བཅུས་ སྦྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གོ་སྐབས་བཟང་མོ་ གནང་པའི་གི་ བཀྱིན་ཡིན་མ་ལས་ སུམ་དང་བྱ་གཞི་ག་ར་གི་
རྟོངས་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ སྤྱི་ཚོ་ཞབས་པད་བརྟན་ཏེ་ མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ སྦྱིད་སྤྱུག་གི་ཕམ་
སྟེ་ བཞུགས་བཅུག་ཟེར་བའི་ སྟོན་ལམ་ཕུལ་སར་ཡང་ མཇལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ར་འབད་རུང་ རང་གི་བྱ་གཞི་ཚུ་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་ལུ་བཟླ་སྟེ་ ངལ་རངས་མ་དང་
གཅིག་ཁར་ ད་ལས་ཕར་ཡང་ རྒྱབ་སྦྱོར་འཕྲོ་མཐུད་དེར་ ཕུལ་དགོཔ་ ཁག་ཆེ་མི་དེ་ཡང་ བླ་གཞོན་
ཚུ་ མ་འོངས་པའི་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་བདོག་གཏང་ངོ་མ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ཁོང་ར་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱང་ལས་ར་
ཐ་དམ་ཆོག་དང་ ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐོག་ལས་ འབྲུག་གི་རྩ་བ་གསུམ་ལུ་ ཕྱག་ལུ་ཐངས་ ཕམ་ལུ་ གྲུས་
ཞབས་བསྐྱེད་ཐངས་ དག་སྣང་ བཅེ་གདུང་བསྐྱེད་ནི་ དེ་ལས་ འབྲུག་པའི་སྤྱི་གུ་ལམ་རྣམ་གཞག་དང་
ལམ་སྟེལ་ཁྱད་ཆོས་བཟང་མོ་ཚུ་ ཕྱིས་ཏེ་ རིག་ཕལ་ཅན་གྱི་ ཀྲུང་ཆང་ཤེས་ཡོན་ སྤྱི་མང་ཐོབ་སྟེ་ ཁོང་
རའི་ ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་འགྲོ།

ཕུལ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་མེར་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱག་ལུ་བའི་སྐབས་ ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྟོ་ལས་
སྦྱིང་སྦྱི་སྟེ་ ཕྱག་ལུ་ཚུགས་ནི་གི་ ཉགས་མཆན་བཟང་མོ་ཅིག་སྟེ་ མཇལ་ཕྱ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ར་ ག་
ར་གི་རྟོངས་ལས་ རྒྱབ་སྦྱོར་དེ་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེར་ ཕུལ་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་འབད་ཕྱ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོངས་ལས་ར་འབད་རུང་ དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ ལྷམ་
སྤུལ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཐུགས་མཁུན་ཕལ་ཆེ་བའི་སྟོ་ལས་ ང་བཅས་ར་ ཆ་
ཁྱབ་ཀྱིས་ མཐོ་བསམ་ར་ གཏང་མ་ཚུགས་པའི་ དེ་བཟུམ་གྱི་ སུམ་རུས་ཅན་གྱི་ མཇེད་པ་འཕྲིན་ལས་
བསྐྱངས་གནང་མི་དེ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ གྲུས་ཞབས་དང་བཅས་པའི་ སྟོ་ལས་ བཀྱིན་དགའ་ཆོར་ཕུལ་ཕྱ་
ཡིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

བུར་སྤྲུགས་དགུ་པ།

འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་ མཆོད་ཡུལ་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་ ཡང་ཕྱེར་འཕྱོན་པའི་ ཐུགས་ སྤྱིང་སྟོབས་
སྟོམ་འབད་བཞེས་ཏེ་ དགོ་ལེགས་ཐུག་ དཔེ་ཤེས་ཁྲོམ་ཚོགས་ དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ དགོ་ལེགས་ཀྱི་བྱ་
བ་ བྱད་པར་ཅན་ མང་རབས་ཅིག་ མཛད་གནང་པའི་ནང་གསེས་ལས།

རྒྱལ་བསྟན་སྤྱིའི་མཛེས་རྒྱན་ མ་འོངས་འབྲུག་གི་ནང་རྟེན་ སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ བྱ་གི་གནས་ མཆོད་
པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ ༡༠༥ ཉིན་མ་གཅིག་ལུ་ བཏབ་གཅིག་སྟེ་ བཞེངས་གནང་ནི་
ཨིན་པའི་ ག་ནི་བ་ རྒྱ་ཆེ་བའི་ དགོངས་གཏེར་ཟབ་མོའི་ ལས་འགུལ་འདི་ བར་ཆད་མེད་པར་ ཐུགས་
ཀྱི་དགོངས་འཆར་ལྟར་དུ་ འབྲུབ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་དང་སྟོན་ལམ་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཁ་ཐུག་ལས་
ཐུལ་ནི་དང།

དེ་ལུ་བརྟེན་པའི་ ཏུས་ཐོག་གི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཐུལ་དགོཔ་ཚུ་ཡང་ བྱ་གི་ཕྱིད་ལུ་ནིའི་ ཁས་ལེན་ཐུལ་ཐ་ཨིན་
ཟེར་ལུ་ནི།

མཁའ་ཁབ་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་ ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དམ་པ་ རྒྱབས་རྗེ་ རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
གཙོས་པའི་ རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་ རྒྱུས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ སྤྱིར་ འཛམ་གླིང་གི་དམག་
འབྲུག་ཞི་ཐབས་དང་ སྟོས་སུ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་བཙན་བརྟན་ཐབས་དང་
དགའ་སྦྱིད་ནི་བདེ་ འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་གོང་དུ་འཕེལ།

ནད་ཡམས་ ཐུ་གེ་ འབྲུག་ཙོང་ཆུ་ མི་འབྱུང་ནིའི་དོན་ལུ་ ས་ཕྱོགས་ ཐད་མ་ཐད་ཁ་ལས་ཕར་ ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་ བསྟན་སྤྱིའི་སྤྱི་རིམ་དང་ ཞབས་བརྟན་ཆེ་སྦྱབ་ བཀའ་ཆོས་དབང་ལུང་ རྒྱེན་ངན་
སྟོག་ཐབས་ཀྱི་ རྒྱུ་མེལ་རིམ་གྲོ་ཆུ་ རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ བསྐྱབས་གནང་མི་དེ་དང།

ལྷག་པར་དུ་ གཞུང་གི་རྟོངས་ལས་ འབྲུག་གི་སྟོན་ཆེན་ དག་ཤོས་ ཆོ་རིང་སྟོབས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་སེར་ཚུ་གི་མཐའ་དོན་ལུ་ རྒྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་སར་བཅར་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ག་ནི་བ་ཁག་

བྱུང་སྐབས་དགུ་པ།

ཆེ་བའི་ བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ སྤུལ་གནང་དགོ་པའི་ གསལ་འདེབས་ལྷན་བཞིན་དུ་ སྐབས་མེ་རིན་པོ་
ཆའི་ཞབས་ལས་ཀྱང་ ཐུགས་བརྩེ་བས་གཟིགས་ཏེ་ བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་དང་ དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་མེ་ཐེང་བའི་
བཀའ་དབང་གནང་ནི་སྟེ་ ཞལ་གྱིས་བཞེས་གནང་མི་ལུ་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ སྐབས་མེ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ བསྟན་འཛིན་གྱི་ སྤྱི་ཚོགས་ལོ་ངས་ལུ་ བཀའ་བློན་དགའ་ཚེར་ཕུལ་མ་ཡིན་ཟེར་ལུ་
ནི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ར་ ཆོས་ལུན་གྱི་ཀྲུལ་ཁབ་ནང་ ཆོས་ལུན་གྱི་ ཆོས་ཀྲུལ་རིན་པོ་ཆའི་ ཆབ་འབངས་ ཆོས་
སྟོན་ གཞུང་སྟོན་ཆེན་གྱིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་ལུ་ནི་འི་ གོ་སྐབས་བཟང་མོ་ བརྩམས་
གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོངས་ལས་ སྟོན་ཆེན་ལུ་ དགའ་ཚེར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་མ་ཚད་ སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ ཐིམ་ཕུག་རྫོང་ཁག་གི་ སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚོགས་གནང་
པའི་སྐབས་ གཞུང་གུ་ཚང་དང་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ ཀྲུལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་
སྟོན་གྱི་ཁག་ལས་མར་གྱི་ སྟོན་གསར་སྟོན་རིམ་ལས་སྟོན་རིམ་ ༤ པ་ཚུན་གྱི་ བུཚུ་དང་བུམོ་ཚུ་གིས་
རྒྱུ་ཀྱའི་བསྐྱང་ལས་ ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ བརྩེ་མཐོང་དང་ ལམ་ལུགས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ༩་གོ་
གོམས་འདྲིས་ཚུ་དེ་ལུ་ སུན་ཐོགས་སྟོན་འབད་ར་ འབྱུང་ནི་ཡིན་མི་དེ་ ཐུགས་སྟོན་དང་བཅས་ ཏུས་
རྒྱན་གྱི་ མཐུན་གྱི་དཔེ་ཆ་གཅིག་ འགོ་འབྱེད་མཛད་གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་ ང་བཅས་རྟོངས་ལས་ བཀའ་
བློན་ཆེ་ཟེར་ལུ་ནི།

སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆོས་ ༩ ལུ་ མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱི་ འཛིགས་མེད་རྣམས་རྒྱལ་དབང་ཕུག་མཆོག་གིས་
རྒྱལ་ཡོངས་ཐག་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་ སྐབས་འཛིན་པ་ མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ སངས་རྒྱས་ཆོས་སྟོན་
དབང་ཕུག་གིས་ དབུ་འདྲེན་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ ཡབ་རྩེ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་
པ་མཆོག་ དགུང་ལོ་ ༡༠ བཞེས་པའི་ ལྷན་བདུན་ལུ་ ལུ་རུ་མཚན་བརྒྱུད་ཀྱི་ མཐོང་གྲོལ་གསར་པ་
གཅིག་ བཞེངས་གནང་ཡོད་མི་དེ་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ འགྲེམས་སྟོན་ཅིག་སྟེ་ འགོ་འབྱེད་མཛད་
གནང་མི་ མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་ལུ་ བཀའ་བློན་ཆེ་ཟེར་ལུ་ནི་དང་།

བུར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

མི་དབང་རྒྱལ་ཡུལ་ སངས་རྒྱལ་ཚོས་སྤྱོད་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དེ་བཟུང་གི་ བུར་ རྟོན་ ཕྱག་བཟུལ་བཞག་གནང་མི་ལུ་ བཀའ་ཤིན་ཆེ་བེར་ལུ་ནི།

དེ་བཟུང་སྤྱོད་ མི་དབང་རྒྱལ་བཟུལ་མཆོག་གིས་ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༩ ལུ་ སྤྱི་ཉིད་མཆོག་ དགུང་ ལོ་ ༩༤ བཞེས་པའི་ འཕྲུངས་སྐར་གི་ཉིན་བཟང་དང་བསྐྱེད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ མི་སེར་ ཀྲང་ཆོག་ ལག་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ རྟན་པ་རྒྱ་གི་ཕན་ཐབས་ལུ་ Tit-Tar Therapy ཟེར་བའི་ སྤྱོད་བཅོས་ གི་ ཞབས་རྟེན་ཐབས་ ༩ པ་ འགོ་འབྱེད་མཛད་གནང་མི་དེ་གིས་ཡང་ ང་བཅས་རའི་ མི་སེར་ཉམ་ རྒྱུང་རྒྱ་གི་ དཀའ་ངལ་ ལེགས་ཤོམ་སྤྱོད་བསལ་རྒྱལ་གི་དང་ སྤྱོད་སྤྱོད་རམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅིག་ གནང་མ་ ཡིན་མ་དང་།

དེ་ལས་ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༩ ལུ་ VAST Bhutan Gallery ཟེར་ ཡམ་སྤྱོད་རྒྱ་གིས་ རང་ སའི་ སྤྱོད་རྒྱལ་གི་ལུ་ རི་མོ་དང་ལག་བཟོ་ཅ་ཆས་གི་ ཆོང་ཁང་གཅིག་ འགོ་འབྱེད་མཛད་གནང་མི་དེ་ གིས་ཡང་ ཡམ་སྤྱོད་རྒྱ་དང་ བུམ་རྒྱ་གི་དོན་ལུ་ རིག་རྒྱལ་ཡར་ཤུག་དང་ འབབ་ཁུངས་བཟོ་ནིའི་ ཕན་ ཐབས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ མི་དབང་རྒྱལ་བཟུལ་མཆོག་གིས་ ཐུགས་འཆོར་བ་ལུ་ མ་གཟིགས་པར་ འགོ་ འབྱེད་མཛད་གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་ བཀའ་ཤིན་ཆེ་བེར་ལུ་ནི།

སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༩༧ ལུ་ ཏཱ་ར་ཡ་ན་ གཞི་ཚོགས་ཀྱི་ སྤྱོད་སྤྱོད་འཛིན་པ་ མི་དབང་ རྒྱལ་ཡུལ་ རོ་རྩེ་དབང་མོ་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་བུར་གི་ སྤྱོད་གསེབ་དང་ མི་སེར་ཉམ་རྒྱུང་རྒྱ་ གི་ཕན་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལས་ གཞི་ཚོགས་དེ་ གཞི་བཟུགས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ ཏཱ་ར་ འབདམ་ད་ མི་ལོ་ ༣༠ འཁོར་མ་ཡིན་མས།

གཞི་ཚོགས་དེ་གིས་ ལོ་ལྷར་བཞིན་དུ་ དེ་བཟུང་གི་ འགྲེམས་སྟོན་ལས་རིམ་རྒྱ་ འགོ་འབྱེད་འཐབ་ གནང་འབདམ་ད་ སྤྱོད་གསེབ་ཁག་ལས་ཕར་ཡོད་པའི་ ཆར་བཟོ་ལ་སོགས་པའི་ ལམ་སྟོན་གི་ རིག་ རྒྱལ་རྒྱ་ མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་ རྒྱུན་སྦྱོར་འབད་ནི།

བུར་སྤྱགས་དགུ་པ།

དེ་ལས་ མི་སེར་ཉམ་ཆུང་ཚུ་ རང་སེའི་རིག་རྩལ་ལས་བརྟེན་པའི་ འོང་འབབ་བཟོ་ནི་ ལ་སོགས་པའི་
ཁེ་སྒན་ལེ་ཤ་ར་བྱུང་མ་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་མཆོག་གིས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གཞི་ཚོགས་
གཞི་བཙུགས་གནང་མི་དེ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་ བཀའ་བློན་ཆེ་ཟེར་ལུ་ནི།

ད་རེས་ ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པ་ ཚོགས་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་མདོར་བསྟུས་ཅིག་ ལྷན་གསན་ལུ་ནི་
ཡིན་མི་དེ་ཡང་།

- དུས་ཅི་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༧ གྱི་ གོང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ འཆར་དཔུལ་ཡོངས་
བསྟོམས་ དཔུལ་ཀུན་ས་ཡ་ ༡༥༣,༢༩༤.༢༡༣ དང་།
- དེ་ལས་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུལ་ ཡོངས་བསྟོམས་ དཔུལ་ཀུན་
ས་ཡ་ ༡༣༩,༤༤༣.༠༠༩ འབད་མི་དེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྟེ་ཡོད།
- འབྲུག་གི་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲུག་ཁྲལ་ རྒྱ་འཕྲི་སྒྲོན་ཀྱི་ དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་དང་།
- འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྲུང་རྩིས་ལྷན་ཁྲལ་ དཔྱད་སྒྲུབ་ཀྱི་ དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ།
- དེ་ལས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྲུང་དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ་ཚུ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ ཞབས་སར་ བཀའ་འགྲོལ་སྤུལ་ནི་དོན་ལུ་ གྲ་སྒྲིག་འབད་
བའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི།
- དེ་བཟུམ་སྟེ་ འབྲུག་གི་དཔུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏྲུག་ རྒྱ་འཕྲི་སྒྲོན་ཀྱི་ དཔུང་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ་
དང་།
- དེ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ སི་ལྷོ་ཕོ་ར་ མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་ན་ འོང་འབབ་ཀྱི་ཁྲལ་
གཉིས་བཅུགས་ མེད་པ་བཟོ་ནི་དང་ ཁྲལ་ལས་གཟུར་ནི་དང་ འཛུལ་ནི་ཚུ་ སྤྱི་འགོག་འབད་
ནི་གི་གན་རྒྱ་དང་།

ཟུར་སྒྲགས་དགུ་པ།

- རྒྱལ་སྤྱིའི་ གཙན་གཟན་མཐུན་ཚོགས་ གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ གཞི་བཀོད་ གན་རྒྱ་ དེགསུམ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་རྟོངས་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་སར་ བཀའ་ འགོལ་ཞུ་ནིའི་དོན་ལུ་ སྤུལ་ཁུག་ཟེར་ཞུ་ནི།
- དེལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ མཐུན་གྲོས་ ༼འཕྲི་སྟོན་༽ ༢༠༡༤ ཅན་མ་ འདི་གར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་སྤུལ་ ཡོད་པ་དང་།
- འབྲུག་གི་ཉམས་ལས་གནད་དོན་གྱི་ སན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་རམ་ དབྱད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་ མ་དང་།
- འབྲུག་གི་སྤྱིན་ཆབ་ བཏབ་མ་ཚུགས་པའི་ གནས་སྐྱངས་དང་ ཉམས་གསོའི་དབྱད་ཡིག་ ༢༠༢༤ ཅན་མ་གཉིས་འདི་ ད་རེས་ལྷག་ཐེངས་དང་པ་དང་གཉིས་པ་ གནང་ཞིན་མ་ལས་ ལྷག་ ཐེངས་གསུམ་པ་འདི་ བྱུལ་མའི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ གནང་ནི་སྟེ་ སར་འགྲུངས་འབད་དེ་ཡོད་ ཟེར་ཞུ་ནི།
- དེལས་ འབྲུག་གི་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་དང་ མོ་ནམ་སྡེ་ཚན་གྱི་དབྱད་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ་ དང་།
- དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་མཐུན་གྲོས་གྱི་ དགག་ཆའི་༼འཕྲི་སྟོན་༽ ལག་གཉིས་ གར་ ཚོགས་ཁང་སན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དོན་ཚན་དག་པ་ཅིག་གར་ མོས་མཐུན་བྱུང་མ་ ཚུགས་པ་ལས་ དེ་ཡང་ ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཀའ་འགོལ་ལུ་ སྤུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ཅེ་

- སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༠༢༥ གི་ ལོ་ལྟར་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་དང་།
- སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལས་ ༢༠༢༤ ཚུན་གྱི་ ཇེས་དེད་ཕྱིས་ཞིབ་གར་ བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་སྟན་ཞུ་གར་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པའི་ཁར།

བྱུང་སྐྱེས་དགུ་པ།

- གྲོན་ཆེན་གྱིས་ གཞུང་གི་ཁྲིམས་བཟོ་དང་ ལོ་ལྷན་འཆར་གཞིའི་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་དང་
བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གནས་སྤངས་སྐོར་ལས་ སྙན་ལུ་ཚུ་ཡང་ ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་མ་ཚད་ གཞན་ གྲོས་ཚད་ དང་ལེན་གྱི་སྙན་ལུ་དང་ ཅི་བཀོད་མཛད་རིམ་ཚུ་ཡང་ ལས་རིམ་དང་
འབྲེལ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི།

ད་རེས་ ཚོགས་ཐབས་ལྟ་པ་འདི་ བཀའ་སྤྱང་ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མ་ཚུ་གི་ གཏོང་གོགས་དང་ གོང་མ་བསོད་
ནམ་ཅན་ཚུ་གི་ ཐུགས་སྦྱོན་དང་ ལམ་སྟོན། འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ བསོད་ནམས་དང་ གཞུང་གི་ལས་
སྟེ་ཁག་གི་རྒྱབ་སྦྱོར། དེ་ལས་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ མཉམ་འབྲེལ་དང་ རྒྱབ་སྦྱོར་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མཐར་
འཁྱུལ་ཅན་སྟེ་ གྲོལ་ཚུགས་མི་དེ་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་ ང་རའི་རྟོངས་ལས་ བཀའ་དྲིན་དགའ་ཆོར་ཕུལ་ནི་
དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱལ་མའི་ཚོགས་ཐབས་ནང་ ང་བཅས་ར་ག་ར་ ལོག་སྟེ་ར་ གསེར་ཁྲི་རྩ་བར་ ཞལ་
མཇལ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན།

ང་བཅས་ར་ ག་ནི་བ་ ཁག་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་
དང་ མི་དབང་སྐུ་མོ་ལྷན་རྒྱས་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་ མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ལྷན་
རྒྱས་ཚུ་དང་ མི་དབང་སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་།

དེ་ལས་ སྤྱིགས་དུས་འགོ་བའི་རྒྱབས་མགོན་ རྒྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ གྲྭ་ཚང་ཆོས་སྡེའི་ རྒྱ་
སྒོ་བ་མཁན་སྤུལ་ཡོངས་ རྒྱ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་རྒྱན་དུ་ བཞུགས་བཅུག་ཟེར་བའི་
བགྲིས་སྦོན་ལམ་ཕུལ་ཅ་ཡིན།

ད་ མཇུག་ར་ སྤན་ལྗོངས་སྦྱིད་པའི་ཆོས་ལཱ་ན་ རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་ རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ དར་ཞིང་རྒྱས་ ཐུགས་འདུན་
ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་ དགའ་སྦྱིད་ནི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་ གོང་དུ་སྤེལ་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ འབྲུག་མི་
ཡོངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མཆོག་གི་ ཞབས་བརྟན་དང་ བཟ་གིས་བསྟོ་སྦོན་འདི་ བདེབ་གཅིག་ཁར་སྟེ་
ཕུལ་ནི་ཡིན།

བཀའ་དྲིན་ཆེ།

༡. ཡུན་སྤངས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ . ཚོགས་དཔོན་ ལུང་བསྟན་དོན་མེ།
༢. གསང་སྤངས་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སློན་ཆེན་ རྟག་ཤོས་ ཆོ་རིང་སྟོབས་རྒྱས།
༣. ཡུན་ཚོགས་དཔལ་རི་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཆོང་སློན་པོ་
ཉི་ཨན་རུང་རྒྱལ།
༤. ཨ་ཐང་ཐང་ཆོ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ གསོ་བའི་སློན་པོ་ ཉ་མགྱིན་དབང་ཕུག།
༥. བར་དོ་གོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ དདུལ་ཅིས་སློན་པོ་ ལས་སྦྱིད་དོན་མེ།
༦. རྩོན་ཅེ་འོད་གསལ་ཅེ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཤེས་རིག་དང་རིག་ཅུལ་གོང་འཕེལ་སློན་པོ་
ཡིད་བབས་ཉི་ཐ་པ།
༧. རོ་མོ་གཙང་མཁར་མར་ཆ་ལ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ སོ་ནམ་དང་སློ་ཞོར་སློན་པོ་ ཡོན་ཏན་
ཡུན་ཚོགས།
༨. ལྷ་མོའི་རྫིང་ཁ་བགྱིས་ཆོས་གླིང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྦྱེལ་
འབྲེན་སློན་པོ་ ཅན་རྒྱར་རྟུར་གྲུ་རུང།
༩. དོ་གར་ཤར་པ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ རུས་ལུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྦྱིད་སློན་པོ་
མགོ་ནམ་ཆོ་རིང།
༡༠. བྱང་ཐིམ་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལང་སྦྱིད་སློན་པོ་ ཆོ་རིང།
༡༡. དཀར་སྦྱིས་ཉ་ལོག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བཅོ་གྲུ་ཆོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་སློན་པོ་ ལྷ་
རྒྱལ་དོན་མེ།
༡༢. བཀའ་ལུང་བསམ་མཁར་ཨུ་རོ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ལྷོག་ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་ རྟག་
ཤོས་པརྟ་ཆོ་དབང།
༡༣. བགྱིས་ཆོས་གླིང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ སངས་རྒྱས་མཁའ་འགོ།
༡༤. རྩ་མིག་ཨུ་ར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཕུས་མི་ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།

བུར་སྤྱགས་བཅུ་པ།

༡༥. ཚོས་འཁོར་སྤང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས།
༡༦. སྤོང་སྤོ་སྤྱབས་བྱ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤེན་པ།
༡༧. སུན་ཚོགས་གླིང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིག་འཛིན་དོ་ཨེ།
༡༨. འབྲུག་རྩི་སྤང་ཅེ་བཟའ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་དོ་ཨེ།
༡༩. ཁ་སྤྲོད་ལུང་ནག་ན་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ པརྟ་འབྲུག་པ།
༢༠. ཁ་སྤྲོད་ལ་ཡག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ལྷག་པ།
༢༡. སྤྱུལ་སྐར་ཚོ་དབུས་སུ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷན་གྲུབ་དབང་འདུས།
༢༢. སྤང་བུར་སྤེན་རྩི་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤོ་གྲོས་ཚེ་བརྟན།
༢༣. སྤེན་སྤེས་བཅན་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསྟན་པ་དོ་ཨེ།
༢༤. དག་མེད་ཅེ་སྤྲ་ཚང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀུན་བཟང་དབང་ལྷག།
༢༥. སྤྱིངས་མཁར་མེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དོ་ཨེ་དབང་མོ།
༢༦. མོང་སྤང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ གནས་བརྟན་དབང་ལྷག།
༢༧. ལམ་གོང་མ་ཅང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བསོད་ནམས་བཀྲིས།
༢༨. མཁར་གཡུ་རུང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས།
༢༩. བ་ལོང་ལྷ་མར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ།
༣༠. དང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལམ་གྲགས་དབང་འདུས།
༣༡. སྤིང་ལུ་སྤོད་མང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷག།
༣༢. བདེ་བ་ཐང་སྤོམ་དར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཚོ་རིང་དཔལ་འབྱོར།
༣༣. དོ་སྤྱག་ཅན་རྟ་སྤིངས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཨོ་རྒྱན་སྤྲ་མ།
༣༤. དག་ལེགས་སྤྱག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཉར་ཀ་སིང་ཏུ་མང།
༣༥. གཤེས་སྤང་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རོག་ཏུ་ཤེས་ལྷ་དུར་རའི།
༣༦. ལྷོ་ཐིམ་སྤྱག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཚོ་དབང་རིག་འཛིན།

བུར་སྐྱུགས་བཅུ་པ།

༣༧. བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རིན་ཆེན་དབང་འདུས།
༣༨. ར་རྟི་སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ བགྱིས་བསྟན་འཛིན།
༣༩. ཁྲིམས་ཤིང་རྒྱུ་པར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དམ་ཚེས་བསྟན་འཛིན།
༤༠. མམ་ཅོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྤྲུལ་རྟེན།
༤༡. འཐུས་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ དབང་འདུས་འཐུག་པ།
༤༢. ཁམས་དྲངས་རམ་འཇར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་རྟེན།
༤༣. བཀ་སྟེང་གྲང་མཐེལ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྣམ་རྒྱལ་རྟེན།
༤༤. འུབ་སྤྱི་སྟངས་སྤྱིས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཕུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ།
༤༥. དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཚུལ་སྦྱང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀ་མུལ་བླ་དུར་གུ་རུང།
༤༦. གསེར་གྱི་ཐང་ཕྱི་རང་སྟོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ཏུ་མང།
༤༧. ཉི་ཤོག་སྐས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ ཀྱན་དག་འཛིན།